TCP/IP Applications for Windows
100% windows DLL ■
6KB of base memory ■ דורש רק
■ התקנה תוך חמש דקות, ורות חלונות
להזמנות התקשר:
04-550123
NetManage™

הארץ

יום שלישי כ"ג בתשרי תשנ"ו, 17 באוקטובר 1995 VOL 77/23172 OCTOBER 17 1995 שקלים 4.90
כולל מע"מ, באילת 4.20 שקלים

ישראל תימנע מפעולת תגובה נרחבת על מות ששת החיילים בפיצוץ המטען בלבנון

הממשלה תתכנס היום לישיבה מיוחדת לדון במצב בלבנון. החיילים שנפגעו נעו על דרך עפר בנגמ"ש, שהנסיעה בו אסורה בדרכים מסוג זה

מאת אלוף בן, איתן רבין ועקיבא אלדר

ראש הממשלה, יצחק רבין, יא־מר הבוקר בישיבת הממשלה המיוחדת שיכנס, כי למרות מותם של ששה חיילי צה"ל בלבנון ביום ראשון, תמשיך ישראל במדיניותה העכשווית בדרום לבנון. רבין סבור כי אין פתרון צבאי שימנע פיגו־עים נגד חיילי צה"ל ברצועת הבי־טחון.

ששת החיילים נהרגו ביום ראשון בבוקר מהתפוצצות מטען צד, שהונח על דרך עפר שבה נס־עו, בין מוצב ריחן לעיישיה בגזרה המזרחית של רצועת הביטחון. המטען הונח בידי אנשי חיזבאל־לה. מתוך שבעה חיילים שנסעו בנגמ"ש שעלה על המטען, נהרגו ששה. החייל השביעי נפגע, ומצבו מוגדר קל עד בינוני.

ראו עמודים 2א–4א

החיילים שנהרגו הם סרן יוסי אהוזה, בן 24, מאשדוד; סמ"ר אייל דרור, בן 21 ממושב מעונה; סמ"ר אייל שמה, בן 21 מרמת־גן; סמ"ר גיא שלם חורי, בן 21 ממושב ישעי; סמל יאיר ברק, בן 20, מפתח־תקוה, וסמל יותם ענ־בר, בן 20 [illegible]. הששה, חיילי חטיבת גולני, שירתו באותה פלוגה עם שלושת החיילים שנהר־גו במארב חיזבאללה בין עיישיה ומארג'־עיון ביום חמישי האחרון. סרן אהוזה היה מפקד הפלוגה. סג־נו, סגן דרור בראשי, נהרג ביום חמישי.

סרן יוסי אהוזה יובא היום למ־נוחות בחלקה הצבאית בבית העל־מין באשדוד, בשעה 2 וחצי בצהריים. הלווייתו של סמ"ר גיא שלם חורי תתקיים היום בשעה 1 בצהריים בחלקה הצבאית בבית העלמין בבית שמש. סמל יאיר ברק ייטמן בשעה 1, בחלקה הצ־באית בבית העלמין סגולה שבפתח־תקוה.

סמל יותם ענבר יובא למנוחות בשעה 2, בחלקה הצבאית בבית העלמין בקרית שאול. סמ"ר אייל שמה ייטמן בשעה 2 בחלקה הצב־אית בבית העלמין בקרית שאול. הלווייתו של סמ"ר אייל דרור תתקיים בשעה 3 בחלקה הצבאית בבית העלמין בנהריה.

יצחק רבין זימן ישיבת ממשלה מיוחדת הבוקר, בעקבות מותם של תשעת החיילים בשני הפיגועים. רבין יבהיר לשרים כי הפעולות הצבאיות תימשכנה בקווים הנוכחיים, בניסיון לפגיעה נקודתית בחיזבאל־לה, תוך מאמץ מתמשך להפקת לקחים, התייעלות והידוק בצה"ל.

(סוף בעמוד 8א)

...מבקרים את פעילות צה"ל,
...מגבנה האינם משאירים בידי
...תמה הנחוצה כדי להילחם במ־
...רבין חייב להחזיר את המודים
...תגים לחיזבאללה יותיר אותם
...יחות השלום. הוא הדגיש כי
...ל פעולה של הממשלה שתנד
...יזבאללה בדרום לבנון.
...ר רן כהן רואה את הביקורת
...אמר כי על צה"ל לא חלות כל
...ת במלחמתו נגד החיזבאללה.
...כי תוכנו של כל מנהיג הנון
...לכבד את העם ולמצות את כל
...יק הנדרשת בצפון ישראל ולא
...פוליטית".
...רחבעם זאבי קרא לממשלה לע־
...עולה התקפית נגד השיעים וה־
...ן. לדבריו, פגיעות בחייליו או
...בדיקות פגיעות כאבות בקהילה
...לאחר הביטחון.

מבצע מיוח...
עוברים...

...שב מהלוויות ...ם לפני כן

...ריקי ולאור.
● סמ"ר אייל שמה – היה בן 21 במותו. תושב רמת־גן, שירת במשך שנתיים וחצי. בשבע...

...ל דרור | סמל יאיר ברק | סמ"ר גיא חורי

פרשנות / זאב שיף
סכנה של אובדן השליטה על הדרכים

אם צה"ל לא יצליח למצוא פתרון מבצעי מניח את הדעת לבעיית מטעני הצד שמטמינים לוחמי חיזבאללה בדרום לבנון, הוא עלול לאבד את הקרב על הדרכים ברצועת הביטחון, או לשלם מחיר כבד באבידות בשל התנועה בדרכים אלה. במצב כזה יאלץ לבסוף צה"ל לשנות את פריסת כוחותיו ומוצביו בדרום לבנון.

את המחיר הכבד בנפגעים צה"ל כבר משלם, ושתי התקריות האחרו־נות הן דוגמא לכך. מניתוח נסיבות התקריות בהן נפגעים חיילי צה"ל עולה כי הפגיעות הן או מאש מרגמות ונשק אחר הנורה מרחוק לעבר מוצבים, או מהתפוצצות מטעני צד בדרכים. במקרה של פגיעה ממטען צד, מספר האבידות הוא בדרך כלל גדול יותר. העובדה ששני כוחות נפגעו, בזה אחר זה, באותה שיטה וכמעט באותה גזרה מלמדת כי לצה"ל אין תשובה מבצעית לבעיית מטעני הצד.

ברור כי סיורי צה"ל והגששים הנלווים אליהם מתקשים לאתר את כל מטעני הצד המוטמנים בצדי הדרכים. קשה זה קיים באור יום, וקל וחומר בשעות חשיכה ודמדומים. שתי התקריות האחרונות שבהן נהרגו תשעה חיילים אירעו בחשיכה (התקרית הראשונה) או באור ראשון (התקרית השנייה). לעתים אין ברירה, מסיבות מבצעיות ואחרות, אלא לנוע בחשיכה, אך לא ברור מדוע אי אפשר לפתוח ציר תנועה בשעות היום? מדוע נעים בדרכי עפר עם נגמ"שים קלים?

פריסת הכוחות בשטח, של צה"ל וצד"ל, מחייבת תנועה בדרכים. בנוסף לתנועה המבצעית יש גם תנועות מינהלתיות ולוגיסטיות אל מוצבים ומהם. לכלי רכב אלה, גם אם הם נעים בשיירות, אורב חיזבאל־לה. צה"ל יוכל להמשיך בתנועה זו בעצמת שריון, ליווי באש מהקרקע והאוויר, אך ברור שאם לא יימצא פתרון מבצעי למטעני הצד, ישולם מעט לפעם מחיר גבוה באבידות. זה עלול לשנות את יחסי השחיקה בין צה"ל לחיזבאללה, אפילו תמשיך ישראל בנגמ"ש פעולות קטנות, גם מצפון לרצועת הביטחון. בעוד שלוחמי חיזבאללה נמנעים בדרך כלל מלהסתער בקרב, אפילו אם מדובר במארב בו הצליחו לפגוע בחיילי צה"ל, יש להם הצלחה מרשימה בפגיעה בעזרת מטעני חומר נפץ בכלי רכב וגם בכלים משוריינים של צה"ל וצד"ל. הצלחתם נובעת ממיומנות טכנית גבוהה וכושר הסוואה. במטעני הנפץ מטפלות בדרך כלל חוליות מיוחדות המתמחות בשיטת לחימה זו. הן מגיעות מהצפון ויוצאות להנחת המטענים בלוויית מורי דרך מקומיים.

שיפור ביכולת המודיעינית של חיזבאללה

בעבר נהגו המחבלים להפעיל מטענים בעזרת נפצים חשמליים פשוטים. מומחי חיזבאללה, שייתכן שיש ביניהם גם מדריכים איראנים, פיתחו שיטות אחרות. הרושם הוא כי חיזבאללה שיפר באחרונה גם את תחום המודיעין. ייתכן שהדבר נובע מכך שרבים בדרום לבנון מבינים כי צה"ל מתכוון לסגת מהאזור בעתיד במסגרת הסדרי השלום עם סוריה ולבנון, והשאלה היא רק המועד והתנאים הנלווים לכך. לכן, יש ביום תושבים באזור המוכנים יותר לסייע לחיזבאללה.

בישראל מעריכים: פגישת פרס–ערפאת פתרה את המחלוקות על יישום ההסכם

סוכם על הקדמת המועד לפינוי בית לחם. הסגר על השטחים יוסר הבוקר

מאת אלוף בן ואיתן רבין

מקורות מדיניים בירושלים העריכו אתמול כי המחלוקות בין הפלשתינאים לישראל יושבו, בעקבות פגישתם של שר החוץ, שמעון פרס, ויו"ר הרשות הפ־לשתינית, יאסר ערפאת, שלשום במחסום ארז.

ערפאת הודיע בתום הפגישה, כי תאריך היעד של הבחירות למועצת האוטונומיה יהיה לפני חודש הרמדאן, שיתחיל ב־21 או 22 בינואר '96 (התאריך המדויק נקבע ערב תחילת הצום). עד אז יתפנה צה"ל משש ערים בגדה: ג'נין, שכם, טול כרם, קלקיליה, רמאללה ובית לחם.

ראו עמוד 5א

ישראל הסכימה להקדים את לוח הזמנים לפינוי בית לחם, ולהשלים את ההיערכות מחוץ לעיר עד 22 בדצמבר. בכך נענה פרס לבקשת ערפאת, למסור לי־דיו את העיר לפני חג המולד.

פרס הבטיח לערפאת כי פינוי ג'נין יתחיל עשרה ימים לאחר פגישתם, ב־25 באוקטובר. המ־קורות המדיניים אמרו אתמול כי המדובר ב"אירוע סמלי", ובתא־ריך זה תחל רק החפיפה בין צה"ל לגורמים הפלשתיניים ש־יקבלו את השליטה בעיר. לדב־ריהם, "אין שינוי בלוח הזמנים של ההיערכות מחדש. פינוי ג'נין יושלם כמתוכנן – עד 17 בנוב־מבר". הם הוסיפו כי הפלשתי־נאים ביקשו להתחשב בכבודם, וישראל נענתה לכך.

היום תתכנס בפעם הראשונה ועדת המעקב הישראלית־פלשתינית ליישום הסכם הבי־ניים, בראשות מנכ"ל משרד החוץ אורי סביר והבר הרשות הפלשתינית אחמד קריע (אבו עלא). הוועדה תדון בהפעלת מנגנוני קשר ושיתוף פעולה שנקבעו בהסכם.

הסגר שהוטל על הגדה המע־רבית ועל רצועת עזה לפני שלושה שבועות, יוסר הבוקר, משעה 4. עם הסרת הסגר, תותר כניסת עובדים מעל גיל 30 מה־גדה המערבית, ומעל גיל 35 מרצועת עזה. לא יינתנו לכלי רכב המסיעים עובדים להיכנס לישראל, המעסיקים יאספו את העובדים במעברים.

עוד בכיר בחמאס שוחרר ממעצר בעזה הודות למאמצי תיווך של טיבי ודרוויש
עמ' 4א

הדייל שחטף את המטוס האיראני מואשם בביצוע שוד אווירי
עמ' 7א

בגליון זה 28 עמודים בשלושה חלקים

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	2.9990	—
שחור	3.02	—
סל יציג	3.4366	—

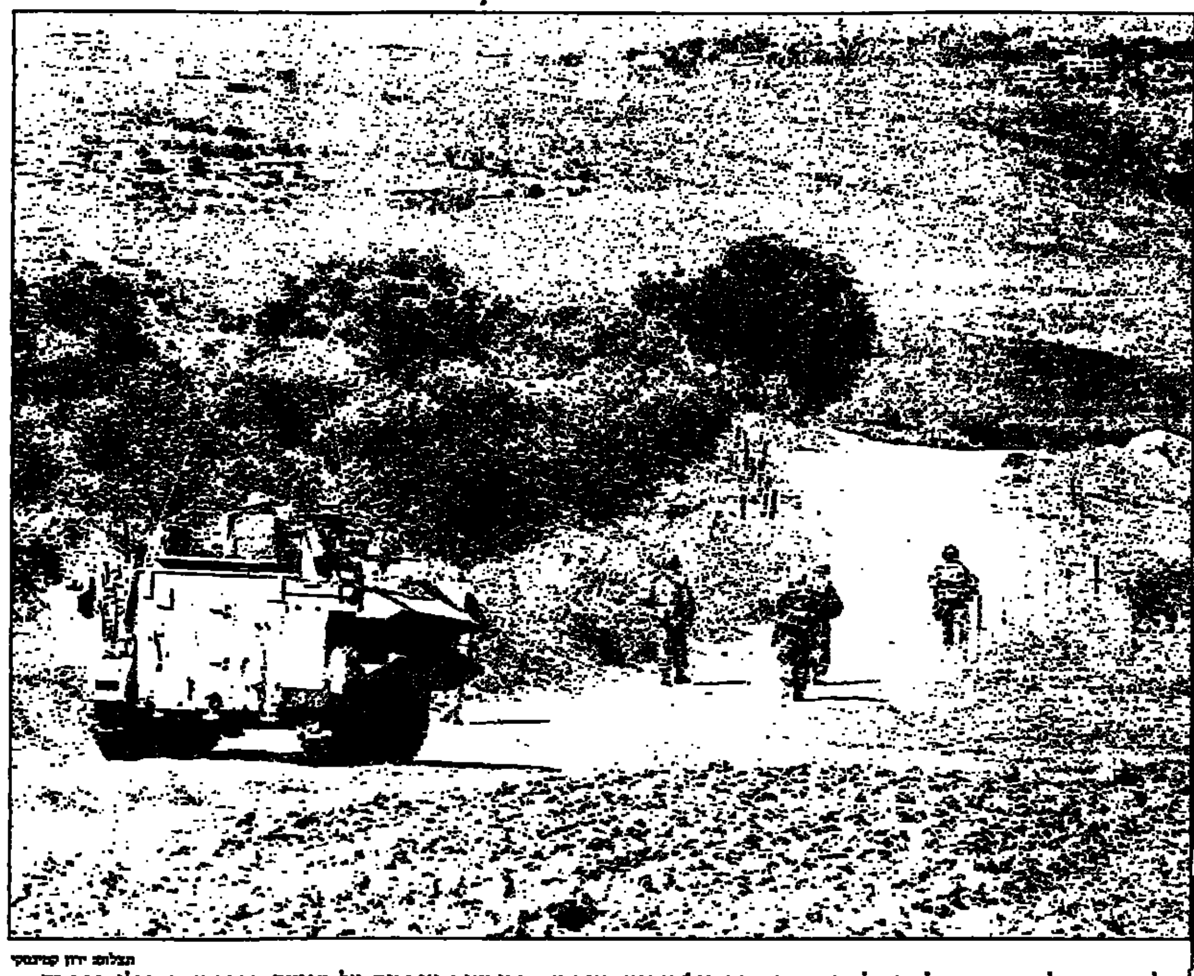

תצלום: ירון קמינסקי
חיילים נעים על דרך עפר בלבנון, לפני נגמ"ש מהסוג שנפגע ביום א'. ההוראות אוסרות על תנועה בדרך עפר בבלי רכב זה

מדד ספטמבר עלה ב־1%; קצב האינפלציה השנתי – 8%–9%

בנק ישראל עשוי להודיע על העלאת הריבית ב־0.5%

מאת צבי זרחיה

מדד המחירים לצרכן עלה בספטמבר ב־1%, ועיקר העלייה נבעה מהתייקרות הדיור, הירקות והפירות. קצב האינפלציה ב־9 החודשים הראשונים של השנה הוא 5%, והלשכה המרכזית לס־טטיסטיקה מעריכה שב־95' תס־תכם האינפלציה ב־8%–9%. נראה ששלושת המדדים הקרו־בים יהיו גבוהים יחסית.

תוספת היוקר לשכירים תינתן במשכורת פברואר 96', על פי ההסכם החדש בין ההסתדרות למעסיקים.

ראו עמוד 6א

בעקבות עליית המדד מערי־כים חוגים פיננסיים, כי בנק יש־ראל לא יפתיע בתחילת החודש הבא את הריבית, והוא אף עשוי לשקול את העלאתה בשיעור של עד חצי אחוז. זאת, כחלק ממדי־ניות המאבק באינפלציה של הנ־גיד יעקב פרנקל.

מדד הירקות והפירות עלה בחודש שעבר ב־6.1%, ותרם 0.3% לעליית המדד הכללי. הפירות הטריים התייקרו ב־13.5%, והירקות הטריים התייקרו ב־4.3%. ההתייקרות הבולטת ביותר הייתה של העגב־ניות, המלפפונים, הגזר, האבטי־חים והאשכוליות. עם זאת, מתחילת השנה ירד מדד הירקות והפירות ב־25.4%.

הדיור התייקר ב־0.8%, ותרם 0.2% למדד הכללי. בספטמבר התייקרו גם דירות בבעלות דיי־רים וגם דירות בשכירות. מדד חינוך, תרבות ובידור עלה ב־0.8% ותרם 0.1% לעליית המ־דד הכללי. בהשוואה לחודש המ־קביל אשתקד, בגלל התשלומים המיוחדים ואגרות החינוך לבית ספר יסודי ב־14.8%, ולבי"ס תי־כון וגן חובה ב־8.6%. לעומתם ירד מדד ההלבשה וההנעלה ב־1.2%, ומיתן ב־0.1% את עליית המדד הכללי.

מדד אוקטובר צפוי להיות גבוה, בגלל התייקרויות עונתיות במחירי ההלבשה וההנעלה, עליית מחירי הדלק והתייקרות נוספת של הירקות והפירות.

מדד המחירים הסיטוניים, המשקף בדרך כלל את התייק־רות בעתיד, עלה ב־1.2%.

יו"ר ועדת הכספים של הכנ־סת, ח"כ גדליה גל (עבודה), קרא לצמצם את הגירעון במאזן המס־חרי, ולנקוט פעולות שיביאו לי־רידת הריבית במשק. נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילר־מן, דורש מבנק ישראל לעשות "בדיקה יסודית" במדיניותו המוניטרית.

ארגון בינלאומי לזכויות אדם: ישראל מפתחת נשק לייזר שנועד לגרום עיוורון

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

הארגון הבינלאומי לזכויות האדם "יומן רייטס ווטש" מונה את ישראל בין המדינות המפת־חות נשק לייזר שנועד לגרום עיוורון לחיילי האויב. לדברי הארגון, נשק כזה נמצא ביום בפיתוח גם בארה"ב, רוסיה, סין, גרמניה, בריטניה וצרפת.

הודעת הארגון פורסמה בש־בוע שעבר, בעת כינוסה של ועידת האו"ם לבחינה מחדש של אמנה בינלאומית לאיסור כלי־נשק לא הומאניים. משתתפי הוועידה דנו בניסוח פרוטוקול רביעי לאמנה, נגד נשק לייזר מעוור. ערב הכינוס הודיע משרד ההגנה האמריקאי על ביטול פרויקט של נשק לייזר שנועד לפגוע במערכות לייזר של האויב.

מזכיר ההגנה האמריקאי, וי־ליאם פרי, הודיע לפני כחודש לאסור על הפיתוח של נשק לייזר שיכול לגרום עיוורון קבוע לנפגעים ממנו. לדברי הודעתו, הצבא האמריקאי ישתמשו מעתה במע־רכות לייזר רק לסימון מטרות ומדידת טווחים.

לדברי הארגון, הנשק המעוור איננו בשימוש מבצעי, אך בעבר היו פרסומים על שימוש שעשו הבריטים בנשק לייזר כדי לגרום עיוורון לטייסים ארגנטינאים במלחמת פוקלנד. לפי פרסומים אחרים, מערכות הלייזר הוכנסו לשימוש רק כדי להרתיע את הארגנטינאים.

הארגונים ההומניטריים דרשו לאסור כליל על הפיתוח, הייצור והשימוש בנשק המעוור, אך בהודעת האו"ם שפורסמה בסוף־זה דובר על ניסוח אמנה שתא־סור רק את השימוש בנשק הליי־זר. לדברי סוכנות הידיעות "אינטר־פרס", בוועידה הוסכם, שהאמנה תאסור שימוש בנשק הגורם פגיעה בעיניים חשופות או עם משקפי ראייה, אך לא תגביל את השימוש בלייזר נגד המשתמשים במערכות אופטיות כמו משקפות.

מאות אלפי שחורים נאספו בוואשינגטון להפגנה הגדולה ביותר שראתה העיר

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

מנהיג ארגון "אומת האיס־לאם" לואיס פראקאן, יזם "מצ־עד מיליון הגברים השחורים", הציג את עצמו לפני יותר מחצי מיליון מפגינים שחורים ועש־רות מיליוני צופי טלוויזיה כ"שליח אלוהים".

ראו עמוד 11א

בהתנצחו עם הנשיא ביל קלינטון והכבותו מוענים את מנהיגי המפלגה הרפובליקאית, ניוט גינגריץ' וג'סי הלמס, אמר פראקאן כי אלוהים בחר להעביר דרכו את "הבשורה", וכי בורא עולם לא היה עושה כן, אילו היה ליבו של פראקאן חשוך מש־נאה ומאנטישמיות. פראקאן קרא ליהודים להידבר עם השחו־רים, כפי שהשכילו להידבר עם ערפאת. לדבריו, מעולם לא הי־תה שפיכות דמים בין יהודים לשחורים.

32 שנה אחרי שמרטין לותר קינג משך 300 אלף שחורים ול־בנים, נשים וילדים, למצעד של אחוה, עלה בידי פראקאן לקבץ למרגלות גבעת הקפיטול מספר שיא של גברים שחורים – המון אדם שכמותו לא נראה בוואשינ־גטון. המשטרה נמנעה מלפרסם מספר רשמי, אך ברור כי באו מאות אלפים. בהצביעו על הבית הלבן והקונגרס, אמר פראקאן כי בוואשינגטון, כמו מירושלים, נישאה הקריאה להרוג את מר־טין לותר קינג.

בהתייחסו לדבריו של הנשיא קלינטון, שמבלי להזכיר את שמו גינה את מארגן המצעד, אמר פראקאן כי איננו זקוק לה־כשר מהנשיא.

פראקאן פתח את נאומו הא־רוך, שחתם מרזה של נאומים, בברכה בערבית "סלאם עלי־כום", והתקבל בקריאות "אללה אכבר". הוא המשיך בדברי אזה־רה לנשיא קלינטון מפני ארגוני "העליונות הלבנה" – אויבי שחורים ולבנים כאחד. פראקאן סיים בהשבעת המונים לא לה־רוג, אלא לצורכי הגנה עצמית, ולא להכות את נשותיהם.

דינה גינה את הפיגוע והביע את רגשי השתתפותו של הממשל.

הוא הזכיר כי חיזבאללה, הנת־מך בידי איראן, נטל את האחריות לפיגוע, וציין כי ארגון זה מתנגד לתהליך השלום ופועל לסיכולו. ברנס ציין כי האלימות תיפסק כאשר המצב בדרום לבנון יביא ליציבות רבה יותר וליחסי שלום בין ישראל ללבנון. הוא הדגיש כי ארה"ב איננה דוחקת בישראל לצאת מלבנון.

לדבריו, אף שסוריה איננה שול־טת על חיזבאללה, יש לה בעליל יכולת להשפיע על התנהגותו. ארה"ב תרחק בסוריה להשתמש בהשפעתה להפסקת האלימות ולייצובו של המצב, כדי לחזק את סיכויי השלום בלבנון ובמזרח התיכון כולו, אמר.

הדובר ציין כי ארה"ב תמכה גם בשלטונות לבנון והבהיר כי איננה מקבלת את הטענה שפעולות חיז־באללה מוצדקות, כל זמן שיש־ראל מחזיקה בשטחים המצויים בריבונות לבנונית.

ברנס אמר כי אף שבחודשים האחרונים חלה התקרבות מעטה

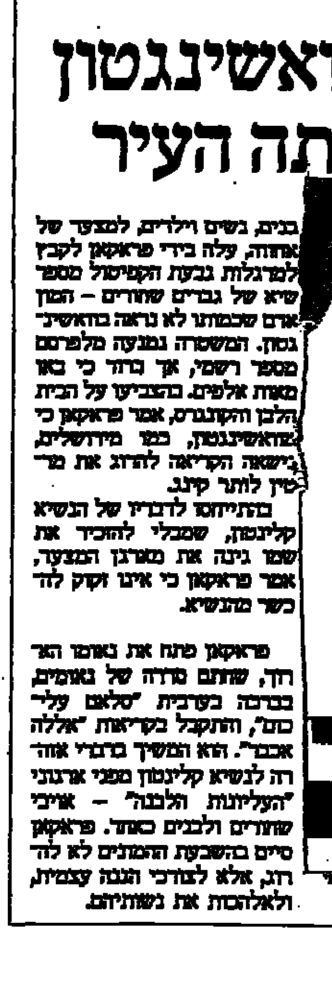

תצלום איי־פי
מצעד מיליון הגברים השחורים בוואשינגטון

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות
אל פסק ON-LINE
ומאטרוניק
טל: 02-860111

ביטוח הדירה שלך נגמר?

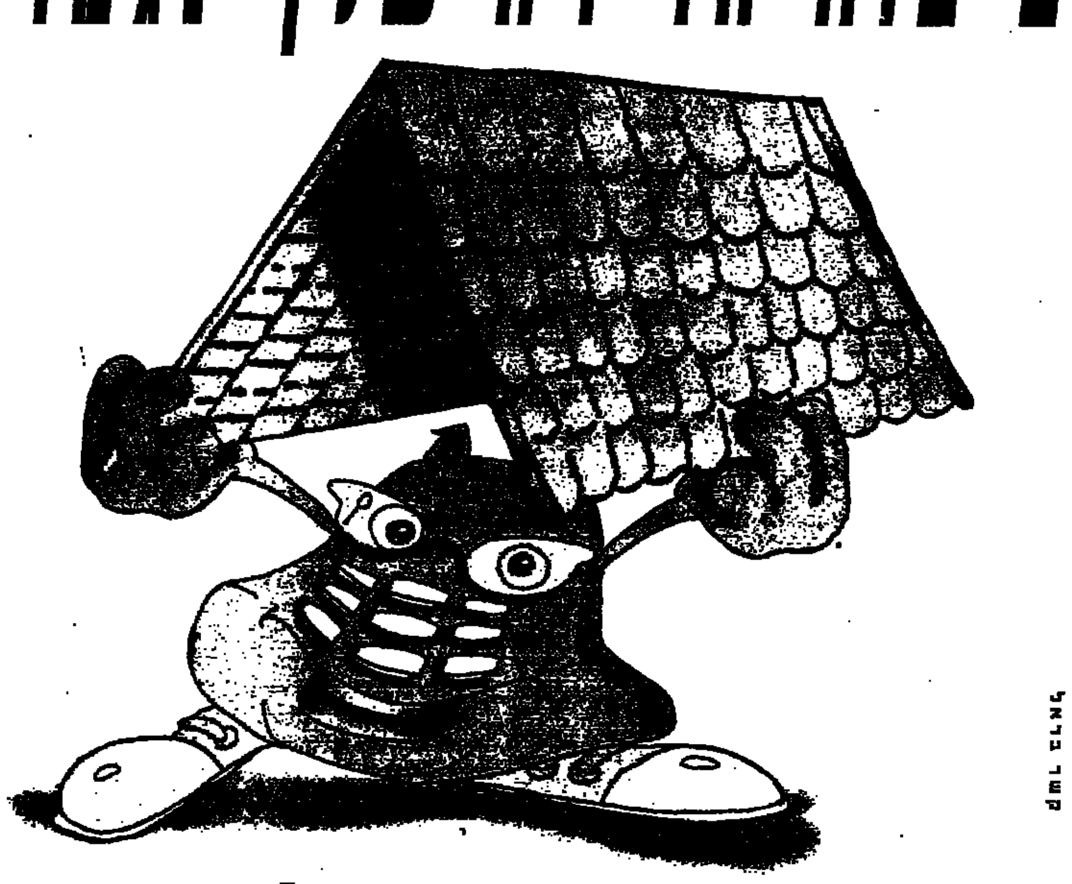

חייג ישיר-קבל מחיר ותרוויח עד 40%
אם החודש פג תוקפו של ביטוח הדירה שלך אתה יכול לחסוך, בשיחת טלפון בת 10 דקות, עד 40% מפרמיית הביטוח וליהנות מיתרונות הביטוח הישיר:
● פוליסה תיקנית ומורחבת המנוסחת בבירור וללא "אותיות קטנות" ● סוקר (שמאי) ישלח לביתך בהתאם לצורך וללא תשלום נוסף, להערכת תכולת הדירה ושווי המבנה ● שירותי חרום 24 שעות לתיקוני חשמל ואינסטלציה ● ביטוח למכשירי וידאו וטלוויזיה ● מסלול אקספרס לתשלום תביעות
03-565 40 40
ביטוח ישיר
חברה לביטוח בע"מ
קרליבך 1 ת"א 67132 ● הנהלה: 03-565 40 20 ● מכירות: 03-565 40 40 ● שירות: 03-565 40 00 ● פקס: 03-561 44 02

هكذا من الأصل

هكذا / من الأصل

תקריות בדרום לבנון

רק אחד מחיילי הנגמ"ש, שנפצע קל, נותר בחיים

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

הפיגוע אירע ביום ראשון, כמה דקות אחרי השעה 5 בבוקר. סרן יוסי אהובה, מפקד הפלוגה המסייעת של גדוד בחטיבת גולני, יצא ממוצב ריחן בגזרה המזרחית של רצועת הביטחון בדרום לבנון, יחד עם כוח חיילים שנעו בשני כלי רכב משוריינים. אהובה נסע בנגמ"ש הראשון, כשעמו עוד ששה חיילים, במטרה לחבור לכוח אחר שנמצא באזור.

השיירה ירדה מהכביש הסלול לדרך עפר סמוכה, בניגוד להוראות האוסרות על תנועת נגמ"שים מהסוג שבו נסעו החיילים על דרכי עפר. מיד כשהגיע הנגמ"ש הראשון לדרך העפר, עלה על מטען צד גדול שהונח בידי אנשי חיזבאללה. בפיצוץ שאירע נהרגו מיד חמישה חיילים – סרן אהובה, בן 24 מאשדוד, סמל־ראשון אייל דהור, בן 21 ממושב מעונה בגליל המערבי, סמל־ראשון אייל שמש, בן 21 מרמת־גן, סמל יאיר בריק, בן 20 מפתח תקוה, וסמל יותם עבר, בן 20 מנווה מונוסון.

חייל נוסף, סמל־ראשון גיא שלם הדר, בן 21 ממושב ישעי באזור בית שמש, נפצע אנושות. הוא מת מפצעיו כעבור כמה שעות, בבית החולים רמב"ם בחיפה. החייל השביעי בנגמ"ש, סמל מוטי ועקנין, נפצע קל עד בינוני. לאחר טיפול בבית החולים, הוא יצא מכלל סכנה.

החיילים בנגמ"ש השני לא נפגעו. למקום הוזעקו מיד כוחות סיוע וחילוץ גדולים. תחילה לא היה ברור מספר הנפגעים ומצבם, משום שהדיווחים מן השטח היו סותרים ומבולבלים. לאחר כמה דקות התברר כי יש הרוגים רבים בכוח. המסוקים שהוזעקו לשטח חילצו את שני הפצועים ומפקדי צה"ל בגזרה פיקחו על החיפושים אחר מניחי המטען.

עדיין לא ברור מתי הונח המטען. נראה כי הוא הונח בלילה שקדם לפיצוץ, מפני שכמה שעות קודם לכן עברו במקום כלי רכב של צה"ל ולא נפגעו. משקלו של המטען מוערך בכ־20 עד 30 קילוגרמים של טי־אן־טי. בפיצוץ רוסק לגמרי גופו של הנגמ"ש. קצין בכיר בפיקוד הצפון אמר כי "היה כאן מטען רב עוצמה, אשר הונח ממש על דרך העפר. ברגע שהנגמ"ש עלה עליו, הופעל המטען והאירוע פיצוץ עז. לחיילים לא היה כל סיכוי".

ארבע תקריות

זו היתה התקרית הרביעית באותה גזרה בתוך חמישה ימים. ביום רביעי נפצע קשה מאוד בראשו חייל מחטיבת הנח"ל, איתי צוק, בחילופי אש עם חוליית מחבלים. ביום חמישי בלילה נהרגו שלושה חיילים מאותה פלוגת גולני – סגן דרור בראשי ממבשרת־ציון (סגנו של אהובה), סמל־ראשון ראובן איבגי מאשדוד וסמל עדן אולאי מנתניה – במארב של חיזבאללה בכביש ממרג'־עיון לעיישיה. השיירה שבה נסעו נפגעה מירי ומשלושה מטעני צד שהונחו על הדרך.

בשבת הרג כוח של צה"ל לפחות שני מחבלים מחוליה שאר...

...חים מדרום לבנון ירו כוחות צה"ל וצד"ל עשרות פגזים לעבר יעדי מחבלים מצפון לרצועת הביטחון. בין השאר הופגזו יעדים ביישובים כפרא, צדיקין, חריף וחבוש. מסוקי קרב של חיל האוויר ביצעו תקיפות דומות.

התקריות, שנמשכו בתוך, כללו הפגזות ארטילריות ותקיפות מסוקים על הכפרים עין איתינה וכודקה שבתוך מצפון לרצועת הביטחון. המחבלים השיבו אש. אתמול בצהרים נפצעו שני חיילי צד"ל, מירי פצצות מרגמה על מוצב צד"ל באזור סג'ד. מצבם של שני החיילים מוגדר קל עד בינוני. תחנות השידור הלבנוניות דיווחו על תגבור כוחות גדול של צה"ל ברצועת הביטחון.

ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, הגיע אתמול לפיקוד הצפון יחד עם הרמטכ"ל, רב־אלוף אמנון שחק. רבין נועד במשך חמש שעות עם הקצינים הבכירים בפיקוד.

תצלום: ירון קמינסקי

...ר בגבול, דרכו הוא נכנס ללבנון

...ע על דרך עפר, למרות ...ת אוסרות זאת במפורש

...וק מי הורה למפקד הכוח לנוע בניגוד לפקודות

... "ארץ" ... ות המטען בר־... ג מרכזיות: ... על דרך העפר ... יגוד לפקודות, ... ש, אשר ניתנו ... כאלוף הפיקוד, ... ו מפקד הכוח, ... ת לדרך עפר. ... ר' כי "לנגמ"ש ... שם". הפקודות ... שלא על כבישי ... כלי רכב נוספים שעליהם מורכב מיגון עבה יותר". השאלה המרכזית שתעלה בתחקיר המתקיים בפיקוד הצפון: מי נתן הוראה לסרן אהובה לצאת ליעד נסיעתו, שהגישה אליו חייבת להיות על דרך עפר, עם כלי רכב שאינו רשאי לנוע בדרך עפר?

הקצין הבכיר אמר כי "התשובה לכך תהיה אחת. נסיעה מסוג כזה חייבת לקבל אישור מגבוה דרך כל שרשרת הפיקוד. כדי לצאת לדרך בנגמ"ש מהסוג שבו נסע אהובה, עליו היה לפנות למפקד הגדוד של גולני, סגן־אלוף א', שיפנה למפקד הגזרה המרחבית, אלוף־משנה ע'. כשיוצא מדרכי היה אלוף הפיקוד נדרש אישור של האלוף עצמו לצורך תנועה כזו. לא ברור מי כיום הדרג המאשר של נסיעה בנגמ"ש זה. בכל מקרה, השאלה היא מי נתן את האישור לאהובה, האם נתן והאישור היה מוסמך לאשר, או שעליו היה לפנות לקצין בדרגה גבוהה יותר".

● האם סרן אהובה הכיר את הפקודות?

קצין בכיר בפיקוד הצפון, המעורה בפרטי התחקיר הראשוני שהתקיים במשך היום, אמר כי אהובה דיווח למפקד הגדוד שלו בקשר: "אין לי כלים". כוונתו היתה כי אין לו כלי המאפשר תנועה גם בדרכי עפר. מכאן עולה כי אהובה ידע את הפקודות האוסרות על תנועה בנגמ"שים שהיו ברשותו.

ברור כי אהובה לא החליט על דעת עצמו לצאת בנגמ"ש הזה בניגוד לפקודות, אלא נהג בהתאם להוראה שקיבל. הקצין הבכיר אמר כי "לא יכול להיות מצב שסרן אהובה קיבל החלטות בעצמו. מדובר בקצין אחראי. מישהו בשרשרת הפיקוד הנחה אותו לצאת. אהובה לא נטל את היוזמה על דעת עצמו".

● האם הדרך נבדקה עוד בטרם יצאו סרן אהובה וחייליו לפעילות?

מקורות בפיקוד הצפון אומרים כי בדרך עברו טנקים בשעות הלילה והבוקר המוקדמות. אמש לא היה ברור אם נעשתה במקום "פתיחת ציר" בליווי גששים, ואם הפקודות מחייבות זאת במקום שבו אירע הפיצוץ.

שלושה קצינים יצטרכו לתת תשובות על השאלות בתחקיר: מפקד הגדוד של גולני, מפקד הגזרה המרחבית, ומפקד יחידת הקישור ללבנון. דובר צה"ל סירב להתייחס אמש לשאלות שהתעוררו בעקבות הפיצוץ ואמר כי לגבי "האירועים האחרונים בדרום לבנון עדיין מתנהלים תחקירים".

...הקת בת־שבע ◆ להקת בת־שבע ◆ להקת בת־שבע
מיבו
מאת: או...
4 מופעים בסוזן דלל ת"א, 17, 19, 20, 21

קצין בחיל ההנדס... את מטעני החב...

רקע / איתן רבין

בצה"ל מודים כי אחת הבעיות הקשות ביותר בפעילות המבצעית בדרום לבנון היא ההתמודדות מול המטענים שמטמין ארגון החיזבאללה בשטחים שבהם נעים כוחות צה"ל וצד"ל. קצין בכיר בחיל ההנדסה אומר כי יש לצה"ל יכולת להתמודד עם בעיית המטענים ואף לנטרל חלק מהם, אך צריך לזכור כי המחבלים מתקדמים ויכולתם משתפרת.

"מלחמת מוחות"

"יש כאן מלחמת מוחות", אמר הקצין. בפיקוד הצפון מוצבות כמה חוליות של חיל ההנדסה העוסקות בנטרול המטענים, בשנה האחרונה אין ... משמעותיים במטעני ... חיזבאללה ובדרכי ...לה שלהם.

לדברי הקצין, הבעיה העיקרית היא לגלות את המטענים מבעוד מועד. כשמתגלה המטען, אין בדרך כלל שום בעיה לנטרל אותו. הוא אמר כי "המחבלים קונים כל מה שאפשר בתחום האלקטרוניקה, בשוק החופשי. הם מצליחים להרכיב מטענים מסוגים שונים. יש עשרות סוגי מטענים שמפעיל חיזבאללה".

● סוגי מטענים:

החיזבאללה מפעיל כמה סוגים של מטענים: א. מטען צד – מטען שמונח בצד הדרך ומופעל כאשר שיירה או סיור של צה"ל עובר בסמוך לו. מטען חומר הנפץ מכיל בדרך כלל כדוריות מתכת. המטען מוסתר בדרך כלל מאחורי סלע. רוב הנפגעים ממטעני צד סופגים פגיעות של רסיסים.

ב. מטען גחון – מטען זה מונח על הדרך עצמה, והוא מתפוצץ מתחת לחולים או מתחת לגחון כלי הרכב המשוריין, שעובר על הדרך – בדומה למוקש. חומר הנפץ במטען כזה מסודר בתצורה הנקראת "זהלול" (כמו מרבית טילי הנ"ט), ופיצוצו גורם לגלי הדף המופנים כלפי מעלה ופורצים את חלקו התחתון של כלי הרכב. פריצת הדופן וגלי ההדף הם שגורמים לנפגעים במקרה זה.

● דרכים להפעלת המטען:

א. תיל ממעיד – לחומר הנ... ב. מוקש – מניחים את המוקש באדמה ומי שדורך עליו מפעיל אותו. כשהמטען הוא מוקש, אין צורך בחוליית מחבלים שתצפה על הפעלתו. מוקש יכול להיות מונח באדמה חודשים ואף שנים, עד שיעבור במקום כלי רכב.

● שיטות הפעלה:

במקרים רבים יושבת חוליית מחבלים כמה עשרות מטרים ממקום הטמנת חומר הנפץ. המחבלים מתמקמים בשטח ממנו הם יכולים לצפות על החיילים שעוברים על הדרך וגם לירות עליהם. כשהשיירה מתקרבת למטען, מפעילים המחבלים את חומר הנפץ ובמקביל יורים טילי נ"ט ואש מנשק קל על כלי הרכב.

כשחוליית מחבלים ממתינה לשיירה של צה"ל, המחבלים יכולים להפעיל את המטען בעזרה חוטית או אלחוטית. בעבר היו מקרים שבהם המחבלים החטיאו את השיירות של צה"ל והפעילו את המטען לאחר שהחיילים כבר עברו את המקום שבו הונח.

המטען שהתפוצץ שלשום

המטען שפיצוצו הביא למותם של ששת חיילי גולני היה מטען גחון. המטען, שהונח על הדרך, אמור היה להיות מופעל באמצעות דריכה של אדם או רכב. שלשום הופעל כשעלה עליו הנגמ"ש, בו נסעו שבעה חיילים.

מרצ הנהלת מרצ
ישיבת הנהלת מרצ תתקיים ביום חמישי 19.10.95 בשעה 16.00 בבית מפם.
על סדר היום
1. מידע.
2. שאילתות דחופות.
3. מעמד ירושלים ב[redacted]
4. דו"ח והמלצות ב[redacted]
5. שונות.

שחק: המלחמה תימשך

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

הרמטכ"ל, רב־אלוף אמנון שחק, קיים אתמול ושלשום הערכות מצב ושיחות רבות עם הקצינים הבכירים של פיקוד הצפון, בעקבות מותם של תשעה חיילי גולני בשתי התקריות האחרונות בדרום לבנון. שלשום נפגש עם עיתונאים בגבול הצפון, לאחר שסייר במקום התקרית, בין עיישיה וריחן.

שחק אמר כי מדובר ב"אירוע קשה. אנחנו גם לא רחוקים מן האירוע הקודם שהיה במרחק לא רחוק מאוד מכאן, שבו נהרגו שלושה חיילים מאותה חטיבה. "זה אירוע שני קשה שעובר על חיילי גולני. אני חושב שכרגע גם עם המשפחות השכולות, וגם רוצים את כל הפצועים לראות מהר בריאים בתוכנו וכדי לנו גם עם כל משפחת גולני בערב העצוב הזה".

הוא אמר כי "הפעילות כרגע באזור נמשכת ויש עוד כוחות שלנו שרצים בפעילויות באזור. אנחנו נמשיך ונפעל בימים הקרובים. צריך לזכור שזה מקום שאנחנו חיים בו ופועלים בו כל הזמן, ואנחנו נמשיך ונעשה את הדברים".

"אין מניעה לפעול"

לדבריו, "המטענים האלה, לצערי זו לא תופעה חדשה. יש לנו אירועים מאירועים שונים, לא רק מטענים. גם ירי מרחוק של מאגרים ומרגמות. יש פה פעולות שהמחבלים עושים בקשת די רחבה של אמצעים. יש לנו גם אמצעי נגד. חלק מהמטענים אנחנו מצליחים גם לחשוף, לא את כולם. ראינו את שני האירועים האחרונים, שהם הוכחה כואבת להמשך קיומם של מטענים שפוגעים בנו".

שחק נשאל אם ההבנות שהושגו במבצע "דין וחשבון" אינן כובלות את ידי צה"ל בפעולה מצפון לאזור הביטחון. הוא השיב כי "אין לנו שום מניעה לפעול נגד החיזבאללה. ההבנות לא מפריעות לנו לפעול. אנחנו לא יורים אל תוך כפרים, אבל אנחנו נפגע ופוגעים בחיזבאללה. פיקוד הצפון, בחודשים האחרונים, גרם פגיעות לא קלות לחיזבאללה ואנחנו נמשיך ונעשה את זה".

"הסלמה? יש פה מלחמה"

כשנשאל הרמטכ"ל אם אין הסלמה במצב בדרום לבנון, ענה: "השאלות האלה חוזרות על עצמן כל פעם, כשיש נפגעים בפיגוע. הסלמה חברים, יש פה מלחמה. יש פה מלחמה עם מאות אירועים בשנה. חלק מהאירועים האלה, לצערי, נגמרים בנפגעים בצדנו, כפי שהיה היום בבוקר. יש פה מלחמה, היא נמשכת כבר הרבה זמן ואני חושב שהיא תימשך הלאה".

בתשובה לשאלה אם אירועי הימים האחרונים מעידים על ניסיון סורי לחמם את הגזרה, אמר שחק: "אני מציע לא לחפש כל הזמן את הסטטיסטיקות. אני לא חושב שיש לנו איזו עלייה דרמטית (בפיגועים). אני חושב שיש כאן שני אירועים כואבים מאוד מבחינתנו. ברצותם של הסורים, החיזבאללה היו מתקשים הרבה יותר לפעול מכפי שהם פועלים. אני יכול לומר שהסורים לא מונעים מהחיזבאללה לפעול נגדנו כפי שהם היו יכולים לעשות. בזה אין ספק". הוא אמר כי "נפעל נגד החיזבאללה בכל מקום שנחשוב שנכון וצריך לפעול. בזה לא היו ולא יהיו לנו מגבלות".

אתמול

טלוויזיה

בלי רטוריקה מדממת

שידורי החדשות בערוצים 1 ו־2

שני הערוצים חרגו הפעם ממנהגם והעניקו כיסוי אנושי, ענייני, חסר פאניקה, לטרגדיה בלבנון. כיסוי שהיתה בו קודם כל הזדהות עם הפרט, עם כאבם של ההורים השכולים, ללא רטוריקה מדממת, המאפיינת את הכיסוי לפיגועי הטרור.

שני הערוצים פרצו עם שידוריהם כבר שלשום בשעות אחר הצהריים. תגובותיהם של הפוליטיקאים, למעט הופעותיהם של רפאל איתן ויוסי ביילין, נקראו מן הדף, כולל אלה שקראו לנקמת דם זריזה באמצעות פעולת תגמול, ואולי זו היתה אחת הסיבות לכך שהכיסוי הפעם היה פחות מתלהם.

אלון בן־דוד, הכתב הצבאי של ערוץ 1, בלט בעבודתו, במיוחד בחשיפת המחדל, שהאחראים לו עדיין אנונימיים – מתן הוראה לחיילי שני הנגמ"שים לסייר, בניגוד לפקודות, על דרכי עפר. בן־דוד גם שאל שתי שאלות מצוינות את הרמטכ"ל: אם הפעילות היזומה בלבנון של האלוף עמירם לוין היא זו שגורמת להסלמה, ואם יש קשר בין האירוע האחרון לקיפאון במשא־ומתן עם סוריה.

שחק לא נתן תשובה ברורה לשאלות אלה, אבל הוא גם לא הבטיח פעולת תגמול מיידית, והדייר באותו את הצימאון ל"זונבנג־זגמרנר", למגינת לבם של הפוליטיקאים מן הימין. "חברה, יש פה מלחמה", אמר שחק, הרמטכ"ל לשעבר, אהוד ברק, בשידור חוזר של "היסוד השבועי" בערוץ 33 הבהיר באיזו מלחמה מדובר: מאז מלחמת ששת הימים, אמר, אין יותר סכנה קיומית לישראל, "אבל זה לא אומר שאי אפשר לשחוק אותנו".

לבנון היא סיפור ידוע על שחיקה. מול אחד מתושבי הצפון שקרא ל"מבצע צבאי יסודי" בלבנון, הפטירה למצלמה אחת האמהות השכולות, בעייפות רבה, כי הקורבן שנאלצה להקריב היה מיותר. "בשביל מה", היא שאלה.

ה"בשביל מה" הזה הוציא את צה"ל מעיבורי לבנון, והוציא את צה"ל מרצועת עזה. הוא עדיין לא הוציא את צה"ל מאותה "רצועת ביטחון" בדרום לבנון, שהוויכוח סביב השאלה כמה ביטחון היא באמת מעניקה, רשם בתחילת השבוע הזה ששה קורבנות נוספים.

חנה קים

פסטיבל המוסיקה באבו־גוש

דידו מרגשת וטראגית

אנסמבל "הקפלה המלכותית" ממדריד ותזמורת פסטיבל אבו־גוש מציגים: האופרה "דידו ואניאס" מאת פרסל; מנצח: אוסקר גרשנזון; 15.10.95

ב"דידו ואניאס" מתפקדת התמונה האחרונה, קינת דידו על אהבה שנזנחה אותה, כמו האריה השנייה של מלכת הלילה ב"חליל הקסם" או "להיות או לא להיות" ב"המלט": זה יכול להיות סוג של מבחן שבדרך כלל מאבד את משמעותו האמנותית לטובת השוואות הביצוע עם אמנים אחרים, או אירוע תיירותי במקצת, כמו התייצבות לנוכח מגדל פיזה. בביצוע של הזמרת הספרדייה סליה אלסדו לא היה דבר מכל אלה, אלא התרגשות מוסיקלית אמיתית. אלסדו אולי איננה מסוגלת לשיר ורדי, בוודאי לא ואגנר ואולי גם לא מוסיקה פחות מסובכת משני אלה – ואפשר להניח כי בתחרויות יהיה לה קשה להתמודד בזמרות פנומנליות שיעמדו מולה. אבל אין תחליף לקולה היפהפה ולאישיותה הכובשת, שגרמה לקינה הזאת להיות מרגשת וטראגית. כבר בחלק הראשון של הקונצרט, שבו השרו שלוש יצירות קצרות של פרסל, אפשר היה להבחין בכך, וכמובן בשירתה בתפקיד דידו לאורך האופרה.

יחד עם אלסדו שרו עוד שתי זמרות נהדרות, מרסדס לאריו ובלנקה גומז, וליוותה אותן מקהלה נלהבת ושופעת חיים בניצוח הישראלי תושב מדריד, אוסקר גרשנזון. היה ברור שגרשנזון הוא ההשראה לאינטנסיביות בשירה ובמיוחד להדהור: המקהלה כמכשפות מפחידות או כחבורת מלחים הבזוקה וסוחפה ללא שום מעצורים, ובקטעים האחרים שיכבעו לא פחות – גם זאת למרות ההסתייגויות מרמת השירה התזמורתית. חבל שהמקהלה הזאת לא זכתה לתמיכה תזמורתית מקצועית.

נועם בן זאב

קונצרט

פולחן מאורגן

התזמורת הפילהרמונית הישראלית. סולן: ראדו לופו. מנצח: זובין מהטה. מיצירות יוסף טל, שומן וסטרווינסקי; 16.10.95

מזמן לא נשמעו כל־כך מעט שיעולים בקונצרט של הפילהרמונית, אולי מאז הביצוע האחרון של "פולחן האביב". היצירה בת 82 השנים מצליחה להשמל את האוזן באותה מידה של ראדיקליות כאילו היא נשמעת בראשונה, גם בקטעים התרישיים, הסטטיים במיוחד שלה. בנוסף למוסיקה עצמה גם מהתזמורת נשבה רוח מלאה מתוך היצירה הדורשת מכל נגן את מיטבו, וכדי להצליח ולנגן אותה צריך ריכוז עצום וכמובן מהמנצח נדרשת דריכות על־אנושית כדי להצליח ולנווט את האוקיאנוס הכאוטי הזה לידי יצירה מוסיקלית שלמה. כל אלה הורגשו היטב אתמול, אבל נדמה היה שמשהו מעוקצה – יותר נכון מארסיותה – של המוסיקה ניטל. מהטה לא הרשה לנגנים להתפרע באמת, ועדין היכן שצריך היה לאבד עשתונות. התוצאה היתה "פולחן" מאורגן, תוצת שליטה, כמעט אסתטי במקצבים הפראיים ש"אולפר", והרגעים המצמררים נדמו הפעם כמעטים מהרגיל.

הסימפוניה החמישית של יוסף טל פתחה את הקונצרט – ואת העונה החדשה בפילהרמונית – בחגיגיות הראויה, והקהל קיבל בתשואות את המלחין בן ה־85 בסיומה. תשואות קצרות החזירו פעמיים לבימה גם את הפסנתרן ראדו לופו. הוא נתרצה במהירות, כמי שמכיר מצוין את הקהל ויודע שלא יוותרו לו, וניגן את "טראומריי" של שומן כהדרן – יצירה שאיפשרה לו, בניגוד לקונצ'רטו של שומן שאותו ניגן קודם לכן, להגיע לביטוי רגשי עמוק ונוגע ללב.

נועם בן זאב

BOSE Lifestyle
מערכת חדשה של חוויות
אתה יושב בבית ומרגיש במרכז האולם. הסאונד מדהים. ההפעלה ידידותית ופשוטה. השלט חוצה קירות. העיצוב אלגנטי מינימליסטי, [redacted] ...סאונד משוכלל, ...חיים! ...קומפקט דיסק, ...ד ב־5 רמקולים
מיניאטורים וסאב וופר. בקיצור- חלום אמיתי!
אתה מוזמן להתקשר לגלית 03-493508
פקס. 03-491777 ולקבל את המערכת להדגמה חינם בביתך.
BOSE
קול ההבדל
יבוא ושיווק-אלמור בע"מ.
קהילת סלוניקי 7 ת"א

"אני לא לבד ב...
...י הלהקה, "קסטל", "הזורן", ובערב ...
כרטיס של...
VISA
רק במשרדי...
...ת דיסקונט במשרדי הלו...

שרים קוראים לבחון שיטות הפעולה בלבנון "כדי שהחיילים לא יהיו מטרות במטווח"

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

מרבית שרי הממשלה מתנגדים לשינוי המדיניות הקיימת של ישראל בדרום לבנון, ושוללים פעולה גדולה של צה"ל כגמול לשני הפיגועים שבהם נהרגו תשעה חיילים בימים האחרונים. הממשלה תתכנס הבוקר לישיבה מיוחדת כדי לשמוע סקירה מפי ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, הרמטכ"ל אמנון שחק וקצינים בכירים, ולדון בתגובות אפשריות.

אחדים מהשרים סבורים שיש לבחון שוב את שיטות הפעולה של צה"ל בלבנון, כדי להבטיח שהחיילים לא יהיו "מטרות במטווח" לאנשי החיזבאללה. לדברי שרים אלה, "אנו נלחמים עכשיו על צירי התנועה בשטח, וצריך להגביר את הפעילות המקורית, כדי שמוטט ההוראה יחזור הנה. יש תשובות צבאיות לכך, בקנה מידה קטן, לא במבצעים ובהפגזות סילים".

אחרים מהשרים אמרו כי שיקולים מבצעיים, ולא הכאב על הנפגעים, הם שצריכים להנחות את הפעילות הצבאית של ישראל בדרום לבנון. לדבריהם, יש לפעול לפי המודיעין הזמין ולפי ההערכה של סיכויי הפעולה בכל מקרה – ולא כתגובה להצלחות של חיזבאללה.

לדבריהם, פעולה צבאית נרחבת כמו מבצע "דין וחשבון" ב־1993 תוביל לירי קטיושות על הגליל ולהסלמה מיותרת, ואילו כיום מתמקד העימות בתחומי אזור הביטחון ובלי לחרוג מההבנות שסוכמו לאחר מבצע "דין וחשבון".

רק שרים מעטים הגיבו פומבית לאחר הפיגוע בלבנון. שר החוץ, שמעון פרס, הגיב שעות מעטות לאחר הפיגוע ותקף את סוריה. לדבריו, "ההסלמה מסוכנת לשני הצדדים. אני לא רוצה להיכנס לשאלה מי אשם, אני רוצה להיכנס לשאלה מי יכול למנוע את ההתלקחות הזו. אין ספק שסוריה צריכה להשתתף במניעת ההתלקחות, וגם ממשלת לבנון. אנו לא יכולים לעבור לסדר היום על מקרים חוזרים ונשנים שפוגעים בכוחותינו".

השר אפרים סנה אמר שאין מקום לשינוי המדיניות, שהשיגה את יעדיה "אם חורשת טל היתה מלאה מטיילים בשמחת תורה, וכך גם בתי הקפה בנהריה, זה אומר שאנו משיגים את מטרתנו והחיזבאללה לא. מטרתנו היא להבטיח חיים תקינים בגליל. אם עומדים במשימה הזו, אנו מצליחים והחיזבאללה נכשל". סנה אמר עוד כי "אם מישהו מצפה שהרך גריעת נפגעים הוא ירכך אותנו מול הסורים – הוא טועה".

השר יוסי ביילין אמר: "אינני מוכן לקבל את העניין של הבלגה בכל מחיר כאידיאולוגיה. צריך לבדוק את כל האופציות העומדות בפנינו לצמצם את הפיגועים בלבנון, וכל החלטה שנקבל צריכה להיות על רקע הדבר שקרה – אבל אסור שהדבר עצמו יוביל להחלטה לא אחראית".

השר שמעון שטרית אמר כי "צריך לתת מסר ברור לסוריה, שישראל איננה יכולה לקבל שפה כפולה, שפת שלום בוואשינגטון ושפת מלחמה ואלימות בלבנון. כי הידיים ידי החיזבאללה, אבל הקול ההוראה מגיעים מדמשק".

הממשלה והקבינט קיימו בשנה האחרונה כמה דיונים על מדיניות ישראל בלבנון, בדרך כלל בעקבות תקריות שגרמו לנפגעים בצד הישראלי.

תצלום: דובר צה"ל
הרמטכ"ל אמנון שחק (שני מימין), ראש הממשלה רבין והמזכיר הצבאי, דני יתום (משמאל, פניו מוסתרות) אתמול בלבנון

ראשי האופוזיציה קוראים לממשלה "להכות בחיזבאללה בעוצמה רבה"

מאת גדעון אלון
סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

ראשי כל סיעות האופוזיציה קראו לראש הממשלה, יצחק רבין, להכות בחיזבאללה בעוצמה רבה בתגובה על מותם של 9 חיילי צה"ל בשבוע האחרון בדרום לבנון.

יו"ר הליכוד ח"כ בנימין נתניהו קרא לממשלה להסיר את המגבלות על תקיפת בסיסי החיזבאללה בדרום לבנון על ידי צה"ל. לדבריו, האופוזיציה תתמוך בממשלה אם זו תנקוט צעדים תקיפים נגד בסיסי הטרור. הוא הדגיש כי על המחבלים לדעת שאם יפגעו בישראל לא תהיה להם חסינות בשום מקום מפני תגמול.

יו"ר סיעת הליכוד בכנסת ח"כ משה קצב אמר כי הליכוד יתייצב מאחורי כל החלטה שתקבל הממשלה כדי להבטיח את השקט בגבול הצפון. קצב הוסיף כי הליכוד יעמוד מאחורי כל החלטה שתקבל הממשלה לביצוע פעולה שתבטיח את השקט ליישובי הצפון וביטחון לחיילי צה"ל. לדבריו, אסור שרצון הממשלה לקדם את המשא ומתן עם סוריה יכבול את ידי צה"ל להילחם בחיזבאללה, שסוריה מעודדת אותו לסחוט ויתורים מישראל.

סגן שר הביטחון לשעבר, ח"כ עובדיה עלי (ליכוד), אמר כי יש ליזום פעולה צבאית שתבהיר לחיזבאללה בלבנון שישראל יכולה לגרום לו נזק עצום. לדבריו, יש להעביר את שדה הקרב לשטח האויב. הוא סבור שעל הממשלה להבהיר לסוריה שכל עוד יימשך הטרור בצפון לא יתחדש המשא ומתן המדיני עמה.

יו"ר צומת רפאל איתן אמר כי רק מגבלות פוליטיות אינן מאפשרות לצה"ל לפעול כראוי נגד מרכזי החיזבאללה בלבנון. לדבריו, ראש הממשלה ושריו מגבילים את פעילות צה"ל, מכניסים אותו למגננה ואינם משאירים בידי המפקדים את היוזמה הנחוצה כדי להילחם במחבלים. לדעתו, רבין חייב להודיע לסורים כי הסיוע שהם נותנים לחיזבאללה יוציא אותם מחוץ למעגל שיחות השלום. הוא הדגיש כי צומת תתמוך בכל פעולה של הממשלה שתהרוס את בסיסי החיזבאללה בדרום לבנון.

יו"ר סיעת מרצ רן כהן דוחה את הביקורת של הימין. הוא אמר כי על צה"ל לא חלות כל מגבלות פוליטיות במלחמתו נגד החיזבאללה. ח"כ כהן הוסיף כי חובתו של כל מנהיג הגון בימים כאלה ללכד את העם ולמצוא את כל הדרכים לחיסול "קו הצרות בצפון ישראל ולא לעסוק בפלגנות פוליטית".

יו"ר מולדת רחבעם זאבי קרא לממשלה לעבור לשיטת פעולה התקפית נגד השיעים והחיזבאללה בלבנון. לדבריו, פגיעות בחיילינו או בחיילי צד"ל מצדיקות פגיעות כואבות בקהילה השיעית מצפון לאזור הביטחון.

סרן יוסי אוחנה נהרג כששב מהלווית סגנו, אשר נהרג יומיים לפני כן

מאת יוסי הטוני, רפאל אביב ועתים

ששת החיילים שנהרגו בתקרית הם סרן יוסי אוחנה, סמ"ר אייל דרור, סמ"ר אייל שמה, סמ"ר גיא שלם חדד, סמל יאיר ברק וסמל יותם ענבר.

● סרן יוסי אוחנה – בן 24 היה במותו. סרן יוסי אוחנה היה מפקדו הישיר של סגן דרור כראשי, שנהרג יומיים קודם לכן באותו מקום. בתפקידו האחרון השתתף אוחנה בהלווייתו של סגנו ושב מיד לפקד על חייליו בלבנון. סרן אוחנה החל את דרכו הצבאית בסיירת גולני. לאחר מכן התבקש לדלג על השלב של פיקוד על טירונים ולפקד על פלוגה בלבנון. אוחנה השאיר אחריו אב, אשר (54), אם, ג'והרג'ט (46), ושני אחים – ישי ותמר. הלווייתו תתקיים היום בשעה 14:30 בבית העלמין באשדוד.

● סמ"ר אייל דרור – דרור, מהמושב מעונה שליד מעלות, היה בן 21 במותו. ביתו שוכן במרחק קילומטרים ספורים מגבול הצפון ובשנת 1982 נפל טיל קטיושה לא הרחק מביתו. דרור הותיר אחריו הורים, דוד ואתי, ושלוש אחיות – רחלי, ריקי וליאור.

● סמ"ר אייל שמה – היה בן 21 במותו. תושב רמת־גן, שירת במשך שנתיים וחצי. בשבוע הבא היה שמה אמור לעבור לרמת הגולן. אחיו, אפריים, משרת בצבא ועובר קורס מ"כים. אביו סיפר שלשום כי בנו הרגיש שהוא עתיד להיפגע בלבנון. שמה השאיר אחריו הורים, שלמה ואביגיל, אח אפרים, ושתי אחיות – ליאת והילה.

● סמל גיא שלם חדד – היה בן 21 במותו. הוא נפצע אנושות ומת מפצעיו ברמב"ם. אביו, יהודה, סיפר כי הקשר בין חיילי הפלוגה המסייעת, בה שירת גיא, היה הדוק מאוד. הוא וחבריו לפלוגה נהגו לבלות ביחד את חופשותיהם והתארחו מספר פעמים בביתו של גיא במושב ישעי. גיא לא היה מעוניין לצאת לקורס קצינים מאחר שרצה להיות עם חבריו לפלוגה. גיא היה אמור להשתחרר במארס. גיא הוא השאיר אחריו הורים, ארבע אחיות ואח קטן.

● סמל יותם ענבר – היה בן 20 במותו. "הוא היה מאושר בגולני, גאה ביחידה שלו ואהב את חבריו", סיפר אביו, אברהם ענבר, תושב נווה מונוסון. ענבר הותיר אחריו אב, אברהם; אם, שולה, ושני אחים: טליה בת 14 ואיתמר בן 11.

● סמל יאיר ברק – היה בן 20 במותו. היום הוא יובא למנוחות בפתח־תקווה. ברק שירת 10 חודשים בצבא. יאיר ברק היה הבכור מבין עשרת הילדים של הוריו, נפתלי ולינדה.

שיפור במצבם של 6 החיילים הפצועים בבית חולים רמב"ם

מאת אורון רבין ונבו זהר

שיפור חל במצבם של ששת חיילי חטיבת גולני, שנפצעו בשתי התקריות בדרום לבנון ומאושפזים בבית החולים "רמב"ם" בחיפה. בערב החג שוחרר סמל ראשון חיים אמולג, שנפצע ברגלו מרסיס בתקרית ביום חמישי בלילה. סמל מוטי רעקנין, שנפצע קשה שלשום וכל צוות הנגמ"ש שלו נהרג, יצא מכלל סכנה.

רעקנין הועבר מהיחידה לטיפול נמרץ למחלקה כירורגית פה ולסת, והוא אמר אתמול, כי אינו זוכר מאומה מהאירוע.

במחלקה האורתופדית של ביה"ח מאושפזים עוד חמישה חיילים, שנפגעו ביום חמישי בלילה מידי החיזבאללה. מצבם קל, למעט מצבו של יאיר נחמני, שנפצע קשה בראשו והועבר לחדרם של החיילים מהיחידה לטיפול נמרץ. יתר הפצועים הם סג"ם גיא גרסנר, שנפצע ברגלו מרסיסים; סמ"ר ערן פריימן, רב"ט ליאור טוביה ורב"ט איתי קרן. רופאיהם מסרו, כי יתכן ששלושה מהם ישוחררו בימים הקרובים.

עשרות חברים ובני משפחה ביקרו בחג את החיילים הפצועים. סג"ם גיא גרסטנר חגג אתמול במחלקה את יום הולדתו ה־21, בלווית בני משפחתו וחבריו.

ישראל תימנע

(סוף מעמוד 1א)

אתמול ביקר רבין בצפון יחד עם הרמטכ"ל, רב־אלוף אמנון שחק, ונפגש עם אלוף פיקוד הצפון עמירם לוין, וקצינים בפיקוד כדי לשמוע סקירה על הפיגוע ולדון בדרכי תגובה אפשריות.

לרבין נמסר כי בחודשים האחרונים חלה עלייה משמעותית במספר המטענים שהניחו אנשי חיזבאללה כדי לפגוע בתנועת כוחות צה"ל, ובמקביל נרשם גם גידול במספר המטענים שהתגלו ופורקו ללא פגע. עם זאת, לא היה גידול בהיקף הכולל של הפיגועים.

שרי הממשלה ישמעו היום דיווח מרבין ומצמרת הצבא, לפיו שני הפיגועים האחרונים אינם מעידים על הסלמה במצב בדרום לבנון, אלא על הצלחות נקודתיות ומקריות של חיזבאללה בפגיעה בחיילי צה"ל.

רוב השרים מתנגדים לפעולה צבאית גדולה כתגובה לפיגועים האחרונים, וסבורים שאין מקום לשינוי במדיניות הקיימת. בממשלה רווחת הדעה שפעילות צה"ל צריכה להתבסס על שיקולים מדיניים ומבצעיים, ולא על הרגש בעקבות הריגת חיילים. אחרים מהשרים יציעו בממשלה, להגביר את הפעולות המיוחדות נגד חיזבאללה בלבנון, אך לא לחרוג מפגיעות נקודתיות כדי למנוע הסלמה.

במשך שני ימי החג התנהלו חילופי אש בין כוחות צה"ל וצד"ל לבין אנשי חיזבאללה, על גבול רצועת הביטחון. בהתקפות השתתפו גם מטוסים של צה"ל. בפיקוד הצפון נפתחו התחקירים על נסיבות התקרית.

השאלה העיקרית שתעלה בתחקירים היא מדוע נע הנגמ"ש שנפגע על דרך העפר, בניגוד לפקודות, האוסרות זאת במפורש. על־פי הפקודות בפיקוד הצפון, אסור לנגמ"ש מהסוג שבו נסעו מפקד הכוח וחייליו לרדת לדרך עפר.

צבא לבנון הכריז אתמול על כוננות בדרום המדינה, לנוכח החשש מפעולת תגמול ישראלית. תחנות הרדיו בלבנון דיווחו אמש על כניסת כוחות שריון גדולים מישראל לשטח רצועת הביטחון.

ארה"ב קוראת לכל הצדדים במזרח התיכון הנתונים להשפעתה, לנהוג איפוק לנוכח המתיחות בדרום לבנון, ותובעת מסוריה להפעיל את השפעתה על חיזבאללה, כדי שיפסיק את הפעולות האלימות באזור. דובר מחלקת המדינה, ניקולס ברנס, אמר אתמול כי הממשל יעביר את המסר לסוריה בצינורות הדיפלומטיים, שעה שמתאם שיחות השלום דניס רוס, והיועץ למזרח תיכון במועצה לביטחון לאומי, מרק פריס, נועדו עם שגריר ישראל בארה"ב, איתמר רבינוביץ'.

השניים ביקשו להעביר באמצעות השגריר את בקשת הממשל לממשלת ישראל להימנע מפעולת תגמול על הפיגוע שבו נהרגו ששת החיילים. דובר מחלקת המדינה גינה את הפיגוע והביע את רגשי השתתפותו של הממשל.

הוא הזכיר כי חיזבאללה, הנתמך בידי איראן, נטל את האחריות לפיגוע, וציין כי ארגון זה מתנגד לתהליך השלום ופועל לסיכולו. ברנס ציין כי האלימות תיפסק כאשר המצב בדרום לבנון יביא ליציבות רבה יותר וליחסי שלום בין ישראל ללבנון. הוא הדגיש כי ארה"ב אינה דוחקת בישראל לצאת מלבנון.

לדבריו, אף שסוריה אינה שולטת על חיזבאללה, יש לה בעליל יכולת להשפיע על התנהגותו. ארה"ב תדחוק בסוריה להשתמש בהשפעתה להפסקת האלימות ולייצובו של המצב, כדי לחזק את סיכויי השלום בלבנון ובמזרח התיכון כולו, אמר.

הדובר ציין כי ארה"ב תפנה גם לשלטונות לבנון ותבהיר כי אינה מקבלת את הטענה שפעולות חיזבאללה מוצדקות, כל זמן שישראל מחזיקה בשטחים המצויים בריבונות לבנונית.

ברנס אמר כי אף שבחודשים האחרונים חלה התקדמות מעטה בערוץ המו"מ בין ישראל לסוריה, הוא אינו קפוא והשיחות לא הושעו.

מבצע מיוחד למנויי גלובס

עוברים לטלגרף ומקבלים
טלגרף לשנה+פלאפון+קו
ב-2,145 ש"ח בלבד

מנויי גלובס נהנים ממבצע מיוחד לחגים:
עוברים לטלגרף ומקבלים פלאפון כיס של מוטורולה
+**קו מיידי**+מנוי לשנה על טלגרף ב-2,145 ש"ח בלבד
(כולל מע"מ), ב-3 תשלומים של 715 ש"ח. **הוצאה מוכרת.**
המבצע עד 20 באוקטובר או עד גמר המלאי.

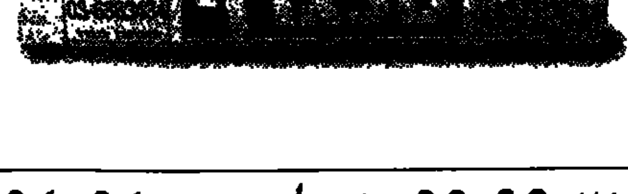

טלפנו עד 22:00 בכל יום: 03-638-34-34

* המבצע מיועד למנויי גלובס בלבד.

טלגרף העיתון הכלכלי ביותר

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

עוד בכיר בחמאס שוחרר ממעצר בעזה הודות למאמצי תיווך של טיבי ודרוויש

מאת עמירה הס

יו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, הורה אתמול לשחרר ממעצר את השייח אחמד בחר, מבכירי החמאס ברצועה, שהיה כלוא כמעט ארבעה חודשים. גם הפעם, כמו בשחרורו של ד"ר מחמוד א־זהאר, בתחילת השבוע שעבר, היו מעורבים במאמץ השחרור, ראש התנועה האיסלאמית בישראל, השייח עבדאללה נימר דרוויש, יועצו של ערפאת, ד"ר אחמד טיבי, ובעליו של העיתון העזתי "אל וטן" עימאד אל פלוג'י, שהוא גם פעיל חמאס.

השחרור חיזק את אווירת האופטימיות ששוררת ברשות וגם בקרב החמאס והמתווכים שגם אם הדרך להסכם עדיין ארוכה, הרגיעה שהושגה בין הצדדים היא ממשית וארוכת טווח. דרוויש וטיבי אף קיבלו הזמנה רשמית להשתתף כמשקיפים במשא־ומתן שיתקיים בין הרשות לחמאס בחרטום, הם גילו. לדברי דרוויש הזמינו אותם, "כל הצדדים".

אתמול בבוקר, לפני שערפאת יצא מהרצועה בדרכו לדרום־אמריקה, הוא נפגש עם טיבי, דרוויש ופלוג'י. הם דנו במצב הדיאלוג בין הרשות לאופוזיציה, בעיקר החמאס, ומיד לאחר הפגישה יצאו לכיוון בית הכלא המרכזי בעזה כדי לשחרר את בחר. ערפאת אמר לעיתונאים עם צאתו מלשכתו: "אנו באים בדמוקרטיה שלנו. עלינו לכבד את האופוזיציה, תהיה עמדתה בעד או נגד (ההסכמים). אנו מכבדים את כולם – חמאס, ג'יהאד איסלאמי, חזית עממית, חזית דמוקרטית או אחרים".

כשעה לאחר שהגיעו טיבי, דרוויש ופלוג'י אל בית הכלא, שוחרר משם בחר. מול העיתונאים הרבים, ולאחר חילופי הנשיקות והחיבוקים הראשונים, הוא נכנס למכוניתו נושאת לוחית הזיהוי הישראליות של ד"ר טיבי. בליווי שתי מכוניות משטרה שצפרו כל הדרך ומכוניתו של פלוג'י הם יצאו לבית בחר בשכונת שייח רדואן בעזה.

בשיחה קצרה עם עיתונאים בפתח ביתו, הביע בחר תקווה שההסכם בין הרשות לחמאס יושג מהר ככל האפשר. הוא סירב להסתבך בויכוחים ובהערכות לגבי מועד חתימתו. הוא אמר שאין קשר בין חתימה על הסכם לבין ההיערכות מחדש של צה"ל בגדה. "החמאס הושיטה תמיד וממשיכה להושיט ידה לרשות, ואני מקווה שבקרוב נראה בתוצאות היוזמות". בנוגע לבחירות אמר ש"אם אלה יהיו אינטרס של העם הפלשתיני והתנועה האיסלאמית, תשתתף החמאס בבחירות וברשות.

"כל חילוקי הדעות בינינו לבין הרשות בנוגע להסכם אוסלו אינם חייבים למנוע מאתנו להגיע להסכמות בעניינים אחרים ולעמוד יחד מול המוקשים ואבני הנגף. אנו מעוניינים לפתוח דף חדש ביחסינו, ולדבר על העתיד ולא על העבר".

להערכת דרוויש, "קיים אצל הרשות רצון לשחרר את כל העצירים והאסירים". אני מדגיש, אמר דרוויש "העצירים והאסירים". הוא נשאל האם כוונתו לעצירי תנועת החמאס והוא חזר ואמר: "אני מדבר על תנועת החמאס". לדבריו "דיאלוג זה קשה יותר בכמה מובנים, מה דיאלוג בין הרשות לישראל. כי קודם כל יש לגשר על פער אידיאולוגי, בין מי שמאמין שפלשתין היא בין הנהר לים, לבין מי שדוגל בפתרון פוליטי". מולדת פלשתינית חדשה, אמר, אפשר לבנות רק בידיהם המשותפות של אחמד בחר וארטייב עבד אל רחים (כלומר – החמאס והפתח).

טיבי ודרוויש נדרשו גם למקומה של ישראל בהסכם בין החמאס לרשות. לולא היתה מעוניינת ישראל בהשגת הסכם ורגיעה, אמר דרוויש, היא לא היתה מתירה לארבעת המתווכים לצאת לסודאן לפני שבועיים. "יש לנו פגישות אינטנסיביות עם אחראים ישראלים ועם מקבלי ההחלטות הישראליים", אמר דרוויש. "עמוד התווך של כל רגיעה אפשרית הוא יאסין, אמר דרוויש, כשם שערפאת הוא עמוד התווך של בניין המדינה. "לכשיכריזו השייח יאסין ואבו עמאר (ערפאת) על הקמת המדינה הפלשתינית", אמר דרוויש, "יוכלו הישראלים להכריז על הקמת מדינתם. כי עכשיו ישראל היא בונקר צבאי שחיים בו אנשים בפחד".

שייח אחמד בחר, בביתו עם ילדיו, לאחר ארבעה חודשי מעצר בידי הרשות הפלשתינית

תצלום: רויטר

תקריות בדרום לבנון

מסוק של חיל האוויר מפנה את שני החיילים שנפצעו בפיגוע לבית החולים רמב"ם בחיפה. אחד החיילים, סמ"ר גיא שלם חרר, מת מפצעיו כעבור כמה שעות

תצלום: [illegible], ישראלסאן

סגן מזכ"ל חיזבאללה: "איננו צופים פעולה צבאית רחבת היקף נגדנו; ישראל במבוכה"

מאת גיא בכור
סופר "הארץ" לעניינים ערביים

"איננו סבורים שהתנאים הנוכחיים והאווירה הכללית מאפשרים לישראל לתכנן פעולה צבאית רחבת היקף (נגדנו). אנו סבורים כי הישראלים נמצאים במצב של מבוכה", אמר אתמול סגן מזכ"ל חיזבאללה, שייח' נעים קאסם לרשת הטלוויזיה הלבנונית אל־בי־סי, "אך אם הדבר יתבקש, אנו מוכנים תמיד לתוקפנות ישראלית במיוחד כשפעולות אלו יערכו בזמן בו בוחן האויב הישראלי את צעדי הכניעה כלפי ערפאת".

שייח' קאסם הכחיש כל קשר בין הורפת הפעילויות הצבאיות של ארגונו לבין הקיפאון בו נתון המשא ומתן בין ישראל לסוריה. "פעולות ההתנגדות האיסלאמית הן פעולות יום־יומיות, ומתבצעות בצורות שונות ואין (להן) כל קשר לשיחות. אשר לסוגייה הסורית הרי שסוריה ואנו תומכים בזכות העם הלבנוני ובזכות העם הפלשתיני לשחרר את אדמותיהם, וכל סיוע של סוריה להחזרת האדמה הכבושה הוא פעולה טבעית. ישראל מפעילה לחצים כדי לטשטש את מכאוביה כתוצאה מהג'יהאד נגדה".

בכיר חיזבאללה מצור, חג' חוסיין חבאללה אמר אתמול: "התקפותינו תתגברנה עכשיו, כדי לשכנע את האויב בצורך בנסיגה מוחלטת וללא מסירת שטחים". "הציפיה לתגובה (של ישראל) היא טבעית", הוסיף, "אולם האויב מכיר את כוחותינו, ואני מטיל ספק בכך שיבצע צעד טפשי. אנו הזהרנו אותו מפני כל פגיעה באזורותינו, חיינו ורכושנו. הדבר לא יעבור בקלות, והאויב יודע היטב מה משמעות המסר הזה".

מזכ"ל חיזבאללה חסן נסראללה התבטא שלשום ואתמול פעמים רבות באריכות בעניין הפיגוע. לראשונה באגרת כללית שהפנה אל לוחמי ההתנגדות האיסלאמית, בה בירך אותם על הפעולה, ובשנית, בפגישה שקיים עם הלוחמים שביצעו את הפעולה בעיישייה. "פגישה זו היא כבוד גדול עבורי", אמר להם, "בכך שאני ניצב ליד אלה שחזרו לאחר שקצרו הישג גדול בתחום הג'יהאד".

"אתמול הוכחתם מחדש כי היוזמה בעומק האזור הכבוש היא בידינו", אמר להם נסראללה, "זאת על ידי מארב, הנחת מטען ולחימה ממרחק של 5 מטרים. בנקודה זו אבקש להזכיר את ניסיונו של (האלוף) לוין ליטול את היוזמה מאיתנו בשטח והנה סיסמה זו שלהם על נטילת היוזמה מידי ההתנגדות, התמוטטה. לוין, שיצא לחופשה מאונס, ורק אתמול הופיע שוב על המסכים, אמר בהופעתו שמה שאירע איננו אלא מקרה, וכפי שחיזבאללה ישיג הישג אחד במשך חודשים. (אך) לוין יודע שמה שאירע איננו מקרה, משום שפעולות ההתנגדות במהלך החודשים האחרונים העידו על איכותה, האפקטיביות שלה ויכולתה. ההתנגדות האיסלאמית עודנה מוכיחה שהיוזמה בידיה שכן היקף האבידות הישראליות עלה, על פי הודאתם, על זה של החודשים הקודמים או של התקופה שקדמה להכרזתו של לוין בדבר נטילת היוזמה מידי ההתנגדות".

מזכ"ל חיזבאללה הוסיף: "אפילו הפרסומים בעיתונות הישראלית על הכנסת טכניקות חדישות ומכשירים מתקדמים המשבשים את פעולת המטענים של ההתנגדות, זכו לתגובה מהירה באלעיישה ובפעולות נוספות. גם הפעולה האחרונה היא חלק מכך, והדבר מוכיח שהאויב הישראלי מגזים ביכולתו. גם אם נניח שיש בידו יכולת טכנית גבוהה, הרי שההתנגדות הוכיחה שגם לה יש יכולת גבוהה המאפשרת לה להנחיל תבוסה לאויב.

"לאלה יש להוסיף את התמיכה האלוהית שלה זוכים אנשי ההתנגדות. אותם הלוחמים באים לפעולה כשרוחם טהורה והם נכונים להקריב עצמם למען אלוהיהם. הם מבקשים למות על קידוש שם אללה. לעתים אללה מעניק להם הישג זה ולעתים הוא מעניק להם ניצחון".

עם זאת, נסראללה קרא לאנשיו "להתכונן לקראת התגובה הישראלית. השמרו לכם מערמומיותו של האויב, במשך כל שעות היום והלילה", אמר.

פרשנות / גיא בכור

הערכת הארגון: חיזבאללה מכתיב את כללי המאבק

תחושת שביעות רצון המשבעת עתה כצמרת חיזבאללה אינה מתייחסת רק להצלחת הארגון להרוג מספר גדול, יחסית, של חיילי צה"ל, אלא בשל הערכתה כי הצליחה לצמצם מאוד את מרחב הפעולה של ישראל. התחושה הברורה בחיזבאללה היא כי למרות עליונותו הצבאית והטכנולוגית של צה"ל, הם הצליחו ליצור עמו איזון כוחות ולהכתיב לו את כללי המאבק. המזכ"ל חסן נסראללה מסביר כי הוא חש סיפוק כפול שכן צמצום מרחב הפעולה של צה"ל מתיישב גם עם ההבנות שהושגו לאחר מבצע דין וחשבון (דו"ח), כך שחיזבאללה נמנע מהתנגשות עם סוריה או עם הממשל הלבנוני.

כך מצטיירים כללי המאבק ברצועת הביטחון ובדרום לבנון, בהתאם להתבטאויות בכירי הארגון: תקיפה אווירית של צה"ל היא ברוב המקרים חסרת ערך, משום שבסיסים ומפקדות מרכזיות התפזרו בארמה או בקרב אוכלוסיה אזרחית; הפגזת אוכלוסיה אזרחית כפי שעשתה ישראל לפני כשנתיים במבצע דו"ח, תיענה בשיגור מטחי קטיושות לעבר הגליל. צמרת חיזבאללה שבה ומדגישה נקודה זאת, וכך גם עשתה בשנה האחרונה. היא יודעת שישראל לא תסתכן בהפיכת הגליל המערבי ואצבע הגליל לשדה קרב.

ולבסוף – תקיפה קרקעית. גם בהקשר זה יודעים בחיזבאללה כי ניצחון צבאי, על פי אמות המידה הישראליות, הוא גם פונקציה של אבדות עצמיות בנפש ולכן תיזהר ישראל ממבצע קרקעי רחב היקף. קריאת התיגר של האלוף עמירם לוין, כפי שזו נתפסה בחיזבאללה, כי צה"ל יטול את היוזמה בשטח, הגבירה את פעולות הגרילה של הארגון ואת תיחכומן. בחיזבאללה רואים את שתי המהלומות האחרונות גם כתשובה על טקטיקת נטילת היוזמה הישראלית. הם מתגאים כי הצליחו להגיע במתקפותיהם כמעט עד לרמטכ"ל אמנון שחק, שסייר בדרום לבנון, וכי זו הוכחה שיכולתם המודיעינית והטקטית גבוהה.

מבצע ישראלי רחב יכול להתפרש כהפרה ישראלית של מבצע דו"ח ולגרור הסלמה סורית–ישראלית הרצויה לארגון השיעי וגם עובדות אלה, ידועים בחיזבאללה, מגבילות את צעדי ישראל.

הנהגת חיזבאללה היא בעלת ידע רב על דיווחי התקשורת הישראלית ובכירי הארגון מרבים לצטט את עיתוני ישראל ואת הטלוויזיה הישראלית. ניכר בחסן נסראללה כי הוא עוקב אחר שידורי הטלוויזיה הישראלית ולא רק שהוא מתעדכן מן התקשורת הישראלית על הלכי הרוח בארץ, אלא הוא גם עושה בה שימוש. הדיווח הנרחב המר בתקשורת הישראלית על הפיגועים האחרונים, חשים בחיזבאללה, רק מגביר את האפקט המוראלי שיש לפיגועים, וגורם ללחץ דעת קהל על הממשלה בישראל.

ניכר בבכירי הארגון כי הם עוקבים אחר מפקדי צה"ל הלוחמים מולם וכי הם מכירים את הטקטיקות הצבאיות היהודיות להם. כן ניכר בהנהגת הארגון תהליך של יישום לקחים, התאמה למצבים משתנים וניתוח עקבי של ההתפתחויות הצבאיות ברמה הטקטית והאסטרטגית.

ראשי הקהילה היהודית בארגנטינה יבקשו מרבין סיוע למערכת החינוך

מאת ראלי סער
סופרת "הארץ" לעלייה וקליטה

ראשי הקהילה היהודית של ארגנטינה ייפגשו מחר עם ראש הממשלה, יצחק רבין, וידונו עמו בבקשתם לסיוע כספי של ממשלת ישראל להצלת מערכת החינוך היהודי בארגנטינה.

בפגישת הכנה לקראת הדיון עם רבין, שהתקיימה בסוף השבוע שעבר בין ראשי הקהילה היהודית בארגנטינה, לבין שר הקליטה יאיר צבן ונציגי האוצר, משרד החינוך והסוכנות, טענו ראשי הקהילה, אוסקר הנסמן, אלברטו קרופניקוב, והאנק ברכה, כי מנהלי בתי הספר היהודיים בבואנוס איירס בעיקר, הודיעו להם כי לא יוכלו לפתוח את ההרשמה לשנת הלימודים הבאה, שתיפתח בינואר, כיוון שהכספים שהובטחו להם למימון מילגות לתלמידים לא הגיעו עד כה.

מבין 18 אלף התלמידים היהודים בבואנוס איירס המתחנכים ב־54 בתי ספר, 6,000 מקבלים מילגות, שחלקן ממומנות בידי הסוכנות.

השר יאיר צבן, ביקר לפני חצי שנה בארגנטינה עם מנכ"ל משרד החינוך, שמשון שושני, כדי לעמוד על הדרכים לשיקום מערכת החינוך היהודית בבואנוס איירס, שקיומה העומד בסכנה בעקבות פיצוץ בניין הקהילה היהודית, "האמיה", ביולי 94. ראשי הקהילה טענו בפני צבן ושושני שבעקבות הפיגוע, הורים יהודים רבים חוששים לשלוח את ילדיהם לבתי ספר יהודיים.

גזבר הסוכנות היהודית, חנן בן־יהודה, שהשתתף בפגישת ההכנה, אמר ל"הארץ" כי הסוכנות היהודית השקיעה עד כה כמיליון דולר למימון מילגות לתלמידים יהודים בארגנטינה – מהם כ־300 אלף דולר שנשלחו בימים האחרונים, ועוד כ־200 אלף דולר שיישלחו לארגנטינה בשבועות הקרובים.

אולם לדברי צבן, ראשי הקהילה בארגנטינה טוענים כי חצי מיליון דולרים שהבטיחה הסוכנות להעביר לטובת קרן המילגות, עדיין לא הגיעו ליעדם. עוד אמר צבן כי ראש הממשלה יבהיר לראשי הקהילה בארגנטינה כי לפני שידרשו סיוע, יהיה עליהם לארגן מחדש את מערכת החינוך היהודי בבואנוס איירס, כפי שסוכם ביניהם לבין מנכ"ל משרד החינוך. צבן אמר כי "אם מערכת החינוך היהודית בארגנטינה תתייעל, אפשר יהיה לאחד מספר בתי ספר, ולהקטין את עלויות החינוך." רבין ידרוש גם הקמת צוות היגוי שיפקח על מיזוג בתי הספר היהודיים.

לדברי מקור ממשלתי בכיר, "מאחר שיש יריבויות בין ראשי הקהילות השונות בארגנטינה, מטבע הדברים ההתארגנות מסובך, כיוון שכל אחד מצפה שהקיצוץ לא יתבצע אצלו". אותו מקור הוסיף כי "לאחר פיצוץ בניין האמיה, יצא ראש קהילת יהודי ארגנטינה, אלברטו קרופניקוב, בקריאה כי כל תלמיד יהודי שירצה בכך, יקבל מילגה לחינוך היהודי". זה היה צעד לא אחראי מצדו. מימון 6,000 מילגות לתלמידים בארגנטינה הוא פעולה שעלותה 12 מיליון דולר בשנה. על ראשי הקהילה בארגנטינה, להבין שאין זה ריאלי פיננסית שהסוכנות תעמוד בהיקף התחייבויות כספי כזה".

מנהיג פלשתינאי קיבל על עצמו האחריות לרצח הספורטאים הישראלים במינכן

פרנקפורט (ע"צ). המנהיג הפלשתינאי מוחמד דאוד עודא, המכונה אבו־דאוד, העלה על הכתב את זיכרונותיו, לאחר שהחליט לקבל על עצמו, "בפעם הראשונה, את האחריות לרצח 11 הספורטאים הישראלים באולימפיאדת מינכן ב־1972" – כך הודיעה שלשום ההוצאה לאור הצרפתית "אן קאריר".

ההוצאה משלימה בימים אלו את המגעים עם אבו־דאוד ביריד הספרים בפרנקפורט, לקראת הוצאתו לאור של ספרו האוטוביוגרפי, "בשנה הבאה בפלשתין. 50 שנות מאבק למען חלום".

אבו־דאוד, בן 58, חבר בפתח ומתגורר בירדן. לדבריו, הוא כתב את הספר משום ש"אי אפשר יהיה לבסס שלום אמיתי עם ישראל מבלי שיובהרו כמה עניינים אשר נותרו אפלים".

גרמניה האשימה בזמנו את ארגון "ספטמבר השחור", שאבו דאוד היה אחד ממייסדיו, ברצח הספורטאים.

המרכז הישראלי לשיווק ישיר

יום עיון למנהלים ולמנהלי שיווק:

מערך טלמרקטינג מתקדם

כיצד להקים מערך טלמרקטינג במודל היעיל והרווחי ביותר?
כיצד לקדם מערך טלמרקטינג קיים ולהרוויח ממנו את המקסימום?

■ גיוס כח אדם ■ מסלולי הכשרה ואימון לשיפור הישגיהם של אנשי טלמרקטינג ■ שיטות תגמול להגברת המוטיבציה ושיפור התוצאות ■ בניית ושיפור תסריטי שיחה ■ תכנון המיחשוב ■ תוכנות למערכי טלמרקטינג ■ יתרונות, חסרונות, שימושים ■ תרגול מעשי ■ האזנה וניתוח שיחות ■ שיטות ניהול, דיווח ובקרה ■ התאמת מודל הטלמרקטינג למטרות הספציפיות של החברה ■ שילוב יעיל של דיוור ישיר וטלמרקטינג ■ מודלים ושיטות

מועד ומיקום: יום ד', ה־15.11.1995, באולמי "מקסידו", מול הדולפינריום תל־אביב. בין השעות 08:30 - 16:30

לפרטים והרשמה חייג עכשיו: 177-022-4252 (יעל/מוריה)

הצנזורה התירה את הפרסום בישראל לאחר 6 שעות של דיווחים ברשתות הזרות

מאת עמירה שגב
וסופרת "הארץ"

כל רשתות השידור הזרות הנקלטות בעזרת הכבלים בישראל, כגון סי־אן־אן, סקיי, אן־בי־סי ובי־בי־סי, החלו לדווח על התקרית כבר שלשום בשעה 10. בדיווחים נאמר כי חיילים ישראלים נהרגו בתקרית. אולם, הצנזורה הצבאית התירה את פרסום התקרית בכלי התקשורת בארץ, רק סמוך לשעה 16 – כ־11 שעות לאחר ההתרחשות.

כלי התקשורת האלקטרוניים, שלא הורשו לפרסם את התקרית בשל מגבלות צנזורה, דיווחו בהרחבה על מתיחות גוברת בדרום לבנון, אך לא הזכירו את העובדה שיש חיילים נפגעים. עובדים בגלי צה"ל וב"קול ישראל" סיפרו, כי קיבלו פניות טלפוניות רבות ממאזינים מודאגים, שהיקשו לאמת את המידע ששודר ברשתות הזרות.

הקשב של קול ישראל, מיכאל גורדוס, סבור שמדיניות הדיווח של צה"ל אינה משיגה את מטרתה. "בשל העובדה שרוב הבתים בישראל מחוברים לרשתות הזרות, בהרבה מאוד מקרים, מדיניות צה"ל שלא לדווח על הרוגים ופצועים גורמת לחרדה גדולה הרבה יותר אצל משפחות החיילים", אמר גורדוס.

לדבריו, פעמים רבות דיווחי הרשתות הזרות אינם מדויקים, והן מוסרות בטעות על חיילים הרוגים גם כשמדובר בפצועים.

מפקד האוכלוסין והדיור 1995

באמצע הדרך!

בימים אלו מגיעים לבתיכם פוקדים של מפקד האוכלוסין והדיור 1995, ומוסרים לכם שאלונים למילוי עצמי.
לאחר מספר ימים ישובו הפוקדים לאסוף את השאלונים.

דברים שחשוב לדעת

כיצד נזהה את הפוקד
כל פוקד עונד תג מזהה הנושא את תמונתו. התג מעיד על היותו פוקד במפקד האוכלוסין והדיור מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מתי יתקבלו תוצאות המפקד
נתונים ראשונים וכלליים צפויים להתקבל בתחילת 1996.
נתונים מפורטים יותר על האוכלוסיה יתחילו להתפרסם כשנה לאחר סיום המפקד.

מהן שפות שאלוני המפקד
השאלונים מודפסים בעברית ובערבית שהן השפות הרשמיות של מדינת ישראל.
בנוסף הוכנו תרגומים לשאלונים באנגלית, רוסית, רומנית, יידיש, ספרדית, צרפתית ואמהרית. תרגומים אלו הם עזר בלבד.

לרשות הציבור תיבת טלמסר 24 שעות ביממה:

02-29 44 99, 03-565 39 96, 04-30 31 99

תודה על שיתוף הפעולה

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

כולנו במפקד - כל אחד נחשב

פרס וערפאת סיכמו: הבחירות בשטחים יתקיימו לפני 22 בינואר 96'; פינוי ג'נין יתחיל בעוד שבוע

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

כפי שציפתה ישראל, סוכם בפגישת יאסר ערפאת ושמעון פרס שלשום, שהבחירות למועצת האוטונומיה יתקיימו במועד האפשרי – לפני חג הרמדאן (המתחיל ב-22 בינואר '96). קביעת המועד לבחירות זירזה את קביעת לוח הזמנים להיערכות מחדש של צה"ל בגדה המערבית.

שר החוץ ויו"ר הרשות הפלשתינית נועדו ביום ראשון בצהריים בבסיס מינהלת התיאום והקישור במחסום ארז, ודנו ביישום שלב ב' של הסכם הביניים. בתחילה נועדו פרס וערפאת לישיבה בארבע עיניים, ואחר כך הצטרפו אליהם האישים המעורבים במשא-ומתן. מהצד הפלשתיני – סאיב עריקאת, יאסר עבד רבו, ג'מיל טריפי, מוחמד דחלאן, חאג' איסמאעיל, עבד ארזאק אל-יחיא וזיאד אל-אבו-עין; עם פרס היו אורי סביר, אורן שחור, עוזי דיין, שלמה גזית ואילן בירן.

בפגישה סוכם כי ההיערכות מחדש תתחיל בג'נין ב-25 באוקטובר, ובהדרגה, מדי שבוע, תורחב לשאר הערים, חוץ מחברון. ועדת היגוי, בראשות אורי סביר ואחמד קריע (אבו-עלא), תפקח אחר יישום ההסכם.

שר החוץ הזכיר לערפאת להתייחס לבחירות

במסיבת העיתונאים המשותפת שקיימו השניים, אמר ערפאת כי הפגישה היתה "בונה וחיובית". הוא הודה לפרס על "היוזמות הטובות שהעלה", ואמר כי הוא ושר החוץ הסכימו שב להמשיך בתיאום ביניהם. ערפאת סיים את דברי הקדמתו, אך פרס פנה אליו והזכיר לו שיש להתייחס גם לעניין הבחירות. אז הודיע יו"ר הרשות הפלשתינית שהבחירות למועצת הרשות יתקיימו לפני 22 בינואר.

פרס הדגיש את חשיבות קיומן של בחירות בשטחים. "עם עריכת הבחירות, אנו מקווים לראות בבניינה של רשות פלשתינית דמוקרטית, שתנהל את חיי האנשים", אמר שר החוץ. לדבריו, רוב הבעיות נפתרו. ערפאת אמר שמועצת הרשות הפלשתינית תתכנס כדי לקבוע את סדרי ההצבעה בחברון, שממנה לא יצאו כוחות צה"ל לפני הבחירות. "אנו מעוניינים לקיים את הבחירות לפני הרמדאן", אמר ערפאת, "כדי שאלו לא יפריעו למהלך הבחירות בישראל". לדבריו, שאלת השתתפותה של תנועת חמאס בבחירות "תלויה אך ורק בהם. אנחנו חברה דמוקרטית".

ערפאת נשאל אם דן עם פרס בבעיית הסגר. לדבריו (שהיו פחות תקיפים מדברים שהשמיעו הוא, יועציו ושריו במשך השבוע בנוגע לסגר), הכלכלה הפלשתינית בגדה המערבית וברצועת עזה מפסידה מדי יום 6 מיליון דולר בגלל הסגר. הוא אמר כי הובטח לו שהסגר יוסר "ביום שלישי", אך כנראה עוד לא נמסר לו שהמורשים לצאת מעזה יהיו בני 35 ומעלה.

הגבלת גיל זו, שעליה הודיע דובר צה"ל, הביעה אתמול פעילים בהתאחדות הפועלים בעזה. לפני הסגר היו כ-16 אלף איש מעל גיל 30 בעלי אישורי עבודה וכרטיסים מגנטיים חדשים. בהתאחדות הפועלים העריכו כי לפחות מחציתם יימנעו לשוב לעבודתם. "הדיבורים על הסרת הסגר הם בדיחה", אמר אחד הפעילים.

(ע). במסיבת העיתונאים עם ערפאת אמר עוד שר החוץ: "רצינו לקבוע את כל זמני הנסיגה, פרט לחברון, אך הדבר מאוד מחייב, ומעיב על תהליך הנסיגה ועל היחסים בין העמים. החל מסוף אוקטובר נתחיל בפינוי ג'נין, ונמשיך כך שבוע אחר שבוע, למעט חברון. הסכמנו על שיתוף פעולה בנושא חגי הנוצרים בבית לחם. בקרוב תיפתרנה כל הבעיות הקטנות בנושא".

פרס נשאל, מדוע כשהרשות הפלשתינית וחמאס קרובות להסכם, ישראל ממשיכה בסגר. "החמאס עדיין לא הניח נשקו", אמר פרס, "ואנו מתייחסים אליו כאל ארגון טרור. זה לא תענוג עבורנו לסגור את עזה. זה צורך ביטחוני. נקווה שנפתור בעיה זו, ולא נצטרך להטיל עוד סגר".

תצלום: אלברטו דנקברג
ערפאת ופרס במחסום ארז. "אנו מעוניינים לקיים את הבחירות לפני הרמדאן, כדי שלא יפריעו לבחירות בישראל", אמר ערפאת

ועדת המעקב ליישום ההסכם מתכנסת; הפלשתינאים יעלו את סוגיית האסירים

מאת אודי ניר

בירחו תתכנס היום לראשונה ועדת המעקב אחרי יישומו של הסכם הביניים בשטחים, בראשותם של אחמד קריע (אבו-עלא) ואורי סביר. במפגש ישתתפו כל ראשי הוועדות שישבו בשלבים האחרונים של המשא-ומתן באילת ובטאבה, אשר קדם לחתימה על הסכם אוסלו ב', לרבות הוועדה הביטחונית.

איש המשלחת הפלשתינית למשא-ומתן, סאיב עריקאת, אמר אמש כי הפלשתינאים יבקשו להציג כמה סוגיות בפגישה מדי היום: שחרור אסירים; לוח הזמנים והסידורים הכרוכים בהיערכות מחדש הצפויה בשלושת החודשים הקרובים; הליכי הענקתו של מעמד תושב, כחוק, לתושבי השטחים שהתגוררו בהם במשך זמן רב מבלי שהוכרו כתושבי האזור.

בעניין שחרור האסירים, אמר עריקאת כי הפלשתינאים עומדים בדרישתם לשחרר את כל האסירות הביטחוניות הפלשתינאיות, כפי שנקבע במפורש בהסכם. כמו כן, הם יבקשו לבדוק אם ישראל עמדה בקריטריונים שנקבעו בהסכם בדבר שחרור האסירים בגל השחרורים הראשון (שחרורם של מבוגרים, קטינים, חולים, וכאלה שריצו יותר משני שלישים מתקופת מאסרם). הוא רמז כי התרשמותם של הפלשתינאים היא שישראל לא עמדה בקריטריונים.

היום אמורה להתקיים ברמאללה תהלוכה בחסות "מועדון האסיר הפלשתינאי", ארגון שדוגל למען האסירים המשוחררים ולמען אלה שעדיין בכלא, לאות הזדהות עם האסירים הפלשתינאים ובקריאה לשחררם כפי שנקבע בהסכם.

עריקאת התייחס גם לפריסה מחדש, ואמר כי המשלחת הפלשתינית מבקשת שישראל תזרז את תהליך יציאת כוחותיה מהעיר חברון, ותשלים אותו לפני סוף חודש מארס הבא. הבקשה הוצגה לפני שר החוץ, שמעון פרס, וחברי משלחתו בפגישה שקיים פרס עם יאסר ערפאת במחסום ארז שלשום, שבה נקבע לוח הזמנים לנסיגת צה"ל מערי הגדה. לדברי עריקאת, השלמה מוקדמת של הפריסה מחדש בחברון תאפשר לקיים את הבחירות למועצת הממשל העצמי במועד מוקדם.

סוגיה חשובה שבוודאי הפלשתינאים יעלו היום, היא שאלת הענקת מעמד של תושב – וכך גם זכות בחירה – לעשרות אלפי פלשתינאים השוהים בשטחים שלא כחוק מזה שנים, ואינם מחזיקים במסמכים המכירים בהם כתושבי האזור. הסכם אוסלו ב' קבע כי תושבים כאלה יהיו זכאים להגיש בקשות להיחשב תושבים, ויקבלו את המסמכים הנחוצים אם יוכלו להוכיח שהם שוהים באזור שלוש או ארבע שנים לפחות.

על פי ההסכם, תושבים בני 40 ומעלה יצטרכו להוכיח שהות קבע באזור של שלוש שנים לפחות, ואילו אלה שגילם פחות מ-40 יצטרכו להוכיח שהות קבע באזור במשך ארבע השנים האחרונות. המינהל האזרחי, אמר ד"ר בריקה, יאפשר את רישומם במרשם האוכלוסין ובספר הבוחרים הפלשתיני, והם יקבלו תעודות זהות כחוק.

עשרות אלפי פלשתינאים, השוהים בשטחים שנים רבות שלא כחוק, יקבלו תעודות תושב ויוכלו להצביע בבחירות

פעילי זכויות אדם, שצברו ניסיון רב בסוגיית "האוכלוסייה האפורה" בשטחים, אומרים כי התהליך יביא ל"ליברליזציה גורפת" בבעיה כאובה, הנוגעת לעשרות אלפי אנשים בגדה המערבית שאינם מחזיקים בתעודות זהות ואינם נחשבים תושבים. הסיבות לכך מגוונות, אך בדרך כלל מדובר באנשים שנכנסו לאזור בתוקף רישיון ביקור לתקופה מוגבלת, ונשארו אחרי שפג תוקפו.

"האוכלוסייה האפורה" הזו, לפי אומדנים שמרניים, מונה כמה עשרות אלפי פלשתינאים. עד כה הם הצליחו להיקלט בגדה, במעמד של תושב מלא, רק באמצעות הגשת בקשה ל"איחוד משפחות", שנשקלה לפי קריטריונים הומניטאריים, או על בסיס של קרבה משפחתית. מעתה ואילך, לפי ההסכם, יוכל פלח גדול מאוד מתושבי השטחים שאינם רשומים, לקבל מעמד רשמי של תושב, ולהשתתף בבחירות.

עו"ד אליהו אברם מהאגודה לזכויות האזרח, העוסק רבות בבעיית "איחוד המשפחות" בגדה, אמר כי משמעות הסעיף בהסכם, העוסק בתושבים שאינם רשומים, היא "מהפכנית – חיסול מה שהיה נהוג בעבר, ומתן זכות ישיבת קבע לאוכלוסייה לא-קטנה". הוא העריך את גודלה בין 10,000 ל-40 אלף איש.

במפגש ועדת המעקב בירחו, היום, אמורים ישראל והפלשתינאים לדון בדרכים לכינון המנגנון שיבחן את הבקשות לקבל מעמד של תושב בגדה, ויאשרן.

ועדת המעקב תדון גם בתכנית ההיערכות מחדש בכל אחת מערי הגדה, שתתקיים בכל אזור במשך תקופה של כשלושה שבועות. התהליך, בכל אזור, ייפתח בתחילת הפעלתה של מינהלת תיאום וקישור (מת"ק), ויסתיים בכניסתם של כוחות פלשתיניים.

בפגישת פרס-ערפאת שלשום לא היה שינוי למעשה בלוח הזמנים שקבעה ישראל מראש. גם אחרי הפגישה, נותר 19 בנובמבר, למשל, כתאריך היעד לסיום ההיערכות מחדש מחוץ לעיר ג'נין, הראשונה שתועבר לידי הפלשתינאים. החידוש הוא בהחלטה על סדרת מועדים – שלושה שבועות בערך לפני כל תאריך של פינוי עיר – שבהם תתחיל פעילותו של מנגנון התיאום והקישור הישראלי-פלשתיני באותו אזור. למרות זאת, הציגו אנשי הרשות הפלשתינית את ההסכמה בין פרס לערפאת בעניין זה כהסכמה על "הקדמת הנסיגה". (הפלשתינאים משתמשים בביטוי "ג'לאא", המיוחד ברטוריקה הפוליטית הערבית לפינוי של צבא – בפרט צבא קולוניאלי – מארץ ערבית).

עריקאת אמר אמש, בתשובה לשאלת "הארץ", כי אין מדובר ב"אשליה אופטית" של הקדמת ההיערכות מחדש, משום שמועדי פתיחתן של מינהלות התיאום והקישור אינם תאריכים חסרי משמעות. בין התאריכים האלה לבין המועדים שנקבעו להשלמת הנסיגה בכל אחת מהערים, יתקיים בשטח תהליך של העברת סמכויות ביטחוניות ואזרחיות מידי השלטונות הישראליים לידי הרשות הפלשתינית, לרבות פעולות "הפיפוף" של צה"ל עם המשטרה הפלשתינית.

(ע). ראשי ארגון פתח באזור ג'נין זומנו ביום ראשון למושל העיר, בעקבות הפשיטה של כוחות הביטחון בשבת על משרדים השייכים למשרדי מנגנון הביטחון המסכל של ג'יבריל רג'וב.

בפגישה הזהיר המושל כי אין לרשות הפלשתינית סמכות לפתוח את משרדי המנגנון באזורים שאינם ברשותה. ראשי פתח באזור ג'נין, כאררה מוסא וסמיר סבתאת, אמרו כי המשרדים שבהם נערכה הפשיטה שייכים לתנועת פתח, וכי מנגנון הביטחון המסכל אינו פועל בג'נין.

בפגישה אצל המושל נכח גם ראש עיריית טובאס, אשר קבל על כך שהעירייה הוכרזה כשטח צבאי סגור בעת החיפושים של כוחות הביטחון בשבת.

נלכד המחבל השני שניסה לחטוף חייל ליד יקנעם

אנשי רג'וב חילצו חיילת שנקלעה לג'נין

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

שירות הביטחון הכללי וצה"ל הצליחו ללכוד את המחבל, שניסה לחטוף עם חברו את חייל צה"ל רב"ט עשר ועקנין בצומת התשבי ליד יקנעם, לפני כשלושה שבועות. ועקנין נלחם במחבלים, ירה ופצע אחד מהם, והשני, ואליד האלד אחמד משקרה, בן 20, הצליח לברוח.

על מעשה זה ועל קור רוחו, תושייתו ופעולתו זכה רב"ט ועקנין לתעודת הערכה מהרמטכ"ל, רב-אלוף אמנון ליפקין-שחק.

המחבל נלכד אתמול בעקבות פעילות מודיעינית של אנשי שב"כ שצרו על ביתו בנפת ג'נין. החשוד הודה במעשה בפני חוקריו.

בשטחים דווח אתמול ושלשום על שורה של תקריות בחברון וברמאללה. באזור רמאללה הושלך בקבוק תבערה לעבר כוחות צה"ל, ובחברון דווח על חמישה מקרים של יידוי אבנים.

מנגנון הביטחון המסכל של ג'יבריל רג'וב בעיר ג'נין הודיע, כי חילץ אתמול בצהריים חיילת ישראלית שנקלעה בטעות לג'נין. החיילת, תושבת חיפה, יצאה ברכבה הפרטי לבקר חברה בבסיס צבאי ובטעות נכנסה לג'נין. בנסיעתה בעיר היא התנגשה ברכב של ערבי ישראלי ובמקום היתה התקהלות של תושבים. לדברי הביטחון המסכל בעיר אנשיו חילצו את החיילת מהמון הזועם.

ממשטרת מרחב השומרון נמסר, כי החיילת לא היתה בסכנה וכי בסך הכל כמה מתושבי העיר הורו לה את הדרך היציאה מהעיר.

מאות נוצרים ימניים מחו"ל הפגינו ליד קבר רחל נגד נסיגת ישראל מבית לחם

מאת אודי ניר

כמה מאות נוצרים מרחבי העולם הפגינו שלשום ליד קבר רחל, במחאה על נסיגת ישראל מבית לחם. המפגינים מבקרים בישראל בחסות "השגרירות הנוצרית הבינלאומית בירושלים" – ארגון התומך בחזון "ארץ ישראל השלמה" ומתנגד להסכמים עם הפלשתינאים.

דובר בשם הארגון, המכנס מדי שנה בירושלים אלפי פעילים נוצרים פרו-ישראליים, אמר כי ארגונו חושש מאוד מפני ההשלכות השליליות של אובדן השליטה הישראלית על העיר הקדושה ביותר לנצרות. ישראל אמורה להעביר את השליטה בבית לחם לידי הרשות הפלשתינית ב-21 בדצמבר השנה.

הדובר, סטאן גודינאף, הסביר כי הוא ועמיתיו חוששים שיאסר ערפאת לא ידאג להעניק לנוצרים חופש פולחן מלא בשטחים שתחת שליטתו. "אנו מתנגדים ליציאת ישראל מבית לחם, כי אנו חשים כנוצרים שישראל מעניקה לנו חופש גישה מלא למקומות הקדושים לנו, ואילו תחת שלטונו של ערפאת זה לא יקרה", הוא אמר.

גודינאף, שהוא העורך של ביטאון "השגרירות הנוצרית בירושלים", אמר כי ארגונו מאמין לא רק בזכותה של ישראל על כל הארץ, אלא גם בהכרח הביטחוני שתשלוט בשטחים.

מועדי ההיערכות מחדש

מועדי ההיערכות מחדש של צה"ל בערי הגדה המערבית, כפי שסוכמו בפגישת פרס-ערפאת ביום ראשון:

25.10.95 – תחילת פעולתה של מינהלת התיאום והקישור בנפת ג'נין, תחילת הפריסה מחדש והעברת הסמכויות באזור לרשות הפלשתינית.

13.11 – סיום תהליך הפריסה מחדש בג'נין. ביום זה כבר יהיו כוחות המשטרה הפלשתינית ערוכים בעיר.

– תחילת הפעלתה של מינהלת התיאום והקישור (מת"ק) בטולכרם. תחילת הפריסה מחדש בנפה.

26.11 – תחילת הפעלתן של מינהלות התיאום והקישור בשכם ובקלקיליה, תחילת תהליך הפריסה מחדש בנפות.

3.12 – תחילת הפעלתה של המת"ק בבית לחם ותחילת הפריסה מחדש בנפה.

10.12 – סיום הפריסה מחדש בטולכרם.

– תחילת פעולתן של המת"קים ברמאללה ובחברון, ותחילת הפריסה מחדש בנפות אלה.

17.12 – סיום הפריסה מחדש בשכם ובקלקיליה.

21.12 – סיום הפריסה מחדש בבית לחם, שלושה ימים לפני חג המולד. הרשות הפלשתינית תקיים את החגיגות תחת חסותה, לראשונה בלא ניהול זר.

31.12 – סיום היציאה מהעיר רמאללה, וכניסתם של כוחות המשטרה הפלשתינית לעיר.

– סיום ההיערכות מחדש בכפרים שסביב חברון (אזור B שליד חברון).

מארס '96 – סיום ההיערכות מחדש בעיר חברון.

אודי ניר

צה"ל מכין הוראות חדשות לפתיחה באש, לקראת הפריסה מחדש בגדה

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

בצה"ל מכינים הוראות חדשות לפתיחה באש, שייכנסו לתוקף מיד לאחר הפריסה מחדש בגדה. ההוראות החדשות יכללו הנחיות מפורשות לחיילים כיצד לנהוג במקרה של עימותים עם שוטרים פלשתינאים. בין השאר, חיילים יוכלו לירות בכל מקרה שבו שוטר פלשתינאי יסכן את חייהם. ההוראות החדשות לא יתייחסו למתנחלים. הפלשתינאים יעודכנו בהוראות החדשות ומועד כניסתן לתוקף.

במטכ"ל הוכנה בפיקוד מרכז תוכנית העברת הסמכויות לפלשתינאים. בתוכנית זאת נאמר, בין השאר: "פיקוד המרכז ייערך מחדש בגזרה המערבית תוך כדי העברת סמכויות בחלק מהשטח לידי הרשות הפלשתינית עד 31 בדצמבר '95".

השלבים העיקריים של תוכנית הפריסה:

- מפגש מכין לקביעת צוות משותף לניהול תהליך העברת הסמכויות.
- סיורי מפקדים בשטחים השונים בגזרה.
- כניסת כוח חלוץ פלשתיני לשטח העירוני ויציאת צה"ל ממנו. כניסת כוח עיקרי של המשטרה הפלשתינית לשטח.
- כניסת כוח של המשטרה הפלשתינית לשטח הכפרי ויציאת צה"ל ממנו.

השלבים העיקריים בהליך העברת הסמכויות:

- מסירת שמות השוטרים לצה"ל: מסירת מספרי כלי הנשק וכלי הרכב בשטח הכפרי.
- פעילות משותפת של צה"ל והפלשתינאים.
- קביעת נוהלי תקשורת.
- סיורי מפקדים, בעיקר במשרדים המשותפים.
- קביעת נהלים לגבי המקומות הקדושים.
- העברת מתנות לרשות הפלשתינית.

לפי תוכנית הפריסה, ייקבעו פקודות לגבי הכניסה והיציאה מהשטחים השונים, צירי התנועה והסיורים המשותפים. צה"ל מתכוון לעמוד בלוח זמנים שאינו קשור לסיום סלילת הכבישים. ג'נין תפונה תחילה ובראשית נובמבר יפורסמו פקודות הפינוי הראשונות. מתוכנן פער של כשבוע בין פינוי כל עיר.

ועדת השרים תדון מחרתיים בהארכת ההיתרים המיוחדים שניתנו לחוקרי השב"כ

מאת גדעון אלון

ועדת השרים לענייני השב"כ תתכנס מחרתיים לדון בהארכת ההיתרים המיוחדים לחקירת אנשי החמאס והג'יהאד האיסלאמי בשלושה חודשים נוספים. מקורבים לוועדת השרים הביעו את ביטחונם שוועדת השרים תיענה לדרישת ראשי השב"כ, בכפוף לתנאים המגבילים שנקבעו על ידי היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן-יאיר. תנאים אלה נקבעו בעקבות מותו בחקירה של העציר הפלשתינאי עבד אל-סמאד חריזאת.

שר המשפטים דוד ליבאי ובן-יאיר יודיעו לוועדת השרים על ההתקדמות בהכנתו של חוק השב"כ, שנועד להקנות מעמד חוקי להחלטות ועדת השרים וכן לכל שיטות החקירה, שנשענו עד כה על המלצות דו"ח ועדת לנדוי.

מקורות משפטיים העריכו כי עד להשלמתו של חוק השב"כ, בעוד מספר חודשים, תאשר ועדת השרים את הארכת ההיתרים המיוחדים על פי המגבלות המחמירות שקבע באוגוסט היועץ המשפטי.

בתשובת המדינה לבג"ץ בנושא הטלטול, שהועברה באחרונה, נאמר: "הובהר לחוקרים מלכתחילה הבהר היטב כי בכל מקרה ומקרה בו נשקל השימוש באמצעי זה יש לבחון מהי מידת הסכנה שאותה הם מנסים למנוע באמצעות החקירה, מהי הדחיפות בגילוי המידע מפי הנחקר ואם קיימות דרכים אחרות למנוע אותה סכנה". כן הובהר לחוקרים כי באותם מקרים בהם אין מנוס משימוש בהיתרים המיוחדים חייב החוקר לדאוג שלא ייגרם כל נזק לבריאותו של הנחקר.

בן-פורת התבקשה להכין חוות דעת על ההיערכות החדשה בשטחים

מאת גדעון אלון
סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

יו"ר ועדת המשנה לביטחון בוועדה לביקורת המדינה, ח"כ עוזי לנדאו (ליכוד), ביקש ממבקרת המדינה מרים בן-פורת להכין חוות דעת מיוחדת על ההתארגנות הביטחונית בעקבות החתימה על הסכם אוסלו ב'.

לנדאו הודיע כי יזמן את הוועדה לדיון בעקבות הממצאים לפיהם הממשלה החליטה על פינוי צה"ל מאזורים רגישים ביהודה ושומרון בלי שנעשו הכנות לאבטחת תושבי ישראל.

הקפה לא הספיק להתקרר...

פארק התעשייה והעסקים קיסריה
פחות מ- 30 דקות מכאן לגוש דן

פארק התעשייה והעסקים קיסריה, הפארק המדל במדינה, שוכן במרחק של כ- 30 דקות נסיעה בלבד מאזור גוש-דן: בעלי עסקים המצויים בקשר עם חברות השוכנות בפארק נהנים מקשר דו-צדדי נוח ומהיר לאזור גוש-דן ומנסיעה חלקה כנגד כיוון הפקקים.

מיקומו המעולה של הפארק, בסמוך לכביש המהיר, לכביש הישן ולמסילת הרכבת ת"א חיפה, מבטיח גישה מהירה ונוחה מכל כיוון ובזמן קצר.

למי שיש חלום להגיע עם העסק שלו רחוק, פארק התעשייה והעסקים קיסריה מאפשר לעשות זאת מקרוב. זוהי האלטרנטיבה המהירה לצפיפות ולפקקים של גוש-דן.

פארק התעשייה והעסקים קיסריה - הדרך המהירה ביותר לעשות עסקים.

פארק התעשייה והעסקים קיסריה. זו גישה חדשה
החברה לפיתוח קיסריה אדמונד בנימין דה רוטשילד בע"מ
קיסריה - העיר העתיקה, ת.ד. 1044, מיקוד 38900, טל. 06-262294, פקס. 06-262469

בשבילו זה חופשה ביורודיסני
בשבילך זה ילד מאושר!

במבצע איקס מיקס דריקס
של דני שטראוס

זכו, כל אחד, בחופשה חלומית ליורודיסני פריז

- אלעד ניסים - אלפי מנשה
- שגב ארביב - רמת בן צבי, נס ציונה
- אקשיקר אבישי - אשדוד

אנחנו מודים לכל הילדים האוכלים ונהנים מ- דני שטראוס ומקווים שתמשיכו להשתתף ולזכות במבצעים בעתיד.

בשבילו זה דני בשבילך זה חלב

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מדד ספטמבר

דיור, ירקות ופירות הביאו לעיקר העלייה במדד

ציפיה למדדים גבוהים יחסית עד סוף השנה; תוספת היוקר תשולם במארס

מאת צבי זרחיה

מדד המחירים לצרכן עלה בס־פטמבר ב–1% – כך מסרה שלשום הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. עליית המדד תואמת את הערכת משרד האוצר. שני סעיפים, דיור וירקות ופירות, תרמו את עיקר העלייה במדד הכללי – הדיור התייקר ב–0.8%, ירקות ופירות התייקרו ב–6.1%.

המדד עלה ב–5% בתשעת החו־דשים הראשונים של השנה, וב–12 החודשים האחרונים הוא עלה ב–8.7%. הערכת למ"ס היא, כי על פי המדדים מתחילת השנה יהיה קצב האינפלציה השנתי 8%־9%, מאחר שהמדדים בחו־דשים הקרובים צפויים להיות גבו־הים יחסית.

תוספת היוקר לשכירים במשק תינתן במשכורת חודש פברואר '96, כך שתשולם במארס. זאת, בהתאם להסכם החדש לתשלום תוספת יוקר, שיגובש בין ההסתד־רות למעסיקים. במשכורת חודש אוגוסט השנה, קיבלו השכירים מקדמה של 0.5% על חשבון תוס־פת היוקר בפברואר '96.

התייקרות הירקות והפירות תר־מה 0.3% לעליית המדד הכללי. הפירות הטריים התייקרו ב–15.5%, הירקות הטריים התיי־קרו ב–4.3%. לעומת זאת הוזלו הירקות הקפואים, הכבושים וה־משומרים ב–0.8%, והפירות המשומרים והיבשים הוזלו ב–0.9%.

בין הירקות הטריים התייקרו במיוחד: עגבניות – 26.3%, גזר – 23.7%, מלפפונים – 21.6%, קישו־אים – 17.9%, סלק – 15.6%, וש־עועית טריה – 15.2%. לעומתם הוזל שום יבש ב–3%. התייקרויות בולטות של פירות: אבטיחים – 40.5%, אשכוליות – 40%, תפוזים – 20.2%, האבוקדו – 14.5%. ירי־דות בולטות נרשמו במחירים של תפוחי עץ – 15.1%, כננות – 12.6%, והמנגו – 8.2%.

עם זאת, ב–9 החודשים הראשו־נים של השנה ירד מדד הירקות והפירות ב–25.4% לעומת דצמבר '94. לעומת ספטמבר '94, ירד בחודש שעבר מדד מחירי הירקות והפירות ב–9.2%.

החינוך התייקר

מדד מחירי החינוך, התרבות והבידור עלה בספטמבר ב–0.8%, ותרם 0.1% למדד הכללי. עלייה של 3.1% במדד החינוך, והתמתנה מוכות ירידה של 0.5% במחירי התרבות והבידור. בסעיף החינוך התייקרו במיוחד שכר הלימוד לב־ני ילדים ומעונות יום (5%), שירו־תי חינוך ואגרות חינוך לבית ספר יסודי (6.7%), ולבי"ס תיכון (0.9%). כמו כן התייקרו המחברות ב–1.8%, וספרי הקריאה ב–2%.

התשלומים המיוחדים ואגרות החינוך לבי"ס יסודי גדלו ב–14.8%, והתשלומים לבי"ס תי־כון ולגן חובה גדלו ב–8.6%, לעו־מת ספטמבר '94.

מדד הדיור, שעלה ב–0.8%, תרם 0.2% למדד הכללי. מחירי דירות בבעלות דיירים עלו ב–0.9%, ומדד שכר הדירה עלה ב–0.6%. במחצית הראשונה של ספטמבר היה שער הדולר נמוך יחסית, והדבר השפיע על עליית מדד הדירות בבעלות דיירים, ועל מדד שכר הדירה, הנקובים בדרך כלל בדולרים.

סעיף הדיור עלה ב–8.8% ב–9 החודשים הראשונים של השנה, לעומת עלייה של 5% בלבד במדד הכללי. ב–12 החודשים האחרונים עלה מדד הדיור ב–11.5%, לעומת עלייה של 8.7% במדד הכללי.

מדד אחזקת הדירה עלה ב–0.2%, ולא תרם כלל לעליית המדד הכללי. בסעיף זה התייקרו במיוחד תיקונים ושיפוצים לבית (1.1%), והוזלו לחימום ביתי (4%). מדד ריהוט וציוד לבית עלה ב–0.3%, אף הוא לא תרם לעליית המדד הכללי. מדד הבריאות עלה ב–0.5%, ולא תרם כלל למדד המ־חירים הכללי.

צפויה עלייה במחירי ההלבשה וההנעלה

הוזלה של 1.2% היתה בסעיף הלבשה הנעלה, והיא הוריד את המדד הכללי ב–0.1%. מדד מחירי הלבשה ירד ב–1.5%, ומדד מחירי הנעלה עלה ב–0.3%. ב–12 החו־דשים האחרונים התייקר הסעיף הזה ב–7.5%, אך ב–9 החודשים האחרונים הוא הוזל ב–5.2%. מע־ריכים כי החודש תחול עלייה במ־חירי ההלבשה וההנעלה, לנוכח כניסתה של עונת החורף לשו־קים.

מחירי המזון עלו ב–0.9%, והס־עיף תרם 0.2% לעליית המדד הכ־ללי. התייקרויות בולטות היו במחירי עופות (5.3%), בשר משו־מר ומעובד (1.4%), חלב ומוצריו (2.3%) וביצים (3.1%).

מדד תחבורה ותקשורת עלה ב–0.8%, ותרם 0.2% לעליית המ־דד הכללי. מחירי התחבורה עלו ב–0.8%, ומחירי התקשורת עלו ב–1.5%. בסעיף הראשון התייקרו במיוחד נסיעה באוטובוס (3.5%) ובשני התייקרו במיוחד שירותי טלפון – ב–1.4%.

מדד מחירי שונות עלה ב–2.6%, ותרם 0.1% לעליית המ־דד הכללי. התייקרות הבולטת בסעיף הזה היתה של סיגריות, שמחיריהן עלו ב–10.2%.

מנתוני למ"ס עולה גם, כי מדד המחירים הסיטוניים של תפוקת התעשייה עלה בחודש שעבר ב–1.2%. מדד זה משקף בדרך כלל את ההתייקרויות העתידיות, והוא עלה ב–7.7% ב–9 החודשים הראשונים של השנה. מדד מחירי התשומות לבנייה ירד ב–0.6%, ירידה שמוסברת בעיקר בירידה עונתית במדד שכר העבודה, עקב המעבר לשעון קיץ בענף הבנייה, ב–25 בספטמבר. הירידה העונתית תמתן את עליית המחירים בסעיף זה, גם בחודש הנוכחי.

ההערכה היא שמדד אוקטובר יהיה גבוה, עקב התייקרויות עונ־תיות במחירי ההלבשה וההנעלה, עליית מחירי הדלק, והתייקרויות צפויות במחירי הירקות והפירות.

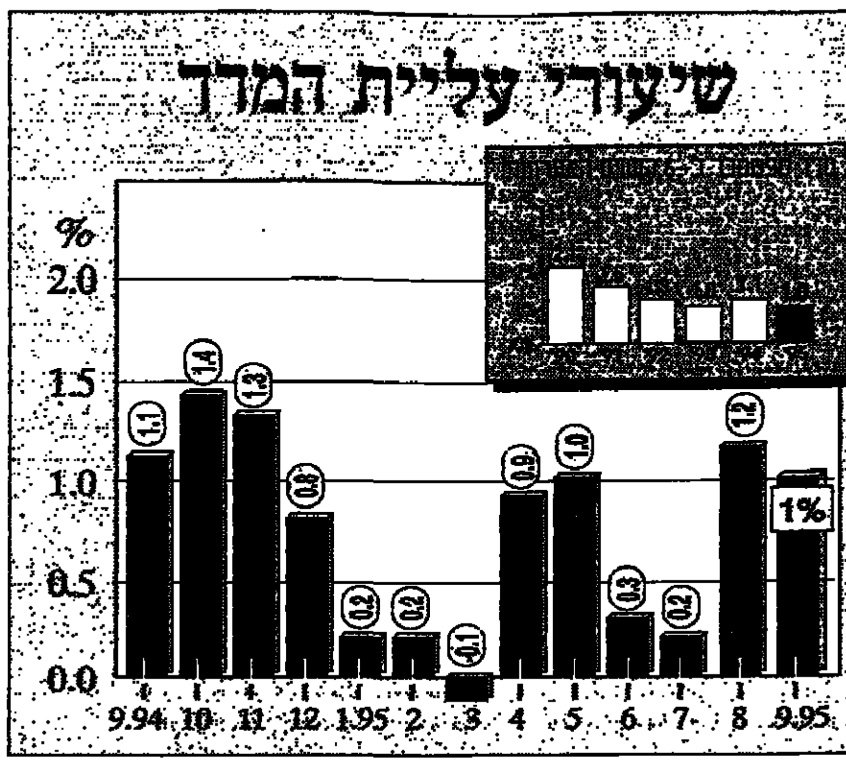

פרשנות / אברהם טל

דרוש טיפול פרטני

שר האוצר מקבל עם שובו מוואשינגטון מדד ספטמבר גבוה יחסית, אבל צפוי. אם לא יהיו הפתעות בשלושת החודשים האחרונים של השנה, וההסתברות לכך קטנה, יוכל שוחט לציין ב–15 בינואר '96 מדד שנתי חד־ספרתי, בין 8% ל–9%. אפשר לחזות כבר סיסמה, בסדרת סיסמאות כלכליות במערכת הבחי־רות לכנסת: "המדד השנתי הנמוך ביותר זה 25 שנה העבודה של בייגה".

חרף שיעורו הגבוה יחסית, במדד ספטמבר מתגלים סימני יציבות: ארבעה סעיפים לא התייקרו כלל או הוזלו. 40% מהע־לייה הכללית "נתרמו" מסעיפים שמחיריהם נקבעים ברובם בהח־לטות מינהליות, לרוב על סמך תחשיבי עלויות מבוקרים: חינוך (התייקרות שקוזזה חלקית בהוזלת הבידור), תחבורה, תקשורת ושונות, סעיף שהתייקר בעיקר עקב אישור עלייה חדה במחירי הסיגריות. לא עודפי ביקוש של משק "מחומם" קבעו כאן, אלא לחץ העלויות, תראה שבעיקר העלאות השכר.

סקירת סעיפי מדד ספטמבר מחזקת את המסקנה, שהאטה נוספת של האינפלציה לא תושג בטיפול מאקרו־כלכלי מקיף במשק, אלא בטיפול פרטני בענפים הבעייתיים, ובעיקר הרחבת היצע הדירות, הסדרת האספקה של ירקות ופירות לאורך השנה, והגברת התחרות בענפים הסובלים מריכוזיות יתר, כמו תקשורת ותחבורה.

ישראל תבקש מארה"ב לאפשר לתע"א להשתתף במכרזים לשיגור לוויינים

מאת אלוף בן

ישראל תבקש מהממשל האמ־ריקאי להסיר את המכשולים, המונעים את השתתפותה של התעשייה האווירית (תע"א) במכ־רזים לשיגור לוויינים בארה"ב. העניין יעלה בשיחות על שיתוף פעולה אסטרטגי שייפתחו היום בוואשינגטון.

ישראל טוענת שהממשל לא עמד בהבטחתו, להתיר לחברות ישראליות לספק ציוד וטכנולו־גיה לשיגור לוויינים אזרחיים בארה"ב. ארה"ב טוענת שישראל לא מפרשת נכון את ההיתר שקיבלה להשתתף במכרזים.

תע"א מציעה לאמריקאים את הטיל "שביט", ששימש לשיגור הלוויינים הישראליים מסדרת אופק. תע"א מנסה להשתתף במכ־רזי השיגור בארה"ב בשיתוף עם הקונצרן האמריקאי TRW, אך לדברי מקורות במערכת הביט־חון, התוכנית נתקלת בקשיים בגלל תנאים שמציב הממשל האמריקאי במכרזים.

השיחות ייפתחו היום

נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, הבטיח לראש הממשלה יצחק רבין בינואר '94 כי החברות הישראליות יוכלו לייצא לארה"ב ציוד וטכנולוגיה לשי־גור לוויינים אזרחיים, אך עד היום לא היו תוצאות מעשיות להחלטתו.

ההשתתפות במכרזי הלוויינים חשובה לישראל, כדי לקיים תש־תית אסטרטגית לאומית, שעתי־דה לא ברור בגלל קשיי תקציב.

השיחות האסטרטגיות, שייפ־תחו היום, יתקיימו בשתי קבו־צות עבודה נפרדות. האחת תדון בסיוע הצבאי לישראל והשנייה בשיתוף הפעולה הביטחוני־מדיני. המשלחת היש־ראלית בראשות מנכ"ל משרד הביטחון, דוד עברי, תמסור לא־מריקאים סקירה מפורטת על העלויות הכרוכות במימוש הס־כמים עם הרשות הפלשתינית וי־רדן.

בשיחות על שיתוף הפעולה יחליפו הצדדים הערכות מצב על איראן, עיראק והמצב במפרץ הפרסי. המזרחן פרופ' עמנואל סיון, שהצטרף כמומחה אורח למשלחת הישראלית, ירצה על יציבות המשטרים במזרח התיכון. האמריקאים ידווחו על המידע החדש בעניין תוכנית הנשק הלא קונבנציונלי של עיראק, שהתג־לה בעקבות עריקתו של חוסיין כאמל.

במסגרת השיחות ייערכו דיו־נים בוועדות משנה לשיתוף פעולה צבאי, העברת טכנולוגיה ובקרת נשק. שני הצדדים ידונו בקיפאון בשיחות הרב־צדדיות לבקרת נשק, בגלל המחלוקת בין ישראל ומצרים. כינוס מליאת השיחות נדחה כמה פע־מים וישראל ביקשה לעכבו עד ינואר בגלל בעיות בלוח הזמנים. בוועדה להעברת טכנולוגיות יי־משך הדיון בטענות האמריקאים, שישראל סיפקה לסין טכנולוגיה צבאית אותה קיבלה מארה"ב.

כ–10 טונות דלק גולמי זרמו מבתי הזיקוק לנמל הקישון בגלל תקלה

מאת צפריר רינת וגבי זהר

כ–10 טונות של דלק כבד (מזוט) זרמו בערב החג לנמל הקישון, כנראה בגלל תקלה באטם של צינור דלק גולמי, המ־חבר בין בתי הזיקוק במפרץ לנמל הדלק בקישון. לא נגרמו נזקים סביבתיים, ורק כמויות מזעריות של דלק זרמו לים.

המשרד לאיכות הסביבה מינה צוות בדיקה, ואם יתגלה חשד לרשלנות, יוגש כתב אישום נגד האחראים.

אדם שהבחין בזרימת הדלק, שלשום בשעה 16:00, הזעיק פקחי זיהום ים של המשרד, שהורו לבתי הזיקוק להפסיק מיד את ההזרמה. אתמול נמשכו הפעולות לאיסוף הדלק שזרם לנ־מל. מנהל בתי הזיקוק, גרי מנדלסון, מסר על הצבת הסכרים שעצרו את התפשטות הדלק, ועל שאיבתו באמור יותר.

הוא ציין, כי הקו שבו היתה דליפה הוא חדש יחסית. "התקלה הזאת לא היתה צריכה לקרות", אמר. "נבדוק בדיוק מה קרה, ואולי גם נתכנן מחדש את הקו". ראש אגף ים וחופים במשרד לאיכות הסביבה, אליק אדלר, אמר שתקלה טכנית גרמה להזרמה. לדבריו, בתי הזיקוק שיתפו פעולה עם המשרד והפעילו את הציוד שברשותם, תחת פיקוח המקצועי של אנשיו.

חוסיין מלך ירדן: אף פלשתינאי לא יגורש מירדן; "אינני קדאפי וירדן אינה לוב"

מצרים: לוב התחייבה להפסיק את הגירוש

עמאן (ע"צ). חוסיין מלך ירדן, הודיע שלשום כי אף פלשתינאי המתגורר בירדן לא יגורש; זאת, לאחר החלטת משרד המשפטים הירדני העשויה להביא להחזרת שטח בעמאן שעליו שוכן מחנה הפליטים הפלשתינאים "אל-חוסיין", לבעליו.

"אינני קדאפי (שליט לוב) וי־רדן אינה לוב", אמר המלך חו־סיין, שדבריו צוטטו על ידי סוכנות הידיעות הרשמית של ירדן. "אמנם נוצרה בעיה חוקית, אך נוכל ליישבה בדרכים באר־צנו, מבלי שדבר יפגע באחינו בכלל ובאחינו הפלשתינאים בפרט".

על פי נתוני אונרו"א – סוכ־נות הסעד והתעסוקה של האו"ם – 1,1 מיליון מתוך 3,2 מיליון הפלשתינאים השוהים מחוץ לש־טחים, מתגוררים ועובדים בירדן. כלי התקשורת הירדנים דיווחו כי 250 אלף פליטים פלשתי־נאים מתגוררים במחנה אל־חוסיין.

קאהיר. "לוב התחייבה שלא לג־רש עוד פלשתינאים משטחה, ונמשכים הדיונים למציאת פת־רון לבעיית הפלשתינאים השו־הים עדיין באזור הגבול בין לוב ומצרים", כך אמר אתמול סעיד כאמל, הממונה על העניינים הפ־לשתינים בליגה הערבית, לסוכנות הידיעות הצרפתית.

"הליגה הערבית ממשיכה במשימתה כדי למצוא פתרון לבעיית הפלשתינאים שכבר גו־רשו", אמר כאמל. "אנו מקווים כי המגעים הללו יישאו פרי ויאפשרו לפלשתינאים המגו־רשים לחזור לעזה או למקומם בלוב". כאמל הדגיש כי הסכם ההבנות עליו הודיעה קאהיר, דן בעניינים של הפלשתינאים שע־דיין מתגוררים בלוב, ולא בסו־גיית הפלשתינים שכבר גורשו.

ביום שישי, הודיע שר החוץ המצרי עמרו מוסה כי בעת פגישתו עם שליט לוב, הקולונל מועמר קדאפי, הושגה מסגרת הבנות ליישוב סוגיה זו. אך בשידורי רדיו לוב הוכחשו הידי־עות בדבר השגת הסכם.

הפרלמנט הלבנוני יאריך את כהונת הנשיא הראווי

ביירות (ע"צ). הארכת כהונתו של נשיא לבנון אליאס הראווי, מטרה שלהשגתה הפעילה סוריה את מלוא השפעתה, עומדת להי־תמש בעת שמתנגדים לה מג־נים את ההחלטה, וטוענים כי היא מגוחכת מכה קשה לדמוקר־טיה ולאמינותה של לבנון.

לבקשת הממשלה, הסכים אתמ־מול הראווי לבקש מהפרלמנט לתקן את החוקה על מנת שניתן יהיה להאריך בשלוש שנים נוס־פות את תקופת כהונתו בת שש השנים, שתסתיים ב–24 בנובמ־בר, שעל פי הסעיפים הנוכחיים בחוקה אינה ניתנת להארכה. הממשלה הצדיקה את בקשתה בצורך "להבטיח את היציבות, ההמשכיות התיאום המלא בין לבנון לסוריה, בעת שנדרש לק־בל החלטות קשות בתחום האזו־רי".

הפרלמנט עשוי לאשר את הבקשה ברוב גדול, ככל הנראה ביום חמישי.

הארץ
ספרים
חנן חבר על "פנתר במרתף" מאת עמוס עוז; ג'פרי ויגודר על "לקסיקון אנציקלופדי חדש"; מיכל פלג על "חלום בסיציליה"; אורי לוטן על "אמנות החלימה"; גיל הראבן על "מונטאנה 1948"; מיכאל הנדלזלץ על ספרו החדש של סלמן רושדי
מחר ב"הארץ, ספרים"

גל, חריש וגילרמן: לצמצם את הגירעון המסחרי ולבדוק את המדיניות המוניטרית

מאת צבי זרחיה, זוהר בלומנקרנץ וגבי פריץ

שר האוצר, אברהם שוחט, ונ־גיד בנק ישראל, יעקב פרנקל, נמנעו מתגובה על עליית המדד. השניים עומדים לשוב היום מאר־צות הברית. יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, ח"כ גדליה גל (עבו־דה), סבור שעל שוחט ופרנקל להסכים על נקיטת צעדים לצמ־צום הצריכה, להגדלת היצוא ולהקטנת הגירעון המסחרי.

לדברי גל לא מדובר בשיחות, אלא בצעדים לעצירת הצריכה שיובילו לירידת הריבית. הוא סבור שאפשר להעלות את מע"מ ב–1% לתקופה מסוימת – מ־17% ל־18%.

שר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, שהוא גם מ"מ שר האוצר, אמר: "אין ספק שהבעיה העיק־רית של המשק היום היא הגיר־עון במאזן התשלומים ובמאזן המסחרי של ישראל. המדיניות המוניטרית של בנק ישראל חות־רת תחת המדיניות הכלכלית של הממשלה בתחום המאזן המ־סחרי".

לדבריו, צריך להסדיר את המחלוקת בין בנק ישראל לממשלה ביחס למדיניות המוני־טרית ולריבית. "מדיניות הנגיד, שמעודדת ייבוא ופוגעת ברווחיות היצוא, גורמת להאטה בי־צוא", הוסיף, "ואין ספק שנדרש מהלך של הפחתה בריבית כדי להגדיל את רווחיות היצוא ולש־פר את המאזן המסחרי".

מרכז הליכוד בוועדת הכס־פים, ח"כ דן תיכון, דרש לכנס דיון דחוף בוועדה. הוא טוען שהממשלה מנהלת מדיניות מופ־קרת חסרת אחריות, ואיבדה את השליטה על האינפלציה. לדעתו, ועדת הכספים צריכה לכפות על הממשלה מדיניות אחרת.

"הממשלה לא מנסה להתמו־דד עם הבעיות האמיתיות של המשק, כמו עליית הגירעון במאזן התשלומים, ירידת החיס־כון, עליית הצריכה הפרטית וכיוצא בזה", אמר תיכון.

נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן, אמר שהבעיה אינה האינפלציה אלא המאזן המסחרי, ודרש מבנק ישראל לעשות "בדק־בית יסודי" במדיניותו המוניטרית. "בדק־בית כזה יביא קודם כל לבלימת הגירעון במאז־ן המסחרי, במקביל ליצירת האיזונים הנדרשים במדיניות הכלכלית", אמר.

גילרמן טוען, כי אם האינפל־ציה תעמוד בסוף השנה על 9% במקום 8%, לא תהיה לכך כל משמעות משקית. ואולם, הגידול הצפוי של 2.5 מיליארד דולר בגירעון במאזן המסחרי, "גירעון שהמשק טרם ידע כמותו", יגרום לדבריו להשלכות משקיות חמו־רות.

יו"ר ועדת הכלכלה של התאח־דות התעשיינים, יאיר רוטלוי, אמר כי מתבססת ההערכה שהאינפלציה תהיה נמוכה מהקו התחתון של היעד השנתי, כלו־מר פחות מ–8%.

רוטלוי מציין שלמרות הירי־דה הגדולה באינפלציה, גם הש־נה יימשך הייסוף הריאלי של השקל לעומת סל המטבעות, והד־בר יפגע במשק בטווח הרחוק, אף שהנזקים ניכרים כבר השנה.

הוא הוסיף, כי קצב הפיחות הנומינלי לעומת הסל יסתכם השנה בכ–3% בלבד, נמוך בהר־בה מקצב האינפלציה. "זו תופעה מזיקה ביותר, המחייבת מתן הס־בר על ידי בנק ישראל", אמר רוטלוי. לדבריו, אשתקד הוסבר הייסוף הבולט בשקל בהאטה באינפלציה. עוד אמר, כי לייסוף הריאלי של השקל בשנה שעברה והשנה היתה תרומה גבוהה לב־עיית הפער במאזן התשלומים.

(ע). "האצת קצב ההתייקרות בחודשים האחרונים מדאיגה, וההסתדרות תעמוד על המשמר לבל יהיו השכירים קורבן לחילו־קי הדעות בין שר האוצר לנגיד בנק ישראל", הגיב יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, ח"כ עמיר פרץ.

לדבריו, אין מקום להעלאת מחיר האשראי, הפוגע בשכירים. הוא קרא לשר האוצר לרסן את העלאות המחירים.

פרנקל עשוי לשקול העלאה נוספת של הריבית

מאת צבי זרחיה

פרנקל. מאבק באינפלציה

בנק ישראל לא ישנה בת־חילת החודש הבא את הריבית, והוא אף עשוי לשקול את הע־לאתה בשיעור של עד 0.5% – כך מעריכים חוגים פיננסיים. הם רואים אפשרות, כי הנגיד יעקב פרנקל יודיע על העלאת הריבית לנוכח הגידול שנרשם בחודשים האחרונים באמצעי התשלום במשק. לכך יש להו־סיף את העלייה החדה בצריכה הפרטית, ואת הציפיות להאצת האינפלציה ב–12 החודשים הקרובים.

החוגים ציינו, כי בעוד שהאינפלציה מתחילת השנה היתה נמוכה יחסית והסתכמה ב–5%, בשלושת החודשים הקרובים צפויים מדדים גבוהים. לכן עשוי הנגיד להעלות את הריבית, ולבקש לשמור על מדיניות מוניטרית מרסנת, כדי להמשיך במאבק להורדת האינפלציה. העלאת הריבית תידון בקרוב בב־נק ישראל, וההחלטה תתקבל לקראת סוף החודש.

משרד האוצר אינו מצדד לפי שעה בהעלאת הריבית, וב־ראה שצעד כזה יחריף את העימות בינו לבין בנק ישראל.

שכר הבכירים בשירות הציבורי יועלה החודש ב–3.3%

מאת צבי זרחיה

השכר של בכירי השירות הציבורי – נשיא המדינה, ראש הממש־לה, שרים וסגניהם, חברי כנסת, מנכ"לים וסמנכ"לים של משרדי ממשלה, שופטים, רבנים, מבקרת המדינה, נגיד בנק ישראל, והצמו־דים אליהם – יועלה החודש ב–3.3%.

שכרם מתעדכן ארבע פעמים בשנה, בהתאם לשינויים בשכר הממוצע במשק. העדכון האחרון היה במשכורת אפריל, ב–2.3%.

שכר הבכירים לאחר העדכון:

- נשיא ביהמ"ש העליון – 33,950 שקל (תוספת של 1,148 שקל).
- שופט בביהמ"ש העליון – 31,305 שקל (תוספת של 1,000 שקל).
- נשיא בימ"ש מחוזי – 28,458 שקל (תוספת של 908 שקל).
- נשיא המדינה – 26,365 שקל (תוספת של 842 שקל).
- שופט מחוזי – 25,863 שקל (תוספת של 826 שקל).
- נשיא בימ"ש שלום – 23,948 שקל (תוספת של 765 שקל).
- שופט שלום – 19,892 שקל (תוספת של 635 שקל).
- ראש הממשלה – 16,396 שקל (תוספת של 541 שקל).
- שר, נגיד בנק ישראל ומבקרת המדינה – 15,094 שקל (תוספת של 482 שקל).
- ח"כ, מנכ"ל בשירות המדינה – 14,170 שקל. תוספת של 452 שקל.

מדינת ישראל
משרד התקשורת
מכרז מס' 10/95
למתן רשיון לשירותי בזק בין-לאומיים בישראל
משרד התקשורת פונה בזאת לציבור לשם קבלת הצעות למתן רשיון לשירותי בזק בין–לאומיים בישראל.
את מסמכי המכרז ניתן לקבל כנגד הצגת טופס הפקדה מקורי ע"ס 50,000 ש"ח (חמישים אלף שקלים חדשים) לחשבון 8–24701–0 בבנק הדואר, באגף הכלכלה והתכנון במשרד התקשורת, רח' יפו 23, ירושלים, (להלן – המען להגשת הצעות) טלפון 02–706340/2, בימים א'–ה', בין השעות 08:30–14:30, החל ביום כ"ד בתשרי התשנ"ו (18 באוקטובר 1995) ועד ליום ט' בטבת התשנ"ו (1 בינואר 1996).
הצעות יש להגיש בהתאם לנוהל הגשת הצעה שבמסמכי המכרז בצירוף ערבות בנקאית בשקלים חדשים שווי ערך ל–1 מיליון דולר של ארה"ב, במען להגשת הצעות ביום ח' באדר התשנ"ו (28 בפברואר 1996) עד לשעה 12:00; הצעה שתוגש לאחר השעה האמורה לא תתקבל.

ע ב ד נ ו
קרן פנסיה ה.ע.ל. בע"מ
כתובתנו החדשה:
רח' לסקוב 26
תל-אביב 64736
טל. 03-6913094-7
פקס. 03-6913093

משרד החינוך התרבות והספורט
הופיע
גליון מספר 6 של
ערוץ חינוכי
של מורים ותלמידים במערכת החינוך
מן הגליון החדש:
* שיעורי חובה ביהדות במכללות להכשרת מורים בחינוך הממלכתי
* חידוש: מכינים תלמידי תיכון מערי הפיתוח לאוניברסיטה
* "יחידת ההצלה" של מערכת החינוך
* הטלויזיה החינוכית מכשירה מורים לעצמאות חינוכית וארגונית
* קשר בין התלמידים והסביבה בכפרי הדרוזים בגליל
* משרד החינוך דורש לעסוק בבתיה"ס בתופעת האלימות כלפי נשים
* פייסן וגנן מופיעים בבתי-הספר
וכן כתבות, מבזקי חדשות והמדורים
"כותבים לנו", "פרסומים חדשים" ו"הצעת חוק".
מוסדות חינוך, עובדי הוראה וחינוך שאינם מקבלים את "ערוץ חינוכי" מתבקשים לפנות למערכת:
לשכת דובר משרד החינוך התרבות והספורט
רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים 91911
טלפון: 20-292710 פקס' 02-292238
ישראל מאמינה בחינוך!

הוארך מעצרם של בני זוג מאשדוד, החשודים בהתעללות בבנם בן ה–7; הילד מאושפז בבי"ח

מאת דניאל אביב ועתים

שופט השלום באשדוד, שמואל חמרני, הורה שלשום להאריך בחמישה ימים את מעצרם של בני זוג תושבי אשדוד, עולים חדשים מרוסיה, החשודים בהתעללות קשה בבנם בן ה–7.

בבקשה להוצאת צו המעצר, שנמסרה לבית המשפט בידי בא כוח המשטרה, נאמר כי בסוף השבוע האחרון מצאו דייגים את הילד ישן על ספסל מכורבל בשמיכה. הילד, שהובא לתחנת המשטרה, סיפר לחוקרת ילדים כי הוריו מכים אותו בחגורה, וכי אמו נוהגת לכבות סיגריות על גופו. עקב החבלות בגופו, מאושפז הילד בבית החולים ברזילי באשקלון.

בא כוח המשטרה ציין, כי המשטרה מתכוונת לחקור שכנים של המשפחה, לגבות עדות נוספת מהקטין ולהגיש כתב אישום בעת מעצרם של ההורים.

אביו של הילד אמר בדיון: "אני לא מבין מדוע צריכים לעצור אותי. לא נגעתי בילד בכלל. הוא נפל מאופניים ונחבל. זהו ילד בעייתי מאד. הוא חוזר הביתה מאוחר ומתחיל לגנוב. לכן אני מעניש אותו, אבל אני לא מרביץ לו".

אמו של הילד אמרה: "יכול להיות שהילד פגוע בנפשו. הוא מדמיין לעצמו דמיונות. אף אחד לא נוגע בו בבית. הוא מרביץ לילדים אחרים, ויכול להיות שהם הרביצו לו".

בדיון התברר, כי אמו של הילד התלוננה במשטרה, כי בעלה נוהג באלימות בבית. בתגובה אמרה האם: "הגשתי תלונה בעבר, אבל עכשיו הכל בסדר".

בהחלטתו להאריך את מעצרם של ההורים כתב השופט, כי העובדה שהילד ישן בלילה על ספסל מבלי שההורים טרחו לחפשו, יש בה כדי לחזק את החשדות נגדם.

שופטת שלום בבאר-שבע הורתה שלשום להאריך עד מחר את מעצרה של פרוצה בת 24, תושבת העיר, החשודה בהתעללות בבנה התינוק. היא הורתה להגיש כתב אישום עד מחר.

ב–5 באוקטובר הביאה החשודה את התינוק לבית החולים "סורוקה", כשהוא סובל משבר בגולגולת. האם נעלמה, המשטרה איתרה אותה ועצרה אותה לחקירה. מעצרה הוארך עד שלשום. שלשום ביקשה המשטרה הארכת מעצר נוספת של ששה ימים, כדי להעביר את הטיפול במשפחה לשירותי הסעד. השופטת ציינה כי התינוק כבר הועבר למשפחה אומנת, והורתה להאריך את מעצרה של האם רק עד מחר.

בן חשוד שרצח את אביו בדחיפה מקומה 6

מאת יוסי חמרני

מעצרו של עלי דלק, בן 37 מיפו, החשוד ברצח אביו, הוארך שלשום בשבוע. מעצרה של חברתו, החשודה שסייעה לו בזיוף אליבי, הוארך בארבעה ימים.

גופתו של דרוויש דלק, בן 97, נמצאה מוטלת בחצר בית החולים וולפסון בחולון, בחצות הלילה שבין יום חמישי ליום ששי בשבוע שעבר. הגופה היתה מתחת לחלון החדר בקומה הששית, שבו היה מאושפז דלק מאז 11 באוקטובר, עת לקה בדלקת ריאות. חוקרי משטרת חולון, שגבו עדויות מקרובי משפחה ומרופאים בבית החולים, סבורים שדרוויש דלק לא היה מסוגל לרדת ממטתו, לגשת לחלון ולפתוח אותו.

בדיון שלשום בבית משפט השלום בתל אביב אמרה נציגת משטרת חולון, פקד מרסל רלאל, כי האב והבן היו מסוכסכים. ביום שבת בבוקר נעצר דלק בחשד לרצח אביו. הוא נחקר, והכחיש כל קשר למעשה. דלק מסר לחוקרי המשטרה אליבי, אך אלה טוענים כי הצליחו להפריכו. פקד רלאל הגישה לשופט מסמך סודי לגבי תוצאות הנתיחה לאחר המוות.

בתשובה לשאלת סניגורו של עלי דלק, עו"ד צבי סהורי, אמרה נציגת המשטרה כי מעדויות של בני משפחה עולה כי היו במשפחה סכסוכים בענייני רכוש. בהתייחסה לאליבי של חברתו של דלק, עליזה שרמט, בת 38 מחולון, אמרה נציגת המשטרה כי דלק סיפר בחקירה שהוא היה אצל חברתו בליל מותו אביו, עד שעות הבוקר.

עו"ד סהורי טען כי למרשו לא היה כל מניע לרצוח את אביו. לדבריו, הוא אהב את אביו וטיפל באביו, הגיע לחקירה מיד לאחר שביקשה זאת ממנו המשטרה. הוא ביקש מהשופט לעצור את עלי דלק רק לשלושה ימים.

השופט מרדכי פלד כתב בהחלטתו: "הגעתו של דלק לחלון ונפילתו, מסתברות בנסיבות אלו כמעשה ידם של אדם אחר". לדבריו, "עולה לכאורה כי המנוח היה מרותק למטתו, ולא היה מסוגל כלל לקום ממטתו, עקב מצבו הרפואי הקשה". השופט הוסיף כי קיימים חשדות סבירים שמותו של דלק הוא תוצאה של עבירה פלילית.

בהתייחסו לחומר החקירה שהוגש לו, שחלקו היה מסווג, קבע השופט: "אני מוצא ממש בשלב זה בטענות המשטרה, לפיהם מתגבש נגד החשוד חומר ראיות רחב היקף, המחשידו בגרימת מות אביו". הוא ציין כי החקירה מצריכה את המשך מעצרו. "האליבי שמסר דלק – הופרך, זאת מבלי שיהיה לו כל הסבר ממשי אחר לגבי הפרכת האליבי", כתב השופט.

חברתו של דלק, עליזה שרמט, שנעצרה כמה שעות לאחר הרצח, חשודה בסיוע לרצח. לטענת המשטרה, מסרה שרמט אליבי בחקירתה, ומאוחר יותר הודתה כי מסרה גרסה כוזבת, שנועדה לסייע לחבר שלה.

סניגורה של שרמט, עו"ד ששי גז, אמר בדיון: "מה שהציגו בפני בית המשפט זה לא יותר מאשר רצון לעזור לחבר". הוא הכחיש כל קשר של שרמט לרצח, וביקש לשחררה ממעצר.

בהתייחסו לשינויי הגרסה של שרמט, אמר השופט כי יש בכך ראיה לכאורה הקושרת אותה לרצח. הוא הורה על המשך מעצרה בארבעה ימים.

תצלום: עדי קרן

החשוד ברצח אביו בדיון בהארכת מעצרו. גופת האב נמצאה בחצר ביה"ח, בו היה מאושפז

הדייל שחטף את המטוס האיראני מואשם בביצוע שוד אווירי

(ע). ריזא ג'אברי, הדייל שחטף את המטוס האיראני ואילץ את צוותו לנחות בשדה התעופה עובדה ליד אילת, הואשם שלשום בביצוע שוד אווירי.

כתב האישום נגד ג'אברי הוגש לבית המשפט המחוזי בבאר-שבע, בשעה שבאולם היה עו"ד אמנון פאלוהאבקר, היועץ המשפטי של ארגון הצלב האדום בישראל. באותו מעמד אישר בית המשפט את החלפת סניגורו של הדייל, עו"ד ד"ר שמואל סעדיה, בעו"ד אביגדור פלדמן.

את כתב האישום והבקשה למעצר עד תום ההליכים הגיש עו"ד זאב לםפ מפרקליטות מחוז הדרום. בכתב האישום נטען, כי הנאשם עבד כדייל בחברת התעופה האיראנית "קיש איר" המפעילה טיסות בתוך המדינה. המטוס היה בדרכו מטהראן לעיר קיש שבאיראן. בעת הטיסה, טען התובע, נכנס הדייל לתא הטייס ובאיומי אקדח אילץ את צוות המטוס לשנות את נתיב הטיסה. הדייל אף ירה כדי להרתיע את הצוות מהפעלת התנגדות, וכך גם גרם לנחיתת המטוס בשדה התעופה עובדה.

לפני תחילת הדיון הגיש הסניגור, עו"ד ד"ר שמואל סעדיה, בקשה לבית המשפט לפטור אותו מייצוגו של הנאשם בבית המשפט. בנימוקי בקשתו הוא כתב, כי הנאשם לא היה שבע רצון מכך שסניגורו לא פעל כדי לאפשר לו להתראיין בכלי התקשורת ולהעביר באמצעותם מסר לעולם על שלטון הדיכוי באיראן. עו"ד סעדיה הוסיף, כי אף שניסה להעביר את המסר, בעקבות התנגדות המשטרה לאפשר למרשו להתראיין, ביקש הדייל להחליפו בעו"ד אביגדור פלדמן. השופטת רות אבידע נעתרה לבקשת הפרקליט.

הדייל הודיע, כי מעצר בידיה הוא מוכן להישאר במעצר המשטרתי עד שייוצג בידי עו"ד פלדמן, כיוון שאין לו מקום לשהות בו אם ישוחרר ממעצר. בהסכמתו, הורתה השופטת אבידע לעצור אותו עד יום ד' 18 באוקטובר, מועד חידוש הדיון במשפטו. ג'אברי ביקש מהשופטת להורות שלא לכבול אותו ברגליו בעת הבאתו לבית המשפט, כיוון שאין לו לאן לברוח. אולם השופטת דחתה את הבקשה בנימוק שזהו הנוהל לגבי עצירים והנאשם הוא במעמד של עציר.

בצאתו מאולם בית המשפט אמר ג'אברי, כי הוא סומך על התקשורת הישראלית והבינלאומית בהעברת המסר שלו לעולם. לדבריו, בשל כך הוא חטף את המטוס. הוא לא הביע אכזבה מהגשת כתב האישום נגדו. הוא ציין, כי שבשבוע שעבר התפרסם כביכול ראיון איתו בעיתון "מעריב", בעוד שהוא לא התראיין כלל לעיתון זה. לדבריו, עו"ד סעדיה התראיין בשמו ואמר דברים המנוגדים לדעתו. הוא ביקש לאפשר לו לקיים מסיבת עיתונאים, כדי שיוכל לקרוא לשחרור העם האיראני מעול הדיכוי.

היועץ המשפטי של ארגון הצלב האדום אמר לאחר הדיון, כי הוא מלווה את ג'אברי כדי לוודא שנוהגים בו בהגינות, בהתאם לחוק הבינלאומי.

סנא אלי

תגיד שלום לגליל,
קח לייזר-פקס
נייר רגיל.
והמחיר - 5695 ש"ח+מע"מ
(6663 ש"ח כולל מע"מ)

BROTHER INTELLIFAX 2400 שילוב של איכות לייזר מדהימה.
הנדסת אנוש מעולה ועלות תפעול נמוכה. והמחיר יפתיע גם אותך.

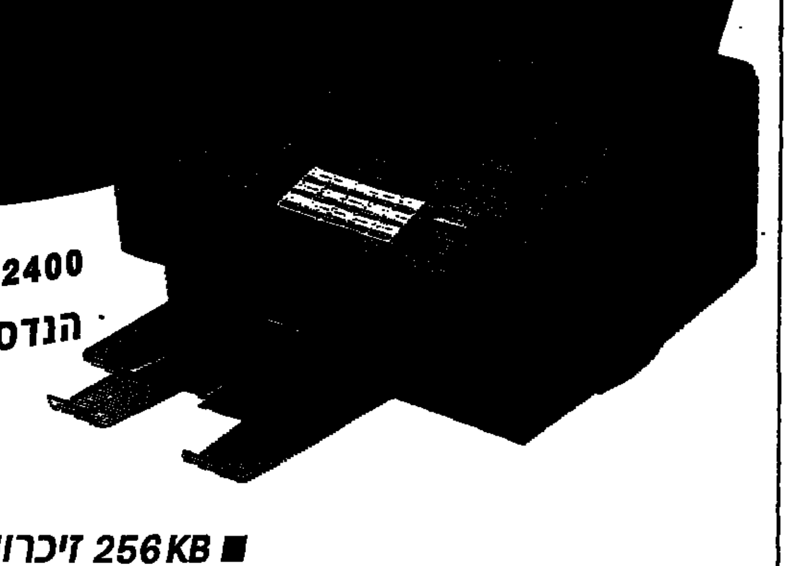

- 256KB זיכרון לאיחסון של עד 10 דפים.
- מזין ל–30 דפים.
- 60 מספרים בזיכרון.
- שידורי תפוצה ושידור מושהה.
- שיפור איכות הכתב למסמכים נכנסים.
- 32 גווני אפור להעברת תמונות באיכות גבוהה.
- שימושי כמכונת צילום כולל הגדלה והקטנה.

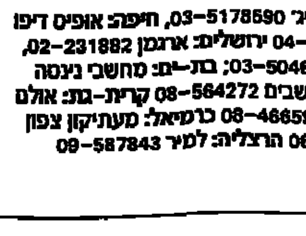

MISSING LINK הופכת את FAX 2400 למשרד שלם:
- גם מודם–פקס
- גם סורק אופטי
- גם מדפסת לייזר איכותית

אזהרה!
הין בעליה, המלאי בירידה. הזדרזו שלא תאחרו...

brother
הכי טוב ישראכרט

אחריות ושירות: ברדר רשף (ישראל) בע"מ אפעל 5 קרית אריה פ"ת
סניף ראשי פ"ת: 9265888–03, פקס. 9245082–03
מפיצים: ברדר ת"א 5287102–03, ברדר חיפה 418250–04, ברדר ירושלים 250804–02.
משווקים: ת"א: בית הפקס 6817765–03, אופיס דיפו 5654488–03, סופר אופיס ת"א 5618740–03, קליר 5178590–03, חיפה: אופיס דיפו 420290–04, גיא מחשבים 522447–04, עתיד מחשבים 410286–04, מדייסק 728210–04, קדם 421004–04 ירושלים: ארגמן 231882–02, גבאי 255910–02, קומפיוביים 796131–02, גבעתיים: שלוש מ.מ 5713675–03 חולון: מחשבי נינסה 5046573–03; בת-ים: מחשבי נינסה 586004–03, רמת גן: סופר אופיס 5797221–03 באר שבע: אמפיסל ב"ש 230317–07 אשדוד: מאור מחשבים 564272–08 קרית-גת: אולם המחשב 811654–07 אשקלון: מחשוב 2000 722090–07 חדרה: סבת 326449–06 רחובות: מיכון 178 466592–08 כרמיאל: מעתיקון צפון 9985362–04 טבריה: M.P.C. מחשבים 725699–06 אילת: זרחנית 331618–07 נצרת: שאדפנה 569004–06 הרצליה: למיר 587843–09 רעננה: סופר אופיס 913913–09.

פלילים

● **צעירה התלוננה כי נאנסה ביפו.** צעירה בת 22 מתל-אביב התלוננה אתמול בצהריים בתחנת המשטרה ביפו, כי ערב קודם לכן נאנסה. היא סיפרה כי פגשה באזור הרחובות ביפו בחור לשעבר, בן 33, וכי הוא גרר אותה לחצר בית, אנס אותה ונמלט מהמקום. בעקבות התלונה הגיעו שוטרי תחנת יפו לדירה שבה מתגורר האיש ועצרו אותו לחקירה. הצעירה נשלחה לבדיקה בבית חולים. (ע)

● **2 נערים נדקרו בתגרה ברמת-גן.** שני נערים נדקרו שלשום באורח קל בעת תגרה בכניסה לפארק הלאומי ברמת-גן. החשוד בדקירת הנערים נמלט ושרם אותר. הסכין שבה נדקרו השניים נמצאה והועברה למשטרה. הרקע לתגרה עדיין לא ברור (ע).

● **שיכור דקר נהג מונית שסירב להסיעו.** נהג מונית, בן 57 מחולון, נדקר שלשום בידי שיכור ברחוב פיכמן 18 בעיר. הדוקר, תושב ראשון-לציון, בן 39, ביקש לנסוע במונית יחד עם חברתו, בת ה–40. נהג המונית הבחין כי האיש שיכור וסירב לקחת את השניים. תוך כדי ויכוח שלף השיכור סכין ודקר את נהג המונית פעמיים בבטנו.

הנהג הועבר לבית החולים וולפסון בחולון, שם התברר כי פציעתו קלה. הדוקר וחברתו נעצרו לחקירה במשטרת חולון. (ע)

● **שומר במועדון ברמת-גן הותקף ונפצע.** שומר, בן 28 מהרצליה, שישב בכניסה למועדון "מאמא קוקה", הנמצא מאחורי בורסת היהלומים ברמת-גן, הותקף שלשום אחר הצהרים בידי ארבעה גברים שביקשו להיכנס בכוח למועדון. השומר סירב לתת לארבעה להיכנס, והם הלמו בו באגרופיהם. הוא זעק לעזרה, והארבעה נמלטו מהמקום. השומר הועבר לבית החולים איכילוב בת"א, שם התברר כי פציעתו קלה עד בינונית. (ע)

● **פרוצה הותקפה בידי לקוח בת"א.** פרוצה הותקפה, הוכתה ונשדדה אתמול אחר הצהריים בידי לקוח. המקרה אירע ברחוב שביל עכו בתל-אביב. הפרוצה העניקה שירותי מין לשלושה פועלים מרומניה, ולאחר מכן הלם אחד מהם בפניה, וגרם לה לחבלה באפה, בשעה שחבריו שדדו ממנה תיק ובו מעט כסף מזומן. הפרוצה קיבלה טיפול רפואי, והגישה תלונה במשטרה. (ע)

● **המשטרה סגרה קאזינו שפעל בת"א.** משטרת מרחב הירקון סגרה שלשום לפנות בוקר קאזינו לא חוקי, שפעל בדירה ברחוב דיזינגוף 18 בתל-אביב. בעל הקאזינו, תושב תל-אביב, בן 37, המוכר למשטרה בתחום ההימורים, נעצר. כמו כן עוכבו לחקירה ששה מהמהמרים, אשר שוחררו לאחר שנפתחו נגדם תיקים פליליים. בין אלה שעוכבו לחקירה היה גם עו"ד מתל-אביב. המשטרה החרימה שתי ערכות רולטה ו–10,000 שקל. (ע)

● **4,000 שקל נשדדו מבית מלון בת"א.** שוד מזוין אירע אתמול לפנות בוקר בבית המלון "טופ" ברחוב בן-יהודה 45 בתל-אביב. למקום נכנסו שני גברים, תקפו את פקיד הקבלה, בן 30 מסירה, היכו אותו בפניו, עטפו אותו במגבת גדולה ושדדו ממנו באיומי אקדח 4,000 שקל במזומן. הם נמלטו מהמקום ברכב. הפקיד פונה לבית החולים איכילוב. נמסר כי מצבו קל. (ע)

● **גנב 6 שמלות כלה מחנות בת"א.** שוטרי בילוש מרחב הירקון עצרו שלשום לפנות בוקר צעיר כבן 20, שרץ ברחוב ובידיו שש שמלות כלה. העצור הובא לחקירה במטה מרחב ירקון, שם הודה כי פרץ לחנות למכירת שמלות כלה ברחוב בוגרשוב 72 בתל-אביב וגנב את השמלות בשביל כמה מבנות משפחתו העומדות להינשא. (ע)

תושב דלית אל כרמל דקר למוות את אחותו; החשוד נעצר

הסכין נתפסה

(ע). גבר בן 30, תושב דלית אל כרמל, רצח אתמול בלילה את אחותו. הנרצחת היתה כבת 40 במותה. הרקע לרצח קשור בטענת האח שאחותו נהגה להתרועע עם גברים שונים.

האשה הוכתה בפניה מכות חזקות, ותוך כדי הכאתה נעץ אחיה, לפי החשד, סכין בלבה. המקרה אירע בקרבת בית יד לבנים ביישוב. למקום הוזעקו אנשי מד"א, והרופא קבע את מותה.

זמן מה לאחר מכן נעצר החשוד במעשה, וכן נתפסה הסכין. חוקרי משטרת חיפה פתחו בחקירת המקרה. טרם נמסר לפרסום שם הנרצחת.

משרד הבריאות מזהיר מפני התפרצות מחלת הכלבת בצפון

(ע). משרד הבריאות קרא שלשום לציבור באזור חיפה-נשר-עוספיה להיזהר מפני כלבים, שועלים ותנים בגלל חשש להתפרצות מחלת הכלבת.

במשרד הבריאות מציינים, כי ביום ששי האחרון נשך שועל חולה כלבת חמישה אנשים, ובעוספיה נשך תן שני ילדים. התן נתפס והבדיקה שנעשתה לו הת־ בררה כי גם הוא נגוע במחלה.

במשרד הבריאות קוראים לכל מי שבא במגע עם חיה חשודה לפנות לחדר מיון או ללשכת הבריאות המחוזית, כדי להיבדק.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

מכבי תל אביב הביסה בשלשות את הפועל גליל עליון 87–73

דורון ג'מצ'י קלע 25 נקודות. קבלת פנים מרגשת לברד ליף בכפר בלום

מאת תורה שרייבר

אלופת ישראל, מכבי תל אביב, סיימה עידן של זר אחד בניצחון חוץ שלישי ברציפות 87–73 (31–37) על הפועל גליל עליון.

אבל למעשה, שיחקה אמש מכבי בלי זרים, שכן רדיסאב צ'ורצ'יץ' לא הורגש. הוא קלע רק 8 נקודות, הוריד 5 ריבאונדים, איבד 3 כדורים. בהגנה אי־פשר לפאנצ'ו הרג'ס לעשות בה כרצונו. הרג'ס, אחד הזרים החד־לשים ביותר ששיחקו אי פעם בליגה הישראלית, הסתפק ב־12 נקודות. זר אחד בארץ, וכל שכן באירופה, היה הוגג אמש בגדול.

ההבדל בין האלופה לסגניתה התבטא בקליעות מרחוק. מכבי ת"א הרחיקה עם 10 שלשות מ־13 נסיונות (5 מ־6 לדורון ג'מצ'י המצויין). לגליל עליון, אחרי עזיבת השלישייה שהרחימה את מכבי אשתקד בליגה (ברד ליף, עודד קטש וארז חזן), חסרה איום מבחוץ. באמצע המחצית השנייה, כשלמכבי היה הפרש מבטיח, ביקש דייויד בלאט מחניכיו להתחיל לזרוק מבחוץ. עד אז הם זרקו שלוש פעמים לסל, והחטיאו. מייד אחר כך הם הוסיפו שש החטאות. העובדה, שמדובר באולם ביתי, צריכה להדליק אור אדום בכפר בלום.

מעבר לבעיית השלשות ולבעיה האופיינית לשחקנים צעירים – משחק פזיז, שמוביל להרבה איבודי כדור (22 אמש) – לא צריכה גליל עליון להיות מודאגת יותר מדי. אמש אמנם תיפקדו בשורותיה רק שני שחקנים – גור שלף (משחק מוהיר) ואנדרו קנדי (אלמלא השמירה של נדב הנפלד היה קלע הרבה מעבר ל־24 נקודות), אבל האחרים (אמיר דותן וגיל סלע) עשו את שלהם במשחקים חשובים יותר (בחוץ מול מכבי ירושלים ומכבי ר"ג). לגבי לייד גורדון, מדובר בבעייה אמיתית, שתצריך כנראה את העזבתו.

יום קליעה מוצלח של ג'מצ'י בשיתוף מוטי דניאל, שהתאושש מהחולשה בגמר הנבחרת, וברגיל של גיא גודס, השחקן הישראלי הצעיר המבטיח ביותר כיום – הספיק כדי להשיג יתרון מבטיח, שהגיע לשיאו בדקה ה־35: 56–79. בהמשך שיתף רלף קליין את הספסל, אבל תומר שטיינהאור וברד ליף, שהתרגלו לראות את המשחק מבחוץ, לא הצליחו לשמור על ההפרש.

ליף, ששיחק לראשונה ב־13 השנים האחרונות נגד קבוצתו, זכה לקבלת פנים מרגשת ביותר באולם שבו התארח לראשונה זה 8 שנים. לליף ולקטש, שגם הוא חזר לאולם שבו הצטיין אשתקד, היתה חשיבות סימלית בלבד במשחק.

● לתל אביב: ג'מצ'י 25, גודס 16, דניאל 15, הנפלד 8, צ'ורצ'יץ' 8, קטש 7, ליף 6, שטיינהאור 2.
● לגליל: קנדי 24, שלף 23, הרג'ס 12, קראבר 6, דותן 4, סלע 2, שטייץ 2.
● שפטו: זאב ניימן ועידו ברגמן, 1,800 צופים, בכפר בלום.

הליגה הלאומית

1.	הפועל ירושלים	3	221–275	6
2.	מכבי תל אביב	3	204–260	6
3.	הפועל צפת	3	272–252	5
4.	מכבי ראשל"צ	3	262–277	5
5.	הפועל חולון	3	173–164	5
6.	גליל עליון	4	337–347	5
7.	בני הרצליה	2	154–194	4
8.	הפועל אילת	3	266–262	4
9.	הפועל גבת	3	274–261	4
10.	הפועל תל אביב	3	274–252	3
11.	מכבי רמת גן	3	264–251	3
12.	מכבי ירושלים	3	262–229	3

מכבי היום לטורניר מקדונלד'ס

מאת אלי פרוסי

מכבי ת"א יוצאת היום לטורניר מקדונלד'ס השביעי שייערך בסוף השבוע בלונדון. אל מכבי יצטרף בלונדון שחקנה הזר החדש תום צ'מברס.

מכבי ת"א תשחק ביום חמישי (19.00) נגד אלופת איטליה, באקלר בולוניה. במשחק השני תשחק ריאל מדריד נגד אלופת אנגליה, שפילד שארקס. שתי המנצחות ישחקו בחצי הגמר ביום שישי ובחצי הגמר השני תשחק יוסטון רוקטס נגד פרת', אלופת אוסטרליה.

משחקה של מכבי ת"א ביום חמישי ומשחק הגמר (מוצאי שבת, 18.00) יועברו בשידור ישיר בערוץ 33. אריק הציג ישדר מלונדון ולו סילבר ישמש פרשן.

הפסד בכורה לבאקלר בולוניה

מאת אלי פרוסי

באקלר בולוניה יוצאת היום ללונדון לטורניר המקדונלד'ס שבו תשחק ביום חמישי עם מכבי ת"א, אחרי הפסד בכורה בליגה. באקלר, אלופת איטליה, נוצחה בטרוויזו 84–87, במפגש הפיינליסטיות מאשתקד. אריאן קומאזץ' הקרואטי קלע 25 נקודות לבולוניה. הנרי ויליאמס קלע 37 נקודות לטרוויזו.

בסוף השבוע שעבר ניצחה בולוניה בביתה את אוליטליה פורלי 72–81 במשחק מוקדם למחזור השישי. אורלנדו וולרידג' 19 וקומאזץ' 17 הובילו לקלוע לבולוניה. לטורניר המקדונלד'ס תצא בולוניה מלווה ב־1,500 אוהדים.

אלכסנדר דג'ורג'ביץ' העלה את טים סיסטם בולוניה למקום השני ב־48 נקודות (שמונה שלשות, 9 אסיסטים ו־7 ריבאונדים) בניצחון 100–113 על קאן ג'יוזה ארזה. סטפאנל מילאנו ניצחה בביתה כידי סיינה 88–91. שאר התוצאות: קלאבריה – ורונה 59–63, רומא – א. מילאנו 82–86, פיסטויה – פורלי 73–83, פזארו – טריאסטה 75–82.

הצמרת (מחזור 5): 1. ב. בולוניה 10 (משחק עודף) 2–4. ט. בולוניה, ארזה, רומא 8 כ"א.

● ספרד. בצמרת לברצלונה וריאל מדריד, יריבות מכבי ת"א בבתי שמינית הגמר. ברצלונה ניצחה בליאון 84–88. קרנישר באום הליטאי קלע 24 נקודות לברצלונה. ריאל מדריד – מנרסה 79–93, מלאגה – בדאלונה 72–81, אסטוריאנס – סראגוסה 82–102, סאגונט – קאצריה 70–88. הצמרת (מחזור 8): 1–2. ריאל מדריד ואסטוריאנס 15 נק' כל אחת; 3–4 ברצלונה ומלאגה 14 נק' כל אחת.

● יוון. 31 נקודות של דומיניק ווילקינס היקנו לפנאתינאיקוס ניצחון חוץ 68–83 בדרבי על אר"ק, במחזור השני בליגה. אולימפיאקוס פיראוס התאוששה מהפסד הפתיחה בניצחון בסלוניקי 71–74 על איראקליס. פאוק ניצחה את לאריסה 68–80.

מורטון חתם בהפועל אילת

מאת אריה ליבנת

הפועל אילת החתימה במוצאי שבת את דוויין מורטון (24, 2.00 מ') כמחליפו של לורנס פאנדרבירק. הוא יירשם היום באיגוד הכדורסל וישחק מחר נגד מכבי ר"ג. ביום שלישי הקרוב הוא יתמודד נגד הקבוצה שבחנה אותו בשבוע שעבר, מכבי ת"א.

צירופו של מורטון יוצר עומס על הקו האחורי בקבוצה, ומדלדל מגבר את הקו הקדמי. יו"ר אילת, שמעון אלגריסי, מסר כי אילת תחל לחפש בשבוע הבא (לאחר המחזור החמישי) ישראלי גבוה. תומר שטיינהאור הוא השם החם ביותר, אם כי הסיכויים לירידתו לאילת תלויים בהסכמת אשתו. אילת הקפיאה בינתיים את המחשבות להחליף את ג'יי ג'יי יובנקס, אולם נראה שאם שטיינהאור לא יגיע באילת, יוחלף יובנקס בזר גבוה.

● משחק הליגה בין מכבי רמת גן להפועל ירושלים הועבר ליום שני, וישודר בערוץ הספורט.

כדוריד: הפועל רחובות ניצחה 14–22 את סיני מאתונה

מאת רוני בראון

קבוצת הכדוריד של הפועל רחובות עלתה בערב חג לסיבוב השני בגביע אירופה למחזיקות, לאחר שניצחה בביתה את קבוצת סיני אתונה מיוון 14–22 (8–12). בכך הצליחה רחובות למחוק את פער 4 השערים מהמשחק הראשון (15–19 ליוונים). שחקן נבחרת ישראל עודד בוטקו הוא שסחף את רחובות, בדקות הסיום, לניצחון המשכנע וכבש בעצמו 8 שערים.

האלופה הפועל ראשון לציון הודחה ממשחקי גביע אירופה לאלופות. הקבוצה שהובסה ביום שישי 17–34 בידי אלופת פורטוגל בראגה, נוצחה ביום ראשון גם במשחק השני בפורטוגל 23–30.

קבוצת הנשים של מכבי ראשון לציון, המשחקת בגביע המחזיקות, נוצחה פעמיים בידי קבוצת לובין מפולין – 23–26 במשחק הראשון ו־16–28 במשחק השני. שני המשחקים היו בפולין.

מכבי פ"ת – מכבי ראשל"צ 15–18

את הפתעת המחזור החמישי בליגה הלאומית בכדוריד סיפקה מכבי פ"ת שניצחה את קבוצת הצמרת מכבי ראשל"צ 15–18. אס"א ת"א ניצבת בראש הטבלה עם מאזן מושלם של חמישה ניצחונות. רק ארבעה משחקים היו אמש, בגלל השתתפות כמה קבוצות בגביעי אירופה. משחקי ההשלמה יהיו השבוע.

התוצאות: מכבי רחובות – מכבי ת"א 27–30 (17–15), אס"א ת"א – הפועל פ"ת 18–25 (12–12), מכבי נתניה – מכבי רעננה 19–29 (11–15), מכבי פ"ת – מכבי ראשל"צ 15–18 (7–8).

טבלת הכדוריד

1.	אס"א ת"א	5	109–115	10
2.	מכבי רחובות	5	112–129	8
3.	מכבי ראשל"צ	5	94–103	7
4.	הפועל ראשל"צ	4	79–113	6
5.	נס ציונה	4	73–76	5
6.	מכבי נתניה	5	101–108	6
7.	קרית מוצקין	4	82–92	4
8.	מכבי רעננה	5	118–116	4
9.	מכבי ת"א	4	93–96	4
10.	הפועל רחובות	4	90–85	2
11.	אלי הרצליה	3	62–82	2
12.	מכבי פ"ת	5	101–95	2
13.	הפועל חיפה	5	114–83	0
14.	הפועל ר"ג	4	110–72	0

פרת' זכתה בפעם השלישית באליפות אוסטרליה

פרת', אוסטרליה (איפי). קבוצת פרת' ווילדקטס זכתה ביום ראשון בפעם השלישית בתולדותיה באליפות אוסטרליה בכדורסל, אחרי ניצחון 88–108 על מלבורן ג'איינטס בגמר הפליאוף.

האמריקאי ג'יימס קרופורד היה הבולט עם 32 נקודות, 18 מהן במחצית הראשונה. קפטן הקבוצה, אנדרו ולאהוב, הוסיף 23 נקודות.

פרת' ווילדקטס תגיע היום ללונדון כדי להשתתף בטורניר מקדונלד'ס. פרת' עשויה להיות יריבתה של מכבי תל אביב, אם האלופה הישראלית תנצח מחרתיים את באקלר בולוניה.

הערב מחזור 5 בליגה לנשים

אחרי הפסדה הביתי לאליצור חולון, תנסה א.ס. רמת השרון להתאושש במשחק חוץ הערב (19.30) נגד אליצור ראשון לציון במחזור ה־5 בליגה לנשים. יתר המשחקים: מכבי רמת חן – הפועל קישון (20.30), אס"א ירושלים – הפועל גליל עליון (20.00), בני הרצליה – מכבי תל אביב (20.30), בני יהודה – אליצור רמלה (19.00), אליצור חולון – הפועל נס ציונה (19.00).

הערב בלאומית ב'

שתיים מתוך המוליכות בליגה לאומית ב' עם 9 נקודות, מכבי כרמיאל ומכבי חדרה יתמודדו הערב (20.00) בכרמיאל במחזור ה־6. יתר המשחקים (20.30): מכבי קרית מוצקין – מכבי נתניה, מכבי דרום – בית"ר ר"ג/רמלה, הפועל גבעתיים – מכבי הוד השרון, מכבי רעננה – הפועל נהריה, אליצור ראשון לציון – הפועל חיפה.

בוטל המיפגש ישראל – מצרים בכדורמים

קרנג', סלובניה (שירות "ספורט הארץ"). נבחרת הכדורמים של מצרים ביטלה השתתפותה בטורניר משחקי הים התיכון, שאמור להיפתח כאן מחר. מצרים היתה אמורה להתמודד נגד ישראל ביום שישי.

הסלובקי קרושלאק הפתיע ברמת השרון: ניצח בגמר תוך 69 ד' את הספרדי סאנצ'ז

הכניע את המדורג 3 בטורניר 6–3, 6–4, והעשיר את חשבון הבנק שלו ב־35,500 דולר

מאת אילן פרוש

הטניסאי הסלובקי יאן קרושלאק העניק שלשום את מתנות הציוד שלו לאיצטדיון קנדה במרכז הטניס ברמת השרון. הצעיר שהיום ימלאו לו 21 שנים, שאוהד מתכוביה הוא להתלות למסעות הציוד של אביו (האוהדים הם דיג ומוסיקה), חולל את הבלתי צפוי וניצח בטורניר ג'ודס איינסברג בצורה מרשימה, תוך שהוא מסלק מדרכו שלושה מדורגים: ג'ייסון סטולטנברג (8, אוסטרליה) ברבע הגמר, דייויד וויטון (4, ארה"ב) בחצי הגמר ובגמר שלשום את האלוף הספרדי סאנצ'ז (3, ספרד) 3–6, 4–6, תוך 69 דקות, בנוכחות כ־2,000 צופים.

קרושלאק, שעד לטורניר ניצח בכל הקריירה שלו בשני משחקי יחידים בלבד, את יארד פאלמר באליפות אוסטרליה ואת אלכסנדר מרונו באליפות יפאן (הניצחון היחיד בסבב ה־ATP), זינק מהמקום ה־129 בעולם לסביבות המקום ה־90, כשלזכותו 507 נקודות ATP. הניצחון ברמת השרון העשיר את חשבון הבנק שלו ב־35,500 דולר – סכום לא מבוטל עבור טניסאי, שסך הפרסים בהם זכה מאז היה למקצוען ב־1993 הגיע לפני הטורניר ל־67,742 דולר בלבד.

מוקדם לקבוע אם קרושלאק יהיה בעתיד מעמודי התווך של הטניס העולמי, למרות שלדבריו הוא עובד עכשיו במטרה להיכנס ל־50 הראשונים בעולם. ככלות הכל, ניצחון בטורניר אתגר אינו מבשר רבות, אולם ניתן להבחין אצלו בכמה תכונות חיוביות. ראשונה במעלה היא נקישה בסגנון משחק על פי היריב. בחצי הגמר נגד שחקן בעל משחק חזק כמו וויטון, העדיף קרושלאק לנצח את העוצמה ולהקפיד על דיוק ומציאת השטחים המתים אצל יריבו, כדי לשגר לשם כדורים מושלמים.

בגמר נגד סאנצ'ז, קרושלאק הגביר את אתגרו.

העובדה שסאנצ'ז משתית את משחקו בעיקר על הקו האחורי, בניגוד לוויטון שמגיע ועולה לרשת, העדיף קרושלאק ללחוץ את סאנצ'ז בכדורים חזקים, קרובים ככל האפשר לקו הבסיס. הדבר איפשר לו לבנות התקפות, שבסיומן עלה לרשת וסיים שם את הנקודות בכדורי יעף.

העלייה לרשת לא היטיבה כל כך עם קרושלאק בתחילת התמודדות. הוא מצא עצמו בפיגור 3–0 במערכה הראשונה, כאשר ההגשה שלו נשברה במשחקון השני. באותן נקודות, קרושלאק היה מאוד לא מרוכז ליד הרשת. בעיקר הוא לקה בתזמון.

במצב עוד יותר קשה, כאשר היה בפיגור 0–30 בהגשה במשחקון הרביעי, הפגין קרושלאק פעם נוספת בטורניר מה המעלה הנוספת שלו: לא להיכנס ללחץ. בסיבוב השני הוא היה בפיגור 0–1 במערכות נגד אולג אוגורודוב מאוזבקיסטאן. ברבע הגמר הוא פיגר 0–1 במערכות מול סטולטנברג. צניחה חדה ביכולת שלו במערכה השנייה בחצי הגמר נגד וויטון (1–6), גם היא לא השפיעה עליו. הוא לא נלחץ, כי הוא קר רוח.

קרושלאק הגביר את הלחץ על סאנצ'ז, זכה בקלות בששת המשחקונים הבאים וניצח 3–6 במערכה הראשונה. במערכה השנייה, המאוזנת יותר, שבר קרושלאק את ההגשה של סאנצ'ז במשחקון השישי, ל־2–4. על סף ניצחון, כאשר הגיע במשחקון התשיעי במצב 5–3 לזכותו, התאושש סאנצ'ז ושבר את ההגשה של יריבו ל־4–5. אולם קרושלאק לא ויתר והגיע בשבירה נגדית לניצחון 4–6.

למרות חוסר נסיונו בסבב, הוא אינו חש אי ביטחון במגרש. אחרי חצי הגמר, עוד בטרם ידע נגד מי יתמודד, אמר קרושלאק, כי אין זה משנה לו מי יהיה היריב, שכן התוצאה תהיה תלויה רק בו. אמר הצ־רק.

● בתואר הזוגות זכו האמריקאים גראב ופאלמר, שניצחו בגמר את בני ארצם ויטון וקינר 6–4, 7–5.

תצלום: עדי שרון
הסלובקי יאן קרושלאק מניף ידיו באושר אחרי ניצחונו

יאן קרושלאק / תעודת זהות

● תושב: בראטיסלאווה, סלובקיה.
● תאריך לידה: 17 באוקטובר 1974.
● גובה: 1.89 מטר.
● משקל: 77 ק"ג.
● תופס: יד ימין.
● הפך למקצוען: 1993.
● סה"כ פרסים בקריירה (כולל רמת השרון): 103,242 דולר.
● דירוג (לפני רמת השרון): 129.
● תארים בסבב ATP: 1 (רמת השרון).
● תארים בתחרויות אתגר: 2 (המבורג 1995, פרת 1994).

עמקים לסיבוב השני בגביע אירופה לאלופות בכדורעף

קבוצת אספיניו פורטוגל גברה 1–3 (15–11, 15–5, 8–15, 14–16) על הפועל עמקים זבולון, אלופת ישראל, בגביע אירופה לאלופות, אך מאחר שבמשחק הראשון שנערך באולם אישה בשבוע שעבר גברה אלופת ישראל על הפורטוגלים 3–0, ובגומלין זכתה במערכה השלישית, היא עלתה לסיבוב השני, שבו תתמודד נגד הקבוצה המנצחת במשחק בין אלופת שוויץ לאלופת קפריסין.

הצטיינו בקבוצת העמקים זבולון אלון גרינברג, סשה גבריליב ואיגור נאמוב. בקבוצה הפורטוגלית הצטיינו מאיה, נילסון ואדגר.

צ'אנג זכה בטורניר סייקו ביפאן

טוקיו (רויטר). מייקל צ'אנג, המדורג ראשון בטורניר סייקו, גבר בגמר על מארק פיליפוסיס האוסטרלי 6–3, 6–4.

● המדורגים הבכירים ב־ATP: אנדרה אגאסי; פיט סמפראס; תומאס מוסטר; בוריס בקר; מייקל צ'אנג; יבגני קאפלניקוב; ג'ים קורייה; גוראן איוואניסביץ'; תומאס אנקוויסט; מארק רוסה.

● צמרת דירוג ה־WTA: שטפי גראף ומוניקה סלש עדיין במקום הראשון במשותף.

הגולש פרידמן אלוף במיסטרל

הגולש גל פרידמן, סגן אלוף אירופה, הוכתר לאלוף ישראל בגלשן מיסטרל (שנה רביעית ברציפות). גם אתמול, בשלושת השיטים האחרונים של אליפות ישראל, שמר פרידמן על ביצועים מעולים: בשבעה מתוך תשעת השיטים באליפות ישראל, סיים פרידמן ראשון. שני היה עמית עבר ושלישי רועי חמו. אמיר לבינסון, אלוף העולם לנוער, סיים במקום ה־8.

אלי צוקרמן ואיש הצוות שלו ארז שמש הוכתרו לאלופי ישראל לשנת 1995 בדגם 470. זוהי הפעם הראשונה שצוקרמן זוכה בתואר אלוף ישראל. אלופי העולם מיוון קוסטאס טריגונוס ואנדריאס קוסטופולוס התמקמו במקום השני.

באליפות ישראל שארכה 3 ימים בשדות ים השתתפו 187 סירות. 34 מהצוותים היו מחו"ל.

שישה נהרגו בהתפוצצות במגרש כדורגל בדונייצק

קייב (רויטר). שישה בני אדם נהרגו שלשום בהתפוצצות במגרש כדורגל בדונייצק, בהם אלכסנדר בראגין, נשיא קבוצת שאכטיור דונייצק, בכניסה לתא הכבוד. משטרת אוקראינה הודיעה אתמול, כי הפיצוץ היה מתוכנן בידי המאפיה.

הפיצוץ אירע עם כניסתו של בראגין, שהיה גם נשיא חברה שעוסקת תחת חקירה בשל שחיתות, לתא הכבוד. ארבעה משומרי ראשו נהרגו גם הם. הקורבן השישי היא אשה שעובדת במזנון האיצטדיון, שנפצעה קשה ומתה אחר כך.

"אלה היו רוצחים מקצועיים. הפיצוץ היה מכוון היטב", הסביר מפקד משטרת דונייצק, ארקדי בולוכובסקי, לכתבים. יו"ר התאחדות הכדורגל של אוקראינה, מיקולה צ'רניש, אמר כתגובה: "זו הפעם הראשונה מעולם שאנשים מתים באיצטדיון באוקראינה. אין למקרה כל קשר לכדורגל".

טום צ'מברס חתם במכבי ת"א

הכדורסלן המורמוני בן ה־36 (2.08 מ'), שיהיה הזר השני של אלופת ישראל, שיחק 14 עונות בליגת האן.בי.איי. ובהן קלע 21,686 נקודות. הופיע בארבעה משחקי אול–סטאר בנבחרת המערב. אמור להצטרף הבוקר למכבי בלונדון, שם תשתתף בטורניר מקדונלד'ס

מאת רון קופמן

תצלום: ארכיון
טום צ'מברס. מקום 20 בין קלעי הליגה בכל הזמנים

מכבי תל אביב החתימה ביום ראשון את טום צ'מברס, מורמוני לבן בגובה 2.08 מ', כשחקן הזר השני שלה לעונת 1995/96. אחרי חתימת החוזה (לעונה אחת) החל הכדורסלן לטפל בסידורי היציאה מארה"ב לאירופה, ואמור לפגוש את מכבי הבוקר בלונדון, לשם תגיע כדי להשתתף בטורניר מקדונלד'ס.

צ'מברס בן ה־36 (יליד ה־21 ביוני 1959), שיחק 14 עונות בליגת האן.בי.איי. ובהן קלע 21,686 נקודות, מאזן שמדרג אותו במקום ה־20 בין קלעי הליגה בכל הזמנים. מאזנו הממוצע למשחק הוא 18.3 נקודות (כ־30% דיוק בקליעה לשלוש נקודות) ו־6.1 ריבאונדים.

הוא החל את הקריירה בקבוצת סן דייגו קליפרס (לימים עברה הקבוצה ללוס אנג'לס) בעונת 1981/82 אחרי שנבחר בבחירה השמינית בדראפט כבוגר מכללת יוטה. בעונת 1983/84 עבר לסיאטל סופרסוניקס שבה שיחק חמש שנים עד 1987/88. בעונות 1988/89–1992/93 שיחק בפיניקס סאנס ובשתי העונות האחרונות שיחק ביוטה ג'אז.

בעונה האחרונה ביוטה שיחק צ'מברס 15 דקות וחצי בממוצע ב־81 משחקים. הוא קלע 6.2 נקודות (45.7% לשתי נקודות 80.7% מקו העונשין 4 מ־24 לשלוש נקודות), מסר 0.9 אסיסטים, הוריד 2.62 ריב' (0.8 ריבאונד התקפה), חטף 25 כדורים וחסם 30 נסיונות קליעה. עונת השיא שלו באן.בי.איי. היתה 1989/90 בפיניקס, שבה קלע 27.2 נקודות והוריד 7.0 ריב' בממוצע למשחק.

הוא הופיע בארבעה משחקי אול–סטאר בקריירה בנבחרת המערב. בהופעה הראשונה שלו ב־1987, נכלל בין 12 השחקנים אחרי פציעות של כמה משחקני הנבחרת, ונבחר לשחקן המצטיין במשחק. הוא קלע במשחק שהיה בסיאטל 34 נקודות (13 סלים מ־25 נסיונות מהשדה כולל 2 מ־3 לשלוש נקודות), הוריד 4 ריבאונדים, מסר שני אסיסטים וחטף 4 כדורים ב־29 דקות משחק. בשנים 1989–1991 שיחק בנבחרת המערב כנציגה של פיניקס סאנס.

העונה, בגלל אי בהירות שנוצרה בעקבות השבתת הליגה לחודשיים וחצי, לא צירפה אותו שום קבוצה לסגל שלה. הסיבה העיקרית היא תקרת השכר, שלפי הסכם העבודה החדש, לא מתירה לקבוצות לחרוג מ־23 מיליון דולר בעונה, ומחייבת את הקבוצות להסתגל למצב חדש שבו כל עיסקה נשקלת גם מבחינת ערכה בשוק.

צ'מברס בן ה־36 לא יכול היה להוות נכס לקבוצה כמטרה לעיסקת העברה, כי עם מוניטין כשלו לא היה מוכן קרוב לוודאי לשחק תמורת שכר מינימום בליגה (כ־210 אלף דולר). הסיכוי שיצטרף לאחת מהקבוצות החדשות, טורונטו ראפטורס או ואנקובר גריזליס פחות, מכיוון שתקציבן לעונה הראשונה בליגה הוא 15 מיליון דולר בלבד והן העדיפו להמר על צעירים. הוא הבין כנראה את התמונה בליגה, שלפיה אירופה נותרה מפלט לכוכבים הבוגרים, כמו מקדניאל ודומיניק ווילקינס.

צ'מברס ניהל בשנים האחרונות את עסקיו ללא מעורבות של סוכן, אלא בהתייעצות של פרקליט בלבד לחתימת החוזה. כך נהג גם כאשר חתם ביוטה במעמד של שחקן חופשי לפני שנתיים.

מכבי תל אביב הצליחה להחתימו בזכות מאמץ של היו"ר שמעון מזרחי, שניצל את מערכת קשריו בארה"ב, והמוניטין של מכבי כמועדון שמכבד את התחייבויותיו לשחקנים זרים. בהבאתו לישראל השתתפו גם סוכן השחקנים וזן לבארי ונציגו בישראל אבי זילברמן.

את הסיבות שתרמו להחלטתו לשחק בארץ היא היותו מורמוני אדוק. מזרחי התמודד נגד טים סיסטם בולוניה, שביקשה להחתים את צ'מברס כזר מאחר שמנהלי הקבוצה ממתינים לאישור האזרחות האיטלקית עבור האמריקאי דן גאי. אירקליס סלוניקי היתה מעוניינת בצ'מברס כמחליף לקסוויר מקדניאל, שסעיף בחוזה עם הקבוצה היוונית מתיר לו לשוב לארה"ב אם קבוצת אן.בי.איי. תחתים אותו לעונה הבאה.

צ'מברס יצטרף ככל הנראה כבר היום לאימוני מכבי בלונדון, והוא צפוי להשתתף במשחק הפתיחה של הקבוצה נגד באקלר בולוניה ביום חמישי. העובדה שלא היה במשטר אימונים מאז מאי, תאלץ אותו להשתלב בהדרגה, על אף שלוח המשחקים של מכבי עמוס. משחק הבכורה של צ'מברס ביד אליהו יהיה ביום שלישי הבא נגד אילת. ביום חמישי ה־26 בחודש תארח מכבי את פו אורתז, בפתיחת אליפות אירופה לקבוצות.

צ'מברס מסן פרנסיסקו: איני יודע דבר על מכבי

צ'מברס אמר אתמול בשיחת טלפון, מנמל התעופה בסן פרנסיסקו, ששודרה בערוץ הספורט בכבלים: "זו היתה החלטה מהירה. אני נרגש, אבל איני יודע דבר על הקבוצה. אני מכיר רק את הנשיא (שמעון מזרחי – ר.ק.), שסיפק לי רקע על הקבוצה ועל המסורת שלה. אני לא מודע לרמת התחרותיות באירופה, אבל אני עדיין יכול לשחק כדורסל תחרותי. בעונה שעברה שיחקתי מעט ביוטה, אבל השגתי מספיק נקודות וריבאונדים. אני עדיין יכול להשפיע, לקלוע ולהוריד ריבאונד, על אף שאיני מהיר כמו בעבר".

מותר לחלום על פאריס

מאת רון קופמן

"הזמנוסי של העשור", כך הגדירו אתמול אנשי כדורסל בארה"ב, את החתמתו של טום צ'מברס במכבי תל אביב. הזכם השתוממו כיצד הצליח המועדון להחתים שחקן בקנה המידה של דומיניק ווילקינס וקסוויר מקדניאל, עבור שכר ממוצע למדי, כאשר מדובר בשחקן זר.

צ'מברס החל את המו"מ בדרישת שכר של כ־500 אלף דולר, לפי הערכות שונות חתם לבסוף בעד פחות מ־400 אלף דולר לעונה אחת. מדוע חתם? מסיבות שלו. אן.בי.איי. מוצפת בכשרונות צעירים, שגורמים לוותיקים לחשוב על אופציות אחרות, כמו אירופה למשל.

לראשונה מאז 1984 משחקים במכבי שני זרים לבנים (אז שיחקו פרנק בריקובסקי וג'ואל קרמר, שנושב כור באירופה), אך לראשונה מתחם שחקן שמסוגל לשחק בשלוש עמדות: סמול-פורוורד, פאואר-פורוורד ובמקרה הצורך גם כשחקן ציר. מבחינה מקצועית עשתה מכבי מהלך תיאורטי מוצלח. תיאורטי – משום שזה טוב מדי על מנת שיראה מציאותי. אבל אם אין כאן מוקש, כמו הבלוף של רון אנדרסון, זו אולי העיסקה הטובה ביותר של מכבי מאז ימי קווין מגי. לצ'מברס מוניטין של ספורטאי, לא ידוע על שום תקרית או עבירת משמעת בה היה מעורב, ובעיקר לא דווח על שום פציעה משמעותית ב־14 שנותיו באן.בי.איי.

השאלה היא: אם נותרה בו מספיק אנרגיה לבוא לארץ חדשה ולהנהיג קבוצה מורכבת מבחינה רגשית ומקצועית, כמו מכבי תל אביב. על אף המוניטין שלו במשחק ההתקפה, ברור ששחקן ששיחק 33 דקות בממוצע בליגה הקשה בעולם, מודע גם לחשיבות שבהגנה, ומסוגל לבצע את העבודה. 30% הצלחה לשלוש נקודות בקריירה, מהווים נתון שיאפשר לצוות המקצועי במכבי להמר על נסיונו, כאשר מדובר בקליעה מודלית במשחק – בשנים האחרונות ליקוי מהותי בקבוצה. הוא מספיק גבוה וחזק, כדי לאפשר לצ'ורצ'יץ' לפעול ברחבות, ויסייע בקליטת כדורים חוזרים. כאשר ישחק עם צ'ורצ'יץ' והנפלד, למכבי לא אמורה להיות בעיה בתחום זה, על אף העובדה ששני שחקני החוץ הנוספים לא קיימים מבחינה זו.

אבל שוב, העיקר אמור להיות גורם המנהיגות. המוניטין שלו מספיק, כדי לומר לשחקני הקבוצה 'אני האיש שלכם לכל דבר ועיקר'. רק 19 שחקנים בהיסטוריה של אן.בי.איי. קלעו יותר נקודות ממנו בקריירה, וזה נתון שנרכש בהרבה זיעה. השאלה היא אם שחקני מכבי יקבלו את מנהיגותו. גם זרים נאלצו בעבר לעבור תהליך הסתגלות מפרך במכבי. מייק מיצ'ל, גם הוא בעל מוניטין באן.בי.איי. נכשל בתחום זה, כאשר ויתר על הנהגה בעונת 1991/92, על אף היותו כדורסלן מחונן.

הפעולה הראשונה של הצוות המקצועי בקבוצה, חייבת להיות יצירת אווירה חיובית. מבחינת כישוריו, נוטל צ'מברס דקות משחק מדניאל, הנפלד, ליף, שטיינהאור וקטש. בסקטור מסויים ייפגעו גם דקות המשחק של ג'מצ'י. על מנת להפחית מהלחץ מישהו חייב לעזוב, רוב הסיכויים שיהיה זה תומר שטיינהאור, שיועבר לקבוצה אחרת אחרי המחזור החמישי בליגה.

מבחינה שיווקית נעשתה כאן עבודה טובה, שחייבת להתבטא במכירת מנויים לעונה האירופית. דוויין מורטון לא מסוגל למכור מנוי, שחקן בקנה המידה של צ'מברס, מסוגל להביא אלפים ליד אליהו, כאשר יגיע לכושר משחק. הוא אמנם בפגרה ממאי, אבל כוכב ברמתו, שמודע למגבלותיו, יידע כיצד לעשות זאת בהדרגה.

בסעיף הציפיות, כל שלב פחות ממשחקי ההצלבה (מקומות 1–4 בבית שמינית הגמר), ייחשב כישלון מוחלט. עם מעט מזל מסוגלת מכבי להגיע גם לפיינל־פור בפאריס.

עם צ'מברס לשחות מותר לאוהדי מכבי להתחיל לחלום.

גם אלי כהן מועמד למכבי יפו

מאת אשר גולדברג ושלומי לויה

אלי כהן, כדורגלן נבחרת ישראל והפועל תל אביב לשעבר, נכלל בין המועמדים לאימון מכבי יפו, שמחפשת מאמן שיעבוד לצידו של שלמה אלקלומבח. שם נוסף של שחקן עבר ששמו הועלה ביפו הוא של ציון מרילי. השניים מצטרפים לנסים כהן, מאיר נחמני ודוני דורה, שגם עליהם דובר כמועמדים לאמן את הקבוצה. בישיבת הנהלה שתהיה היום יקבע מי מהמועמדים יהיה המאמן.

גרונדמן חוזר עם הצעות לשחקני חיזוק מהונגריה

יורי בורוסקי, קשר קבוצת רוסטוב מרוסיה, לא הגיע לבני יהודה בערב החג כמתוכנן. ראשי הקבוצה שציפו לו קיבלו דיווח מסוכנו, כי לא הצליח להגיע לטיסה לארץ. הוא אמור להגיע לישראל היום או מחר. המנהל המקצועי של בני יהודה, יעקב גרונדמן, נסע שלשום להונגריה לעקוב אחרי מועמדים לחיזוק הקבוצה ויחזור היום. הוא צפה שם ב־2 משחקי ליגה ורשם לעצמו שחקנים שמצאו חן בעיניו. היום יגיש את הרשימה ליו"ר בר סולמי, על מנת לפתוח במו"מ עם הקבוצות בהונגריה ועם הכדורגלים עצמם.

תומר אוזלאי מבקש לרכוש את כרטיסו

תומר אוזלאי, קשר הנבחרת האולימפית ובית"ר ירושלים, יפגש היום עם יו"ר הקבוצה משה דדש, על מנת לנסות לפדות את כרטיס השחקן שלו. אוזלאי לא הגיע להבנה על חוזה בבית"ר בקיץ, הגיש נגדה תביעת בוררות והפסיד. אחר כך חזר לאימונים וכאשר נראה היה שהכל סגור, המו"מ שב נקלע לקשיים. היום ינסה הכדורגלן לרכוש את כרטיס השחקן שלו, כדי לנהל מו"מ עם קבוצות אחרות שמעוניינות בו, כדבריו.

שגיב ובלאס הפצועים מתאוששים מפציעותיהם

שגיב אליהו, הלוץ הפועל ת"א שמושבת מתחילת העונה בגלל פציעות, חזר לאימוני ריצה בהפועל ונראה שתוך שבועיים יהיה כשיר למשחק. פצוע נוסף, הקשר יוסי בלאס, בשלבי התאוששות מניתוח שעבר בחו"ל. בלאס אמור לחזור למגרשים בעוד חודש ימים.

מידלסבורו במקום ה־4 באנגליה

מידלסבורו עלתה שלשום למקום הרביעי באנגליה, אחרי ניצחון חוץ 1–0 על שפילד ונסדיי מבעיטת 11 של קרייג היגנט בדקה ה־68.

שחקן הרכש של מידלסבורו, ז'וניניו, הגיע אתמול עם אביו לנמל התעופה הית'רו בלונדון, ומשם המשיכו במטוס פרטי למידלסבורו. השחקן עבר בדיקות רפואיות, ונראה כי יערוך את הופעת הבכורה שלו בקבוצה ב־28 בחודש במשחק נגד מנצ'סטר יונייטד.

טוטנהאם ניצחה אתמול בחוץ 1–0 משער של טוני שריי בדקה ה־18 את וימבלדון בדרבי לונדוני.

הצמרת (אחרי תשעה משחקים): ניוקאסל 24; מנצ'סטר יונייטד 20; ארסנל 18; מידלסבורו 18.

● גרמניה. פ.צ. קלן – באייר לוורקוזן 2–2.
● צרפת. לה האבר – סנט אטיין 2–2.
● בלגיה. האר לבקה – הארגם 2–1; אנטוורפן – בוהין 1–1.
● ברזיל. משחקי האליפות הלאומית: פלאמנגו ניצחה את קריסיומה 1–0 מבעיטת עונשין של רומאריו. שאר התוצאות: גוארני – סאו פאולו 2–4; פאראנה – פלומיננזה 1–1; בוטאפוגו – אינטרנסיונל 0–0; קורינתיאנס – אתלטיקו 1–3; בראגנטינו – פורטוגזה 3–0; קרוזיירו – ואסקו דה גאמה 2–3; גרמיו – אוניאו סאו ז'ואאו 2–0; ויטוריה – סנטוס 1–1; ויטוריה – ספורט 0–2; פאלמייראס – באהיה 2–2.

שטרסבורג נגד מילאן הערב בסיבוב השני בגביע אופ"א

15 מ־16 משחקי הסיבוב השני בגביע אופ"א יתקיימו הערב. במוקד תארח שטרסבורג את מילאן, מוליכת הליגה האיטלקית, הנמצאת בכושר מצוין.

באיירן מינכן, מוליכת הבונדסליגה, תצא למשחק חוץ נגד ראית' הסקוטית. יורגן קלינסמן, חלוץ מינכן: "כל משחק בגביע אירופה קשה, ואנו מצפים לכזה גם באדינבורו".

ברצלונה, שהדיחה את הפועל באר שבע בסיבוב הקודם, תארח בנואו קאמפ את ויטוריה גימראש מפורטוגל. בנפיקה תארח את רודה ההולנדית.

הקבוצות האנגליות ידבבו גם הן עניין: לידס יונייטד תארח באלנד רואד את פ.ס.וו. איינדהובן, שהשחקן בלי רונאלדו; ליברפול יוצאת למשחק נגד ברונדבי, שהעבירה לאיצטדיון בקופנהאגן המכיל 40,000 מקומות ישיבה; נוטינגהאם תשחק בחוץ נגד אוקסר.

שאר המשחקים: רומא – אאלסנד; לובנט – סלאוויה פראג; צ'רנומורטס – לנס; ורדר ברמן – דינמו מינסק; ספרטה פראג – זומבדר; לאציו. מחר: קייזרסלאוטרן – בטיס.

משחקי הגומלין יהיו ב־31 בחודש.

ספורט

פתיחה מדהימה של מילאן הביאה לה ניצחון 1–2 על האלופה יובנטוס

83 אלף צופים בסן סירו ראו את סימאונה (6) ואת וואה (13) מבקיעים צמד ששיקף את שליטת מילאן. במחצית השניה עבר היתרון ליובה, דל פיירו צמצם (81) ומוריני החמיץ שער משווה בזמן פציעות כשנגח מקרוב החוצה

מילאנו (שרות "ספורט הארץ"). פתיחה מדהימה של מילאן הביאה לה שלשום ניצחון 2–1 על האלופה יובנטוס לעיני 83,000 צופים באיצטדיון סן סירו. זה היה ההפסד הראשון של יובנטוס העונה, ובעקבותיו נגררה למקום החמישי בטבלה.

מוליכת הליגה האיטלקית פתחה מצוין, לחצה על כל המגרש והגיעה להזדמנויות כבר בדקות הראשונות. בדקה ה־6 נמסרה לכותנה בעיטת עונשין מ־20 מטר, ומארקו סימאונה בעט בחוזקה לרשת, 1–0.

בדקה ה־13 חדר ז'ורז' וואה לרחבה, ומול אנג'לו פרוצי בעט לפינה הימנית, 2–0.

הלחץ של מילאן נמשך כמעט עד סיום המחצית, אבל היא לא הגדילה את יתרונה. במחצית השניה החליף מארצ'לו ליפי, מאמן יובנטוס, שלושה חלוצים והכניס שלושה שחקני הגנה. למרות זה, השתלטה יובנטוס על מרכז השדה והצליחה לצמצם ל־2–1 בדקה ה־81 משער של אלסנדרו דל פיירו.

יובנטוס המשיכה ללחוץ בניסיון לסיים בתיקו, וההזדמנות הטובה ביותר היתה בזמן פציעות. דל פיירו חדר לרחבה מהאגף השמאלי, הגביה כדור זהב ומוריני נגע בו קלות בראשו. הכדור יצא החוצה, ומוריני חזר לרשת.

זה היה הנצחון הראשון זה חמש שנים של מילאן על יובנטוס בסן סירו, וסילביו ברלוסקוני, נשיא הקבוצה העומד לדין בחשד לשחיתות, אמר: "מילאן הראתה כי היא הקבוצה החזקה בליגה בשלב זה של העונה".

פארמה עלתה למקום השני בטבלה אחרי ניצחון 1–0 על אר־ריגה משער של אלסנדרו מלי בדקה ה־67, לאחר מהומות במקום השלישי, אחרי ניצחון 2–0 על האחרונה, טורינו. משער עצמי של רוסה בדקה ה־75 ושער של פטר ארבע דקות אחר כך.

מאמנה החדש של אינטר מילאנו, רוי הודג'סון, לא הדריך את הקבוצה, שסיימה בתיקו 1–1 בחוץ נגד אטאלנטה. בדקה ה־35 הורחק שחקן אינטר, מרקו דל וקיו. בזולי מאטאלנטה הבקיע שער עצמי בדקה ה־71, אבל מרקו ברנה איזן בדקה ה־85.

פיורנטינה הנחילה לנאפולי הפסד ראשון העונה, כשניצחה אותה בחוץ 2–0 משערים של שורץ (78) ואודלנד (86).

פיאצ'נצה הפתיעה את סמפדוריה בניצחון 3–2. פיאצ'נצה פתחה מצוין, ובדקה ה־21 הובילה 3–0 משערים של קוריני (15), פיובאני (18) וקאצ'ה (21). נייזר (48) ומאנצ'יני (90) צימקו לסמפדוריה.

תוצאות נוספות: ויצ'נזה – באר 2–0 (צמד של מארצ'לו אריס); טורינו – רומא 2–2; קליארי – קרמונזה 1–0.

אייאקס כבר 33–0!

מאת אריק אבירוז

אמסטרדם (מיוחד ל"ספורט הארץ"). אייאקס אמסטרדם ממשיכה להביס את יריבותיה בליגה ההולנדית, אחרי שגברה שלשום 3–0 במשחק חוץ על טוונטה אנסחדה. זה היה נצחונה התשיעי של אייאקס מפתיחת העונה, ומאזן שעריה 33–0.

יארי ליטמאנן הפיני העלה את אייאקס ליתרון בדקה ה־24. מארק אוברמארס ממשיך בכושרו הטוב, והוסיף צמד בדקות 30 ו־60.

ווילם נפרדה בתיקו ביתי 2–2 עם פיינורד רוטרדם. ווילם הובילה 2–0 משערים של ון דר פגט (2) ושל פסקנס (49). שש דקות הספיקו לפיינורד לכפות תיקו משערים של אובצ'יק (51) ושל ון ברונקהורסט (57). תוצאות נוספות: וולנדם – גראפשאפ 1–1; ויטסה – ניימיכן 2–2. הצמרת (אחרי תשעה משחקים): אייאקס 27; פ.ס.וו. איינדהובן 22; ווילם 19; פיינורד רוטרדם 15.

ניצחון חוץ לריאל מדריד

ריאל מדריד ניצחה שלשום בחוץ 2–0 את סלאמנקה החלשה, למרות הרחקתו של הקשר לואיס מילה בסיום המחצית הראשונה אחרי שספג כרטיס צהוב שני. איוון זאמוראנו העלה את האלופה ליתרון בדקה ה־12, ואמאוויסקה קבע ניצחון בדקה ה־74.

ראיו ואייקאנו, שפיטרה בשבוע שעבר את מאמנה, פרדו ואבאלה, כפתה תיקו 2–2 על טנריפה במשחק חוץ. טנריפה הובילה 2–0 משערים של יוקאנוביץ' (48) ופליפה פרננדז (72), אבל שערים של אנדרייאסוביץ' (82) ואקינו (86) הביאו לחלוקת נקודות.

התוצאות: ספורטינג ג'יחון – סלטה ויגו 1–0; ראסינג סאנטאנדר – ויאדוליד 0–0; אלבסטה – סרגוסה 0–1; קומפוסטלה – אוביידו 4–1; ריאל סוסיאדאד – מרידה 1–2; ולנסיה – ריאל בטיס 1–1.

הצמרת (אחרי שמונה משחקים): אתלטיקו מדריד 22; ברצלונה 20; אספניול 19; קומפוסטלה 16.

פורטו בראש הליגה בפורטוגל

פורטו ממשיכה להוביל בפורטוגל אחרי ניצחון 3–0 על בראגה. ספורטינג ליסבון עלתה למקום השני אחרי ניצחון חוץ 2–1 על אוניאו לייריה. התוצאות: בנפיקה – גיל ויסנטה 3–0; מריטימו – גימאראש 2–2; בלנאנשה – סאלגאוירוש 2–1; אסטרלה אמאדורה – קמפומאיורנשה 0–0; לצה – פלגאייראש 1–1; פאראנשה – שאבש 0–0; בואוויסטה – 2–0. הצמרת (אחרי 7 משחקים): פורטו 19; ספורטינג 16; בנפיקה 14.

● ברזיל. האליפות הלאומית: פלאמנגו – קריקיומה 1–0 מבעיטת עונשין של רומאריו. התוצאות: גוארני – סאו פאולו 4–2; פארנה – פלומיננזה 1–1; בוטאפוגו – אינטרנסיונל 0–0; קורינתיאנס – אתלטיקו 3–1; בראגנטינו – פורטוגזה 3–0; קרוזיירו – ואסקו דה גאמה 2–3; גרמיו – ... 2–0; ויטוריה – ספורט 2–0; פאייסאנדו – באהיה 2–2; סנטוס 1–1.

הטבלה האיטלקית

1. מילאן	6	5–11	15
2. פארמה	6	6–10	13
3. לאציו	6	6–12	12
4. פיורנטינה	6	7–10	12
5. יובנטוס	6	4–11	12
6. נאפולי	6	6–9	11
7. ויצ'נזה	6	4–6	10
8. אינטר	6	5–8	8
9. אודינזה	6	8–8	8
10. אטאלנטה	6	8–6	8
11. קליארי	6	6–4	7
12. פיאצ'נצה	6	14–7	7
13. סמפדוריה	6	7–8	6
14. רומא	6	6–5	6
15. טורינו	6	11–7	6
16. בארי	6	12–8	5
17. קרמונזה	6	12–5	1
18. פאדובה	6	12–4	1

אינדיאנפוליס הנחילה הפסד שני העונה לאלופה סן פרנסיסקו 17–18

אינדיאנפוליס (רויטר). סן פרנסיסקו 49', אלופת האנ.אפ.אל., ספגה את ההפסד השני העונה, 18–17, מידי אינדיאנפוליס קולטס.

שער שדה של קרי בלאנשארד מ־41 יארד, 2.36 דקות לסיום המשחק, העניק את הניצחון לקולטס (בלאנשארד הבקיע במשחק ארבעה שערי שדה). זה היה נצחונה השלישי ברציפות של אינדיאנפוליס – הפתיחה הטובה של המועדון מאז 1983, אז שיחקה הקבוצה בבולטימור.

● ניו אורלינס סיינטס – מיאמי דולפינס 30–33. ניצחון ראשון העונה לניו אורלינס בזכות ארבע מסירות לטאצ'דאון של ג'ים אוורט. ברני קוסאר החליף את דן מארינו בעמדת הקוורטרבק של מיאמי, מסר ל־368 יארד, אבל לא מנע הפסד שני ברציפות.

● סן דייגו צ'ארג'רס – דאלאס קאובויס 9–23. אמיט סמית השיג שני טאצ'דאונס במחצית הראשונה, והמועמדת לזכיה באליפות רשמה ניצחון שישי העונה.

● קרולינה פאנתרס – ניו יורק ג'טס 15–26. ניצחון ראשון מעולם של הקבוצה החדשה בזכות ארבעה שערי שדה של ג'ון קאסאי. זה היה ההפסד הרביעי ברציפות של ניו יורק, שכבר הובילה 3–12 לקראת סיום הרבע השני, אבל ספגה 20 נקודות רצופות ונוצחה.

● באפאלו בילס – סיאטל סיהוקס 21–27. ג'ים קלי, הקוורטרבק של באפאלו, מסר לשלושה טאצ'דאונס, שניים מהם לביל ברוקס, והקבוצה רשמה ניצחון חמישי ברציפות וביססה עצמה בראש בית ה־AFC מזרח.

שאר התוצאות: גרין ביי – דטרויט 30–21; ג'קסונוויל – שיקאגו 27–30; קנזאס סיטי – ניו אינגלנד 31–26; ניו יורק ג'איינטס – פילדלפיה 14–17; טמפה ביי – מינסוטה 20–27 בהארכה; אריזונה – וואשינגטון 24–20. לפנות בוקר אירחה דנוור את אוקלנד ריידרס.

ליגת הפוטבול האמריקאי

בתי ה־AFC

מזרח

	נצ'	הפ'	ת'	יחס
באפאלו	5	1		95–136
אינדיאנפוליס	4	2		127–128
מיאמי	4	2		110–175
ניו אינגלנד	1	5		160–69
ניו יורק ג'טס	1	6		204–103

מרכז

	נצ'	הפ'	ת'	יחס
קליוולנד	3	3		107–124
פיטסבורג	3	3		140–138
סינסינאטי	2	4		145–136
יוסטון	2	4		119–105
ג'קסונוויל	2	5		147–108

מערב

	נצ'	הפ'	ת'	יחס
קנזאס סיטי	6	1		131–178
אוקלנד	5	1		79–183
דנוור	3	3		116–134
סן דייגו	3	4		137–113
סיאטל	2	4		140–106

בתי ה־NFC

מזרח

	נצ'	הפ'	ת'	יחס
דאלאס	6	1		118–205
פילדלפיה	4	3		173–144
אריזונה	2	5		180–114
נ.י. ג'איינטס	2	5		156–115
וואשינגטון	2	5		163–153

מרכז

	נצ'	הפ'	ת'	יחס
טאמפה ביי	5	2		105–106
שיקאגו	4	2		135–169
גרין ביי	4	2		116–133
מינסוטה	3	3		125–135
דטרויט	2	4		137–133

מערב

	נצ'	הפ'	ת'	יחס
סנט לואיס	5	1		105–138
אטלנטה	4	2		126–122
סן פרנסיסקו	4	2		86–154
קרולינה	1	5		151–105
ניו אורלינס	1	5		158–131

גראסימץ: אם זה היה תלוי בי הייתי עוזב מזמן את בני יהודה

הכדורגלן הבלארוסי שופך את ליבו על היחס כלפיו בקבוצתו, שראשיה אינם מכירים בתרומתו. "אני אמנם פועל שכיר בקבוצה, אך גם לפועל הזה צריך להודות. לפני שנה הרימו אותי האוהדים על הכתפיים והשנה הם זורקים עלי בוץ"

מאת אלי שוירלר

אחרי חמישה מחזורים, חלוצה של בני יהודה סרגיי גראסימץ, פותח את סגור ליבו ומדבר על המעיק עליו העונה. הוא לא מדבר מנהל הקבוצה ולא מהגישה בארץ כלפי השחקנים הזרים, אך מקווה לסייע לבני יהודה להיחלץ מהפתיחה הרעה שלה.

● סרגיי, נראה היום שאתם יכולים לזכות בתואר המפוקפק "הקבוצה המאכזבת של הליגה". אף לא ניצחון, שתי נקודות בלבד ומקום לפני אחרון בטבלה.

נכון, לא הבקענו במחזורים ראשונים וזה בלשון המעטה. עדיין אין אצלנו קבוצה במלוא מובן המלה. שחקנים יש, אך אין קבוצה וכתוצאה מכך אין תוצאות. כרגיל במקרים כאלה בקבוצות ישראליות מיד מתחילים לחפש אשמים. אני מעריך שכאשר נזכה בניצחון בכורה, יירגעו הרוחות.

● היכן לדעתך שורש הבעיה? איזו חוליה גורמת לכם להיראות גרוע?

● לנתח את מערך הקבוצה והיכולת של שחקניה, זה תפקידו של המאמן. אך, מנקודת מבטי אין בין שחקני בני יהודה הבנה על המגרש וכתוצאה מכך גם אין כימיה. המערך ההגנתי של הקבוצה לא יציב וכתוצאה מכך ספגנו בחמישה משחקים 13 שערים. אני לא בא בטענות לבוני גינזבורג. הוא לא עשה שגיאות גסות, אך גם לא התעלה ברגעים קריטיים כמו שרבים מצפים משוער נבחרת ישראל, השוער הטוב בליגה. כל פעם אנו משחקים בהרכב שונה. לגבי ההגנה הדבר חמור. הם לא מצליחים להפוך ליחידה מגובשת. בנוסף זה מופיעים באופן קבוע רק איציק לוי וניר שיטרית. לא הייתי רוצה להזכיר שמות אך לעיתים תכופות מדי מופיעים בהרכב כדורגלנים צעירים אשר עתידם אולי לפניהם אך נכון לעכשיו הם פשוט אינם טובים מספיק כדי לשאת בנטל האחריות. לדעתי, במצבים מסובכים צריכים לשחק כדורגלנים מנוסים. אך כמובן אני רחוק מלהאשים רק את ההגנה במצבנו העגום.

● בקבוצתך גם לא מתלהבים מתיפקוד השחקנים הזרים. אתה, דיבצ'נקו כבר נשלח הביתה והשמועות אומרות שגם אתה וגם ואסילי מוקפים על הכוונת.

אין לי כל בעיה עם המאמנים. הם תמיד רוצים להחליף מישהו וזה אחד המאפיינים את הקבוצות שחסרות להם נקודות בטבלה.

● אז אולי עיקר הבעיה היא ברמה הניהולית?

אני בטוח בכל שכיר, אשר משתדל לעשות את עבודתו על הצד הטוב ביותר. אין זה מתפקידי להעריך בקבלת ההחלטות של המאמנים גרונדמן ורמי לוי. מבחינתי גם אין בעיה עם הצוות הניהולי שלא כמו בקבוצות רבות אחרות בליגה הלאומית, משלמים בזמן. לפי הפוטנציאל הטמון ברגלי שחקני בני יהודה, מקומנו הטבעי בין שש הקבוצות הטובות בארץ. הרי הרכב השחקנים שלנו לא נופל ולעיתים אף עולה על הרכבי רוב הקבוצות באמצע הטבלה.

● איך מתייחסים אליך השנה אוהדי בני יהודה?

מקללים אותי ודורשים בקולי קולות שאסתלק הביתה. בשנה שעברה הרימו אותי על הכתפיים, השנה זורקים עלי בוץ. אך איני נעלב יותר מדי. כבר התרגלתי למנטליות מקומית. כבר מזמן הבנתי שלבני יהודה אני בן אדם זר, אשר הגיע לכאן להרוויח כסף. כאשר אעזוב ישכחו אותי בדיוק כעבור חודש ימים. או יביאו במקומי מישהו אחר, פועל אחר.

● אתה שופע מרירות ביחסך לבני יהודה?

לעיתים אני מתוסכל. אך על הקבוצה עצמה לא אגיד מלה רעה. אני פשוט צריך להשלים עם האווירה. במקום השתדלתי לעשות את העבודה שלי על הצד הטוב ביותר ואני מניח שהבאתי תועלת. לצערי לא הנהלת המועדון ולא המאמנים אינם מגלים הבנה מספקת לבעיות האישיות שלי, ויש לי בעיות כמו לכל בן אדם. אפילו לנסיעות שלי לבלארוס לצורך הופעה בנבחרת הלאומית התייחסו לא בעין יפה. אני רואה כבוד גדול בכך שנותנים לי לייצג את ארצי בזירה הבינלאומית וכך לבטח מרגיש כל שחקן המייצג את ישראל. אחרי שניצחנו את הולנד באירופה דיברו על סרגיי גראסימץ, שחקן של בני יהודה מישראל. זה מביא כבוד למועדון אך נראה שבבני יהודה לא חושבים כך. גם בשנה שעברה וגם העונה היו באים אלי בטענה מגוחכת שאני מעריך את האינטרסים של הנבחרת על פני בני יהודה. זו טענה משוללת כל יסוד. בני יהודה זה מועדון שלי, מקום העבודה שלי. אך משום מה כבר שנתיים המאמנים פונים אלי ומאיימים: אם תסע לשחק בנבחרת, לא תופיע עוד בבני יהודה.

● מה עולל לך הדייר מולמיר?

פעם הוא הירשה לעצמו להתבטא "אני כאן בעל הבית ואתה תעשה את כל מה שארצה". אני כמובן מודע לכך שמעמדי בבני יהודה מקביל לזה של פועל פשוט, אך גם לפועל הזה הם צריכים להודות, שהם נמצאים עד עכשיו בליגה לאומית. בשנה שעברה אמר לי נסים כבר אחרי 18 מחזורים, כאשר הובלתי בטבלת המבקיעים, שאני לדעתו נותני רק משחק אחד בדמה סבירה ואם לא אשתפר הוא פשוט ישלח אותי הביתה. האם הבין בכלל המאמן הקודם, שבהערה כזאת הוא פוגע לא רק במבקיע המצטיין שלו, אלא בכל הקבוצה?

● עד כמה ריאלית סכנת הירידה של קבוצתך, אם להתחשב על איכות המשחק בחמשת המחזורים הראשונים?

עם רמת הכדורגל שאנו מציגים כיום והאווירה הנוכחית בקבוצה, סיכויינו לרדת נראים די ריאליים. אך שיהיה ברור – כדורגלני בני יהודה מלאים רצון לשנות את המצב ולהתרחק מהאזור המסוכן. השהייה מתחת לקו האדום תמיד מלחיצה מבחינה פסיכולוגית ומפריעה לשחק כדורגל נכון. באופן אישי כל מחשבותי נתונות לקבוצתי למציאת דרך להיחלצות מהמשבר.

● לאחרונה נוצרה סביב סרגיי גראסימץ תדמית של יוצר צרות מקצועי. האם כך הם פני הדברים?

לצערי התקשורת מנפחת מעבר לכל פרופורציה את כל ההתרחשויות סביבי. בברית המועצות נחשבתי לשחקן ממושמע. לפתע הפכו אותי למין סטריצ'קה, מבחינת ההתנהגות כמובן, אחרת ההשוואה היתה מחמיאה לי. העיתונים תמיד כותבים על בעייתיות של גראסימץ וגם שופטים קוראים עיתונים. באילו בעיות מדובר? אני משתמט מאימונים? אני מפר משמעת כרונית? אני מכה מישהו בקבוצה או סתם מתנפל על אנשים ברחוב? איני חורג בהתנהגותי מכדורגלנים אחרים.

● לא היית רוצה לעזוב את בני יהודה ולעבור לקבוצה אחרת?

אם זה היה תלוי בי הייתי עוזב מזמן את בני יהודה. אך, בגלל החוזים שלי אני חסר זכויות אלמנטריות, כמו שחקנים רבים. תאר לעצמך שבני יהודה הודיעה לי על רכישת כרטיס השחקן שלי מדינמו מינסק רק שלושה חודשים אחרי הרכישה, כאילו הייתי איזה חפץ. אין לי שום זכויות. אני אפילו לא ראיתי את החוזה שלי עם בני יהודה ולא יודע מה באמת כתוב בו ולכן לא ניתן לשנות דבר. המועדונים והסוכנים עושים מה שהם רוצים. מביאים שחקן, רוצים – שולחים הביתה, רוצים – משלמים, רוצים – לא משלמים. אילו סוכני השחקנים היו מעוניינים בטובת הכדורגלנים ובשמירה על זכויותיהם, מועדונים לא היו מעזים לנהוג בשחקנים כך. הנה דוגמה טריה: הביאו את דביצ'נקו, הוציאו אותו מהקבוצה הקודמת ולבסוף שלחו אותו הביתה אחרי שני משחקים. אם הסוכן שלו היה מתעקש שישלמו לכדורגלן 10 משכורות חודשיות, כפי שהיה כתוב בחוזה, ולא רבע מהסכום, המועדונים היו חושבים פעמיים אם להחתים בקלות ולהפר את החוזה בקלות. המקרה של דביצ'נקו אינו היחיד.

תצלום: ארכיון
גראסימץ. לפי הפוטנציאל בני יהודה בין 6 הטובות בליגה

"אין לבוא בטענות רק לשחקני ההגנה, כי ההגנה בקבוצה מתחילה בהתקפה ובקישור"

אומר פליקס חלפון, מגן הפועל חיפה שבשבת האחרונה שוב איבדה נקודות בדקות האחרונות, ומוסיף: "מול בני יהודה היה אצלנו ריפיון בכל מערכי הקבוצה ואיפשרנו להם לחזור למשחק. שילמנו על כך ביוקר. אני בטוח שדבר כזה לא יחזור ובפעם הבאה, כאשר נהיה ביתרון, נמשיך ללחוץ על היריב"

מאת יאיר מרחי

בתחילת העונה נחלה הפועל חיפה הפסדים בגביע הטוטו ובמחזור הפתיחה בליגה נוצחה ע"י בית"ר ירושלים משער של הדקה האחרונה. לאחר המעידה בטורי האמינו בקבוצה שכישלון זה די כואב, כדי שהשחקנים יבינו שהופעה הבאה שבה יפסידו נקודות בדקות הסיום תהיה רעה מאד.

אבל בשבת האחרונה, בשכונת התקוה, פתחו חניכיו של אברהם גרנט את המשחק בסערה, עד לדקה ה־65 נראה שהם בדרך לניצחונם הרביעי הרצוף בליגה, כשבאמתחתם יתרון 3–0, תוך תצוגת יחיד מלהיבה של ראובן עטר שהבקיע את כל שלושת השערים. את מה שקרה מהדקה ה־65 ועד לסיומו של המשחק, עוד ימשיכו לנתח בחיפה ולחפש תשובות זמן רב. לאן נעלמה הקבוצה וכיצד איפשרה לבני יהודה לחזור למשחק עם עשרה שחקנים ולהשוות ל־3–3, כאשר שער המשווה הובקע בזמן הפציעות שלאחר הדקה ה־90.

פליקס חלפון, מגינה הימני של הפועל חיפה ונבחרת ישראל, שהיה מעורב בבישול השער הראשון של קבוצתו ואחד השערים היפים שנראו בליגה העונה, דהר על הקו הימני עד לדקה ה־65 מבלי לעצור. קבוצתו הובילה 3–0 ולפתע נרגעה וכמוה נרגע גם חלפון. עכשיו פליקס מחפש את התשובות לשאלה מדוע קבוצתו נעצרה. קשה לו מאד לענות, גם אם לטענתו הובקע שער המשווה בדקה ה־95, בדיוק 5 דקות לאחר המועד שהשופט היה צריך לשרוק לסיום. הוא יודע ששום תשובה לא תתקבל אצל אוהדי הקבוצה.

● איפה הייתם ב־25 הדקות האחרונות?

היינו על המגרש וזה חלק מהכדורגל. כמו שהבקענו 3 שערים כך גם ספגנו. בכדורגל אתה לא יודע מה יתפתח. ברור שזה לא צריך לקרות, ברור שלא צריך לספוג 3 שערים ב־25 דקות, ובמיוחד לא בהפועל חיפה. יש לנו שחקנים מנוסים. היתה כאן תמימות מצידנו ושילמנו על כך ביוקר. נצטרך ללמוד איך לפעול כך שלהבא דברים כאלה לא יחזרו.

● אתם סופגים הרבה שערים בדקות האחרונות.

בתחילת העונה ספגנו הרבה שערים בדקות הסיום. היה עלינו לחץ רב. אברהם גרנט ועמנואל אופיר עבדו איתנו באימונים על סגירה נכונה בהגנה בדקות הסיום, וזה עבד עד השבת בשכונת התקוה. מלבד מדי ספגנו שער ליגה אחד והתייצבנו. מה שקרה בשכונה יחייב אותנו לעבוד קשה, כדי לתקן את הטעויות שלא יחזרו. בדקות הסיום רחבת ה־16 נראתה כמו טיילת. אי אפשר לבוא בטענות רק לשחקני ההגנה. ההגנה בקבוצה מתחילה בהתקפה ובקישור, שלוחצים את היריב על כל המגרש, ועוזרים להגנה. היה אצלנו ריפיון בכל מערכי הקבוצה ואיפשרנו לבני יהודה לחזור למשחק. שילמנו על כך ביוקר. אני בטוח שדבר כזה לא יחזור ובפעם הבאה, כאשר נהיה ביתרון, נמשיך ללחוץ ולא ניתן שום סיכוי לקבוצה היריבה לחזור למשחק.

● קבוצה ששואפת להיות בצמרת לא יכולה להרשות לעצמה התמוטטות כזו בסיום.

להפועל חיפה בשנים האחרונות תדמית של קבוצת תחתית שמפסידה הרבה משחקים. אנחנו משתדלים לשנות ולבנות תדמית חדשה לקבוצה, בדומה לקבוצות הגדולות כמו מכבי חיפה ומכבי תל אביב שהקבוצות שבאות לשחק נגדן באות קודם כל במטרה לא להפסיד. עד היום, לאחר חמישה מחזורים, הפסדנו רק משחק אחד, כאשר שיחקנו בהרכב חסר נגד בית"ר ירושלים בחוץ. אני מבטיח שכל קבוצה שתבוא לשחק בלי השששת נגד הפועל חיפה תתקוף על הראש. נכון שכאשר אתה מוביל שלושה שערים, אחרי שאתה מוביל 3–0, קשה להתעלם ולהגיד שלא קרה כלום. לפני המשחק, אם הייתי יודע שנזכה בנקודה בשכונת התקוה הייתי אומר שזו לא בושה לחזור משכונת התקוה עם נקודה. אנחנו צריכים להמשיך הלאה ולהסתכל קדימה כדי שזה לא יפגע בנו בהמשך.

● עד כמה אתה חושב שהמקרה הזה ישפיע עליכם בהמשך?

להפועל חיפה יש השנה יומרות להגיע לצמרת הגבוהה. בהתחשב בסגל השחקנים ובצוות המאמנים שיש היום בהפועל חיפה, פחות מהשתתפות בגביע אירופה בעונה הבאה יהיה כישלון. קשה שלא להצליח בקבוצה שמנהל אותה רובי שפירא ולצוות המאמנים קוראים אברהם גרנט ועמנואל אופיר. אני בטוח שהפועל חיפה תהיה בשנים הקרובות שם דבר בכדורגל הישראלי. הגעתי להפועל חיפה כי הציפיות מהקבוצה גבוהות מאד העונה. זה מועדון גדול שכל שחקן היה רוצה להגיע ולשחק בו.

תצלום: ארכיון עדי קרן
פליקס חלפון. שער המשווה של בני יהודה הובקע בדקה ה־95

אחרי המחזור / אייל יצחקי

לגרנט יש בעיה

בצמרת התחלפה שוב המובילה, ולפחות כרגע נראה שחמש הקבוצות הראשונות יתמידו שם. מכבי חיפה מגמגמת ומגבחת, בית"ר ירושלים לא זוהרת, מכבי תל אביב יוצאת יפה מהראשונות בן יצחק ושלוש אלה יישארו שם.

נשארנו עם הפועל תל אביב והפועל חיפה. הרבה מחמאות קיבל משה סיני בתקופה האחרונה וזה בצדק, רק הקלות שבה הפסידה קבוצתו למכבי חיפה היא סימן מעורר דאגה. כי מה שהפריד בעונה שעברה בין הפועל תל אביב למאבק ממשי על האליפות, היו המשחקים נגד המוליכות. לכן, לא נותר אלא לחכות למשחק הבא של הקבוצה נגד אחת המובילות ולקוות שהפעם זה יהיה שונה, למען התרתחות המאבק על האליפות.

הפועל חיפה הפסידה בשכונת התקוה בקלות בלתי נסבלת ניצחון שכבר היה בכיס. יכול להיות שאברהם גרנט ועמנואל אופיר דווקא יאהבו את התיקו הזה, כי הוא מצביע על בעיה בקבוצה וטוב מבחינתם שהיא התגלתה מוקדם.

צריך לצפות מקבוצה של גרנט שאולי לא תדרוס את היריבה כאשר היא ביתרון של 3–0, אבל תניע את הכדור בחוכמה ותמנע כל התפתחות שתסכן את הניצחון שלה. אבל נראה שבקטע הזה של השרשת חוכמת משחק בסגנון אחיד, יש לגרנט עוד עבודה רבה בקבוצה.

החשק והיכולת חזרו לעטר

ראובן עטר צריך לברך כל בוקר, על כך שרובי שפירא החתים את אברהם גרנט למאמן הפועל חיפה. כדי להחזיר לעטר את החשק והיכולת עשה גרנט מהלך פשוט, אבל גאוני. הוא שיחרר אותו מכל המטלות, שהעיקו עליו בעבר, לא תוחם אותו לפרוצדורה מסויימת במגרש ותיפקד אותו כקשר קדמי, מעין חלוץ שני.

עטר לא נדרש לנהל את משחק הקבוצה, אלא רק לעשות טוב את מה שהוא יודע קרוב ליד שער היריב. וכך הפך גרנט שחקן נפול מוטיבציה למועמד רציני לתואר מלך השערים.

לא בטוח שבני יהודה תרוויח מהנקודה שהשיגה. יעקב גרונדמן שבינתיים נכשל בקבוצה, בוודאי יגיד שהכל בסדר ומי יסכים.

המאמן אלי כהן חוצפן המחזור

חוצפן המחזור הוא אלי כהן, מאמן בית"ר ירושלים. אחרי המשחק הוא אמר שבאר שבע באה לקחת נקודה ואף טרח להוסיף מושגים הלקוחים מעולם הבונקר. שוער בית"ר ירושלים, בוודאי שמע את מאמנו וצבט את עצמו הכי חזק שאפשר. בפועל, קרנפיין הוא שמנע מבאר שבע שוויון מוקדם יותר, ואולי גם ניצחון גדול באיצטדיון טדי. ואם אלי כהן ימשיך להאמין שקבוצתו הציגה משחק גדול, הוא לא יסיק את המסקנות המתאימות ממה שקרה באמת במגרש.

עושה רושם שבית"ר, ששיפרה הרבה נקודות בהשוואה לעונה שעברה (אבוקסיס, אמסלם, שמואל לוי) תושפע במידה משמעותית מיכולתו של לאסלו צ'ה. אם הוא יהיה בינוני, תיאבק בית"ר על מקום בגביע אופ"א. אם הוא יהיה יותר מבינוני, בית"ר מועמדת לאליפות. כי סטפן שאלי, גדול ככל שיהיה, לא יוכל לסחוב את הקבוצה עונה שלמה ללא עזרה משמעותית בקישור.

כפר סבא ויפו – לעג לליגה

בתחתית אין חדש. הפועל כפר סבא ומכבי יפו הן פשוט לעג לליגה הלאומית של מדינה שמשתלבת באירופה. לתשומת ליבם של מי שהחליטו על ליגה בת 16 קבוצות.

שוויצר לא מכיר במציאות

כמה מלים על מאמנים. נבחרת הנוער הודחה מהמסגרת האירופית. לפני כן אמר המאמן זאב זלצר בראיון ל"הארץ" שהשחקן הישראלי נחות מהאירופי. ומה לגבי המאמן?

דוד שוויצר חזר אל המרקע בעזרת הפרשן כדי לסנגר על דור המאמנים הוותיקים. הקורבן – מנשה גוריאל, מאמן מכבי פתח תקוה אפילו אם בשביל זה צריך לשבח את יעקב גרונדמן שהשיג 2 נקודות ב־5 מחזורים. לא יזיק לפרשן החדש להכיר את המציאות. דור חדש של מאמנים עובד ועושה עבודה לא רעה בכלל. שניאור כבר פרש, מר שוויצר.

אינדוראין נכשל בנסיונו לשפר את שיא העולם ברכיבת שעה

רוכב האופניים הספרדי פרש אחרי 28 ק"מ

בוגוטה (רויטר). מיגל אינדוראין, רוכב האופניים הספרדי, נכשל אור ליום ראשון בנסיונו לשפר את שיא העולם ברכיבת שעה, כשפרש אחרי 31:16.41 דקות.

אינדוראין, שניסה לשפר את שיאו של השווייצי טוני רומינגר (55.291 ק"מ), היה בקצב של שיא חדש אחרי חמישה סיבובים במסלול שאורכו 333.3 מטר, אבל הלך ונחלש. אחרי 15 דקות היה הקצב של אינדוראין 54.040 ק"מ ואחרי 25 דקות קצב של 53.809 ק"מ.

אינדוראין פרש אחרי 28 ק"מ, 50 שניות רחוק מהקצב של רומינגר בעת שקבע את שיאו.

כמעט 6,000 צופים מילאו את הוולודרום החדש בבוגוטה, אך לא זכו לחזות בשיא חדש. בסיום אמר אינדוראין: "ניסיתי והשתדלתי מאוד, אבל הדברים לא בוצעו כפי שהיו צריכים להיות. כשראיתי שאיני יכול לשפר את השיא, פרשתי".

מוסאו זכה בגביע העולם ברכיבה

טור, צרפת (רויטר). ניקולה מינאלי ניצח שלשום במירוץ האחרון העונה במסגרת גביע העולם ברכיבה על אופניים בין פאריס לטור (250 ק"מ). המירוץ התנהל במישור בעמק הלואר. זה היה נצחונו הראשון של מינאלי במסגרת זו.

מינאלי עבר את המרחק ב־5:45.55 שעות, והקדים את הרוסי אנדריי טשמיל ואת הגרמני סוון טאטנברג.

בתואר העולמי זכה הבלגי יוהאן מוסאו עם 199 נקודות (סיים שלשום בזמן זהה לזה של מינאלי). אחריו מדורגים: טשמיל עם 114 נקודות והצרפתי לורן ז'אלאבר עם 111 נקודות.

● אטלנטה (רויטר). רוכבי אופניים מכל העולם מותחים לאחרונה ביקורת על הוולודרום האולימפי שהוקם באטלנטה לקראת המשחקים האולימפיים בקיץ הבא.

ארס לורן, רוכב אמריקאי, הסביר: "המסלול איטי מאוד ומבוצע. אנחנו מרגישים כי הוא 'דביק'".

שחקן הוקי קרח שוודי מת מפגיעת להב בצוואר

שטוקהולם (רויטר). בנט אקרבולם, שחקן הוקי קרח שוודי, מת שלשום אחרי שנחתך עמוקות בצווארו מלהב של מחליק של קבוצתו. כך דיווח היומון השוודי "שטוקהולם דיילי טוגנסקה דאגבלאדט".

התאונה אירעה בחלק השלישי במשחק אימון, שבו הופל חברו של אקרבולם בידי יריב, והמחליק שהיה על רגלו עף באוויר וחתך את צווארו של אקרבולם. השחקן הפצוע איבד דם רב עד הגיעו לבית החולים, שם מת.

6 ניחשו 15, מיליון ש' לכל אחד

● שישה משתתפים שניחשו 15 משחקים בטוטו יקבלו כל אחד מיליון שקל; 110 ניחשו 14 ויקבלו כל אחד 5,303 שקל; 1,498 ניחשו 13 ויקבלו כל אחד 389 שקל; 11,311 ניחשו 12 ויקבלו כל אחד 51 שקל. מינימום הפרס הראשון השבוע 2 מיליון שקל.

● טוטו פלוס. ארבעה משתתפים ניחשו 14 ויקבלו כל אחד 225,000 שקל; 66 ניחשו 13 ויקבלו כל אחד 463 שקל; 505 ניחשו 12 ויקבלו כל אחד 60 שקל; 2,681 ניחשו 11 ויקבלו כל אחד 10 שקל. מינימום הפרס הראשון השבוע 400 אלף שקל.

● טוטו תיקו. 17 משתתפים ניחשו 6 ויקבלו כל אחד 1,849 שקל; 424 ניחשו 5 ויקבלו כל אחד 36 שקל. מינימום הפרס הראשון השבת מיליון שקל.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הסתדרות המורים בישראל
משתתפת באבלה של
משפחת סמילנסקי
על פטירתו של
פרופ' **משה סמילנסקי**
מבכירי חוקרי החינוך בישראל

במלאת 30 לפטירת יקירנו
יהודה גרינבלט
ז"ל
נעלה לקברו לאזכרה ולגילוי המצבה
ביום רביעי כ"ד בתשרי תשנ"ו
18.10.95 בשעה 15:30.
למוקירי זכרו הסעה לירושלים תצא מבית המנוח – רח' מגדים 69 רמת גן בשעה 13:30.
תודתנו לכל מנחמינו
משפחת גרינבלט

על מותו של
תת-ניצב **משה פרידמן**
ז"ל
חבר ושותף בכל ליבו ומאודו
מיצר ומשתתף באבל המשפחה
אורי וגמן
עודדין

יקירתנו
אמי לוריא
לבית זיפר
הלכה לעולמה
הלויה תתקיים היום, יום שלישי,
כ"ג בתשרי תשנ"ו 17.10.95
בשעה 1.30 בצהריים
בבית העלמין בקרית שאול
אבלים:
בנותיה: יעל ושלמה כהן
עפרה וחיים ענבר
נכדיה: איתמר, גבריאל והלל
תמי, צפי ודן

לרפי ביסקר
אתך באבלך הכבד עם מותו של אביך
גד ז"ל
קניון ערים כפר סבא
משפחת חבס
אנריקה רוטנברג, סרג'יו דיזנהויז
זמיר סופר

לישראל גלקין
למיכל ויעל
אנו מבכים יחד עמכם
את מות הרעיה והאם
נאור ז"ל
ידידה ויוסף פרלמן
נירה ושמוליק זמל
צוות מ. פרלמן בע"מ

לחברתנו רבקה ורטהיים
אתך באבלך במות
אחיך ז"ל
בנק מסד בע"מ
ההנהלה והעובדים

לגב' איילה אברמוב
על מות אחותה
רחל גרץ ז"ל
תנחומינו הנאמנים
פרופ' אלפרד גוטשאלק, נשיא
מר סטנלי גולד, יו"ר חבר הנאמנים
פרופ' מיכאל קליין, דיקן, ירושלים

במלאת שנה למות יקירנו
דב רוט ז"ל
תערך אזכרה, ביום ראשון כ"ח תשרי תשנ"ו,
22.10.95 בשעה 16:00.
נפגשים ליד שער א' בבית הקברות שדה יהושע
המשפחה

אמנו, אחותנו וסבתנו האהובה
דבורה אלון
אלמנת חיים בז אלון
איננה
הלויה תתקיים היום, יום שלישי, כ"ג בתשרי תשנ"ו, 17.10.95,
בשעה 16.30 בבית הקברות רמת השרון, צומת מורשה.
בנותיה: דליה, יעל ורחל
אחיותיה, אחיה ומשפחותיהם
השבעה בבית אלון, רחוב היסעור 6, נוה רום.

לעו"ד אברהם שרים
אתך באבלך על פטירת
אחיך
מי ייתן ולא תדע צער ודאבה עוד
ההנהלה וצוות העובדים
מלון לוט ים-המלח

לרפי ביסקר
משתתפים בצערך במות
אביך
גד ביסקר ז"ל
קבוצת חברות הבניה
א.צ. ברנוביץ

לרפי ביסקר והמשפחה
אתכם באבלכם הכבד
על פטירתו של
גד ביסקר ז"ל
חנה וזכריה פריליך
אורלי ויוקי פריליך

למשפחת חביבי
אתכם באבלכם
במות ראש המשפחה
בנימין [בני] חביבי
סוכן ותיק ונאמן
בית פטרולגז-פזגז

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
פנחס – מרדכי וינוגרד
ב"ר ישראל ז"ל
הלויה תתקיים היום, יום ג', 17.10.95 כג' תשרי תשנ"ו בשעה 16:00 בבית העלמין של רמת-השרון (צומת מורשה). נפגשים בשער בית העלמין.
השבעה בבית המנוח, רחוב האשל 8, רמת-גן.
האבלים
רעיתו: רחל וינוגרד
ילדיו: שמואל וינוגרד וב"ב
רות וינוגרד-הרמתי וב"ב
יוסף וינוגרד וב"ב
אחותו: חסידה שופר וב"ב
אחיו: אהרון ויגנייט וב"ב
אליהו וינוגרד וב"ב
ומשפחות: וינפלד, סבדק, שמשוני ועוזיאל

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה
שושנה גרינברג
הלוויה תתקיים היום יום שלישי כ"ג בתשרי תשנ"ו 17.10.95 בשעה 14:30 בבית העלמין בכפר סמיר חיפה
אבלים:
בניה: ד"ר יעקב ונאוה גלבוע
ד"ר זלמן ואביבה גרינברג
נכדיה: נורית, אמירה, יובל ורינת, ירון
רחבעם ואיריס
ניננה: איה

האגוד הארצי לימאים דירוגיים
מודיע בצער רב על מותו של חברנו הותיק שטבע באסון האוניה "מינרל-דמפייר"
עמרם אטיאס
הלויה תתקיים ביום רביעי, כ"ד תשרי תשנ"ו 18.10.95 בשעה 13:00 בבית העלמין צור שלום.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים:
מ"ביניה" ספנות בע"מ.
חיפה, דרך העצמאות 102, בשעה 11:45
גבעתיים רח' ויצמן ליד המועצה הישנה, בשעה 12:15
האיגוד הארצי לימאים דירוגיים

קבלת מודעות אבל
הארץ
מרכז ארצי 03-5121212
פקס 03-6815859 עד חצות
חיפה 04-623166
פקס 04-670715 עד 16:00
ירושלים 02-254245
פקס 02-254249 עד 22:00

אמנו וסבתנו היקרה
ד"ר אדית קרויאנקר
אלמנת ד"ר גוסטאב קרויאנקר
נפטרה בשיבה טובה
מסע ההלוויה יצא היום, יום ג' 17.10.1995, בשעה 11:00
מבית ההלוויות סנהדריה לבית הקברות בהר הזיתים.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים
יושבים שבעה בבית המנוחה, רחוב ברנר 5, ירושלים
טלפון 631810 (02); 794296 (02)
האבלים: דוד, ליאורה מיכל ותמר קרויאנקר
שולמית קרויאנקר-שטרנבך

למשפחת קופטש
משתתפים באבלכם על מות
שלום קופטש ז"ל
יקיר העיר גבעתיים
משפ' רובינשטיין מרדכי
משפ' ברגמן בני
הנהלה, עובדים ודיירים
בית גיל הזהב, ת"א

יקירתנו
רעיתי, אמי וסבתנו
שרה מורגנשטרן
איננה עוד אתנו
הלוויה תתקיים היום, יום שלישי, כ"ג תשרי תשנ"ו 17.10.95
בשעה 13:00 בבית העלמין גבעת שאול, ירושלים.
נפגשים ברחבת הכניסה לבית העלמין.
מתאבלים:
בעלה: ד"ר דב (בוריס) מורגנשטרן
בתה: גבי ועמי זיו
נכדיה: סני והדס זיו וב"ב
גל זיו
אורית זיו

אבלים על מותה הפתאומי
של יקירתנו
לוסי בר"נס
הקדישה נפתה למרע
משפחת בר"נס: דפנה ומנחם
אורנית ואיתן
ניתן להתקשר לטל' 08-409133

למשפחת טואטי
עמכם בכאבכם על פטירתו של
אמיל טואטי ז"ל
איש פעלים, ידיד יקר ואציל נפש
עמותת "כל ישראל חברים"
ירושלים – פריס

ישראל ביניה וכל צוות העובדים
שולחים תנחומים למשפחתו של
עמרם אטיאס
ההלויה תתקיים ביום רביעי, כ"ד תשרי תשנ"ו
18/10/95 בשעה 13:00
בבית העלמין בצור שלום
הסעה: ביניה ספנות – העצמאות 102, חיפה,
בשעה 11:45
מקרית ים – רח' ויצמן, ליד המועצה הישנה בשעה 12:15
ביניה חברה לספנות בע"מ

המצעד בוואשינגטון נפתח בתפילה בשפה הערבית

מאת עקיבא אלדר

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מאות אלפי גברים אמריקאים שחורים הכיתו אתמול, כי בכרם לקיים את אחד הכינוסים הגדולים ביותר בתולדות ארה"ב, אם לא הגדול שבהם, בלא הפרעה והפרעה של פיוס ומשמעת. יתום. "מצעד המיליון", לואיס פראקאן, המנהיג השחור השנוי ביותר במחלוקת בארה"ב, הצליח לכנס במוג אוויר צונן יותר מפגינים ממרטין לותר קינג, המנהיג השחור שהפך לאחד מגיבוריהם הלאומיים של אמריקאים – לבנים כשחורים.

מאז שעות הלילה הקטנות הגיעו המוני שחורים לשדרה הומת הדיירים, שבין גבעת הקפיטול לאנדרטת וואשינגטון. הם זרמו מכל רחבי ארה"ב באוטובוסים, ברכבות, מטוסים ומכוניות. נמסר כי המשטרה והנהלת הרכבת התחתית ציפו למספר רב יותר של משתתפים. בין הבאים היו מגד אחד חברי כנופיות, וכמה שני ילדים, שנישאו בידי הוריהם אל ההפגנה. כולם בילו את הלילה בהמתנה להתמזג עם בני עמם, המכונים בפיהם "אחים".

לא הונפו דגלי ארה"ב

דגלי ארה"ב לא נראו בידי המפגינים. היו שם דגלים של "אומת האיסלאם" ותמונות של או.ג'יי סימפסון ומומיה אבו־גמאל, איש הפנתרים השחורים מפילדלפיה, שנידון למוות על רצח שוטר, והפך סמל למאבקם של השחורים באלימות המשטרה. אחד השלטים הכריז "משטרת שיקגו – רוצחים מבטן ולידה". לבנים מעטים הציצו ממשרדיהם במרכז העיר. מגרשי החניה של מחלקת המדינה היו ריקים למטה. פה ושם הסתננו נשים שחורות לעולמם של הגברים.

הסדרנים, אנשי "האומה האיסלאמית" בחולצות לבנות, מכנסיים שחורות ועניבות פרפר, העניקו ליום חול וואשינגטוני גוון של יום חג. עשן עלה מדוכנים למכבר בשר עוף, אך רבים נענו לקריאה להצטייד מראש בכריכים. צעד ראשון בחינוך לתוכנית נטילת אחריות אישית לניהול חיי משפחה – היעד המוצהר של היוזמים. לצורך הפגנת אחריות כלפי הקהילה, נקרא כל אחד מהבאים לשלשל שטר של דולר אחד לתיבות קרטון גדול שנישאו בידי אנשיו של פראקאן. פעילה שחורה של הארגון "אמריקאים למען ערכי המשפחה" הזכירה בראיון לסי־אן־אן, כי בשנת 1985 קיבל פראקאן תרומה של חמישה מיליוני דולרים משליט לוב, מועמר קדאפי, לצורך קידום תוכניות קהילתיות. היא לא שכחה להזכיר את המעשר שפראקאן שילשל או לכיס.

"מצעד המיליון" נפתח בשעת בוקר מוקדמת בתפילה בערבית, שפה שפראקאן נזקק לה פעמים מספר בנאומו הארוך. ראש העירייה השחור של וואשינגטון, מריון בארי, העניק נופך דתי נוסף לאירוע. הוא הודה לבורא עולם על שסייע בידו להשתקם ולשוב לשרת את הציבור, לאחר ששוחרר ממאסר בעוון שימוש בסמים.

הכומר רוברט סמית אמר בדרשת הבוקר, כי "הכוחות שכאן נטלו את נשותינו ואת ילדינו, הפכו אותנו לעבדים בשממותינו. על אף כל אשר עשו לנו בכל אותן שנים, אנו כאן כאיש אחד". נער שחור מרוצ'סטר קרא לאבות השחורים למלא את חובתם כלפי נשותיהם וילדיהם. נערה מבולטימור אמרה, שאף כי היא מעמידה פנים של אשה, אין היא אלא ילדה, ויש להרחיק ממנה רוצחים ואנסי ילדות. הנערה אמרה כי לפני שתהיה אם לילדים מבני הגזע השחור היפה, ברצונה להיות עורכת דין, [illegible] או רופאה.

רשתות הטלוויזיה הגדולות שידרו את הנאומים החשובים בשידורים ישירים מחוף אל חוף, ופראקאן לא שכח להודות לתקשורת על תרומתה להצלחת האירוע, אף שרוב העיתונים צידדו במסר של המצעד והקפידו להסתייג מהשליח. הכומר ג'סי ג'קסון, מועמד דמוקרטי נצחי לנשיאות, לא שכח להכניס נימה פוליטית לאירוע, והודיע כי המארגנים האמיתיים של האירוע הם המנהיג הרפובליקאי השמרן, ניוט גינגריץ', והשופט השחור קלרנס תומס, שאינו פוסק תמיד לטובת שחורים.

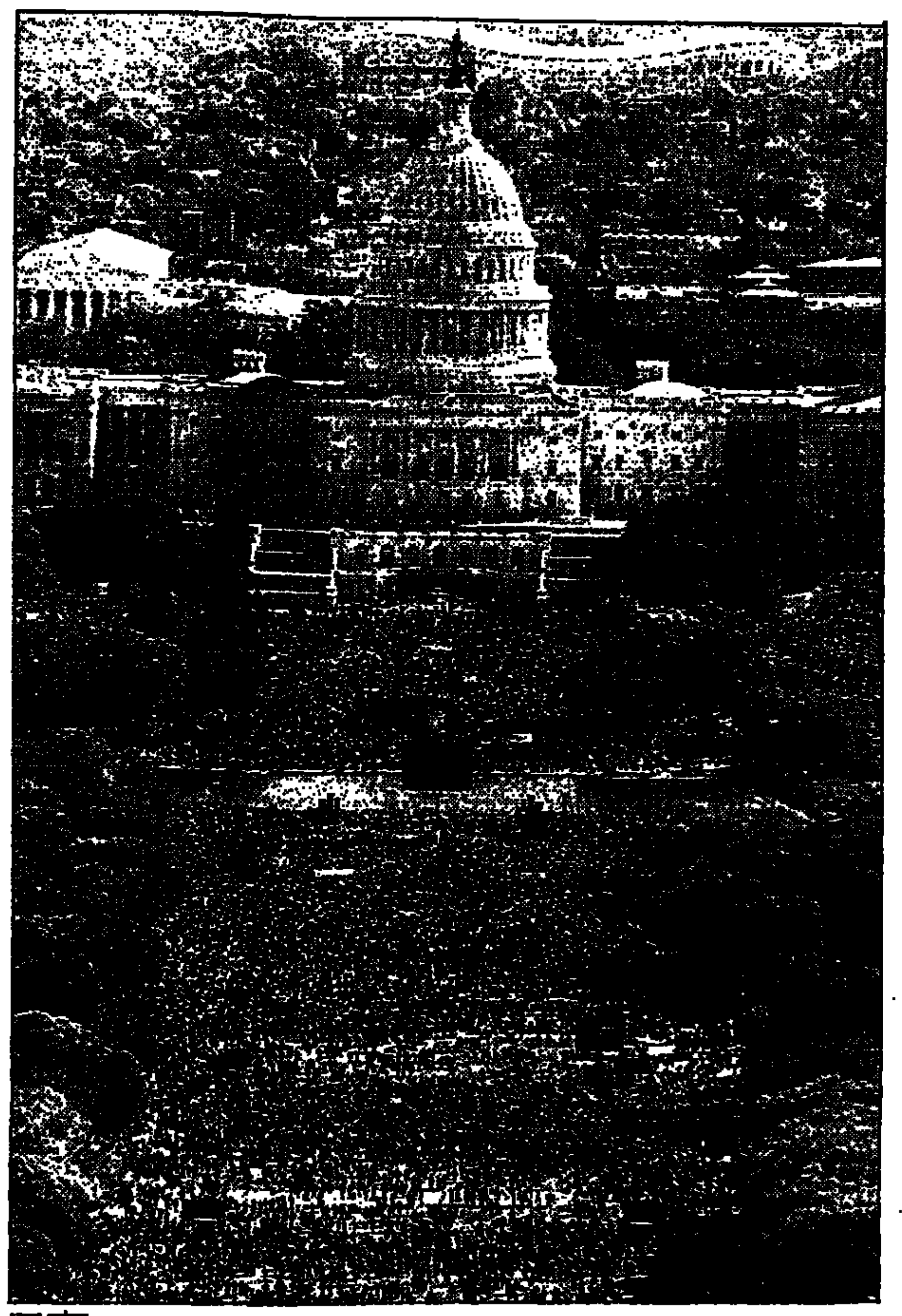
תצלום: אי־פי
מאות אלפי המשתתפים במצעד בוואשינגטון. המפגינים הניפו גם תמונות של או־ג'יי סימפסון ושל מומיה אבו־ג'מאל, חבר הפנתרים השחורים שנידון למוות בשנות ה־80 על רצח שוטר בפילדלפיה

קלינטון: מיליון גברים אינם מכשירים את מסר האיבה והפילוג של אדם אחד

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). לקראת "מצעד מיליון הגברים השחורים" בוואשינגטון, קרא אתמול הנשיא קלינטון לשחורים וללבנים בארה"ב "לנקות את בתיהם מגזענות ולעשות יד אחת לבניית אומה הבנה".

באוניברסיטת טקסאס, שבה התייחס הנשיא לקיטוב שחשף פסק הדין במשפטו של או־ג'יי סימפסון, אמר קלינטון כי לבני שני הגזעים סיבות מוצדקות לתלונות ולחרדות. הוא ציין, כי הקיטוב הגזעי מציב הזדמנות להתמודד עם תאומת "ולמנוע להיות אנשים טובים יותר". לדבריו, ארה"ב ניצבת היום בפני הבחירה בין הדרך המובילה ליותר הפרדה, מרירות ואגברן העתיד, לבין דרך האמון והתבונה, שמובילה לאחדות, פיוס הזדמנויות עשירות לכל.

בלא לנקוב בשמו של מנהיג "האומה האיסלאמית", לואיס פראקאן, שיזם את "מצעד המיליון", וכלי להזכיר את מסריו האנטישמיים, אמר הנשיא כי יש מקום לכך שמיליון גברים יצעדו כאיש אחד למען אחריות אישית, אך הדגיש, כי מיליון גברים אינם מכשירים את המסר של איבה ופילוג שמציג אדם אחד. הנשיא התייחס למשתתפי המצעד באומרו, כי "במעט כולם" היום ממשיכי דרכו של מרטין לותר קינג הנושאים כמוהו, את המסר "אני אדם" (גבר).

עם זאת, עמד הנשיא על ההבדל בין מצעדו של קינג, שתבע לפני 32 שנה את כבודם של השחורים ואת זכויותיהם, לבין מצעד המיליון, הקורא לשחורים עצמם לשאת באחריות כלפי המשפחה והקהילה. הנשיא הזכיר, כי אחד מכל שלושה שחורים מצוי בכלא, במאסר על תנאי, או תחת פיקוח קצין מבחן, והטעים כי הלבנים אינם חוששים מפני המכות הפוקדות את הציבור השחור: סמים, פשע, אלימות במשפחה והריון בקרב קטינות.

באותו נאום באוניברסיטה של טקסאס אמר קלינטון עוד, כי ניתן להבין את כאבם של השחורים, אשר סבלו במהלך ההיסטוריה מריבוי מאלימות משטרה, מערכת משפט שבמקרים רבים עשתה עמם עוול ומקיפוח כלכלי. בד בבד, אמר, ניתן להבין את פחדם של הלבנים מפני אלימות אורבאנית.

בהצהרת האו"ם לציון 50 שנה לתום מלחמת העולם השנייה לא תוזכר השואה במפורש

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). הצהרה מיוחדת לציון 50 שנה לסיום מלחמת העולם השנייה ולזכר קרבנותיה, שאמורה להתקבל מחר במושב חגיגי של מליאת עצרת האו"ם, לא תכלול אזכור מפורש של השואה. מאמצים דיפלומטיים מצד ישראל לכלול בהצהרה אזכור מפורש לניסיון השמדת העם היהודי נדחו עד כה על ידי הרוסים, שיזמו וניסחו את ההצהרה.

טיוטת נוסח ההצהרה היא פשרת וכללית למדי. היא קוראת לכיבוד השלום, החירות וכבוד האדם ופונה למדינות "להימנע מאיום בכוח נגד השלמות הטריטוריאלית הריבונות המדינית של ארצות". הנוסח אינו כולל התייחסות לרדיפת בני אדם או להשמדתם ממניעים גזעיים ואנטישמיים.

ניסוח רוסי

כתוצאה מסדרת שיחות שניהל באחרונה שגריר ישראל באו"ם, גד יעקבי, עם עמיתו הרוסי, ניאותו הרוסים לכלול בנוסח ההצהרה התייחסויות כלליות למשטות מוות, לג'נוסייד ולגזענות. כהפגנת מורת רוח החליטה ישראל שלא להצטרף לעשרות המדינות החתומות על הצעת ההחלטה בדבר ההצהרה. עם זאת, ישראל לא ביקשה לאשר את נוסח ההצהרה בתהליך הצבעה תוך התחשבות במאמץ הדיפלומטי של רוסיה לאשר את ההצהרה בהסכמה כללית.

בטיוטת ההצהרה נאמר, בין השאר: "אנו מרכינים ראשנו לזכרם של עשרות מיליוני בני אדם שנספו בעדים, בכפרים, בשדות הקרב, במחנות מוות וב־ג'נוסייד ומכבדים את זכרם של אלה שלחמו נגד רודנות, דיכוי, גזענות ותוקפנות".

המושב המיוחד יימשך יום אחד, ו־15 שגרירים, בהם יעקבי, ביקשו את רשות הדיבור בדיון שיוקדש לציון 50 שנה לסיום מלחמת העולם השנייה. הדיון המיוחד הוא חלק מהאירועים החגיגיים לציון מלאת 50 שנה לייסוד האו"ם.

המאמצים מצד ישראל לכלול אזכור מפורש של השואה בהצהרת האו"ם נמשכים זה חודשים אחדים במרכז האו"ם ובמוסקווה. בביקור שקיים יוסי ביילין במוסקווה בתוקף תפקידו כסגן שר החוץ הוא הבהיר לסגן שר החוץ הרוסי, ויקטור פוסובליוק, כי אזכור מפורש של השואה בהצהרת האו"ם הוא בעל חשיבות מרכזית בעיני ישראל. ביילין הדגיש, כי אזכור כללי של "השמדת עם" אינו יכול לספק את ישראל, והכללת ניסיון השמדת העם היהודי היא עניין עקרוני חשוב.

הרוסים דחו את פניות ישראל בנימוק, שהתייחסות מפורשת לשואה תגרור בקשות לאזכורן בהצהרה של טרגדיות נוספות במלחמת העולם השנייה ושל קטיגוריות אחרות של קרבנות.

בשיחות שהתנהלו בסוגייה זאת במרכז האו"ם אמרו דיפלומטים רוסים, כי הם מבינים היטב את משמעות השואה, אך טענו ש"טרם הגיע הזמן לאזכור טרגדיות אינדיבידואליות".

אוסטרליה וצרפת הביעו תמיכה בעמדה הישראלית. נשיאות האיחוד האירופי באו"ם, לעומת זאת, תומכת בנוסח כפי שהוצע על ידי הרוסים.

שניים נפצעו באוסטריה מהתפוצצות מעטפות נפץ שנשלחו אליהם

הפצועים – מנהלת ארגון סיוע לפליטים ורופא יליד סוריה

וינה (א"פ). רופא יליד סוריה ופקידה שעסקה בסיוע למהגרים נפצעו אתמול מהתפוצצות מעטפות נפץ באוסטריה. הפיגועים היו קשורים ככל הנראה למשפטם של שני חשודים בסדרה קודמת של פיגועי מעטפות נפץ.

הרופא, מחמוד אבדרזמי, בן 47, נפגע קשה בידו הימנית כאשר פתח אתמול בבוקר מעטפת נפץ במשרדו בשטוקרינגראו, מסרה המשטרה. אבדרזמי נולד בסוריה, אך הוא מתגורר באוסטריה מאז 1979 ואף קיבל אזרחות, מסרה סוכנות הידיעות האוסטרית.

מייסדת ארגון מקומי לסיוע לפליטים, מריה לוליי, בת 71, נפצעה בשתי ידיה ובפניה לאחר שפתחה מעטפת נפץ ביישוב פירסטורף. הארגון שייסדה, העוסק בשילובן של משפחות מהגרים ביישוב העיר פירסטורף, זכה אשתקד לפרס מטעם הנציב העליון של האו"ם לענייני פליטים.

שני הקרבנות, מיישובים השוכנים במרחק של כ־60 ק"מ מצפון לוינה, אושפזו.

בשנתיים האחרונות פקדו את אוסטריה גלים תקופתיים של פיגועי מעטפות נפץ. בדצמבר 1993 איבד הלמוט זליק, שכיהן בשעתו כראש עיריית וינה, חלק מידו השמאלית, ושלושה אנשים אחרים נפצעו מהתפוצצות מעטפות נפץ.

ב־11 בספטמבר נפתח משפטם של שני גברים בני 28, פטר בינדר ואלכסנדר ראדל, המואשמים במעורבות בגל הפיגועים.

זילק ומנהיגת מפלגת הירוקים של אוסטריה, מאדלין פטרוביץ', שהיתה יעד לפיגוע שסוכל ב־1993, העידו אתמול במשפט. שניהם דיווחו, כי קיבלו בטלפון איומים אנונימיים, כי יישלחו אליהם מעטפות נפץ נוספות אם יעלו על דוכן העדים.

מיכאל זיקה, האחראי על ביטחון הציבור במשטרת אוסטריה, אמר לטלוויזיה הממלכתית, כי המשטרה מניחה, שלפיגועים מאתמול אחראי אותו הארגון שביצע את הפיגועים הקודמים.

התביעה טוענת כי בינדר, השמאלאי במקצועו, הרכיב את מעטפות הנפץ ב־1993, בעידודו של ראדל, שהיה באותו זמן סטודנט. לטענתה, השניים חברים בארגון הניאו־נאצי הפעיל ביותר באוסטריה, שמנהיגו מרצה כעת עונש מאסר של עשר שנים.

פרקליטיהם של השניים טוענים, כי המשך אלימות הימין הקיצוני מאז נעצרו השניים היא הוכחה לכך, שמרשיהם אינם אחראים לפיגועים. לאחר שורת הפיגועים שהיתה ב־1993, אירעו שתי סדרות נוספות של פיגועי מעטפות נפץ.

האלימות באוסטריה הגיעה לשיאה בפיגוע שבו נהרגו ארבעה צוענים בפברואר האחרון. מקרה זה טרם פוענח.

כוח קומנדו רוסי השתלט על אוטובוס התיירים שנחטף בכיכר האדומה במוסקווה

החוטף נהרג; כל בני הערובה שוחררו ללא פגע

מאת סוכנויות הידיעות

מוסקווה. יחידת קומנדו רוסית הסתערה שלשום בלילה על אוטובוס התיירים שנחטף סמוך לקרמלין, בכיכר האדומה במוסקווה. החוטף האלמוני נורה ונהרג, ובני הערובה הקוריאנים האחרונים שעדיין נותרו באוטובוס שוחררו בריאים ושלמים.

סמוך לשעה שלוש לפנות בוקר, כשמונה שעות לאחר תחילת פרשת החטיפה, ניצלו כוחות הביטחון הפוגה במשא ומתן שנוהל עם חוטף האוטובוס, בו שהו עדיין ששה בני ערובה, על מנת להסתער על האוטובוס.

"שניים ממנהלי המו"מ התקרבו לאוטובוס על מנת לתת לחוטף חבילה, בעוד שחמישה חיילים מיחידת הקומנדו 'אלפא', הסתערו על האוטובוס. החוטף החמוש הספיק לירות צרור כדורים, בטרם נורה ונהרג בידי חיילי היחידה המיוחדת", סיפר לושקוב.

לדברי ראש עיריית מוסקווה, לפני ההשתלטות על האוטובוס, הועבר לידי החוטף סכום של מיליון דולר, כפי שדרש. ראש העיר הוסיף, כי "החוטף היה אדם גדול וחזק כבן 30, רוסי מדרום המדינה, שהחזיק בידו אקדח ותומרי נפץ נוספים". בתחילה חשבו כוחות הביטחון, כי ייתכן שהחוטף הוא אזרח צפון קוריאני.

בשעה שהאוטובוס נחטף היו בו 25 בני אדם, רובם תיירים דרום קוריאנים, ולאחר כמה שעות התחיל החוטף לשחרר בקבוצות קטנות. החוטף דרש תחילה דמי כופר בסך 10 מיליון דולר, אחר כך מיתן את דרישתיו ואמר כי הוא מבקש 100 אלף דולר בלבד, אולם מאוחר יותר שינה שוב את דרישותיו ותבע מיליון דולר.

מדריך התיירים תיווך

"כל בני הערובה בריאים ושלמים", אמר לכתבים מדריך התיירים, ששימש כמתווך במו"מ בין החוטף לבין כוחות הביטחון הרוסים.

ראש עיריית מוסקווה, יורי לושקוב, ציין כי "באוטובוס הדוף היו בעת מבצע השחרור חמישה בני ערובה, מהם ארבעה תיירים דרום קוריאנים ונהג האוטובוס הרוסי".

בקצרה

● בוסניה. דושאן קוזיץ', ראש ממשלת "הרפובליקה הסרבית" בבוסניה, שאינה זוכה להכרה בינלאומית, הגיש שלשום בלילה את התפטרותו לחברי הפרלמנט הסרבי, מסרה סוכנות הידיעות סרנ"א. התפטרותו התקבלה בהצבעה, ותמכו בה 60 חברי הפרלמנט הסרבי לעומת ארבעה נמנעים. כמו כן, דרש הפרלמנט ממנהיג הסרבים בבוסניה, ראדובן קרדז'יץ', להדיח ארבעה גנרלים, המכהנים כמפקדים בכירים בכוחות הסרביים במערב בוסניה, ציינה סוכנות הידיעות. "חברי הפרלמנט הסרבי דורשים להדיח את הגנראלים לנוכח אחריותם למחדלים הצבאיים של הסרבים בצפון מערב בוסניה בימים האחרונים, וכשלונם להגן על השטחים הנמצאים תחת שליטתם", נאמר בדיווח. (ע"צ)

● אפגניסטאן. קרבות עזים מתחוללים בימים האחרונים בין לוחמי מיליציית "טאליבאן" לבין הכוחות התומכים בממשלת אפגניסטאן באזור הגבול איראן־אפגניסטאן, וכמה יערים בתוך השטח האיראני נפגעו מידי פגזים, מסרו שלושה מקורות אפגאניים. לדבריהם, מספר פגזים נורו בשבת לעבר הכפר טייבאד, 10 ק"מ מצפון מזרח לגבול, אך לא דווח על נפגעים. מקורות בועדת האו"ם לענייני פליטים מסרו, כי "כמה מעובדינו המוצבים בטייבאד, קיבלו הוראה לצאת את הכפר לעיר מאשהאד, באיראן". (ע"צ)

הודעה בדבר בקשה לבית המשפט לפירוק חברה

בבית המשפט המחוזי
בתל – אביב – יפו
ת.א. 387/94

בעניין פירוק שו"דן שיווק ופרסום בע"מ

המבקשות: 1. פלפוס בע"מ
2. ישראפוט בע"מ

נמסרת בזה הודעה, כי ביום 19 בדצמבר 1994 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל – אביב – יפו בקשה לפרק את החברה הנ"ל, וכי בקשה זו תישמע בבית המשפט ביום 30 באוקטובר 1995 בשעה 09:00.

כל נושה או משתתף של החברה שרצונו לתמוך במתן צו הפירוק או להתנגד לו, רשאי להופיע בשעת הדיון, בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו, לאחר שימסור למבקשות הודעה על רצונו זה. את ההודעה יש למסור למבקשות או לשלוח בדואר באופן שתגיע לידי המבקשות לפי המען: ליפשא מאיר ושות', עורכי דין, רחוב דניאל פריש 3, תל־אביב 64731 לא יאוחר משעה 9:00 ביום 28 באוקטובר 1995.

לנושה או למשתתף שיבקש זאת, תמסורנה המבקשות תמורת תשלום העתק מהבקשה לפירוק.

יעקב שרגלמן, עו"ד
ב"כ המבקשות

מעבר לאופק של אסיה ואפריקה

אקטואליה נופים ותרבויות עם ספי בן־יוסף

סדרה בת 4 מפגשים בלווי שקופיות וסרטי וידאו שתערך במוזיאון ארץ־ישראל, תל־אביב.
רח' חיים לבנון 2, רמת־אביב (באודיטוריום קלצ'קין).

יום א' 22.10.95 בשעה 20:00
"יונאן - הסינים שאינם סינים".
יום א' 5.11.95 בשעה 20:00
"אל מפלי וויקטוריה ונהר הזמבזי, בעקבות סטנלי ולווינגסטון".
יום א' 19.11.95 בשעה 20:00
"וייטנאם - עשרים אחרי המלחמה".
יום א' 3.12.95 בשעה 20:00
"מונגוליה - עם חזר לערבות".

הזמנת כרטיסים באמצעות כרטיסי־אשראי
טל. 03-6415244 שלוחה 42
ובקופת המוזיאון בשעות 10:00-14:00.

מחיר הרצאה: 25 ש"ח. לזכאי הנחות: 20 ש"ח.
לחברי החברה להגנת הטבע
ולמנויי המוזיאון: 15 ש"ח.
לחיילים: 10 ש"ח.

מוזיאון ארץ־ישראל תל־אביב
החברה להגנת הטבע טיולי חו"ל

תיאטרון המחול והפרפר
פינה באוש
להקת המחול
מרק מוריס
להקת בת־שבע
אוהד נהרין
הבלט המלכותי הוואלוני (ליאז')
רומיאו ויוליה

המשכן לאמנויות הבמה
בית האופרה

לקבלת עלון מפורט התקשרו לטל. 03-6927777 או לפקס. 03-6927733
מחול עכשיו בשיתוף עם "ארטיס"

קשר ישיר
לפרסום מודעות
177-022-7575
קבלת מודעות מכל הסוגים ל"הארץ" ל"העיר" ו"לזמן תל אביב"

חייג
ואתה מנוי על
הארץ
04-623166/7 02-254245/8 03-5121333/44

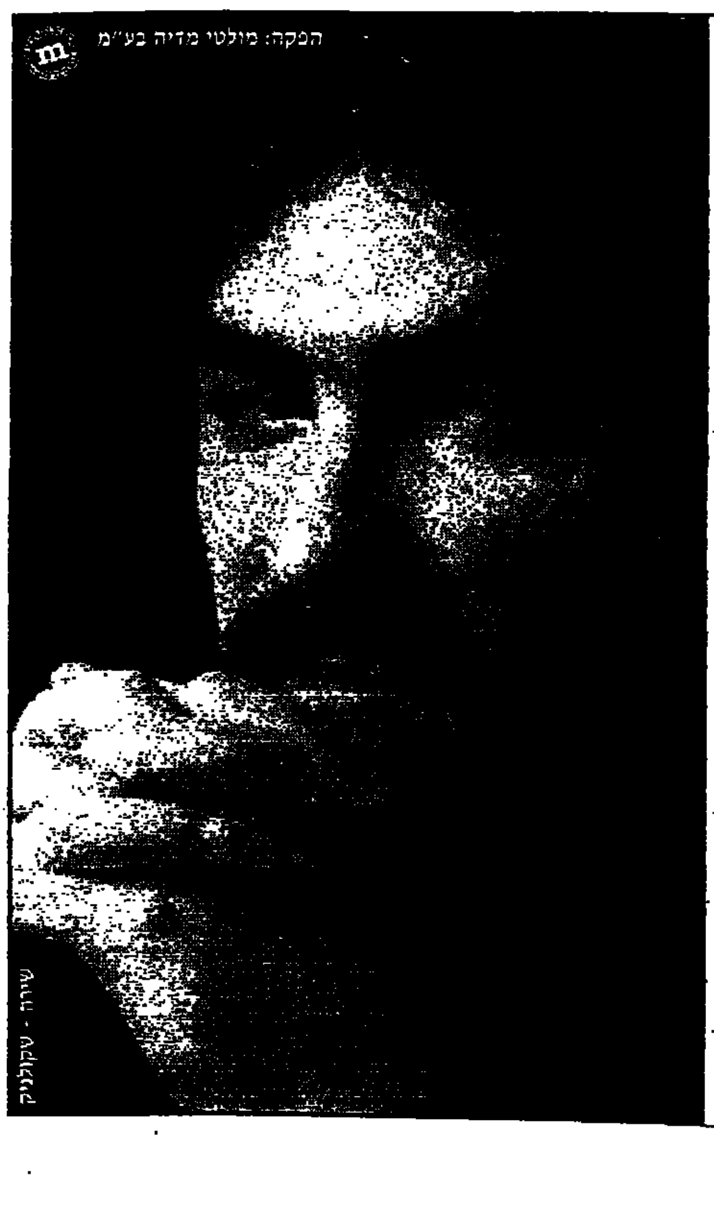

המכון לרפואת השינה במרכז הרפואי ע"ש ח. שיבא
מציג
ראדו לופו
מגדולי הפסנתרנים של ימינו
רסיטל חד־פעמי

שומאן "מחזות מימי הילדות" אופ. 15
שומאן "מחולות בני־ברית דוידי" אופ. 6
שוברט סונטה בלה מינור

תל אביב, היכל התרבות
יום ב' 23.10.95 בשעה 20:30

ההכנסות קודש למכון לרפואת השינה במרכז הרפואי ע"ש ח. שיבא.

כרטיסים:
קסטל. טל. 6047678, 03-6044725 וביתר המשרדים.

הנחה למנויי התזמורת הפילהרמונית הישראלית כנגד תלוש מס' 102.

למשלמים בישראכרט: 2 כרטיסים במחיר 1 בתמורה ל־210 ועד 310 כוכבים - המלאי מוגבל
הכי טוב ישראכרט

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

יומן

אי־אמון בצ'ילר

סיכוייה של ממשלת המיעוט הטורקית בראשותה של טאנסו צ'ילר, שהופלה שלשום בהצבעת אי־אמון בפרלמנט, להחזיק מעמד בשלטון היו קלושים מלכתחילה.

התערערות יציבותה של המערכת הפוליטית באנקרה צברה תנופה בחודשים האחרונים. באמצע ספטמבר עזבה ה־RPR, המפלגה הרפובליקאית העממית, את הקואליציה. לאחר ניסיונות להרחבת הקואליציה, שהסתיימו בלא כלום, החליטה צ'ילר להמשיך את עבודת ממשלתה, למרות הקשיים הצפויים לה כממשלת מיעוט. במקביל, החלה בטורקיה השביתה הגדולה של עובדי המגזר הציבורי. יומיים לפני הצבעת האי־אמון, ספגה צ'ילר מהלומה פוליטית נוספת: ארסין פאראלייאלי, מי שכיהן בעבר כשר האנרגיה הודיע שהוא מצטרף לארבעה חברים נוספים במפלגת השלטון, ופורש משורותיה, ובכך קיצץ עוד במספר מושבי המפלגה בפרלמנט.

חולשתה הגוברת של ממשלת צ'ילר נובעת גם מחילוקי דעות עקרוניים בנושאי כלכלה וביטחון. הבטחות שנתנו במסגרת התרבית הכלכלית החדשה לייצוב הלירה ולקיצוץ בשיעורי האינפלציה לא פתרו את המתחים המצטברים, המעיקים על המערכת הכלכלית והפוליטית. בחודשים האחרונים גם גבר הוויכוח סביב גודל סעיף 8 בחוק נגד הטרור, המאפשר לממשלה הטורקית לדכא כל ביטוי של לאומיות כורדית. לוויכוח הזה נכנסים גם היבטים כלכליים: באמצע דצמבר עתיד הפרלמנט האירופי לדון בצירופה של טורקיה לאיחוד המכסים של חברות האיחוד האירופי. אחד התנאים לשיתופה של טורקיה בהסדר הוא ביטולו של הסעיף הנדון. צ'ילר נקלעה ללחצים צולבים בסוגייה זו. כל הנושאים האלה עתידים עתה לקבל את ביטויים, ובהקצנה, במערכת הבחירות שנפתחה למעשה מיד עם נפילת הממשלה הנוכחית.

מיכל יניב

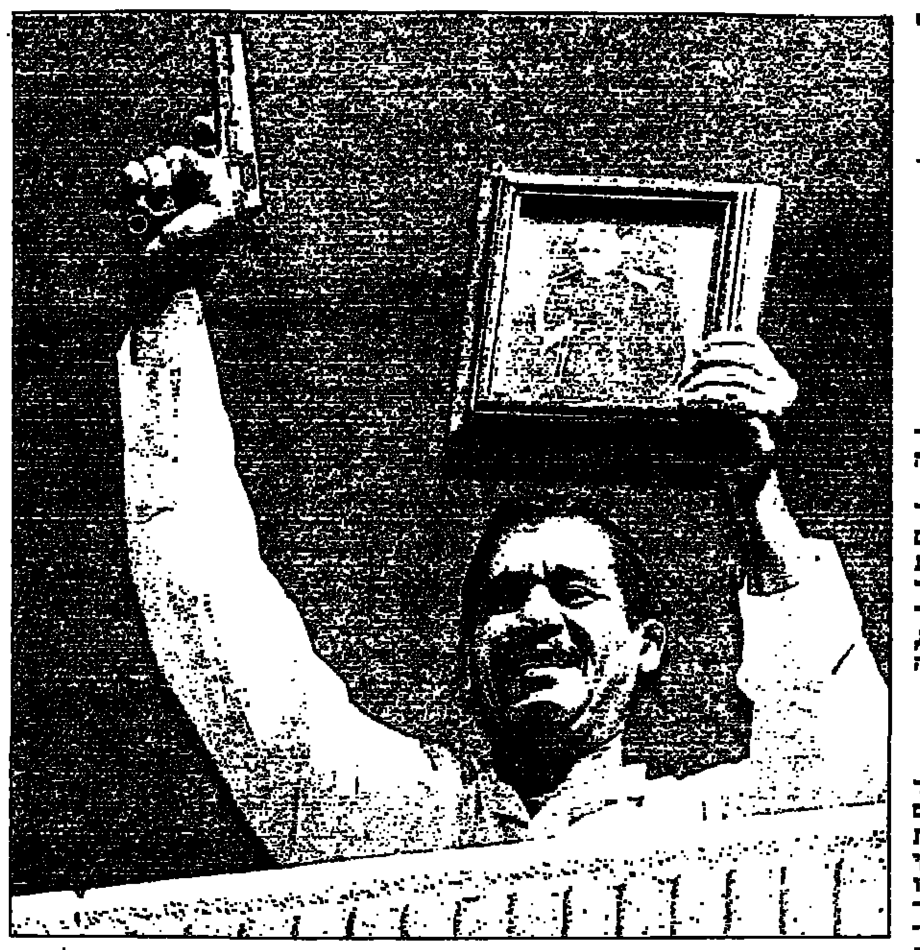

תצלום: רויטר

אזרח עיראקי יורה באוויר יריות שמחה, לאחר פרסום תוצאות משאל התמיכה בסדאם

חדשות חוץ

ממשלת עיראק: סדאם חוסיין זכה לתמיכת 99.96% מהמצביעים בבחירות

סדאם היה המועמד היחיד, והמצביעים התבקשו לאשר את המשך כהונתו עד סוף המאה

בגדאד (רויטר). מנהיג עיראק, סדאם חוסיין, זכה שלשום בניצחון סוחף במשאל, שבו התבקש העם להכריע אם ימשיך לכהן כנשיא עד לתחילת המאה הבאה, נמסר אתמול בדיווח הרשמי על התוצאות.

הממשלה מסרה, כי סדאם זכה ב־99.96% מתוך יותר משמונה מיליון קולות כשרים. אחוז ההצבעה היה 99.47%.

יום חג לאומי

עיזאת איברהים, יו"ר מועצת המהפכה השולטת בעיראק, הכריז על התוצאה ותיאר את הבחירות כ"יום בלתי נשכח בהיסטוריה של הערביות והאיסלאם". לדבריו, "צעד חשוב זה יפתח אופקים חדשים לעיראק ולעמה. זוהי מהלומה למדינות אשר רחשו איבה לעיראק והטילו ספקות בלתי מוצדקים בנוגע ללגיטימיות של משטרה ולזכות של עמה לבחור את צורת השלטון הרצויה להם".

"בבחירות מלאה הכריז העם על עמידתו כלפי המועמד, המנהיג סדאם חוסיין זכה", הכריז איברהים לקול תשואותיהם של מכובדים עיראקים ומוזמנים זרים.

הממשלה הכריזה על חג לאומי לציון יום הבחירות, ומשרד הדואר הנפיק בולים מיוחדים. תומכים של סדאם ירו אש אוטומאטית באוויר עם היוודע התוצאות הראשונות שלשום בערב, אך החגיגות היו מתונות, ואתמול בלילה היתה הבירה בגדאד שקטה והרחובות היו ריקים.

סוכנות הידיעות הרשמית של עיראק, INA, מסרה, כי משאל העם התנהל ללא תקריות מיוחדות, אך עדים מסרו שרוב ההצבעה התבצעה בפרהסיה, לעיניהם הבוחנות של פקידי הבחירות. כמה עיראקים אמרו, כי סוכנים ממשלתיים שיכנעו אותם שלא להטיל לקלפי פתקים ריקים.

העיתון הממשלתי "אל־עיראק" הדפיס עמוד ראשון מיוחד, שבו הודפסה סיסמת הבחירות "כן, כן לסדאם חוסיין" מאה פעמים.

להסיר את הסנקציות

הטלוויזיה העיראקית שידרה שירים וריקודים להאדרת שמו של סדאם, המכהן בתפקידו מאז 1979. סדאם מקווה, כי ההצבעה, בה אושר המשך כהונתו לשבע שנים נוספות, תשכנע את יריביו בחו"ל שיהיה עליהם להשלים עם קיומו.

ממשלת עיראק מקווה שמשאל העם, שהיה הראשון שהתקיים לאישור שלטונו של מנהיג עיראקי כלשהו, ישכנע את העולם שלא ניתן להדיח את סדאם. דבר זה עשוי לסייע לעיראק להביא לביטול הסנקציות הכלכליות, שהוטלו עליה לאחר שפלשה לכווית ב־1990, אמרו מקורות בכירים בעיראק. אחת מההצדקות לסנקציות הללו היא הטענה, שהן עשויות להחליש בסופו של דבר את סדאם במידה כזו, שמישהו בעיראק יוכל להדיחו. אולם סדאם הפגין עד כה יכולת עמידה מרשימה.

בכווית, אמר פקיד במשרד החוץ, כי נצחונו של סדאם מהווה ניסיון מגוחך להציג את שלטונו כדמוקראטי. "אין לכך כל קשר לדמוקראטיה", אמר הפקיד. "אף אחד לא מאמין לזה, לא בעיראק ובוודאי שלא מחוצה לה".

"סטירת לחי למערב"

אולם מנהיג לוב, מועמר קדאפי, כינה את משאל העם "סטירת לחי" למערב ולמדיניות הסנקציות שלו. "העם העיראקי נתן סטירת לחי היסטורית לפניו המתנצפות של המערב וגרורותיו", אמר קדאפי בהודעה שצוטטה שלשום על ידי סוכנות הידיעות הלובית JANA.

הסכם בטורקיה לחידוש הקואליציה בין השמרנים לסוציאל־דמוקרטים

הקואליציה תכהן כממשלת מעבר עד לבחירות המוקדמות

אנקרה (רויטר). ראש ממשלת טורקיה, טאנסו צ'ילר, אמרה אתמול כי הגיעה להסכם עקרוני לפיו תושב על כנה ממשלת הקואליציה עם שותפיה לשעבר מהמפלגה הסוציאל־דמוקרטית.

"הגענו להסכמה עקרונית על הקמת קואליציה", אמרה צ'ילר לכתבים לאחר שנועדה עם מנהיג מפלגת העם הרפובליקאית (CHP), דניז בייקאל.

צ'ילר נועדה עם הנשיא, סולימן דמירל, לפגישה בת 40 דקות, אך לא נמסר אם הלה נתן את ברכתו לממשלה המוצעת.

ראש הממשלה הפסידה שלשום בהצבעת אמון בממשלת המיעוט בת עשרת הימים שלה, שאותה הרכיבה לאחר קריסת הקואליציה. 13 מחברי מפלגתה – "מפלגת הדרך הנכונה" (DYP) – הצביעו נגדה.

דמירל, שדחה ביקור מתוכנן באוזב"ק כדי להתמודד עם המשבר הממשלתי שפקד את טורקיה, נועד אתמול בערב גם עם מנהיגי המפלגות האחרות.

צ'ילר מסרה, כי הקואליציה המחודשת תמשול במדינה בתקופת הביניים שעד לקיום בחירות מוקדמות. במקור, אמורות היו הבחירות להתקיים באוקטובר. "ייתכנו בחירות הול מחודש דצמבר. טורקיה נכנסה לתקופת בחירות", אמרה ראש הממשלה.

התפטרות מפקד משטרת איסטנבול סללה הדרך לפיוס

התפטרותו אתמול של מפקד משטרת איסטנבול, נג'דט מנזיר, חסיד הקו הנוקשה, סללה את הדרך לפיוס בין צ'ילר לסוציאל־דמוקראטים.

מחלוקת בעניינו של מנזיר היא שהביאה להפלת הקואליציה הקודמת בין המפלגה השמרנית של צ'ילר לבין הסוציאל־דמוקראטים ב־20 בספטמבר. הללו דרשו את התפטרותו של מנזיר – שמתח ביקורת פומבית על השר לזכויות האדם מטעמם – כתנאי להמשך השותפות בת ארבע השנים בשלטון. צ'ילר סירבה, והממשלה התפרקה באווירה של מרירות.

מנזיר הודה אתמול, כי פרש מתפקידו עקב המאבק הפוליטי שהתעורר. "אני מתפטר כדי שלא לגרום לבעיות חמורות יותר בימים הבאים", אמר מנזיר כפי שצוטט בסוכנות הידיעות האנאטולית.

גבוה באיכות, גבוה בנוחות, גבוה מעל כולם, ניצב מלון הדירות המפואר ביותר בתל-אביב, **מגדלות**. 30 קומות של בניה יוקרתית המוקפות בנוף של מים ושמים. **מגדלות** נהנה ממיקום מושלם, מספר פסיעות מחוף הים וקרוב לכל מרכזי העסקים והבילוי של תל-אביב. ב**מגדלות** תמצא שילוב אידיאלי בין מלון דירות לבית מגורים, כך שתוכל ליהנות ממגוון שירותי המלון ומפרטיות דירתך. הסטנדרט הגבוה של **מגדלות** מתחיל מהלובי המפואר ועד לאחרון הפרטים בדירה. איבזור הדירות ועיצובן, בריכת השחיה שעל הגג, חדר הכושר המשוכלל, חברת האבטחה והשמירה 24 שעות ביממה, כל אלה הם חלק מסגנון החיים החדש שמציב **מגדלות**. לבחירתך, מספר מועט של דירות יוקרה במגוון גדלים: 2, 3, 4 ו-5 חדרים ופנטהאוזים מפוארים.

בוא לדירה לדוגמא במגדלות ותראה במו עינייך מה היא דירת יוקרה אמיתית. מהדירה המרוהטת תוכל להשקיף מלמעלה על הנוף המרהיב, ולהתאהב במקום עם איכות החיים הגבוהה ביותר בתל-אביב.

זה הזמן לעלות גבוה ל**מגדלות**, בניין שתוכנן במיוחד לאלה הרגילים לחיות גבוה.

canadel · מגדלות · אשדרן

לפרטים ולתאום פגישה נא לפנות לניוב "בית אשדר", רח' בן יהודה 190, ת"א. טל. 5-204-204 (03) או 750077 (052)

מזג האוויר

תחזית להיום

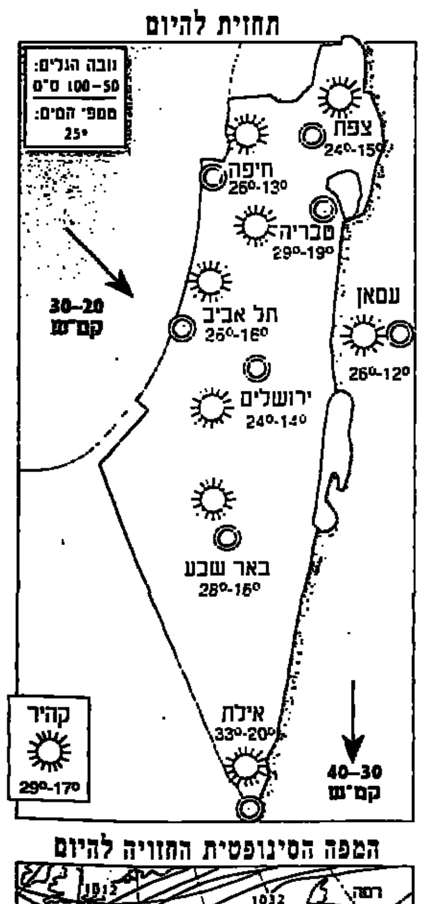

רביעי · חמישי · שישי

ללא שינוי

היום יהיה בהיר עד מעונן חלקית ללא שינוי ניכר בטמפרטורות. הים יהיה גלי; גובה הגלים מ־50 עד 100 ס"מ; טמפרטורת המים 25 מעלות. תנשב רוח צפון־מערבית במהירות של 20 עד 30 קמ"ש וישררו תנאים טובים לראייה.

תיאור המפה הסינופטית: אפיק מעל צפון אירופה ומערבה גורם שם למזג אוויר מעונן ולגשמים מקומיים. רכס מעל מזרח אירופה ומרכזה גורם במרכז אירופה למזג אוויר מעונן ובמזרח אירופה למזג אוויר בהיר וקר. אפיק רדוד במזרח הים התיכון גורם באזורנו למזג אוויר נאה.

מחר לא צפוי שינוי ניכר במזג האוויר; בימים חמישי ושישי – צפויה ירידה הדרגתית בטמפרטורות וייעשה מעונן חלקית בצפון ובמרכז ומעונן חלקית עד בהיר בדרום.

עומס החום

תחזית להיום	בוקר 7–12	צהריים 12–16	ערב 16–20	לילה 20–7
אזור הגליל	—	—	—	—
אזור הכנרת	—	בינוני	קל	—
אזור חיפה	—	קל	—	—
אזור תל אביב	—	קל	—	—
אזור ירושלים	—	—	—	—
צפון הנגב (ב"ש)	—	קל־בינוני	קל	—
אזור אילת	קל־בינוני	בינוני־כבד	בינוני	—

התחזית בעולם

	מינ'	מקס'	מזג האוויר
אוסלו	7	12	מעונן
איסטנבול	16	22	מעונן חלקית
אמסטרדם	12	17	גשם קל
אתונה	18	25	נאה
בודפשט	5	18	בהיר
בוסטון	4	14	בהיר
בוקרשט	12	20	מעונן חלקית
בייג'ינג *	10	22	בהיר
בנגקוק *	22	32	גשם לפרקים
בריסל	10	16	גשם קל
ברלין	12	15	מעונן
הלסינקי	2	8	גשם קל
וינה	5	12	מעונן
ואשינגטון	2	17	בהיר
ורשה	8	14	מעונן חלקית
ז'נבה	12	18	מעונן חלקית
טוקיו *	18	25	גשם קל
טורונטו	4	11	נאה
יוהנסבורג *	9	20	מעונן
לונדון	10	18	מעונן
לוס אנג'לס	16	24	בהיר
ליסבון	12	23	נאה
מדריד	6	22	נאה
מוסקבה	-5	5	נאה
מיאמי	25	31	גשם לפרקים
ניו דלהי *	24	27	מעונן
ניו יורק	6	17	בהיר
פאריס	10	16	מעונן
פראג	6	10	מעונן
פרנקפורט	13	16	מעונן
ציריך	12	16	מעונן
קופנהאגן	10	14	מעונן
רומא	9	25	נאה
ריו דה ז'נרו *	20	25	מעונן

* הטמפרטורות אתמול

המפה הסינופטית החזויה להיום

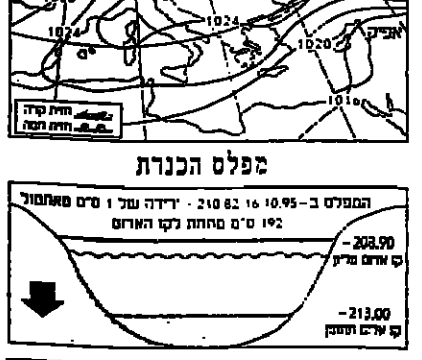

מפלס הכנרת

שמש/ירח

זריחת השמש 05:42
שקיעת השמש 17:08
זריחת הירח 22:12
שקיעת הירח 11:24

זיהום האוויר

ריכוזי תחמוצת דו־חנקנית, שנמדדו בימים 3.10 עד 9.10 (במיקרוגרם למ"ק אוויר)

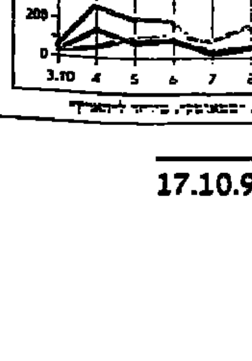

הארץ
כלכלה
יום שלישי 17.10.95 — העורך: נחמיה שטרסלר

בן אליעזר: האטה בשוק הנדל"ן וחוסר היענות למכרזי הקרקעות

"הקבלנים חוששים להסתבך והמשרד נאלץ לבטל מכרזים שפורסמו"

מאת זיו מאור

משרד השיכון ביטל בשבועות האחרונים מכרזים שפורסמו עקב חוסר עניין של קבלנים שלא נרשמו או שלא הגישו הצעות מחיר. כך גילה אתמול ל"הארץ" שר השיכון, בנימין בן אליעזר. נתון זה מצטרף לנתונים אחרים מביע על האטה מסוימת שניכרת לאחרונה בענף הנדל"ן.

לדברי השר, "ישנה האטה בשוק ויש חוסר היענות למכרזים בגלל החשש של הקבלנים להסתבך". עוד כי התחושה הנרגשת בחודשים האחרונים, גם בירידה משמעותית בקצב התחלות הבנייה ביחס לחודשים הקודמים.

עם זאת הודיע בן אליעזר, כי הוא מתכוון דווקא להאיץ את שיווק הקרקעות בחודשים הקרובים וכי משרדו יתן עדיפות ל-30 הפרויקטים, בהיקף עשרות אלפי יחידות דיור, שאותם הוליכה ועדת הפשרים להשגת הבנייה לקדם.

עוד אמר, כי "בתנאי שוק חופשי אני חייב לספק סחורה ובמחירים נורמליים. הבעיה היא בהתחלות הבנייה. בנק ישראל הוא מטפח על הבנקים, ואני אבלם, הואנים לצמצום ההלוואה הציבורית בכל מחיר, כך שהבנקים הגיעו לאשראי לנדל"ן בהיקף של 20% הם אינם יכולים להמשיך".

אבלט אמר בתגובה, כי אחריותו היא לדאוג ליציבות הבנקים וכי הוא מייצג את אינטרס הציבור המשקיע בהם את כספו. לדבריו, "כשישנה חריגה של מעבר ל-20% מסך האשראי לענף כלשהו, על הבנק להפריש אותו מסים לחובות מסופקים, בגלל העלאת רמת הסיכון. הדבר לא אוסר עליהם להמשיך ולהלוות".

עם זאת הסכים אבלט, כי ההגרשה השבת את ההלוואה לפתוח רווחיות, אך לדבריו "לקבלנים יש אפשרויות מימון נוספות – גיוס כספים מהציבור, מבנקים מחו"ל או הון עצמי שלהם". לדבריו, גם במדינות זרות התמוטטות בנקים באה בעקבות חשיפה מוגזמת לענף הנדל"ן: "גבול ה-20% אינו צריך לגרום להאטה בענף, ובכל מקרה, האטה, אם תבוא, תהיה מסוכנת יותר לבנקים ככל שגבול האשראי יהיה גבוה יותר".

מדדי המחירים

	מדד המחירים לצרכן		מדד המחירים הסיטונאיים		מדד התשומה בבנייה למגורים	
אינפלציה ב-86	19.7%		15.1%		24.0%	
אינפלציה ב-87	16.1%		20.9%		3.7%	
אינפלציה ב-88	16.4%		15.8%		16.8%	
אינפלציה ב-89	20.7%		19.5%		18.9%	
אינפלציה ב-90	17.6%		12.6%		17.0%	
אינפלציה ב-91	18.0%		14.6%		14.9%	
אינפלציה ב-92	9.4%		9.1%		8.7%	
אינפלציה ב-93	11.2%		7.2%		7.9%	
אינפלציה ב-94	14.5%		9.7%		11.5%	
החודש	המדד בנקודות	העליה באחוזים	המדד בנקודות	העליה באחוזים	המדד בנקודות	העליה באחוזים
ינואר 94	105.3	0.7	193.6	0.7	117.3	0.6
פברואר 94	105.9	0.6	194.7	0.6	118.6	1.1
מארס 94	107.0	1.0	196.5	0.9	119.4	0.7
אפריל 94	109.1	2.0	198.2	0.9	120.7	1.1
מאי 94	110.4	1.2	198.8	0.3	120.9	0.2
יוני 94	111.9	1.4	200.4	0.8	123.9	2.5
יולי 94	113.1	1.1	201.4	0.5	128.6	3.8
אוגוסט 94	114.3	1.1	203.0	0.8	131.2	2.0
ספטמבר 94	115.6	1.1	204.2	0.6	127.7	-2.7
אוקטובר 94	117.2	1.4	207.2	1.5	127.7	0.0
נובמבר 94	118.7	1.3	209.2	1.0	128.5	0.6
דצמבר 94	119.7	0.8	210.9	0.8	130.0	1.2
ינואר 95	119.9	0.2	106.0	1.4	131.7	1.3
פברואר 95	120.1	0.2	106.6	0.6	132.6	0.7
מארס 95	120.0	-0.1	107.4	0.8	133.6	0.8
אפריל 95	121.1	0.9	109.1	1.6	135.2	1.2
מאי 95	122.3	1.0	110.1	0.9	136.0	0.6
יוני 95	122.7	0.3	111.2	1.0	139.5	2.6
יולי 95	123.0	0.2	110.8	-0.4	143.7	3.0
אוגוסט 95	124.5	1.2	111.2	0.4	144.7	0.7
ספטמבר 95	125.7	1.0	112.5	1.2	143.9	-0.6

יומן

על מה השמחה

לפני חודשים אחדים הצליח שר האוצר לשכנע את הממשל האמריקאי להתיר לממשלת ישראל להשתמש במלוא המנה השנייה של כספי הערבויות בשנה הקרובה, כדי לממן את הוצאות התקציב. עד כה התיר הממשל שימוש כזה רק בכ-600 מיליון דולר מהמנה השנתית; שאר הכסף יועד למתן הלוואות לשוק הפרטי. התברר (כפי שהיה צפוי וגם נאמר לא פעם) כי לשוק הפרטי יש מקורות אחרים לאשראי, לפרקי זמן מתאימים יותר לצרכיו ובתנאי ריבית לא פחות, ואולי אף יותר טובים. ההיתר של הממשל ימנע את המצב המביש שבו הצטברו מאות מיליוני דולרים בבנק ישראל כאבן שאין לה הופכין.

ההיתר מאפשר להשתמש בשנה הבאה בכשני מיליארד דולר למימון החוב התקציבי, והשמחה באוצר רבה. בראיון עם כתב "מעריב" בוואשינגטון דחה שר האוצר את החשש כי השימוש בכספי הערבויות במסגרת התקציב יאפשר לו לנהל בשנה הבאה כלכלת בחירות, אם כי הוסיף, בכנותו, שעליו לדאוג לכך שהכלכלה לא תהיה למעמסה על מפלגת העבודה בהתמודדות על קולו של הבוחר ב-96'. "שני המיליארד שהתירו לנו האמריקאים לנצל בצורה אחרת, יחסכו לנו תשלומי ריבית גבוהים יותר בשוק המקומי", הוסיף שוחט. במלים אחרות: במקום להנפיק איגרות חוב וללחוץ את הריבית השקלית למעלה, יקחו הלוואות בחו"ל וישלמו ריבית דולרית נמוכה מעט יותר (נכון).

ההישג של שר האוצר, שהוצג כ"מתנה" אמריקאית לראש הממשלה בעת ביקורו האחרון בוואשינגטון, עבר בשקט ופה ושם גם זכה לשבחים. הגורמים השוקדים לעקוב אחרי כלכלת ישראל ולדרוש את טובתה, לא התריעו במיוחד על משמעותו הכלכלית השלילית.

ומה המשמעות? מימון תקציב באמצעות הלוואה במטבע זר מחו"ל כמוהו כהדפסת כסף: במקום שבנק ישראל ידפיס שקלים כנגד התחייבות של ממשלת ישראל, הוא מדפיס שקלים כנגד התחייבות של ממשלת ארה"ב. ההדמה למשק, דומה. כידוע נאסרה הדפסת כסף בחוק, אבל לא נאסר על הממשלה לממן את התקציב בהלוואות בכלל ובמטבע חוץ בפרט.

מימון הגירעון באמצעות הון מקומי שגויס כנגד איגרות חוב ממשלתיות מעלה את הריבית, אבל הכסף נשאב מן המשק ומצמצם את הביקושים (אם כי לא במלוא הסכום, כי חלק בא על חשבון החיסכון). לעומת זאת, מימון הגירעון באמצעות הלוואה במטבע חוץ הוא הזרמה נטו וכמו היא ההשפעה על הביקושים המקומיים. השאלה היא אם יוכל בנק ישראל לנטרל הזרמה זו באמצעות ספיגה נגדית. מאחר שהכיוון המוניטרי שמפעיל הבנק הוא כבר עתה מרחיק לכת, יש ספק גדול בכך. מכל מקום, גם כיוון נוסף, אם יצליח, יגרום לעליית ריבית.

השפעה שלילית נוספת של ההיתר האמריקאי: תמריץ עקיף להגדלת הגירעון התקציבי, שעלול אמנם להיות גבוה מהמתוכנן מסיבות אחרות, אך הידיעה שיש לגירעון מימון נוח וכשר בעיני בנק ישראל והממשל, מקילה על ההשלמה עם החריגה.

בנסיבות אלה, ההישג שהשיג שר האוצר מפוקפק למדי, והשמחה עליו אינה במקומה.

אברהם טל

פארק תעשייה בהשקעה של 12 מיליון דולר מוקם סמוך למחסום ארז

מאת רונית מורגנשטרן

פארק תעשייה הייטק מוקם סמוך למחסום ארז ברצועת עזה. הפארק, בשטח של כ-22.5 אלף מ"ר נטו יוקם בהשקעה כוללת של כ-12 מיליון דולר. מדובר בפארק הראשון מתוך תשעה המתוכננים לקום כחלק מתוכנית הממשלה באזור. שאר הפארקים מצויים בשלבי תכנון ראשונים.

להקמת הפארק, הוקם מרכז דוכיפת לשלום, חברה ארבעה משקיעים: דוד והאן ודוד עבאס, באמצעות חברת יורולנד, ארז ברנוד – משפטן ואבי הרעיון, וכן עו"ד מתי פיכמן, באמצעות מרכז דוכיפת השקעות ופיתוח. לדבריהם, מתנהלים מו"מים עם משקיעים פלשתינאים וירדנים לרכישת שטחים במקום.

בשלב זה הושקעו עד כה כ-4 מיליון דולר. הקבוצה רכשה באזור התעשייה ארז שטח של כ-20 דונם עליו היא תקים את המבנה ובו 288 אולמות בגדלים שונים בשתי קומות.

לדעת פיכמן, מיקום הפארק התעשייתי פותר את הקושי בכניסת עובדים פלשתינאים לישראל, מציאות שאינה מאפשרת ליצרנים ישראלים לבצע את כל תהליכי הייצור בארץ. הכוונה היא שהפארק יספק תעסוקה לכ-10,000 עובדים.

כשליש מהפרויקט, 8,000 מ"ר, נמכר ב-1,080–1,500 דולר למ"ר. כ-11 אלף מ"ר מיועדים לשכירות במחירים שבין 8 ל-18 דולר למ"ר. 2,000–3,000 מ"ר מיועדים למרכזים לוגיסטיים כגון שירותי בלדרות, עמילות מכס, בנקים וביטוח. שטחים אלו נמכרים ב-1,500–2,500 דולר למ"ר.

חריש יבקש מקנטור לפטור ממכס ייצור ישראלי בגדה

מאת גד פרץ

שר המסחר והתעשייה, מיכה חריש, ייפגש היום עם נציג הסחר האמריקאי, מיקי קנטור, בעניין שיתוף הפעולה ישראל-ארה"ב-קנדה. הפגישה תתקיים לאור התקדמות המו"מ להקמת אזור סחר חופשי בין ישראל לקנדה, ולאור הצטרפותה של קנדה להסכם נפט"א (ארה"ב-קנדה-מקסיקו). חריש מתכוון להציע לקנטור הסדר צבירה משותף לארה"ב, ישראל וקנדה, שיפטור ממכס מוצרים המעובדים בשת"פ בין תעשיות מ-3 המדינות.

בנוסף, ידון שיתוף פעולה אזורי – ישראלי-פלשתיני – לקראת ועידת עמאן. השניים יסכמו דרכים למימוש הרצון האמריקאי להחיל את הסחר החופשי גם על הפלשתינאים – דבר שיאפשר לפלשתינאים לשווק מוצרים לארה"ב ללא מכס ויכיר הכרה מלאה בייצור ישראלי בגדה. בנוסף ידונו בשת"פ במסגרת ארגון הסחר העולמי.

מבזק

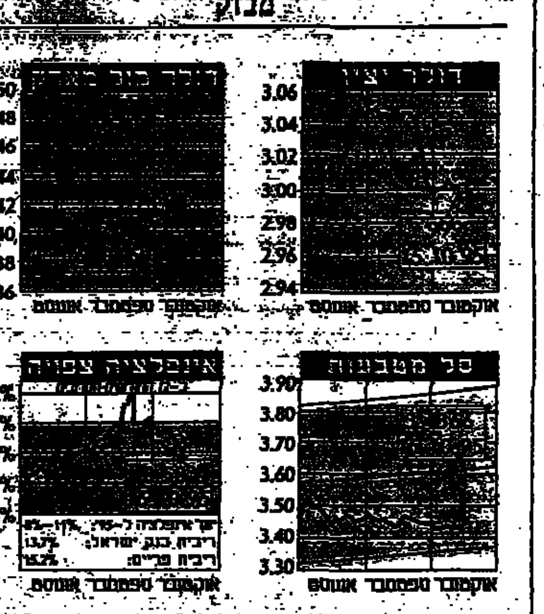

ירושינוי במועצות הפועלים נועד לתכלית פוליטית פסולה", קובעת חוו"ד משפטית שהזמין חבר מזכירות מועצת הפועלים. רשת: חוו"ד פוליטית (עמוד 2ג)

• • •

תשואה נומינלית של 0.6%–1.14% לקונצ'ג של הבינלאומי בספטמבר (עמוד 2ג)

• • •

יתרונן של מערכות הדיווח המודרניות הוא בנגישות למשתמשי הקצה ללא צורך במתכנתים (מחשבים, עמוד 3ג)

• • •

סקר: ארגונים מאבדים שליטה על מידע חיוני בסביבת שרת/לקוח (מחשבים, עמוד 3ג)

• • •

פותח אמצעי לצמצום גניבת שיחות מטלפונים סלולריים (מחשבים, עמוד 3ג)

• • •

בריל תעשיות נעליים – קו ייצור חדש (ריכוז תעשייתי, עמוד 3ג)

• • •

עליות חדות בלנגב בעקבות מאדג' (עמוד 4ג)

• • •

השקל עדיין מלך. גם אחרי המדד וגם אחרי החגים, האופציות השקליים עדיין שולטים בזירה הדולרית (עמוד 4ג)

רווחי החברות בארה"ב עולים על התחזיות של רואי השחורות. חברות לא מעטות מדווחות על רווחי שיא ברבעון השלישי (בעולם, עמוד 6ג)

עלייה של 8.4% במלאי העסקי של ארצות הברית בחודש אוגוסט (עמוד 7ג)

• • •

חברת מיצובישי שוקלת לפרק את השותפות העסקית שלה עם קרייזלר (עמוד 7ג)

בנין דומה בתל-אביב $3,500* למ"ר

M1- בנין המשרדים החדש החל מ- $1,700* למ"ר

*המחיר בדולרים שווה ערך לשקלים ואינו כולל מע"מ

מתחם ראשון
מתחם הרכב והמשרדים הראשון בישראל

אנשי עסקים, בעלי מקצועות חופשיים ונציגי חברות בינלאומיות, נמנים על קהילת העסקים שכבר הבטיחו לעצמם מקום באחד ממשרדי הפאר ב-M1.

M1 - 8 קומות של משרדים מפוארים, המשקיפים אל הים, ברמת גימור בינלאומית.

M1 - מסעדת עסקים אקסקלוסיבית, מועדון בריאות וחדר כושר משוכלל.

M1 - חניון תת קרקעי - ענק.

M1 - משכנתאות עד 75% וערבות בנקאית לכל רוכש.

שיווק בלעדי: אנגלו-סכסון
אגף לשיווק פרוייקטים מסחריים
ת"א- 03-6919245, ראשל"צ- 03-9671717
משרד מכירות באתר:
טל. 03-9627908, טלפקס. 03-9627942
רח' סחרוב (מול קניון הזהב) ראשל"צ

חברת המזרח לשווק מכוניות בע"מ

kardan קרדן נדל"ן בע"מ

UMI Israel

צווארון לבן / צבי הראל

בקיעים במסך ההתאגדות

ביהמ"ש נעתר באחרונה לבקשת יבם "להרים את מסך ההתאגדות" של עידית, חברה בת של הסנה, שחבה ליבם 5 מיליון דולר

חברה מוגדרת אישיות משפטית הנפרדת מבעלי מניותיה ומנהליה. זהו אחד מעקרונות היסוד בפעילותן של חברות.

עו"ד יוסי כהן, שחיבר שלושה ספרים בדיני חברות, מציין בספריו כי בתי המשפט בדרך כלל מכבדים את העיקרון של האישיות המשפטית הנפרדת, אלא אם הוכח כי בעלי החברה או מנהליה עשו בו שימוש לרעה. כהן נותן כמה דוגמאות לחריגה מהכלל של האישיות המשפטית הנפרדת: תרמית, הברחת נכסים, מצג שווא, התחמקות מביצוע חוזים ועוד. התעלמות מעקרון האישיות המשפטית הנפרדת היא "הרמת מסך", הגורמת לכך שבעלי החברה או מנהליה לא יוכלו להסתתר מאחורי "האישיות המשפטית הנפרדת". משמעותה של "הרמת מסך" היא יצירת יחס ישיר בין החובות והזכויות של החברה לבין בעליה או מנהליה.

לפני כמה ימים הורה שופט ביהמ"ש המחוזי בת"א, אורי גורן, "להרים את מסך ההתאגדות" של חברת עידית שירותי מחשב – חברה בת של חברת הביטוח הסנה, וזאת לבקשת יבם. יבם טענה, כי עידית חייבת לה כ-5 מיליון דולר. עוה"ד עדן גפני ורינה דבי, שייצגו את יבם, טענו כי עידית הציגה מצג כוזב כי הסתירו מנהליה את העובדה שהיא ריקה מתוכן. השופט קיבל את טענות פרקליטי יבם, וקבע כי יבם תיכלל מעתה בין נושי הסנה.

פסק הדין של השופט גורן הוא הזדמנות לבחון מקרה בו מתעלם ביהמ"ש מעקרון היותה של חברה אישיות משפטית נפרדת.

בנובמבר 91' נחתם הסכם בין יבם לבין עידית, לפיתוח והתקנת מערכות מחשבים ותוכנה במשרדיה של הסנה. בטרם הגיע מועד פירעון התשלום הראשון קיבל עסקיה של הסנה ומונה לה מנהל מיוחד – עו"ד דב וייסגלס. כתוצאה מכך לא היה ביכולתה של עידית לעמוד בהתחייבויותיה. 4 התשלומים הראשונים (מתוך 60) שולמו ליבם ע"י הנהלת המנהל המורשה. לאחר מכן הם הופסקו כליל.

יבם הצליחה לממש רק חלק מרכושה של עידית, מכיוון שתוך כדי שהתברר חסרת רכוש של ממש. הרכוש היחיד שמומש על ידי יבם הוא זה שהיא עצמה סיפקה לעידית (הרכוש היה משועבד ליבם). כיוון שכך, ביקשה יבם שביהמ"ש יכיר בה גם כנושה של הסנה בעזרת "הרמת המסך" של החברה הבת.

גורן. יבם תיכלל בנושים

וייסגלס. מבחן ל"הרמת מסך"

בפסק הדין מייחד השופט מקום ליחסי עידית-הסנה. הוא קבע, כי לעידית לא היה כל קיום עצמאי – פיננסי או עסקי – בנפרד מהסנה; לא היתה לה כל פעילות מסחרית אחרת במנותק מהסנה ולא היו לה מקורות פיננסיים. הציוד שנרכש רשמית בעסקה עם עידית הותקן באגפי מערכות המידע בהסנה ושימש בפועל את החברה האם בלבד. כמו כן הוכח, כי עידית אינה מנהלת חשבון בנק; הנהלת החשבונות שלה מתנהלת ע"י הסנה ודמי הניהול משולמים ע"י הסנה. "בנוסף", מציין השופט, "מנהליה של עידית התמנו מתוך מנהלי הסנה, משרדי עידית פעלו מתוך משרדי הסנה, והמשכורות כל עובדי המחשב התמיכן באגף שולמו מתשלומים של הסנה. הפרויקט כונה והוצג כפרויקט הסנה".

השופט גורן: לעידית לא היה כל קיום, עסקי או פיננסי, נפרד מהסנה. הציוד שעידית רכשה הותקן בהסנה ובפועל שימש את הסנה בלבד

השופט מבהיר, כי אין מקום לטענה, כי צד המכיר באישיותן המשפטית הנפרדת של שתי חברות קשורות, לא יכול לטעון – בשלב מאוחר יותר – ל"הרמת מסך". בפרק העסק במצג השווא מציין השופט, כי לאור המסמכים והעדויות הוא שוכנע כי בעת המו"מ – גם לאחר שנקבע כי החוזה יחתם עם עידית – יצרה הסנה מצג שלפיו היא זו שלאמיתו של דבר עומדת מאחורי החוזה. באותו הקשר כתב השופט: "דעתי היא, כי יבם לא צריכה היתה להבין אחרת וזאת בהסתמך על שני גורמים מרכזיים: הסנה היא שניהלה את המו"מ לאורך כל שלביו; היא זו שהיתה אמורה לעשות שימוש בציוד המחשבים והתוכנות שנרכשו, והדבר לא השתנה בצרכים, בתנאים, במשתתפים וכיו"ב, גם לאחר שנודע כי עידית היא המתקשרת: העובדה היא, כי עידית הוצגה והיתה חלק אינטגרלי מהסנה, ושלא היה לה קיום בלעדיה".

המנהל המורשה של הסנה, עו"ד וייסגלס, טען כי המבחן היחיד ל"הרמת מסך" הוא מבחן השימוש לרעה במסך ההתאגדות, וכי הנסיבות היחידות המצדיקות "הרמת מסך" הן: כשהחברה נוסדה למטרות תרמית; כשלא התקיימה בפועל כל אישיות נפרדת; כשבעלי המניות עירבבו את נכסי החברה בנכסיהם הפרטיים, או כשבעלי החברה ניהלו אותה על בסיס הון מניות מינימלי, תוך מימוש מטרות שלשמן נוצר עקרון האישיות המשפטית הנפרדת.

השופט גורן קיבל את טענתו של עו"ד וייסגלס, כי עידית אכן לא הוקמה למטרות תרמית. זאת ועוד: השופט קבע, כי לא היה נעתר לבקשת יבם, לולא היו באים כמה גורמים מצטברים: יחסי עידית-הסנה והאפיינייה של עידית עצמה כחסרת תוכן, וכן היותה נעדרת חשבון בנק.

המנהל המורשה טען, בין היתר, כי יש לצמצם את הנטייה "להרים את המסך" למקרה בו החברה האם (הסנה) היא חדלת פירעון, שכן אז מוטל הנטל על צדדים שלישיים שלא חטאו – נושים אחרים של הסנה. גם טענה זו דחה השופט.

בנוגע להשפעת המבנה הקונצרני (סנה והחברות הבנות שלה) על עקרונות הרמת המסך, כתב השופט: "הנטייה לייחס את פעילות החברה הבת לחברה האם גוברת כשהחברה האם קיימת, כמו במקרה זה, שליטה במדיניות ובניהול העסקי של חברה הבת".

בעת המשפט נטען, כי הסנה ועידית עשו תרגיל מס: מכיוון שהסנה לא היתה יכולה לקזז מע"מ בגין העסקה (כ-800 אלף דולר), ביצועה נעשה בידי עידית שקיבלה את מלוא המע"מ. הסנה לא היתה יכולה לקזז את המע"מ, הואיל וחברות ביטוח לא גובות מע"מ על פעילותן, ומכאן שאין לה ממה לקזז.

השופט לא ביסס את פסקדינו על תרגיל המס ואין התייחסות כלשהי בפסקהדין לכך.

הסנה חויבה בהוצאות משפט כוללות של 15 אלף שקל.

هكذا من الأصل

هكذا / من الأصل

שיחה

עם ד"ר דניאל איזנברג, מנכ"ל חברת טריאנגל טכנולוגיות:
על חדירת חברות ישראליות לשוק היפאני

האתגר הוא בפריצת מחסומי התרבות

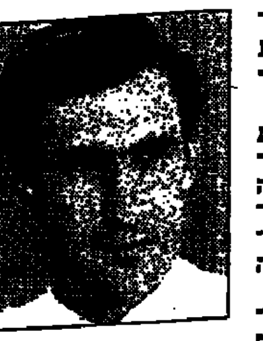

מהם מאפייני השוק היפאני החשובים מבחינת חברות ישראליות הרוצות לחדור אליו?

הדבר תלוי בתחום הפעילות של החברה. ישנם תחומים מסוימים בהם השוק היפאני מהווה גורם חשוב והנוכחות בו הכרחית. כך למשל תעשיית השבבים, שכל חברה הפועלת בה חייבת להפגין נוכחות ביפאן.

השוק היפאני מאופיין בריכוזיות רבה, יותר מבשווקים אחרים. השוק יחסית הומוגני בדרכי פעולתו ונהליו. למרות הפתיחות ההולכת וגוברת, בין השאר כתוצאה מתוקף של הין ומכך שיש טכנולוגיות שנמצאות רק במערב בתחומים כמו מולטימדיה ותקשורת נתונים, יש מחסומים של שפה, תרבות וקשרים, המהווים אתגר לכל חברה זרה.

תן עצה לחברות הרוצות לחדור לשוק היפאני.

לנתח טוב את תרבות השוק עבור החברה שלהם. אם מסיקים כי השוק היפאני הוא שוק אסטרטגי, אין ברירה אלא להשקיע מאמץ רב ומשאבים ניהוליים וכספיים כדי להיכנס אליו בצורה הטובה ביותר. מציאת שותף, אם הוא נבחר בצורה נכונה, יכולה להביא לפריצת הדרך ולהוות נכס לחברה הישראלית. הטעויות הנפוצות הן לבחור במציע הראשון שמציע את עצמו ולחפש קיצורי דרך. חשוב לא להתייחס לשוק היפאני בקלות דעת. אסור להגיע לא מוכנים לפגישות. לדוגמה: אי הכנת מערך שיווק, אי עמידה בלוח זמנים ויצירת ציפיות מופרזות.

מה לגבי השקעות יפאניות בארץ?

כל התחום הטכנולוגי – תקשורת נתונים, תוכנה, מיקרו אלקטרוניקה ועוד, בו לחברות הישראליות יתרון מובהק – מעניין את היפאנים. אולם ההשקעה נעשית לא כדי ליצור רווחי הון, אלא לעתים קרובות כדי לתת ביטוי של הידוק הקשר בין החברה היפאנית לחברה הישראלית. לכן, יש לצפות להשקעות יפאניות של בין 5% ל־20% בחברות ישראליות ליצירת שותפות אסטרטגית, ולא כדי ליצור רווחי הון. לחברות המשקיעות זמן ומשאבים ומצליחות לחדור, זהו שוק טוב ונאמן. הלקוחות והמפיצים נאמנים לטווח ארוך אם נותנים את התמיכה הדרושה לשוק, הן במתן אינפורמציה ורעיונות חדשים והן בפתרון בעיות.

מאת גד פרץ

"השינוי במועצות הפועלים נועד לתכלית פוליטית פסולה"

כך קובעת חוו"ד משפטית שהזמין חבר מזכירי מועצות הפועלים

מאת חיים ביאור

השינוי המתוכנן במועצות הפועלים, על ידי צמצום מספר המועצות והפיכתן ל"מרחביות", אינו חוקי, ונועד לתכלית פסולה של הגדלת כוחו של רם בהסתדרות. כך נאמר בחוות דעת משפטית שהזמין חבר מזכירי מועצות הפועלים, בראשות פיני קבלו.

חוות הדעת, שהוכנה בידי עו"ד יעל רולב, מתייחסת להחלטה שיזם יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, בועידת ההסתדרות בינואר 95', לפיה 70 מועצות הפועלים המקומיות הפרוסות ברחבי הארץ יהפכו ל־25–30 מועצות מרחביות ובכל אחת ממועצות הפועלים המרחביות ימונה מנכ"ל מקצועי, שיפעל לצד מזכיר המועצה הנבחר.

בחוות הדעת של עו"ד לב נסטן נאמר שהחלטות הועידה לא התקבלו ברוב הדרוש לפי חוקת ההסתדרות, כלומר שני שלישים מהמצביעים. בהמשך נאמר שההחלטות מנוגדות להבטחות רשימת רם לבוחרים להנהגת דמוקרטיה בהסתדרות ולהעמקת הקשר הישיר והאחריות של הנבחר לבוחריו.

"הקשר האישי של מזכיר מועצת הפועלים המקומית עם ציבור בוחריו ייפגע עקב השינוי המתוכנן", מציינת חוות הדעת. "המזכיר לא יוכל לפעול למתן שירותים ולמילוי הבטחותיו לחברי ההסתדרות, כאשר יהיה נתון לפיקוח 'עליון' וכאשר תקציביו יקוצצו, בניגוד לחוקת ההסתדרות כפי שהיתה בעת הבחירות האחרונות, לפיה מועצת הפועלים היא הגוף העליון בתחום שיפוטה, סעיף שקיים בחוקה וטרם שונה פורמלית".

מזכיר מועצת פועלי גבעתיים, יצחק אורטמן, מסר שבעקבות חוות הדעת יפנו מזכירי מועצות הפועלים לבית המשפט המחוזי בבקשה להורות על ביטול הרפורמה שמתכנן רמון בתחום זה.

רמון: חוו"ד פוליטית

בתגובה אמר אתמול היו"ר רמון: "זו חוות דעת פוליטית ולא משפטית. מיזוג מועצות הפועלים והפיכתן למרחביות לא החל בקדנציה שלי, אלא לפני שנים רבות. ב־2–3 אזורים בארץ יישמה מפלגת העבודה החלטה שלה עצמה, ומיזגה 12 מועצות פועלים ל־3 מועצות מרחביות. איזו זכות יש עכשיו לאנשי מפלגת העבודה לטעון כלפיי"

ישראל, מצרים וירדן ידונו בהרחבת השיווק התיירותי המשותף לאירופה

מאת עידית רוזנבלום

שר התיירות, עוזי ברעם, ייפגש היום עם שרי התיירות של מצרים וירדן לדיון בהמשך פיתוח השיווק התיירותי המשותף של 3 המדינות. כיום מתקיים שיווק תיירותי משותף של ישראל וירדן בארה"ב והכוונה היא לשלב את מצרים בשיווק זה ולהרחיבו לתחום האירופי.

השרים ידונו גם בקידום הפרויקטים התיירותיים המשותפים לישראל וירדן לקראת ועידת עמאן המתקיימת בסוף החודש. מדובר בפיתוח הריביירה המשותפת בים סוף והקמת פארק באזור ים המלח.

המפגש המשולש יתקיים בוועידת ארגון התיירות העולמי, שנפתחה אמש בקהיר. בוועידה, המתכנסת אחת לשנתיים, תידון לראשונה האפשרות שנציג ישראלי ייבחר כחבר הוועד המנהל של הארגון העולמי.

מזכיר ארגון התיירות העולמי, אנטוניו אנריקה סביניאק, מסר בהרצאה שנשא בחודש שעבר בוועידת רה"מ לתיירות, כי על פי תחזיות הארגון יגדל חלקו של המזה"ת בשנים הקרובות מבחינה תיירותית, מ־8 מיליון תיירים ב־94' ל־18 מיליון ב־2010. סביניאק ציין, כי ב־94' הובילה מצרים את האזור במספר התיירים שביקרו בה.

תשואה נומינלית של 0.6%–1.14% לקופה"ג של הבינלאומי בספטמבר

מאת גבי פרץ

קופות הגמל של הבנק הבינלאומי השיגו בחודש ספטמבר תשואה נומינלית חיובית של 0.6%–1.14% המהווה תשואה ריאלית שלילית של 0.06%–0.59%. בתשעת החודשים הראשונים השנה הניבו הקופות תשואות ריאליות חיוביות של 0.72%–2.4%.

מתחילת השנה מסתכמת הצבירה החיובית בקופות הגמל ובקרנות ההשתלמות של הבינלאומי ב־28 מיליון שקל, לעומת צבירה שלילית של 4.8 מיליארד שקל בכל המערכת. הנתונים לא כוללים את קרנות ההשתלמות של המורים, שעברו לניהול הבנק בתחילת ספטמבר.

קופת הגמל מיטב הניבה בספטמבר תשואה נומינלית של 0.71%. מתחילת השנה רשמה הקופה תשואה נומינלית של 6.78% וריאלית של 1.81%.

להלן התשואות הנומינליות שהשיגו יתר הקופות בספטמבר (בסוגריים תשואה נומינלית וריאלית מתחילת השנה): עתידות 0.69% (6.53% ו־1.57%), קרן השפע 0.73% (6.45% ו־1.49%), המלאכה 0.92% (6.73% ו־1.76%), פיצויים בינלאומי 0.7% (6.89% ו־1.91%), משתלם א' 0.72% (6.49% ו־1.53%), משתלם ב' 0.77% (7.4% ו־2.4%), תעוזה 0.6% (5.65% ו־0.72%), מתן 1.14% (6.25% ו־1.3%).

סך הנכסים המנוהלים ע"י הבינלאומי הגיע בסוף ספטמבר ל־5.29 מיליארד שקל.

אנשים ועסקים

סורוס. לא הביע נכונות

מושונוב. פרסומת למיפקד

רמות. האורחים יפוצלו

סורוס ספקן לגבי עמאן

איל ההון האמריקאי ג'ורג' סורוס לא גילה התלהבות לבוא ולהשתתף בוועידת עמאן.

שר הכלכלה יוסי ביילין נפגש ביום שישי האחרון עם סורוס לארוחת ערב בניו־יורק במהלכה ניסה לעניין אותו ביתר מעורבות בפיתוח הכלכלי של המזרח התיכון. סורוס שמע סקירה על התהליכים המדיניים באזור וכן על מצב כלכלתה של ישראל. הגם שסורוס לא שלל את בקשתו של ביילין לבוא לעמאן, הוא לא הביע נכונות לבוא לוועידה.

סורוס, החבר בקבוצת קלארידג'־אריסון המתמודדת על רכישת בנק הפועלים, כלל לא שאל שאלות בנוגע לעניינים הקשורים לבנק.

חיים הנדוורקר
ניו יורק

שלב שלישי למיפקד

השלב השלישי במסע הפרסום של מיפקד האוכלוסין ייפתח היום לקראת הפצת השאלונים ויימשך עד 26 באוקטובר. המסע שהוכן ע"י לשכת הפרסום הממשלתית, כולל 4 שלבים. מסע הפרסום החל ב־6 באוגוסט ובשלב הראשון התייחס לגיוס עובדים, עד ל־21 בספטמבר. בשלב השני שהתקיים עתה, החל מ־1 באוקטובר, מוזהרים לציבור על קיומו של המפקד. היום כאמור, ייפתח השלב השלישי בו יוסבר איך למלא את השאלון ולאן לפנות אם נתקלים בבעיות. השלב הרביעי של הפרסום יתייחס לאיסוף השאלונים. 4 סרטוני פרסומת, בכיכובם של מוני מושונוב ושלמה בר־אבא, מלווים את כל אחד משלבי המפקד, בנוסף לג'ינגלים ברדיו, ולפרסומים בעיתונות בשלבי ההוצאות והחזרת המידע על המפקד.

זוהר בלומנקרנץ

פרופיל של פאב

פרופילים עסקיים בהתאם לענפים שונים, המיועדים להדרכת יזמים המבקשים להקים עסקים חדשים, הוכנו במשותף ע"י מרכזים לטיפוח יזמות (מט"י) ובנק הפועלים. המשרד מיועד גם להדרכת חונכים ומלווים לעסקים בתחילת דרכם.

בשלב ראשון הוכנו 14 פרופילים ענפיים בנושאים כמו: ארוח כפרי, גינון, דפוס, פאב, ביגוד, אופטומטריסטים, ביטוח, רפואת שיניים. בשלב השני יתווספו 16 פרופילים חדשים. הנתונים לפיתוח הוכן הניתוח הכלכלי מתבססים על מאגרי המידע שנאספו ב־20 מרכזי טיפוח היזמות מעסקים בתחומים והים, ומנסיון עם יזמים שנאספו במט"י במשך ארבע שנים.

זוהר בלומנקרנץ

תשבוחות איריות

משלחת תעשיינים של 12 חברות מצפון אירלנד צפויה להגיע לישראל ב־25–27 באוקטובר. החברות יגיעו לת"א לסדרת פגישות עסקיות עם לקוחות ישראליים פוטנציאליים. המשתתפים במשלחת מייצגים מגוון רחב של התעשייה בצפון אירלנד. ג'ון הינג, שיעמוד בראש המשלחת אמר: הסכמי השלום האחרונים חיזקו עוד את הכלכלה בישראל שהולכת ומתחזקת בשנים האחרונות. לדבריו, יתרונות כלכליים צפויים לצמוח מן ההסכמים לקראת יציבות פוליטית רבה יותר.

גבי פרץ

6,000 מאמיני כנסיית האמונה – לירושלים

שר החוץ, שמעון פרס, שר התיירות, עוזי ברעם, ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, הרב הראשי, ישראל לאו, וכן שר התרבות ההונגרי וראש ועדת חוק ומשפט ההונגרית יופיעו בפני 6,000 מאמיני "כנסיית האמונה" שיתכנסו בירושלים בחודש ינואר.

במרכז הקונגרסים בבירה שני אולמות גדולים – אולם סרי העולם ואוסישקין – אך אף אחד מהם אינו יכול להכיל 6,000 איש. לדברי מנכ"ל המרכז, עדנה רמות, יפוצלו האורחים בין שני האולמות, כשבאולם אחד ייפרש מסך גדול ועליו יועבר המתרחש באולם השני. גם בתי המלון בעיר ייהנו מן הביקור, שכן ינואר הוא חודש חלש יחסית מבחינה תיירותית.

עידית רוזנבלום

חיפה בתנופת פיתוח

פסטיבל הסרטים שהתקיים בשבוע שעבר בחיפה מיקד את תשומת הלב לעיר. לדברי מנהל החברה הכלכלית לחיפה, משה צור, מתבצעים כיום בעיר פרויקטים בסדר גודל של 3 מיליארד דולר לקראת שנת 2000, ביניהם בניית בתי מלון ומגדלי מגורים, מרכז קונגרסים, מרינה כאתר תיירות ונופש ימי, פארק תעשייה, שיקום המושבה הגרמנית ופרויקט הגנים התלויים של הבהאים.

לקראת שנת 99' מתוכננת הרחבת שדה התעופה, בו יוכלו לנחות טיסות צ'רטר מאירופה שיוריד את הלחץ מנמל התעופה בן גוריון. בצד שדה התעופה מתוכננת חנות למוצרים פטורים ממכס. נמל חיפה יורחב ויועמק כדי שיוכל לשמש כנמל הים המרכזי של הירדנים בעידן השלום.

עידית רוזנבלום

קונגרס עורכי דין למשפט תיירותי יתקיים בישראל בפברואר '96

מאת עידית רוזנבלום

במלאת עשור לקיומו של ארגון IFTTA – הארגון הבינ"ל של עורכי דין למשפט תיירותי, יקיים הארגון את הקונגרס הבא שלו, בפברואר 96', בישראל.

נשיא הארגון הוא הישראלי ד"ר יוסף פוסמן ובדירקטוריון שלו יושבים נציגים מארה"ב, אוסטרליה, קנדה, ספרד, הולנד, גרמניה ועוד.

בארגון מאוגדים כ־300 עורכי דין המתמחים במשפט תיירותי. בקונגרס האחרון שהתקיים באירלנד ב־94' הוחלט לכבד את ישראל, בה נוסד הארגון, באירוח הקונגרס, שיתקיים בחסות שר התיירות עוזי ברעם ושר המשפטים דוד ליבאי. מושביו יתקיימו בירושלים ובאילת.

בין הנושאים שבהם יעסוק הקונגרס: היבטים חוקיים של תיירות בעידן השלום, תקנות התחבורה של האיחוד האירופי, האחריות החוקית בטיולי הרפתקאות וצלילה, וחוקי הקניין [illegible]. הארגון קורא לעורכי דין להגיש עבודות בנושאים אלה לקראת הוועידה.

יש קרן אור בשוק ההון– אילנות רימון

השיגה בחודשים ינואר – ספטמבר 95

11.35%

פער בין קניה למכירה – 0%

* משקיעה רוב נכסיה באפיקים שקליים: מק"מ/גילון.
* סולידית ביותר עם מרכיב בטחון גבוה.
* אפשרות ליהנות מרווחי הון במקרה של ירידת ריבית.
* מתאימה להשקעה לטווח קצר ובינוני.
* יתרונות מיסוי לחברות בקניית הקרן.

התוצאות מובילות לאילנות

אילנות דיסקונט קרנות נאמנות

פסקים בעליון / יונתן שרמן

מסמכי הגנה ללא תצהיר בבקשת רשות להתגונן

כונס הנכסים הרשמי, בתוקף תפקידו כמפרק בנק צפון אמריקה, הגיש תביעות בסדר דין מקוצר נגד ארווין זוסמן (שהיה אחד מבעלי המניות והדירקטורים של הבנק) עקב יתרת חובה בחשבונו ועקב ערבותו לחברת תי.לי.ו – חברה ישראלית להשקעות ופיתוח.

בקשתו של זוסמן לקבלת רשות להתגונן מפני שתי התביעות נדחתה עקב הימנעותו מהתייצבות לחקירה נגדית על התצהירים שהגיש במסגרת בקשותיו ואי נכונות ביהמ"ש המחוזי להסתמך על תצהירו של רוס, האדם שלטענת זוסמן טיפל בחשבונותיו.

בית המשפט המחוזי בירושלים קבע, כי לזוסמן, המתגורר בחו"ל, ניתנה שהות מספקת להיחקר על תצהיריו, מה עוד שהסכומים הגבוהים במיוחד בתביעות מצדיקים כל מאמץ שיביא להתייצבותו לחקירה, וכן להראות שיש בהם ממש. בהתייחס לתצהיר שניתן על ידי רוס קבע בית המשפט, כי זה אינו יודע על העסקים שהיו לזוסמן עם מנהל הבנק, אין הוא יודע על המסמכים שנחתמו על ידי זוסמן ועל העברות כספיות שנעשו לבקשתו. אי לכך, התצהיר התומך שניתן על ידי רוס אינו יכול להחליף תצהיר שיינתן על ידי זוסמן עצמו (שהיה לקני וציין כי רוס הוא שניהל את עסקיו).

בערעור שהוגש לבית המשפט העליון קיבלה השופטת טובה שטרסברג כהן את ערעורו של זוסמן באופן חלקי. לדבריה, אין מצהיר רשאי שלא להתייצב לחקירה אף אם הוא חושש שיציאתו מהארץ תעוכב בשל כך. כדי להצדיק אי התייצבותו לחקירה על תצהירו, עליו להראות, כי קיימות לו טענות הגנה טובות ועליו להסביר את סיבת היעדרותו הזמנית – ולא כך היה במקרה זה.

בהתייחס לבקשה של זוסמן לצרף תצהיר נוסף של רוס כתמיכה לבקשת רשות להתגונן, אימצה השופטת שטרסברג כהן את עמדת זוסמן. מדובר בחוות דעת של רו"ח ועו"ד, שהוגשו על ידי זוסמן במסגרת תביעה אחרת שבה הבנק תבע אותו, והמאששים את טענות זוסמן ורוס בדבר משיכות וחיובים שנעשו שלא כדין בחשבונו של זוסמן. ביהמ"ש המחוזי לא איפשר את הגשת התצהיר הנוסף בציינו כי אין לראות בחוות הדעת חומר קביל, שכן עורכיהן לא הגישו תצהיר ולכן לא ניתן לחוקרם על חוות דעתם.

לדעת השופטת שטרסברג כהן, אין מניעה להגיש בהליך של בקשת רשות להתגונן, שהוא הליך ביניים, חומר המהווה עדות שמיעה, כפי שאין מניעה כי נתבע יסמוך בתצהירו עובדות הידועות לו ממקור אחר, ובלבד שימסור את מקור ידיעתו. הליך בקשת רשות להתגונן אינו בוחן את מהימנות העדים, אלא רק אם החומר המוגש לבית משפט יש בו כדי להעמיד הגנה לנתבע.

ע"א 1766,1767/92, ארווין זוסמן נגד כונס הנכסים הרשמי בתוקף תפקידו כמפרק בנק צפון אמריקה מיום 16.8.95. עו"ד א. הרטמן בשם המערער. עו"ד ה. בית שלום בשם המשיב.

הכותב הוא עורך דין

להק יסעור-קרן נאמנות

11.45%

תשואה מ - 1.1.95 - 30.9.95

■ משקיעה את רוב נכסיה באפיק השקלי: גילון, מק"מ ושחר.
■ יתרונות מיסוי לחברות ברכישת יחידות הקרן.
■ מחיר יחידה = מחיר פדיון.

בחודש אוקטובר להק יסעור - ללא הוספה פרטים בסניפי הבנקים

להק ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

להק. קרנות נאמנות עם מעוף.

מקבוצת בנק הפועלים

SANYO

האיינשטין של יפן

מציג בפנייך את

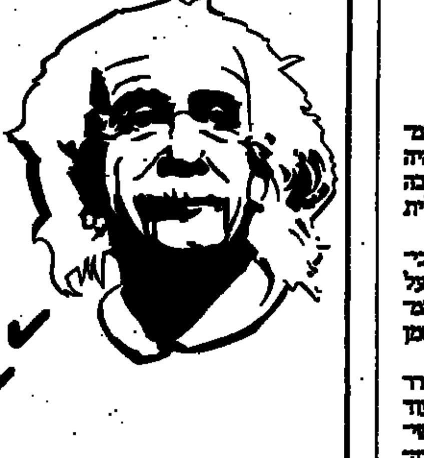

הגאון המשרדי!!!
SANYO MFP - 510

✔ גם פקס על נייר רגיל!
✔ גם מכונת צילום מסמכים!!
✔ וגם מדפסת לייזר משוכללת!!!

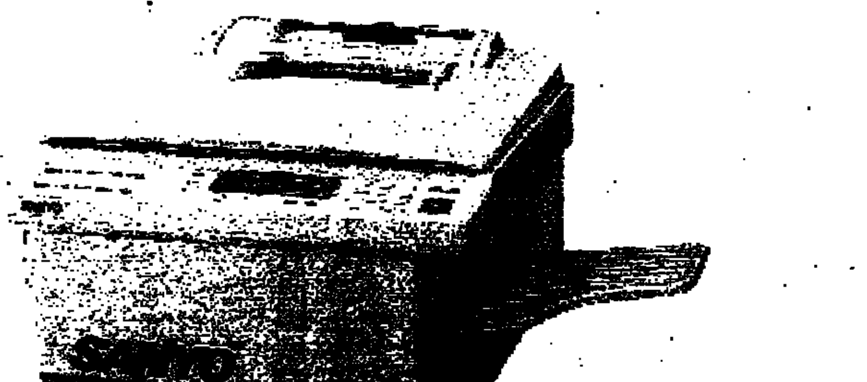

מה עוד תבקש ממכשיר קומפקטי אחד??

להדגמה במשרדך ללא התחייבות

אזהרה! ההדגמה עשויה להדהים אותך

אפשרות ל־"TRADE IN" של הפקס הישן שלך

יזמקו צלצל עכשיו סל: 03-5164701 שיווק ושירות יזמקו בע"מ

רח' גאולה 12 תל אביב, ת"ד 4767 מיקוד 61047, טל: 03-5102959, 03-5164701, פקס: 03-5101531

1900 עסקים הצטרפו מתחילת השנה למשפחת משתמשי חֲשַׁבְשֶׁבֶת

אם גם אתם בדרך... כדאי באוקטובר ולא בדצמבר.

בית חשבשבת: רח' בית הלל 3, שכ' מונטיפיורי, תל אביב 67017
טל: 03-5631919 פקס: 03-5612310

פותח אמצעי לצמצום גניבת שיחות מטלפונים סלולריים

תעשיית הטלפון הסלולרי מביאה לשינוי משמעותי בהתנהגותם של צרכנים ועסקים בעולם. אלא שהתפתחות [illegible] בתעשייה זו עלולה להיפגע, אם לא תימצא דרך לצמצם את השימוש הבלתי חוקי בטלפונים האלה. [illegible] למפעילי הרשתות הסלולריות במיליון דולר [illegible].

שני מרכיבים מזהים כל מכשיר טלפון [illegible] מסוגו. האחד – מספר הטלפון, והשני – המספר [illegible] – Esn, המוטבע בו עם ייצורו. כל [illegible] את מספר ה-Esn שלו מיד עם הפעלתו [illegible] הסלולרי הקרוב (תא השידור) על זמינותו [illegible] ניתן לאתר בקלות את המשתמש ולחייב [illegible] ללא צורך בבדיקת כל אזור הכיסוי של [illegible].

יצרני "שלפונים תואמים" בארה"ב [illegible] טכנולוגיה בסיסית, כדי לזהות ולאתר [illegible] ריים של היצרן. מספרים אלה [illegible] ריים יחד עם מספר הטלפון עצמו. [illegible] ה"שלפונים התואמים" שימוש [illegible] מכשיר "תואם" להלוטין.

הלקוחות עצמם אינם נפגעים [illegible] האלה. מי שמשלם עבור השיחות הגנובות הוא [illegible] הסלולרי. אלא שבשורה התחתונה, [illegible] את ההוצאה הנוספת הזאת על מנוייה החוקיים.

יבם, בשיתוף עם חברת הטלפון הסלולרי [illegible] הבת של איי־טי־אנד־טי, חברה כדי לספק פתרון [illegible] הרשתות הסלולריות. המערכת לניהול הנגד [illegible] ברשתות סלולריות מספקת חבילת יישומים ושירותים. [illegible] טינה באופן משמעותי את אובדן ההכנסות כתוצאה משימוש בלתי חוקי – באמצעות זיהוי מהיר של כל שימוש כזה. המערכת מסוגלת להצביע על הונאה אפשרית, מיד עם קבלת השיחה הבלתי חוקית הראשונה ובמעט בזמן אמת.

מהר יותר, גמיש יותר, נוח יותר

יתרונן של מערכות הדיווח המודרניות הוא בנגישות למשתמשי הקצה ללא צורך במתכנתים

עולם המחשבים משנה את פניו במהירות מסחררת. המערכת שאיתה אנו עובדים כעת תהיה מיושנת בתוך שנה וחצי ואת מקומה תתפוס אסטרטגיה חדשנית, ארכיטקטורה מתקדמת ומערכת מחשוב ערכנית.

מחסן המידע, שאיפשר בעבר לאגור נתונים בגישה של אחסון ודיווח בלבד, משנה את מקומו להעיסה מודרנית של מחסן המחסן הנתון לשליטת המחשב, ומאפשר בכך חיפוש נתונים, ניתוב מידע, ניתוח הנתונים והגעותיהם באור גן דעה, באופן מהיר ונוח.

"מערכת המידע המודרנית מבוססת על תורת המערכות הפתוחות ולכן היא גמישה יותר ממערכות הדיווח של העבר", מסביר [illegible] מנהל שיווק אינפורמיקס [illegible] תעשיית התוכנה. המערכת מרכזת [illegible] רבות, וכוללת בין השאר יכולת שליטה ובקרה על הנתונים המאוחסנים במחשב ובעיקר ריכוז נתונים על הארגון עצמו, לקוחות הארגון ונתוני השוק. כל זאת, כדי להגיע לתוצאות התואמות את המציאות העסקית בזמן אמת".

מערכת הדיווח מרכזת רכיבי מידע משולבים, תומכת בניתוח ובקבלת החלטות של משתמשי הקצה המנהלים. באופן עקרוני, זוהי סביבת נתונים שונה מסביבת המערכות הקיימות והמתוכנתת בנפרד, כך שאינה פוגעת בכושר הייצור של המערכות, בתפקודן השוטף, או ביישומים שלהן.

רוב הארגונים המשתמשים במערכות הדיווח, נסמכים על מערכות ניהול בסיסי נתונים יחסיים. הסיבה לכך נעוצה בעובדה שטכנולוגיית בסיסי הנתונים היחסיים תומכת בסביבות סיווג מתוחכמות, ומאיצה את מהירות החיפוש. המערכת יוצרת מסכי צפייה מיוחדים על ידי הצלבת טבלאות, וחוסכת זמן חיפוש יקר.

יתרון נוסף הקיים במערכת הכוללת את גישת Data Warehouse נובע מכך שמערכת הדיווח משפרת את יעילות השימוש בבסיס הנתונים. למעשה, ככל שבסיס הנתונים חזק יותר כך גם פעולת ניתוב וניתוח המידע תהיה יעילה יותר.

יפה מעריך, כי כבר השנה יוחלו כמה ארגונים מובילים לנקוט בצעדים ליישום אסטרטגיית Data Warehouse. מערכות הדיווח המודרניות מאפשרות, פרט לגישת השרת/לקוח גם גישה מהירה למשתמשי הקצה ונגישות לנתונים. ריכוז הנתונים אינו מספיק לכשעצמו. יכולת השליטה במערכת הדיווח, היא המבטיחה את היכולת להשתמש במידע ואת האפשרות להשיג יתרונות משמעותיים בשוק תחרותי ומשתנה".

לדברי יפה, יתרונן של מערכות הדיווח המודרניות הוא בנגישות למשתמשי הקצה, ללא צורך במתכנתים, יכולת טכנית או, לחלופין, התמכות על אנשי מערכות המידע. יפה: "משתמשי הקצה, העובדים על תחנות 'חכמות' במחשבים אישיים הכוללים [illegible], מגיעים אל ה-Data Warehouse בעזרת כלי ניתוח ודיווח מתקדמים. כך כבר אין צורך בשירותיהם של מתכנתים מקצועיים להשגת ולהפקת דו"חות ייחודיים שהכנתם לוקחת בדרך כלל שבועות ואף חודשים".

בדרך כלל, מחסני מידע נגישים למספר מצומצם של משתמשים, הנדרשים לבדיקת כמויות נתונים רבות. מערכות דיווח מודרניות מכילות משלושה ג'יגה ועד למאה ג'יגה בייט. ארגונים גדולים, ובמיוחד בתחום הקמעוני, בונים Data Warehouse המגיעים אפילו לטרהבייטים.

מניסיונה של חברת אינפורמיקס ביישום טכנולוגיית ה-Data Warehouse בעולם, למשל ברשת המלונות הולידיי־אין וברשת החנויות Wallmart, עולה כי הגישה החדשה של מחסני המידע אכן פועלת ועל סמך תגובות המשתמשים מצליחה לקיים את ההבטחה – מידע זמין בזמן אמת.

מהיישום ברשת החנויות וול־מארט עולה שהמערכת החדשה מצליחה לספק מידע בזמן אמת

סקר: ארגונים מאבדים שליטה על מידע חיוני בסביבת שרת/לקוח

בניגוד לעבר, מנהלים רואים במידע ולא בטכנולוגיה את הגורם הקריטי ביצירת ההכנסות

מנהלי מערכות מידע רבים חשים אובדן שליטה לנוכח גישת המחשוב בטכנולוגיית שרת/לקוח, בה מחולקת פעילות המחשוב הארגונית בין מחשב גדול (שרת) המאחסן את בסיס הנתונים ומבצע חלק מפעילויות המחשוב, לבין מחשבים רבים (לקוחות) המבצעים את עיבוד היישומים.

סקר שנערך לאחרונה ע"י חברת מחקר וייעוץ מניו־יורק, מגלה כי הגידול המהיר בכמות המידע והתפוצתו במערכות מחשב בארגונים העוברים למודל מחשוב שרת/לקוח, מציב בעיות רציניות לפני חברות ומנהלי מערכות המידע שלהם.

מחשוב שרת/לקוח, האתגרים שבו והבעייתיות שלו, שעלתה בסקר החדש, יעמוד במרכז תערוכת אינפוטק שרת/לקוח, שתתקיים בגני התערוכה בת"א ב-23–24 באוקטובר.

המחקר, שמומן ע"י חברת EMC, מכסה את רמת הדאגה של מנהלי עב"א מיכולתם לנהל את הגופים הגדלים וגדלים של מידע בסביבת שרת/לקוח. מבין החברות המיישמות מערכות שרת/לקוח, שמטרתן לקרב את יישומי עיבוד המידע אל המשתמשים, דיווחו 85% ממנהלי העב"א כי הם מודאגים באשר ליכולתם לנהל, לאחסן ולגשת למידע קריטי וכן להגן עליו.

המחקר מגלה כי ארגונים מרבים ליישם בפלטפורמות שרת/לקוח דווקא פעילויות קריטיות שלהם – היוצרות את הצורך לנהל ולנצל את המידע שנוצר בסביבה זאת.

משתתפי הסקר ציינו שהם משתמשים במחשוב שרת/לקוח להרצת יישומים עסקיים קריטיים שרק לפני מספר שנים יושמו על ארכיטקטורות מחשוב מסורתיות. יישומי תמיכה בהחלטות (כמו "מחסני נתונים" וחקר נתונים) צויינו ע"י 83% ממנהלי העב"א, יישומים עסקיים קריטיים (כמו משכורות ובקרת ייצור) צויינו ע"י 82% מהמשיבים ויישומי OLAP (עיבוד תנועות מקוונות) כמו הרשאות לכרטיסי אשראי ומערכות הזמנות מקוונות, צויינו ע"י 74%.

עם זאת, למנהלי העב"א יש בעיה עקב כמות המידע שיוצרים יישומים אלה והוסר כלים לניהול המצב. 72% מהמשיבים בארה"ב דיווחו על גידול מהיר במיוחד בצורך בנפח אחסון מידע וביכולות אחזור נתונים. 80% מהמשיבים אמרו כי דרושות גישות חדשות לגמרי לניהול מידע ולאחסונו.

"הסקר מוכיח כי משתמשי קצה ומנהלי עב"א עוברים בכיוון לקראת גישת מחשוב הרואה במידע, ולא בטכנולוגיה, גורם מרכזי בעסקים, ומפתח קריטי ליצירת הכנסות", אמר דיוויד ול־גמוט, סגן נשיא בכיר ואנליסט בחברת המחקר IDC. "ארגונים משתמשים במידע כדי להתקרב אל לקוחותיהם, לזהות שווקים חדשים וכן לאבטחת איכות. זהו כיוון שונה לגמרי מזה ששם נקודת לפני 5 שנים".

מג'יק 6 זכה בחמשת המקומות הראשונים בתחרות בארה"ב

מחולל היישומים מג'יק 6 לחלונות זכה בתחרות Droege שהתקיימה בצפון קרולינה, ארה"ב, ב-6 באוקטובר. צוותים שהשתמשו במחולל היישומים מג'יק שרת/לקוח לסביבת חלונות, זכו, לראשונה בתולדות התחרות, בחמשת המקומות הראשונים. מג'יק 6 זכה ב-73.9 נקודות מתוך 75 נקודות אפשריות.

משתמשי מג'יק גברו בתחרות על כ-50 מתחרים מרחבי העולם שהשתמשו בכ-20 כלי פיתוח שונים לסביבת שרת/לקוח בחלונות.

לצד הזכייה בתחרות הכוללת זכה מג'יק 6 בפרסים נוספים בתחרות – המחולל הטוב ביותר לפיתוח בסביבת שרת/לקוח בהשוואות ביצועים, ממשקי המשתמש הגרפיים המתקדמים ביותר וכן המחולל הפופולרי ביותר בכל התחרות.

Droege נחשבת לאחת התחרויות החשובות ביותר בעולם מחוללי היישומים. התחרות נערכה השנה בסביבת שרת/לקוח וחלונות. בתחרות השתתפו צוותי הפיתוח המתקדמים מחברות המחשבים הגדולות בארה"ב.

אתר אינטרנט למען רון ארד

בימים אלה נשלמת בנייתו של אתר חדש ברשת האינטרנט שהוקם על ידי העמותה למען רון ארד. האתר יספק מידע שוטף על הנווט שנפל בשבי ב-16.10.86, ומטרתו לעורר את דעת הקהל בעולם ולהדאיג שעניין איתורו של רון ארד יישאר על סדר היום הלאומי. באתר יתואר סיפור נפילתו של ארד בשבי בצירוף תצלומים שלו ושל בני משפחתו ובליווי מכתבים אישיים של בני המשפחה אליו.

בנוסף יוקרן סרטון וידאו קצר ובו שחזור נפילתו של הנווט בשבי כולל ראיון עם הטייס שהיה עימו במטוס בעת הנפילה בשבי. הסרט שאורכו 37 שניות תוכנן כך שיידחס ל-1.3 מגהבייט כדי שמספר רב ככל האפשר של אנשים ימשכו אותו מהרשת בזמן העתקה קצר יחסית של 10 דקות.

האתר פונה גם לעולם הערבי וכל החומר המופיע בו נכתב באנגלית ובערבית.

פורמולה החלה לשווק קו מוצרים חדש למערכות פתוחות

חברת פורמולה טכנולוגיות החלה לשווק קו מוצרים חדש לסביבת מערכות פתוחות. בין המוצרים נמצא ה-Patrol, המיועד לניהול בסיסי נתונים ויישומים עם ממשק Snmp. ה-Sump מותאם לעבודה עם פלטפורמות ניהול רשת נפוצות Hp/Ov ו-Nv/6000. למוצר זה יצאה גרסה חדשה, הכוללת תמיכה בחלונות Nt ומכילה ממשק ליישומי לוטוס, Sap וכו'.

חידושים נעשו גם במוצרי Meta Suite, המיועדים לתחזוקת מסדי נתונים מבוזרים והטרוגניים. אלה מאפשרים עתה ביצוע שינויים, העברת מבני נתונים בין מופעים שונים של המנגנון וכו'. מוצר נוסף שהורחב הוא ה-Sql-Backtrack, המספק זמינות מרבית של נתונים בעת גיבוי ושחזור, וכן ממשק המאפשר גם למשתמש קצה לבצע שחזורים ללא סיוע. כן הורחבו מוצרי Bmc לסביבת מחשבים מרכזיים.

בפורמולה מקווים לשחזר בשוק המקומי את ההצלחה העולמית של מוצר הדגל Patrol.

שבבים

● סימטרון, יצרנית תוכנת תיכ"ם ישראלית, וסי.אס.אס, נציגת חברת המחשבים היולט־פקארד בישראל, יארגנו מפגש לקוחות שיתקיים ב-1 בנובמבר בת"א.

בין היתר תוצג במפגש גרסה 7.0 של מערכת סימטרון לתחנות עבודה Hp ולמחשבים אישיים. הגרסה החדשה כוללת חבילת Solid פרמטרי ו-Sketcher, כן יוצג מודול ניהול מידע הנדסי סימטרון וכן פתרונות משלימים לסביבת התיכ"ם.

בריל תעשיות נעליים – קו ייצור חדש

החברה השקיעה 250 אלף דולר בציוד המאפשר גמישות בתהליך ייצור, ורכשה מבנה תעשייה ב-1.7 מיליון דולר שבו תרכז את פעילותה

בריל תעשיות נעליים היא חברה המייצרת ומשווקת נעלי נשים, נעלי ספורט ונעלי גברים תחת מספר מותגים וביניהם בריל, בריל רילקס, האש פאפיס, קטרפילר ו-K SWISS.

פעילות החברה מתבצעת באמצעות כמה חברות בנות: חברת אייר תעשיות ספורט, חברת שו ספרים שיווק, חברת שטיינר־הגר – חברה בת מאוחדת (50%), חברת ב.ל אמריקאן שו, העוסקת ביבוא ושיווק המותג קטרפילר.

בריל תעשיות פועלת בשלושה מפעלים יצרניים: בתל־אביב, בקריית־גת ובחיפה בשטח כולל של כ-3000 מ"ר.

לאחרונה רכשה החברה מבנה תעשייה בשטח של כ-2,200 מ"ר באזור התעשייה הישן של ראשל"צ תמורת 1.72 מיליון דולר. במבנה זה תרכז החברה את פעילות החברות הבנות, וכן תמקם את משרדי ההנהלה.

שיטת הייצור מדויקת ומבוקרת. העורות המשמשים לייצור מגיעים למפעל בצורת יריעות רחבות, העוברות תהליך בדיקה קפדני. לאחר הבדיקה מתבצע מיון העורות על פי גוניהם השונים ועל פי עוביים. העורות נגזרים בהתאם לכל דגם על ידי מכבש, הגוזר כל אחד מחלקי הגפה (החלק העליון של הנעל) באופן שונה. גזירתם של דגמי נעליים מסוימים נעשית באופן ידני. כשהגפה מוכנה, עוברים חלקיה למחלקת התפירה ומשם למחלקת הבנה. השלב הבא הוא מתיחת הגפה על האימום. את הגפה המתוחה מחברים אל הסוליה בהזרקה ישירה של הסוליה באמצעות תבניות או בהדבקה. חלק מדגמי הנעליים עוברים תהליך תפירה לגפה לאחר הדבקה. בהמשך עוברת הנעל למחלקת גימור ואריזה לשם ניקיון, תיקוני צבע, הוספת כיסוי הרפידה והוספת השרוכים, ולבסוף עוברות הנעליים בקרת איכות.

החומרים בהם משתמשים בבריל הם חומרים טבעיים. העורות ברובם מיובאים (מאיטליה ומארה"ב) אך חלקם מיוצר בישראל. עור הגפה הוא עור משובח הקרוי FOLL GREEN (פנים טבעיות). בעור זה לא נעשה טיפול בחומרים סינתטיים הגורמים להזעה. האימומים נבחרו מתוך מטרה לענות על צורכי הרגל הישראלית (רוחב, צורה, יציבה).

בטנת הנעל מורכבת מבטנה ועור (ללא חומר סינתטי). סוליית הנעל עשויה עור או חומר סינתטי, לרוב פוליאוריטן.

רוב הייצור של החברה מיועד לשוק המקומי, אך בריל עוסקת גם ביצוא (בעיקר של נעלי גברים) לשוק האמריקאי.

החברה נסחרת בבורסה בת"א. 20% מהון המניות מוחזק בבורסה ו-80% נמצא בבעלות 5 בעלי מניות: לואיס בק, דן שנבל, אלי גור, יוסף שטכוליץ והרמן שמואל.

בסקירת המנהלים של החברה נכתב שהחברה עומדת בפני תחרות קשה מאירופה ומיצרני נעליים מקומיים, וכן מיבוא נעלי גברים (גפה מעור) מארצות השוק המשותף ספרד ופורטוגל. היבוא המתחרה למוצרי החברה פטור ממכסים ומסים עקיפים ולפיכך פועלת בריל בתנאי תחרות חופשית עם היבוא מארצות אלה. השיעור הכולל של מכסים ומסים עקיפים על נעלי ספורט המיובאות מתמורת הרווק הוא 42.2%, אך לא פחות מ-19.66 שקל לזוג עם גפה מעור ו-10.78 שקל לזוג עם גפה סינתטית. החברה משווקת באמצעות חנויות קמעוניות, שיווק ישיר באמצעות 7 חנויות הקבוצה המנוהלות ע"י החברה הבת שו ספרים שיווק, וכן בשקם.

תחומי עיסוק חדשים שהחברה נכנסה אליהם לאחרונה הם ייצור ושיווק נעלי נשים ויבוא ושיווק נעלי קטרפילר. כמו כן הזמינה בריל קו ייצור חדש וכן ציוד מתקדם בעלות כוללת של 250 אלף דולר. שיטת הייצור החדשה קרויה רינג, והיא נותנת אפשרות לגמישות יתר, על ידי הוספה או הורדת פעולות במכונות הייצור לצורך החלפה מהירה של דוגמאות הנעליים.

תוצאות פעילות

במחצית הראשונה של '95 הציגה החברה רווח של 14 אלף שקל לעומת הפסד של 2.6 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השני של השנה הרוויחה החברה 269 אלף שקל לעומת הפסד של 2 מיליון שקל ברבעון המקביל ב-94'. מכירות החברה במחצית השנה הסתכמו ב-13.5 מיליון שקל לעומת 13.7 מיליון שקל ב-94'. ברבעון השני של השנה הסתכמו מכירות החברה ב-6.7 מיליון שקל לעומת 6.3 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים עיקריים

● מנכ"ל: אלי גור.
● מנהלים: ייצור – ישראל מרקו; שיווק – אבי כהן ודן אמיצי; כספים – אלדד יחיאלי.
● עובדים: החברה מעסיקה כ-150 עובדים, כ-30% מהם עולים חדשים.

בנק לפתוח התעשיה בישראל בע"מ

מציע לך פקדונות שקליים

◀ פקדונות לא צמודים לתקופה של שלושה חודשים עד שנה בריבית משתנה [נכון להיום-13.95% לשנה] מבוססת על ריבית "פריים" פחות 1.25% לשנה.

◀ פקדונות לא צמודים לתקופה של שנה בריבית משתנה [נכון להיום-14.2% לשנה] מבוססת על ריבית "פריים" פחות 1% לשנה.

לפרטים נוספים ניתן לפנות אל:
חיה דורש טל: 03-6972814
יוסי דה-ליאון טל: 03-6972745
הדסה דיג טל: 03-6972702
אתי הלוי טל: 03-6972827

הסכום המינימלי להפקדה 100,000 ש"ח.
תנאי ההפקדה יקבעו במסמכי ההפקדה כפי שיחתמו על ידי הבנק.
הבנק רשאי להפסיק או לשנות את התנאים האמורים בפרסום זה בכל עת.

רח' דפנה 2, ת.ד. 33580, תל-אביב 61334, טלקס: 033-646, טל: 03-6972727, פקס: 03-6972893.

למכירה ע"י שיכון צמרת
דירת סופרלוקסוס
כ-220 מ"ר, 4 כיווני אויר, מרפסות פתוחות, בריכת שחיה מקורה, מיזוג אויר מרכזי,
ריצוף וציפוי שיש אומנותי, תריסים חשמליים, חניות סגורות, בטחון מלא.
בנוסף: אפשרות לדיור לעוזרת לחדר עבודה, לסטודיו, למחסן ועוד.
לפרטים: טל. 03-6955239 פקס. 03-6918006

בר-אילן חברה למחקר ופיתוח בע"מ
המרכז להשתלמות בניהול
אוניברסיטת בר-אילן

ניהול תיקי השקעות
כולל הכנה לרישוי יועצי השקעות
הקורס כולל 300 שעות לימוד.
ימי ב' ו-ד', 25.10.95, בין השעות 17:00 – 20:15
יום א', 29.10.95, בין השעות 09:00 – 16:30

שוק ניירות הערך בישראל
לרואי חשבון, כלכלנים ומשפטנים
הקורס כולל 64 שעות לימוד.
ימי ה' – בין השעות 17:00-20:15.
מועד פתיחה: 16.11.95

קורס אנליסטים
ניתוח חברות וניתוח טכני
110 שעות לימוד – ימי א' בין השעות 17:00-21:00. מועד פתיחה: 12.11.95

כנס הסברה והרצאה על הנושא "מגמות בשוק ההון", יתקיים ביום חמישי 22.10.95 בשעה 17:30 באוניברסיטת בר-אילן, בבניין הפיסיקה החדש חדר 231.

פרטים והרשמה: טל. 03-6357262, 03-5343613 פקס. 03-5351362

חייג
ואתה מנוי על הארץ

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

מה צפוי בדיווחות לרבעון השלישי. שלשום התפרסם מדד חודש ספטמבר שעלה ב־1%. פרסום המדד מאפשר לחברות הציבוריות לסיים את כתיבת הדו"חות הכספיים לרבעון השלישי ולפרסמם. המועד האחרון להגשת הדו"חות יחול בסוף נובמבר.

שיעור המדד לספטמבר תאם את הערכות הבנקים, ועל פי כלכלני בנק לאומי לא צפויה העלאה נוספת של הריבית. גורם נוסף אותו מציינים כלכלני בנק לאומי שישפיע על רמות השערים בבורסה בתל אביב הוא החברות הישראליות הנסחרות בניו יורק. בעוד שבשבוע שעבר יוחסו הירידות בבורסה לירידות השערים בישראליות בניו יורק, הרי שהאדרנות שינו בסוף השבוע את המגמה ונלוו בעליות שערים – שיבואו ככל הנראה לידי ביטוי במניות הארביטרז'.

בנוסף לכך מציינים כלכלני בנק לאומי כי רוב האינדיקטורים הכלכליים מצביעים על המשך צמיחתו של המשק הישראלי – דבר שלהערכתם ישפיע לטובה על חלק ניכר מהחברות הנסחרות בבורסה, ובעיקר, אלה העוסקות בענפים שסיכויי צמיחתם גבוהים. מנגד – גם לשיעור האינפלציה, הבורסה בארה"ב והדו"חות הכספיים לרבעון השלישי תהיה השפעה על הנעשה. ואולם אלה עדיין לוטים בערפל.

מלונות אפריקה – 51 מיליון שקל יפקעו ביום חמישי. בחודש הקרוב יחול מועד פקיעתן של עשרים וארבע סדרות אופציות, מתוכן חמש אופציות שיום המסחר האחרון שלהן יחול השבוע. מרבית האופציות נסחרות הרחק מחוץ לכסף, ביניהן האופציות של מלונות אפריקה, שבמקרה של מימוש מלא היו מכניסות לקופת החברה סכום כולל של כ־51 מיליון שקל.

מבאנים השלימו מניות מלונות אפריקה עלייה של כ־70%, ובשבועות האחרונים ביצעה החברה האם, אפריקה ישראל, רכישות במניות של הבת. למרות זאת לא העפילו מניות אפריקה ישראל למחיר המימוש של האופציות אשר יפקעו ביום חמישי.

מועדים בבורסה

15–16.10.95	–	השקעא רבה ושמחת תורה – הבורסה סגורה.
17.10 מאקסל אג"ח להמרה א	–	אקס ריבית, תשלום 5.11.95.
קוסטאר אופ' 1	–	יום מסחר אחרון, מימוש אחרון: 19.10.95.
אבן	–	אקס דיווידנד 50%, תשלום 31.10.95.
18.10 יום מסחר אחרון באופ'	–	מלונות אפריקה 1, רבד 1, בידון 1.
	–	מימוש אחרון: 20.10.95.
אורטל אופ' 1	–	יום מסחר אחרון, מימוש אחרון: 22.10.95.
אמבו	–	אקס הטבה 28%, הקצאה 19.10.95.
קרגל אג"ח א	–	אקס ריבית, תשלום 31.10.95.
19.10 קרביטל אג"ח א	–	אקס ריבית, תשלום 5.11.95.
לובינק מסחר אג"ח א	–	אקס ריבית, תשלום 5.11.95.
22.10 מרסבכיקה אופ' 1	–	יום מסחר אחרון, מימוש אחרון: 24.10.95.
הראל המשמר אג"ח א	–	אקס ריבית, האקס פדיון חלקי, תשלום 18.11.95.
הכשרת הישוב אג"ח 6	–	אקס ריבית, האקס פדיון חלקי, תשלום 10.11.95.
23.10 בנגור אופ' א	–	יום מסחר אחרון, מימוש אחרון: 25.10.95.
מקסימה	–	אקס הטבה 10%, הקצאה 24.10.95.
24.10 מפעלי פלדה	–	אקס דיווידנד 2.7%, תשלום 7.11.95.
סינתטיס	–	אקס דיווידנד 6.25%, תשלום 9.11.95.
25.10 בנק ירושלים	–	אקס דיווידנד 5.1%, תשלום 8.11.95.
26.10 שמיר אופ' 1	–	יום מסחר אחרון, מימוש אחרון: 30.10.95.
29.10 פריס אופ' 2	–	יום מסחר אחרון, מימוש אחרון: 31.10.95.
31.10 פועלים השק' אג"ח א	–	אקס ריבית, תשלום 28.11.95.
1.11 יום מסחר אחרון באופ'	–	אירשה 1, מאקסל 2, כמיסל 1, אליפקר 1, קונהול 1, סכב 1, כפרית א', צבר 1, מעברות 1, אורגד אלבני א', בני תיכון 1, קופוכל 1, את 1, פרשן 1, סמכות הספקה 4, פריון 4. מימוש אחרון: 5.11.95.
6.11 מכתשים	–	אקס דיווידנד 16%, תשלום 20.11.95.
9.11 גבור אג"ח 1	–	אקס ריבית, תשלום 30.11.95.

* מקור: בנק המזרחי

עליות חדות בלנבט בעקבות מאדג'

וול סטריט

צבי רבין

ירידות של כ־1% נרשמו במניות הישראליות בוול סטריט לאחר שני ימי מסחר רצופים של עליות, לעיתים חדות. טבע, שנמצאת במרכז העניינים בשלושת ימי המסחר האחרונים ירדה ב־1.6% ל־39 דולר. חלק מהמשקיעים העדיפו לנצל את פער הארביטראז' ולמכור מניות טבע בוול סטריט.

גם אי.סי.איי, תדיראן וסאיטקס ירדו קלות, ואליהן הצטרפה אפי שהחזירה דולר יומיים לאחר פרסום הדו"חות. אל הירידות הצטרפה גם לנבט, שבלטה ביום שישי בעליות בגלל עושה השוק של מריל לינץ' שביקש לקנות מניות עד 27 דולר. כשמאדג' ולנבט הודיעו על עסקת המיזוג ביניהן נקבע המחיר ל־27.5 דולר. אז נסחרה מאדג' במחיר זה, והיו משקיעים שטענו כי ייתכן שמישהו ראה שמחיר המניה יעלה בחוזקה בגלל המיזוג שבדרך.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה	מחיר סגירה בדולרים		שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
טבע	38.7	⬇	-1.6%	16.3
אפי	71.2	⬇	-3.1%	13.4
נט מנג'	19.1	⬇	-1.3%	12.3
אי.סי.איי	20.7	⬇	-1.2%	8.8
לנבט	27.0	⇧	0.2%	3.1
מדד דאו ג'ונס	4784.8	⬇	-0.2%	
מדד נאסד"ק	1017.6	⬇	-0.1%	

טענה זו היתה אולי נכונה עד לפני ארבעה ימי מסחר. מאדג' פירסמה את דו"חותיה הכספיים לרבעון השלישי ביום חמישי שעבר, ואלו היו גבוהים מהציפיות. החברה הרוויחה 13 מיליון דולר ברבעון לעומת 9 מיליון דולר ברבעון המקביל, ומחיר המניה זינק לשיא חדש של 35.5 דולר ושווי שוק הגבוה ממיליארד דולר.

חברה ששיפרה באופן משמעותי את התוצאות הכספיות שלה בעקבות מיזוג היא אורבוטק. זו הודיעה אתמול על זכייתה במכרז יוקרתי עם חברת AT&T לפיו תספק 6 מערכות של ציוד בדיקה למעגלים שטוחים. זהו המוצר העיקרי של החברה, והיא מוכרת ציוד בדיקה זה בהיקף של יותר מ־50 מיליון דולר בשנה.

אורבוטק קיבלה הזמנה חוזרת לאחר שבמשך שנה הראשונה היא סיפקה 4 מערכות דומות ל־AT&T. היקף המכרז מסתכם בכ־4 עד 6 מיליון דולר, אולם חשיבותו גדולה בגלל החברה המזמינה. זו תשתמש בציוד במרכז המיקרואלקטרוניקה שלה בארה"ב, אחד ממרכזי הייצור הגדולים בעולם של מעגלים מודפסים. ביום פרסום ההודעה לא הגיבה המניה בעליות, אך בארבעת ימי המסחר הקודמים היא עלתה מ־12.25 קרוב ל־13 דולר.

חברה נוספת שהודיעה על זכיה במכרז בהיקף כספי גדול יותר היתה אלביט. חברה בת שלה בארצות הברית זכתה בחוזה בהיקף 17 מיליון דולר שיתפרס על פני חמש שנים. אלביט תספק מערכות מעקב הפועלות על קרניים אינפרא אדומות למשמר הגבול האמריקאי.

אי.סי.איי יחד עם טלמטיקס ממשיכות להגדיל את מגוון המוצרים שלהן. אתמול חתמה טלמטיקס על הסכם OEM עם חברת Premisys מארצות הברית. על פי ההסכם תמכור טלמטיקס את מוצרי Premisys, המתמחה בפיתוח מוצרי "גישה".

מרבית החברות הישראליות שמפתחות מוצרים חדשים מעדיפות להתקשר בהסכם OEM עם אחת החברות הגדולות בעולם, על מנת שזו תמכור את המוצרים באמצעות מערך ההפצה שלה. הסכם כזה אמנם מקטין את שיעורי הרווח הגולמי של החברה המפתחת, אבל מחזור המכירות שלה גדל משמעותית. הרבה חברות ישראליות חתמו על הסכמים דומים, כך לדוגמה אפי חתמה עם קנון, ולבאופטיקס עם סיסקו.

השקל עדיין מלך

מחיר הכסף

יורם גביזון

גם אחרי המדד וגם אחרי החגים, האפיקים השקליים עדיין שולטים בזירה הסולידית; בכירים בקופות הגמל ממשיכים להאמין כי הגילונים והמק"מים הם עדיין האמצעי הטוב ביותר לצלוח את המשבר במאזן התשלומים

התקירות בצפון דוחקה לקרן זוית את פרסום מדד חודש ספטמבר, אולם גם בנסיבות נורמליות יותר היה קשה להתייחס למדד האחרון כאל חדשה מסעירה.

מדד ספטמבר היה אחד המדדים הבודדים השנה שלא חרג מקונצנזוס התחזיות.

היות שהשוק ציפה למדד של 1%, וגם התשואות שהתפרסמו בגיליון הבורסה התבססו על מדד דומה, מעט פחות מ־1.1%, נראה שאין סיבה לתיקונים משמעותיים בתשואות לכאן או לכאן בעקבות פרסומו.

התכנסות האינפלציה במחצית השנייה של '95 לקצב של כ־1% לחודש והתמתנות הציפיות האינפלציוניות ל־12 החודשים הקרובים, עשויים להפוך גם את פרסום התוכנית המוניטרית לנובמבר לאירוע לא מרגש.

אחד הפעילים המעטים שלא פרש לאחרי הנופש למיניהם בשבוע שעבר הגדיר את השוק כ"שקט וסולידי" והסביר: "לעקום התשואות לפריון יש שיפוע נורמלי, יעד האינפלציה ב־'96 נראה בהישג יד לאחר שהשד של מחירי הדירות הוכנס לבקבוק וגם במחירי הירקות והפירות אין סיבה להפתעות יוצאות דופן".

התחושה, לה שותפים פעילים נוספים, שהתשואות בשוק התייצבו על רמה של שווי משקל ושהשוק ימשיך להתנהל על מי מנוחות גם בחודשים הקרובים מרזה, לכאורה, לנוכח החשש, המתאמת מדי חודש, להרעה נוספת במאזן המסחרי, ניתן היה לצפות ליותר דריכות בקרב הפעילים. אבל נראה שהשוק מאמין כי בעתיד הקרוב לא צפויים צעדים שיחולו על כנו את שיווי המשקל בין שער הריבית לשער החליפין. הסיבה העיקרית להערכה זו היא שאנו עומדים בפתחה של שנת בחירות שתרכא את הנטייה, הקטנה ממילא, של האוצר לקצץ בתקציב. שר האוצר ומנכ"לו חלקו בפגישה עם ראשי קרן המטבע העולמית, על הערכת בכיריה כי המשק מתומם מדי וכי יש מקום לשקול קיצוץ נוסף בתקציב.

טביעות אצבעותיה של הכלכלה הפוליטית יורגשו ככל הנראה ביותר שאת בחודשים הקרובים, בכמה מהפרמטרים המרכזיים שמשפיעים על מחיר הכסף: האינפלציה, הריבית השקלית והגיוס הממשלתי בשוק הראשוני.

אינפלציה – תחזיות השוק לאינפלציה, כפי שהן מתבטאות בהפרש שבין התשואה ברוטו על אגרות החוב צמודות המדד לבין תשואת המק"מ – 10% לשנה – התכנסו לרף העליון של יעד האינפלציה של האוצר ל־'96 (8%-10%). הערכות אלו מתבססות על ציפייה למדדים גבוהים יחסית עד סוף '95 והתמתנות במחצית הראשונה של '96.

במדד חודש ספטמבר בלטה לרעה עלייה של 1.2% במחירים הסיטונאיים ועלייה של 6.8% במחירי הירקות והפירות. במשרד החקלאות הסבירו את העלייה בעונתיות הנובעת מחודשי החגים. אולם ייתכן שמחירי הירקות והפירות הולכו לטפס מהמהמור העמוק אליו נפלו במהלך '95, והשפל בתחום זה כבר מאחורינו.

במדד אוקטובר תבשיל ההחלטה להטיל מס על הגרה המעורבית ועוד. הסער גרם למחסור בעובדים בשטחי האיסוף של הירקות ועקב השיבושים בהספקתם לשווקים עלו מחירי הירקות באופן חד.

מחירי הדיור, שהיו מהגורמים להתפרצות ב־'94, האטו את מהלכם, אך לפי שעה אין הם מורדים להיכנס לתפקיד החדש שייעדו להם כמה מהמחלקות הכלכליות של הבנקים. אלו צפו כי ב־'96 יהיו מחירי הדיור תעודת ביטוח אנטי אינפלציונית. בספטמבר עלו מחירי הדיור ב־0.8% ותרמו 0.2% למדד.

גם בהנחה שהמדדים הקרובים ינועו סביב ה־1% והאינפלציה ב־'96 תגיע ל־10%, כפי שצופה השוק, הרי שהאפיק השקלי מציע אלטרנטיבות השקעה אטרקטיביות למשקיע הנטואיסט ולא רק לו: המק"מים הארוכים נסחרים בתשואה של 14.9% וקורצים למסרות הפיננסים הראויים מולם תשואה גבוהה אף יותר, בשל העדר עמלות הפצה. הפקדונות השקליים מגלמים ריבית נומינלית אפקטיבית של עד 13.5% ותשואת הגילונים נעה ברמה של 15.5%-15.9%. השחר, שנחנכט בחודשיים האחרונים, הגיע לתשואה של כ־15.9%, שמבטאת פרמית סיכון סבירה יותר מכוונת המשקיעים ביחס למק"מ.

תשואות אלו מסבירות את הביקושים ועליות השערים שהיו השבוע במק"מים (0.12%) וביותר עוצמה בגילונים (0.63%) על אף הסמיכות לפרסום המדד והציפייה, שהתממשה, למדד גבוה, ובעקבות זאת העובדה שחלק מהשוקים מיהרו לחסות בצילה של מטריית ההגנה המדדית. צמודי המדד עלו השבוע ב־0.25% בעיקר בטווח הקצר של הקשת (0.61%), שהציע תשואות שנשקו

ל־6%.

מדד ספטמבר ; התמתנות ציפיות האינפלציה בשוק ההון והלחץ הכבד מתואם של משרדי הממשלה הארגונים הכלכליים, עשויים להטות את הכף נגד העלאת ריבית נוספת. בנתוני ריבית המקסימום במכרז הפוח שיעביר הבוקר בנק ישראל לבנקים, יתנו אינדיקציה למגמה בבנק המרכזי.

בנק ישראל מוכר באמצעות המכרז דולרים לבנקים תמורת שקלים לתקופה של ארבעה שבועות ועל כן הריבית שידרוש הבנק במכרז תשקף את הריבית הצפויה במסחרים המוניטריים בנובמבר.

> בנסיבות אלו מתבצרים באפיק השקלי לא רק לקוחותיו הטבעיים – משקיעי הנטו. כפי שאומר בכיר בקופות הגמל: "כל עוד הריבית על הפקדונות השקליים כה גבוהה אין מחיר לטעות"

הגידול המשמך במצרפים המוניטריים, מדד המחירים הסיטונאיים, העלייה הדרמטית בגירעון המסחרי ובעיקר הפרע עם האוצר והעומד בראשו, הופכים את הסיכויים להפחתת הריבית לקלושים.

כל עוד האוצר דבק ביעד אינפלציה בלתי יומרני ומסרב לשקול קיצוץ נוסף בתקציב, נראה שבנק ישראל לא ירפה ממכשיר הריבית, אם יוגיש שמגבלות הסכנה להתפרצות אינפלציונית.

הריבית הנוכחית על הפקדונות השקליים מבטיחה תשואה ריאלית חיובית, והמשקיעים בגילונים רואים תשואה ריאלית חזויה של 4.5%-5%, גם בהנחת אינפלציה של 11% ל־12 החודשים הקרובים. בנסיבות אלו מתבצרים באפיק השקלי לא רק לקוחותיו הטבעיים, משקיעי הנטו, וכפי שאמר בכיר בקופת הגמל "כל עוד הריבית על הפקדונות השקליים כה גבוהה אין מחיר לטעות."

ההתבטאות האחרונה מביאה אותנו ללקוח העיקרי של אגרות החוב הממשלתיות – קופות הגמל. השבוע דווח על ירידה מתונה בצבירה השלילית בקופות הגמל. הצבירה השלילית בספטמבר '95 הסתכמה ב־275 מיליון שקל, לעומת 283 מיליון שקל באוגוסט. קשה להבחין במגמה של חזרה לקופות הגמל אם כי ייתכן שמרבית הדיים המלושות כבר נמשו את הקופות ועלו על השברולטים והטיסות לתורכיה.

סוף השנה הוא באופן מסורתי תקופה שבה יש לקופות פדיונות גדולים, שכן רמת הגיוסים של הממשלה גבוהה יחסית במחצית השנייה של השנה. נוסף על כך נהנות הקופות לקראת סוף השנה מגיוסים הנובעים משיקולי מס. מעורבות גדולה יותר של הקופות היא תנאי בסיס להערכתו של סמנכ"ל בנק לאומי למשכנתאות, ראובן צבאג, שהתשואות של אגרות החוב הצמודות ירדו עד לרמה של 4.1%-4.2%. להערכתו של צבאג, המסחר בשוק אגרות החוב לא שיקף את הערכות הגופים המרכזיים לגבי רמת המחירים בשוק. צבאג מצביע על נכונותם של הקופות להפקיד בבנקים למשכנתאות לתקופה של 15 שנה בריבית של 4.6%-4.7% כלומר, בפרמיה נמוכה ביחס לתשואת אגרות החוב לתקופה המקבילה. בקופות הגמל עצמן אין תכונה לקראת הפקדות סוף השנה ואין ציפייה לירידה משמעותית של התשואות לכיוון של 4%-4.1%.

בקופות לא מתרשמים מגיוסי סוף השנה ומתעניינים הרבה יותר בצעדיו של נגיד בנק ישראל. הדעה, שהרמה הגבוהה של הריבית השקלית תימשך לפחות עד תחילת '96, גורמת לקופות שלא להיזהר בהיערכות לגיוסים, ולפסימיות ביחס לסיכויי ירידה משמעותית בתשואות. בכיר במערכת מסכם את הערכתו לגבי מגמת התשואות: "הנקודה העיקרית היא חוסר האפשרות לירידת תשואות משמעותית כי בנק ישראל לא יוריד את הריבית". בכיר אחר מודה "שהתשואות באגרות החוב הצמודות מצוינות" אבל, הקופות שנכוו בתחילת השנה כשקנו סחורה מפני ש"זו הזדמנות בלתי חוזרת לרכוש בתשואות אלו", למרות שתשואות מצוינות עלולות להשתפר. המצב הנוכחי, בו ניתן לרכוש מעט סחורה בעליות מחירים קטנות, נוח לקופות. על פי דוח נבסיכון מסוף יוני, לקופות הגמל נזילות גבוהה המושקעת בפקדונות שקליים, מק"מים וגילונים.

ההשקעות באפיק השקלי סייעו לקופות לצלוח את משבר הפדיונות הגדול של '95, בנזק מועט יחסית הן אינן ממהרות להמיר את הנכס שהיטיב איתן, למרות מעורבותן בשוק הראשוני והמשני. באפיק הנוסף של הקופות – הפקדות הבנקים למשכנתאות, חלה לאחרונה רגיעה בהפקדות בעיקר בשל רמת הביצועים הגבוהה של הבנקים למשכנתאות והעובדה שבמקרים רבים הגיעו הקופות להחזקות גדולות יחסית בבנקים אלו. מקור הביקוש הבסיסי האחר לאגרות החוב הצמודות הן קרנות הנאמנות, אולם אלו סובלות מהמשך הפדיונות, למעט בקרנות השקליות.

מזה זמן רב ברור כי הגירעון ב־'95 ינוצל במלואו, ואולי אף למעלה מזה. נתוני הגירעון מצביעים על גירעון של 6.6 מיליארד שקל מתחילת השנה כשבספטמבר לבדו הגיע הגירעון ל־1.1 מיליארד שקל. למרות הגידול הזה בייבוא מוצרים בני קיימא, נתוני גביית המסים מאכזבים כשמשבר נוסף בתקציב בתי החולים והתלקחות צבאית בצפון עלולים גם הם להעמיק את הגירעון.

הגיוס הממשלתי עד סוף השנה עשוי להיות נמוך מהמתחייב על פי הגירעון, כתוצאה מגיוס ישיר של הלוואות שלא באמצעות ערבויות ממשלת ארה"ב, בסכום של 250 מיליון דולר והאפשרות, החלו מהשנה, לדחות גיוסים לשנת התקציב '96. ב־'96 תוכל הממשלה להגדיל עוד יותר את החוב החיצוני על חשבון הגיוסים המקומיים כתוצאה מהחלטת הממשל להתיר שימוש בכספי הערבויות לצורך מימון הגירעון התקציבי. האוצר השכיל עד עתה להפחית את החזון משוק אגרות החוב הצמודות על ידי גיוס מוגבר באפיק השקלי. יחד עם זאת, התשואות הנוכחיות של של הגילונים והשחר הגדילו את עלות השימוש באפיק זה.

ריבית בנק ישראל	
ריבית היעד של בנק ישראל	13.70%
מכרז מוניטרי שבועי לבנקים (הממוצע, נומינלי)	13.77%
ריבית הבנקאית	
ריבית פריים, נומינלי	15.20%
אשראי לציבור (בשקלים), אפקטיבי	19.24%
חח"ד – חשבון חוזר דביטורי, אפקטיבי	21.41%
אשראי בריבית קבועה, אפקטיבי	17.43%
אשראי אורקל, נומינלי	14.10%
אשראי אורקל, אפקטיבי	15.20%
ריבית קרדיטורית	
פק"מ ליום – 50 עד 100 אלף שקל	10.37%
פק"מ ליום – חצי מליון שקל	10.80%
פק"מ לחודש – 50 עד 100 אלף שקל	11.42%
מק"מ לחודשיים	12.57%
מק"מ לשנה	14.89%
תשואה ריאלית	
אג"ח צמוד מדד לשנה (נטו)	2.82%
אג"ח צמוד מדד ל־5 שנים (נטו)	2.70%
אג"ח צמוד מדד ל־10 שנים (נטו)	2.85%
ריבית בינלאומית	
דולר – ליבור – ל־3 חודשים	6.000%
שטרלינג – ליבור – ל־3 חודשים	6.854%
מארק – ליבור – ל־3 חודשים	4.161%

מסלול ההתחתים הקסום של מניית הפועלים

מזווית טכנית

רפי פרס"ץ

בשבוע־שעבר קטוע הדל מחזורים, האופייני לעונת החגים, הוסיפו מדדי המניות בתל אביב לרדת בעצלתיים, במסגרת מגמת התיקון המנחה את מהלכיהם בעת האחרונה, כשהטלטלות שפקדו את הבורסה בארצות הברית בתחילת השבוע שעבר אינן תורמות להתססה.

בחישוב שבועי, פחתו מדד המשתנים מ־199.16 ל־197.16 נקודות (-1.01%), מדד המעו"ף מ־202.94 ל־200.99 נקודות (-0.96%), מדד הכר"מ מ־153.54 ל־151.39 נקודות (-1.40%), ומדד המניות הכללי מ־179.89 ל־177.89 נקודות (-1.11%).

התרשים המצורף של מדד המעו"ף, שאותו ואת תרשים מניית הפועלים אנו חבים לידידנו מאיר פרימא, מרגים היטב, בסיוען של זוויות־גאן הנודעות, את מיקומן של משוכות ההתנגדות במדד המעו"ף, בעוד משוכת ההתנגדות הקרובה, לשבוע זה, שוכנת ברמת העילה שרשם המדד ביום חמישי (כ־201 נקודות), שכן מחסום התמיכה הראשון אורשם בסביבות 197 נקודות.

פועלים בראי אליוט, פיבונאצ'י וגאן

אף שלעתים חורגות אורחותיהם של פרנסיו ופקידיו של בנק הפועלים מן הטעם הטוב, שלא לומר מנורמות בנקאיות מקובלות, מתיישבת התנהגותה השמרנית להפליא של שערי מניותיו עם אומלי תיעות המקובלים על טכנאים. באחרונה, נבלמה הנסיגה בשער הפועלים ביעד הסכבי שהכתיבה לו תבנית הגולגולת הכתפיים המצמררת – כשנתקל במחסום התמיכה א'-ב'; שכן, כפי שכתוב בספר, תאם המרחק הנמצא בין הגולגולת לקו־הצוואר את המרחק בין קו הצוואר (שנפרץ) לתחתית שכרתה המניה החודש.

מאז אחד במארס השנה, שבו כרתה תחתית־מפתח ברמת 362 נקודות, השלימה מניית בנק הפועלים תוואי קסום של חמישה גלי־אליוט משניים (המסומנים בתרשים) – להבדיל משלושה גלי־אליוט גדולים, שגרסתה מאז שהידרדרה לציר־שפל נמוך יותר (255 נקודות) ביולי 1994.

רמת התיקון הפיבונאצ'ית המינימלית של המהלך מציר־362 הנקודות לציר־543 הנקודות שוכנת בסביבות 473 נקודות, ועשויה לסעוד את המניה, לפחות לזמן מה. רמת התיקון הפיבונאצ'ית המינימלית למסלול העלייה הגדול מציר־255 לציר־543 הנקודות מצויה בסביבות 433 נקודות.

ישים לב:

(1) שהמהלך מ־362 ל־543 נקודות, המחבק 181 נקודות, ארך כ־26 שבועות, שהם כ־182 ימים: דוגמה מאלפת לעילא לריבוע הזמן המחיר בשיעור הקסאי־הזילי של 1 ל־1 (נקודה ליממה).

(2) ששחזור שיעור של גל העלייה מתחתית הביניים 362 לפסגת 543, 181 נקודות, תואם בקירוב את היעד האליוטי־פיבונאצ'י; שכן אם נכפול את תוואי העלייה הקודם מ־255 ל־362 (=107 נקודות) ב־1.618 (אחד מיחסי הזהב שהגה המתמטיקאי האיטלקי ליאונרדו איש־פיזה במאה ה־12), נקבל 173. 173 ו־362 מסתכמים ב־535 נקודות: יעד שהחטיא בשמונה נקודות בלבד את פסגת־543, שאליה העפילה המניה בדיעבד.

ניו־יורק / 16.10.1995

שם המניה	מחיר סגירה	שינוי ב־%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה	נמוך	% שינוי שנתי 95	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי	מכירות	שווי שוק	מכפיל רווח
מדד ישראלית	160.37	-1.1	---	---	162.69	159.95	---	---	170.63	108.68	39	---	---	---	---	---
סאיטקס	18¼	0	18¼	18¼	18¾	18¼	18,900	344,925	24¾	15½	11	724.0	48.9	723.0	778.2	16
טבע	38¾	-1.6	38⅞	39	39⅞	38¾	420,900	16,362,488	43¾	21⅛	61	368.0	75.0	613.0	2084.9	28
אי.סי.איי.	20¾	-1.2	20⅝	21	21	20¾	424,700	8,865,613	23¾	11¼	53	351.0	82.0	423.0	1563.3	19
אריונוקס	1 11/32	0	1 11/32	1⅜	---	---	---	---	2 3/16	15/16	-2	9.0	-6.6	6.5	8.1	---
אריוסופט	7	0	6½	7	7	7	1,000	7,000	9¾	5⅞	---	18.0	1.9	10.7	28.0	15
אורבוטק	12 15/16	0.5	12¾	13	13	12¾	42,900	555,018	13¾	8	60	59.0	13.0	123.0	155.8	12
אי.אי.אס	2⅝	-4.5	2⅝	2¾	2⅞	2⅝	15,700	41,212	4¾	1⅞	5	64.0	-16.5	86.0	36.6	---
אי.אס.ג'י.	3 7/16	-1.8	3⅜	3 9/16	3 7/16	3 7/16	3,100	10,656	4⅝	1	81	3.8	-1.3	13.5	15.6	---
אלביט	20¾	0	20⅞	21½	20¾	20¾	100	2,075	24¾	16¼	-1	374.0	24.0	741.0	426.0	18
אלדין	9½	-1.9	9½	9¾	10	9 7/16	23,400	222,300	17¼	4½	64	13.6	3.0	9.5	61.7	21
אלסינט	2⅝	-4.5	2½	2⅝	2⅝	2⅝	27,000	70,875	3½	1¾	38	177.3	9.2	242.0	208.5	23
אלרון	11⅛	0	11⅛	11½	11⅛	11⅛	500	5,562	12¼	8	22	195.0	8.1	459.0	225.8	28
אלקטריק פיול	8⅞	0	8⅝	8⅞	8⅞	8⅝	10,400	92,300	13⅞	4¼	42	14.0	-8.6	4.2	75.8	---
אמ. סיסטמס	3¾	0	3¾	3¾	3¾	3¾	3,000	11,250	7	3¼	-9	7.8	-2.8	5.7	20.2	---
אקסום	12⅞	-1.9	12⅞	13½	13½	12⅞	10,800	139,050	17¼	9	98	7.4	-4.5	17.0	67.7	---
אראל	3	0	2⅞	3¼	3	3	3,300	9,900	4¾	2⅝	-25	9.8	1.1	4.1	11.8	11
אריאלי	6⅝	-1.8	6⅝	7	6¾	6½	20,500	135,812	7¼	6	33	4.2	0.8	30.6	18.5	23
ארית	1	-5.9	1	1 1/16	1	1	8,500	8,500	1 39/64	⅝	-33	8.9	-2.7	28.0	6.1	---
אשור רובוטק	27/32	0	27/32	15/16	---	---	---	---	1⅝	⅝	69	10.4	-0.4	22.9	8.4	---
בי.וי.אר	7⅝	-7.8	7¼	7⅝	8¼	7⅝	20,700	152,662	8½	3⅝	48	11.2	-2.8	15.0	43.0	---
ביוטכנולוגיה	3½	5.7	3⅜	3½	3½	3 7/16	142,400	498,400	4¼	2	63	23.3	-7.7	17.0	132.0	---
גילת	23¾	-2.1	23¾	24¼	24¼	23⅝	5,500	130,625	29¼	12	98	39.6	7.0	34.2	198.3	28
די.אס.אס.אי.	9⅝	-4.9	9⅝	9⅞	10⅜	9⅝	42,200	406,175	13½	4¾	103	48.7	10.8	103.0	67.6	6
הבשורה ישוב	8¼	0	8¼	9¼	---	---	---	---	12	7¼	-24	173.0	2.3	238.3	76.8	33
הלת'קייר	1 9/16	-3.8	1 9/16	1⅝	1⅝	1 9/16	16,600	25,937	2 5/16	1 7/16	3	16.4	0.5	8.3	17.5	35
סימד רביעי	5⅜	-2.3	5⅜	5⅝	5⅜	5⅜	1,900	10,212	8⅜	3⅝	30	22.3	-18.1	32.2	59.0	---
מאגר	27¼	-6.0	26¾	27½	28⅞	26¾	33,200	904,700	36	10¼	148	61.6	13.3	75.9	272.5	20
מ.ג'י.ג'י.	1 13/16	11.5	1⅝	1 13/16	1 13/16	1 13/16	2,000	3,625	2⅛	1 1/16	81	5.6	-0.1	3.6	5.4	---
מקסומדיקס	11⅛	-1.1	11⅛	11⅝	11⅞	11⅛	32,700	363,787	13¾	3⅝	117	44.3	3.5	28.6	87.4	25
מלגרף	1⅝	0	1½	1¾	1⅝	1⅝	500	812	3⅛	1⅛	-38	---	-8.1	3.5	5.2	---
מלדטה	7½	0	7½	7⅞	7½	7½	300	2,250	10¼	4⅛	58	44.3	-6.3	22.7	77.8	---
יומק	9/32	0	7/32	9/32	---	---	---	---	½	7/32	-44	10.6	-1.5	0.4	5.2	---
כרמל	14¾	0	14½	14¾	---	---	---	---	15⅝	7	100	23.0	4.6	101.0	37.2	8
לן־גם	27	0.2	26⅝	27	27	26⅝	116,100	3,134,700	27	15⅞	15	84.5	8.6	85.0	288.4	34
לייזר	10⅜	-1.2	10⅜	10½	10½	10⅜	7,300	75,737	11½	4 15/16	80	13.8	4.5	44.8	59.9	13
לאופטיקס	14⅜	1.8	14¼	14⅜	14½	14¼	7,300	104,937	17½	6	77	37.0	6.4	22.4	86.0	13
מג'יק	7⅞	-1.6	7¾	8⅛	8	7¾	10,300	81,112	11½	3⅜	34	13.4	-1.8	21.6	30.6	---
מגל	4⅜	11.8	4⅝	4⅞	4⅞	4¼	72,700	345,325	5	2⅝	58	15.0	1.7	18.3	23.7	14
מדיס אל	1½	0	1 9/16	1 11/16	---	---	---	---	1⅞	9/16	-20	3.2	-2.4	0.1	12.7	---
נייר חדרה	54½	0	54	55	---	---	---	---	59¾	41½	16	163.0	21.9	323.0	207.1	9
נקסוס	5⅜	0	5⅛	5⅜	---	---	---	---	6⅛	---	-89	1.2	-7.9	1.2	20.4	---
סילוקום	2⅜	0	2½	2⅞	---	---	---	---	4¾	2	-36	5.7	-0.1	2.7	7.6	---
עמר"פ	2¾	0	2⅝	2⅞	2¾	2⅝	2,300	6,325	3½	1½	29	12.0	-0.3	30.0	34.1	---
פירן	19/32	0	19/32	21/32	19/32	19/32	5,800	3,443	21/32	¼	73	12.3	-2.4	21.0	17.6	---
עין לבוד	6¾	1.9	6⅝	6⅞	6¾	6⅝	400	2,700	8½	5⅜	8	25.0	2.8	97.0	20.2	7
ראדא	4 5/16	-1.5	4⅛	4½	4 5/16	4⅛	15,600	65,325	6⅛	3	12	13.0	0.1	34.0	24.6	246
קומפ	¾	-25.0	¾	1	¾	¾	2,000	1,500	3⅝	¾	-73	2.9	-0.2	4.5	4.0	---
ת.א.פ.	3 11/16	0	3 11/16	3⅞	---	---	---	---	4¾	3¼	9	40.0	14.0	192.0	96.6	7
תאת	2⅞	-8.0	2⅞	3¼	3⅛	2⅞	8,000	23,000	4⅝	1 11/16	13	29.0	---	21.6	25.6	---
תרו	6⅝	3.9	6⅜	6⅝	6⅝	6⅝	15,500	102,687	8½	6⅛	-10	23.8	3.7	47.3	63.0	17
תדיראן	21½	-0.6	21½	21¾	21½	21½	300	6,450	25⅛	15	3	230.3	25.6	576.0	421.6	16
אופאל	16¾	1.5	16¼	17¼	17¼	16¼	9,800	164,150	25¼	13¾	20	40.6	5.7	32.3	144.0	25
אי.ג'י.איי	21⅜	-5.4	21⅜	23	23⅜	21¾	19,300	419,775	39¼	13	67	29.3	9.4	54.0	119.6	13
אמבל	5 11/16	-1.1	5 11/16	5 13/16	5¾	5 11/16	12,300	69,956	7 5/16	5½	-15	176.0	5.6	83.0	135.0	24
אינדיגו	19	-3.8	19	19½	19⅝	19	82,300	1,563,700	64¼	15¾	14	20.0	-10.4	128.0	952.8	---
אפי	71¼	-3.1	71¼	71½	73¾	71¼	194,100	13,829,625	75½	24	159	130.0	28.0	158.0	856.4	31
נאומק	8¼	-1.5	8¼	8 5/16	8½	8¼	113,400	935,550	10	6¾	-5	82.0	-52.2	80.7	417.7	---
די.אס.פי.	30	-1.6	29¾	30½	30½	29⅜	248,400	7,452,000	34	10	200	38.0	3.5	17.2	239.1	68
די.אס.פי.גרופ	17	3.0	16½	17	17	16½	100,700	1,711,900	26	13¾	-13	39.0	3.7	34.8	156.4	27
נט מנג'	19⅝	-1.3	19	19⅝	19⅝	18⅞	646,500	12,364,313	27¼	13	-6	110.0	22.6	94.9	757.3	34
מרקורי	25½	-2.2	25½	26½	26¼	25½	5,300	135,150	29	11¾	85	95.0	2.3	30.6	325.9	142
ספיאנס	2⅜	0	2¼	2⅜	---	---	---	---	2⅞	1⅛	-83	-7.3	-29.0	37.0	30.4	---
פארמוס	2 11/32	-8.3	2 11/32	2½	2⅝	2 11/32	194,900	468,978	---	---	167	2.7	-12.5	0.1	34.9	---
פי.אי.טי.	23¼	-0.5	23⅛	23¾	23¼	23¼	500	11,625	28¼	20¼	-18	353.0	22.4	43.7	436.2	19
קומברס	21½	-0.6	21¼	21½	21⅜	21¼	126,300	2,715,450	23¾	11	81	112.0	14.5	113.0	427.8	30
קרן ישראל	11⅜	1.1	11¼	11½	11⅜	11⅛	11,000	125,125	12⅞	9	12	---	---	---	---	---

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים [illegible]

שערי מכירה בשווקים

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הפחתה בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.11955	6.08
פרנק בלגי	20.5665	5.76
מארק גרמני	1	5.4
לירה אירית	2.2857	5.38
פרנק צרפתי	3.4872	4.82
כתר דני	3.8767	3.75
אסקודו פורטוגלי	105.15	2.85
פזטה ספרדית	86.2	1.19

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קניה	מחזור 3 חודשים קניה	מכירה
מארק	1.4235	1.4225	1.4168
פרנק שווייצרי	1.154	1.1535	1.1434
ליש"ט*	1.5746	1.5741	1.5710
ין	100.6	100.55	100.56
דולר קנדי	1.3366	1.3361	1.3380
פרנק צרפתי	4.965	4.963	4.9753
אקו*	1.2948	1.2938	1.2948
ד' אוסטרלי*	0.759	0.7585	0.7560
ד' סינגפור	1.4252	1.4242	1.4155
לירטה	1603.5	1602	1602.94

*במונחי דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חוד'	6 חוד'	שנה
דולר	6.000%	5.955%	5.938%
שטרלינג	6.833%	6.875%	6.948%
ין	0.391%	0.422%	0.469%
פר"ש	2.396%	2.417%	2.458%
מארק	4.135%	4.135%	4.125%
אקו	5.766%	5.766%	5.766%
פר"צ	6.496%	6.539%	6.344%
גילדן	4.000%	4.030%	4.120%
ד' קנדי	6.500%	6.500%	6.560%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 8.75%

יורודולר – פרנקפורט

מקורות	דולר	מארק
3 חודשים	6.250%	4.060%
6 חודשים	5.870%	4.060%
1 שנה	5.870%	4.060%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.48%
שנה	5.59%
10 שנים	5.96%
30 שנה	6.31%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ-31.12.94
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	4784.38	-9.4	-0.20%	4796.67	4772.82	24.77%
	S&P 500	583.09	-1.41	-0.24%	584.86	582.63	26.96%
טוקיו	ניקיי 225	18016.44	135.61	0.76%	18140.99	17914.91	-8.65%
הונג קונג	האנג סנג	10009.28	125.5	1.27%	10069.17	9982.4	22.20%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2111.8	-17.24	-0.81%	2129.89	2107.53	-5.70%
לונדון	FTSE 100	3557.3	-10.7	-0.30%	3567	3551.8	16.04%
פרנקפורט	דקס	2191.44	-5.39	-0.25%	2201	2191.44	-4.82%
פאריס	CAC 40	1790.49	-26.54	-1.46%	1815.47	1788.89	-4.82%
מילנו	MIBTEL	9338	-207	-2.17%	9485	9338	-8.37%
ציריך	SMI	3116.3	7.1	0.23%	3118.5	3105.3	18.54%
אמסטרדם	EOE	459.15	-2.25	-0.49%	460.23	458.67	10.78%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב אוקטובר (דולר לאונקייה)	386.1	-0.3
כסף אוקטובר (סנט לאונקייה)	532.2	-3.5
פלטינה אוק' (דולר לאונקייה)	412	-1.5

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	384.3
כסף (דולר לאונקייה)	5.38
פלטינה (דולר לאונקייה)	412.5
פלדיום (דולר לאונקייה)	138.75

ניו יורק (סנט לליברה)

	מחיר	שינוי
רכז תפוזים נובמבר	117.3	0.35
כותנה דצמבר	82.86	-2
קפה דצמבר	125.9	3.85
קקאו דצמ' (דולר לטונה)	1304	32
סוכר אוקטובר	1384	32

גרעינים ובקר שיקגו

	מחיר	שינוי
פולי סויה נוב' (סנט לבושל)	656.5	3.25
חיטה דצמ' (סנט לבושל)	497.5	11.75
תירס דצמ' (סנט לבושל)	327.75	2.5
בקר חי אוק' (סנט לליברה)	65.95	-0.2

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	2766
בדיל ספוט (דולר לטונה)	6210
עופרת ספוט (דולר לטונה)	639
אבץ ספוט (דולר לטונה)	966
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1655.5
ניקל ספוט (דולר לטונה)	7740

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	16.2
ברנט יולי	16
דובאי ספוט	14.75
מאוץ ספוט	14.5
מקסס קרוד ספוט	17.57
נפט להיטום ספוט	46.45

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)
איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להדורה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	183
נפטא פר"ב	137

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ספט' (דולר לטונה)	2245	12
קקאו דצמ' (ליש"ט לטונה)	865	7
גומי ספט' (דולר לקילו)	144.25	1.25

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב-%
242.25	0.94	0.39%

שווקים / אייל גורביץ'

דוחו"ת רבעוניים חזקים לבנקים בארה"ב

בבורסות אירופה היתה הנטייה לירידות כמו גם בוול סטריט; הדולר נחלש אמש אל מול המטבעות המרכזיים ונסחר תמורת 1.42 מארק ו־100.37 ין

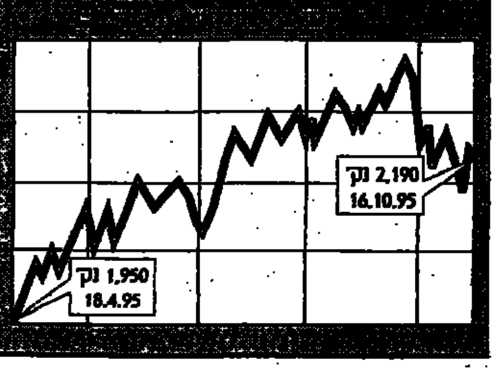

וול סטריט

יום מסחר מעורב אפיין אמש את וול סטריט. הדוחו"ת הכספיים לרבעון השלישי מתחילים לזרום ולמעט הבנקים – שהראו רווחים מרשימים, הרי שיתר הדוחו"ת מאכזבים למדי.

אתמול, ראינו מניות המזון לאזן את העליות במניות ההיטק שרש־מות התאוששות לאחר המכה שני־חתה עליהם לא מכבר.

הפעילות השוקית תושפע בטווח הקרוב מזרם הדוחו"ת. יותר בכיוון האכזבות ופחות בכיוון ההפתעות לטובה, שכן ברמות הנוכ־חיות בהן מצוי השוק, הרי שישנן הערכות כי רב ההפתעות הטובות מגולמות במחירים.

מספר בנקים גדולים בארה"ב, פירסמו אמש דוחו"ת רבעוניים חזקים, בעיקר על רקע הביקושים הגואים להלוואות מצד חברות ופר־טיים.

NationsBank, הבנק הבכיר בחבורה שכוללת את פירסמו שי־קאגו ובנק אוף ניו־יורק, מדווח על גידול של 25% ברווח הנקי לעומת הרבעון המקביל אשתקד. הרווח הנקי עומד על 550 מיליון דולר או 1.95 דולר למנייה לעו־מת 431 מיליון דולר או 1.55 דו־לר למנייה ברבעון המקביל.

רווחי הבנק, היכו את תחזי־תיהם הקודמות של האנליסטים.

רווחי בנק פירסט שיקאגו עלו ברבעון השלישי ב־35% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. הרווח הנקי של הבנק העשירי בגודלו בארה"ב עומד על 207 מיליון דו־לר או 2.18 דולר למנייה, לעומת 154 מיליון דולר או 1.51 דולר למנייה.

גם פירסט שיקאגו היכה את האנליסטים.

אירופה

הלחץ בבורסות המרכזיות של אירופה נטה אמש בבירור כלפי מטה.

לונדון ירדה אמש על רקע ירי־דת מחירי מניות המזון והתרופות. הירידה בסקטורים אלה, הנחשבים כיציבים, נגרמה כתוצאה מחששות לתחילתה של מלחמת מחירים. מעבר לכך, הרי שהדוחו"ת הכספיים שהתפרסמו עד כה, לא היו מלהיבים ולשעות לפי שעה, נוצר הרושם כי סוחרים נמנעים מלנקוט עמדה כלפי השוק.

סביר להניח כי תנודה לכאן או לכאן תתרחש לאחר שיהיה אפש־רי לזהות את פרופיל הרווחים של החברות המרכזיות.

מדד פוטסי ירד אמש ב־10 נקודות או 0.3% לרמה של 3,557 נקודות.

בפרנקפורט, ירד הדקס על רקע הדולר שאינו מצליח להת־אושש ומרכא את מצב רוחם של הסוחרים. החששות הם בעיקר לרווחיהן של היצואניות.

ההערכות הן כי הסוחרים יישא־רו בכוננות ספיגה כל זמן שהדולר מצוי מתחת לרמת 1.42 מארק לדולר ועד לאישור התקציב לש־נת 1,996 שייתכן ושומן בתוכו העלאת מיסים.

הקונצנזוס כרגע שהשוק מצוי במצב של קניות יתר וכי הסיכויים בטווח הקצר, נוטים בבירור כלפי ירידות מחירים.

מדד דקס ירד אמש ב־5 נקו־דות או 0.25% לרמה של 2,191 נקודות.

פאריס אינה מצליחה להת־אושש ואמש הוספה מכה נוספת. החששות כתוצאה ממצבו של הדו־לר בשווקי העולם והנזקים להם הוא עלול לגרום לרווחי היצוא־ניות, שלחו את הסוחרים למכור את שאריות הסחורה הנותרות.

מאז שבר מדד CAC את רמת 1,850 הנקודות בכיוון מטה, שול־טת הפסימיות במסחר ומשקיעים אינם רואים בטווח הקצר התאוששות מסוג כלשהו.

מדד CAC ירד אמש ב־26 נקודות או 1.46% לרמה של 1,790 נקודות.

מילאנו ספגה אף היא מכה לא קטנה כאשר בנוסף לירידות בשתי החברות הגדולות במשק, אוליבטי ופיאט, כל אחת וסיבותיה, צץ לו החבר ברלוסקוני האיים להצביע כנגד הצעת התקציב לשנת 1,996. לאיומו של ברלוסקוני עלולות, מטבע הדברים, להיות השלכות מרחיקות לכת על כיוונה של מילאנו.

במינה היתה אמש שיחות היום לאחר שהוליסה, בישיבת רידיק סוריון בסוף השבוע, להשעות מתי־פקידם שני מנהלים בדרג הבכיר ולהקפיא לפי שעה את שיחות המיזוג עם פרוצי.

מדד מיבטל ירד אמש ב־196 נקודות או 2.06% לרמה של 9,349 נקודות.

מזרח הרחוק

יום של עליות מחירים בטוקיו, על רקע ציפיות לפירסום הדוחו"ת הכספיים לרבעון השלישי. מה שהזין אמש את העליות היו ההע־רכות כי דוחו"תיהן של חברות תעשייתיות מסוימות כגון טויוטה לא יהיו גרועים כפי שהעריכו האנ־ליסטים לפני תקופת זמן קצרה.

על בסיס זה, הובילו היצואניות את העליות כאשר סוני עלתה ב־90 ין או 1.8% למחיר של 5,150 ין ואילו פיוניר עלתה ב־60 ין או 3.6% למחיר של 1,740 ין למנייה.

המגמה במניות ההיי־טק היתה חיובית על רקע התאוששות הסק־טור במסחר בארה"ב.

מדד ניקיי עלה ב־135 נקודות או 0.76% לרמה של 18,016 נקו־דות.

בהונג־קונג חצה מדד האנג־סאנג את רמת 10,000 הנקודות בפעם הראשונה מאז ספטמבר 1994. השמן בגלגלי העליות היו התשואות על איגרות החוב האמרי־קאיות בארה"ב שירדו לרמה של 6.31%. לדעת סוחרי הונג־קונג, תשואה כזו מהווה תמריץ מספיק כדי להניע כספי חדש מן השוק הסולידי לאפיק המנייתי.

מדד האנג־סאנג עלה אמש ב־125 נקודות או 1.27% לרמה של 10,009 נקודות.

מטבעות

קשה בתקופה האחרונה, להתייחס לתנודותיו המשתנות של הדו־לר, אפילו במונחים של סיבות נקודתיות. בניתוח אותן סיבות שעליהן נימנות החששות להתער־בותם או אי התערבותם של הבנ־קים המרכזיים, הרי שהדולר נע תקופת זמן לא מבוטלת בין טווח ערכים צר אל מול הין והמארק.

אמש, נחלש הדולר ונסחר עבור 1.421 מארק ו־100.41 ין לדולר.

ברנד תעשיות בע"מ ("החברה")

הודעה בהתאם לתקנות ניירות ערך (הגבלות בעניין ניגוד עניינים בין חברה רשומה לבין בעל שליטה בה), תשנ"ד־1994, ובדבר כינוסה של אסיפה כללית שלא מן המנין של החברה.

מבוא

ביום 10.10.95 החליט דירקטוריון ברנד תעשיות בע"מ (להלן - "החברה"), לאחר שקיבל את המלצת ועדת הביקורת של החברה להמליץ בפני אסיפת בעלי מניות של החברה לאשר לחברה להתקשר עם מתכת ר. ברנד בע"מ (להלן - "מתכת ברנד") בהסכם מתקן לתוספת להסכם הניהול בין החברה לבין מתכת ברנד מיום 26.9.95 (להלן: "ההסכם המתקן").

1. **בעלי השליטה שלהם ענין אישי בהחלטת הדירקטוריון**

מתכת ברנד.

2. **מהות הענין האישי**

קבלת תמורה בגין דמי ניהול.

3. **התנאים העיקריים להתקשרות:**

(א) בתקופה הנוספת בהתאם להוראות התוספת להסכם הניהול (מיום 1.1.96 ועד ליום 31.12.98) יהיו דמי הניהול בסך של 120,000 ש"ח לחודש בתוספת מע"מ כחוק [דהיינו הגדלה של 20% לדמי הניהול שנקבעו בתוספת להסכם הניהול (100,000 ש"ח)]. דמי הניהול ימשיכו להיות צמודים למדד המחירים לצרכן עפ"י המדד הידוע בעת התשלום בפועל לעומת המדד שהיה ידוע ביום 1.7.93.

(ב) באם במשך התקופה הנוספת לא יוכלו אחד או יותר מה"ה ראובן ברנד, ישראל ברנד וחיים ברנד להמשיך מסיבה כלשהי, במתן השירותים לחברה מטעם מתכת ברנד כאמור בהסכם הניהול - מתחייבת מתכת ברנד להעמיד לחברה מנהלים אחרים במקומם, או במקום מי מהם, לשביעות רצון החברה, לפי שיקול דעתה הבלעדי.

(ג) סעיף 2(ב) לתוספת להסכם הניהול, על פיו זכאית מתכת ברנד להביא לידי גמר את התקופה הנוספת הנ"ל ביום 31.12.96 או ביום 31.12.97 - יבוטל על פי הוראות ההסכם המתקן.

(ד) בכפוף לאמור בהסכם המתקן ימשיכו לחול לגבי התקופה הנוספת הנ"ל כל הוראות התוספת להסכם הניהול.

4. **כינוס אסיפה כללית**

ניתנת בזאת הודעה על כינוסה של אסיפה כללית שלא מן המנין של החברה אשר תתקיים ביום 8.11.95 בשעה 10:00 במשרדה הרשום של החברה בירוחם.

על סדר יומה של האסיפה יעמוד לדיון אישור האסיפה הכללית לחברה להתקשר בהסכם המתקן. כל חבר רשאי להצביע בעצמו או ע"י בא כח. כתב המינוי של בא כח יופקד במשרד הרשום של החברה, לא יאוחר מ־24 שעות לפני המועד ושעת האסיפה הנ"ל.

5. **הרוב הנדרש באסיפה הכללית**

הרוב הנדרש באסיפה הכללית לאישור ההתקשרות הנ"ל הינו רוב קולות הנוכחים הזכאים להשתתף בהצבעה, במנין קולות הרוב יכללו לפחות שליש מקולותיהם של מי שאינם בעלי ענין אישי בהתקשרות. לא נכחו באסיפה הכללית מי שאינם בעלי ענין אישי בהתקשרות רשאית החברה לאשר את ההתקשרות האמורה באסיפה כללית נדחית, שהודעה לגבי המועד ומקום קיומה תפורסם, בהחלטה שתתקבל במנין קולות רוב הנוכחים.

6. **המקומות בהם ניתן לעיין בדו"ח המיידי**

ניתן לעיין בדו"ח המיידי בדבר ההתקשרות בהסכם המתקן במשרדי החברה בירוחם בימים א'-ה' בין השעות 8:00 - 16:00.

ברנד תעשיות בע"מ

המרכז הישראלי לניהול
ביה"ס למנהלים

קורס ניהול

חברות ותאגידים בשלטון המקומי

75 שעות לימוד

הקורס מיועד:
* לנבחרים ברשויות המקומיות * חברי דירקטוריונים של חברות עירוניות
* מנהלים בכירים ברשויות המקומיות ובמשרדי הממשלה הקשורים עימם.

נושאי הלימוד:
● העירייה כיזם כלכלי ● הדירקטוריון והדירקטורים בחברה העירונית ● המנהל הכללי והנהלת החברה ● ניתוח דו"חות פיננסיים, ניהול כספי של חברה עירונית ● תקצוב ● מיסוי ● פיקוח ובקרה ● יחסי החברה העירונית עם הרשות המקומית ומשרד הפנים ● חוק חובת המכרזים ● מעורבות יועצים חיצוניים ● הפרטת חברות עירוניות.

מתכונת הלימודים:
15 פגישות בימי ד' בשעות אחה"צ, החל מ־8.11.95
מלון רמת־אביב, ת"א

פרטים והרשמה:
ביה"ס למנהלים – טל. 6995134, פקס. 03-6995207
המרכז הישראלי לניהול – טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

ניהול אסטרטגי של ארגון תעשייתי

באמצעות סימולציה ממוחשבת

ניסוי, טעייה ולמידה באמצעות אירוע אינטראקטיבי ממוחשב – MICSS

סדנה התנסותית בת יומיים
ימי ד', 1, 8 בנובמבר 1995 – בת"א

הנושאים הניהוליים הנלמדים
- כיצד לזהות במהירות את נקודת החולשה של הארגון.
- כיצד לזהות מדיניות שגויה המובילה להפסד - בחינה מחדש של הנחות עולם ניהוליות.
- מהם המוצרים המובילים של החברה - האם התמחיר החשבונאי אכן מורה על המוצרים הרווחיים ועל המוצרים המפסידים?
- עומס על משאבים קריטיים - המשמעות לארגון כולו.
- מלאי - באילו תנאים הוא מהווה צורך חיוני ובאילו תנאים הוא גורם נזק למערכת כולה.
- על מה צריכה מערכת הבקרה להתמקד - מה חיוני למנהל לדעת.
- מתי והיכן נדרש עודף כושר ייצור.
- מערכת המידע - מה אנו צריכים באמת. הנזק בעודף המידע והתועלת במידע הממוקד בצרכים הניהוליים.
- כיצד ללמוד מטעויות בסביבה מורכבת.
- ראיית הארגון השלם - אתגר אפשרי על פי המתודולוגיה של תורת האילוצים.

הסדנה מיועדת
למנהלים בחברות תעשייתיות או בחברות שירותים בעלות תהליכי המרה כמו־תעשייתיים, ולכל מי שמוכן להתנסות וללמוד ניהול ארגון עסקי מורכב.

פרטים והרשמה:
טל. 03-6995134, 03-6957202
פקס. 03-6953104, 03-6995207

המרכז הישראלי לניהול | התאחדות התעשיינים בישראל

סוף מעשה בערכה תחילה
לאחר שתדע מה מחיר שמבקשים ממך
תן לנו לקבוע כמה העסק שווה באמת.
הערכת שווי החברה, כולל המוניטין שלה
או התמנמחות שלנו
שוורצמן - פיתוח עסקים בע"מ
טלפון 03-5253733

קרן קימת לישראל
מכרזים

קרן קימת לישראל מבקשת לקבל הצעות מקבלנים מורשים לביצוע העבודות כדלקמן:

מכרז מס' 185/95 - עבודות פיתוח בפארק קצרין

משך ביצוע העבודה חודשיים
סיור קבלנים יתקיים בתאריך 25.10.95 בשעה 10:00
מקום המפגש בכניסה לפארק קצרין העתיקה.
השתתפות בסיור הקבלנים - חובה
תכניות ומפרטים ניתן לקבל במשרדי הקק"ל בפס הירק, ת.ד. 45 קרית חיים במשרדו של מר א. קליין, מול משטרת קרית חיים, תמורת 400 ש"ח שלא יוחזרו.
את ההצעות עם הצירופים הנדרשים (לרבות אישור ניהול ספרים רשיון קבלן בענף 100 או 200, סווג כספי ג' 1 וכו'), יש להגיש **לא יאוחר מ־5.11.95 שעה 15:00** במשרדי הקק"ל בפס הירק, ת.ד. 45, קרית חיים מול תחנת המשטרה, במשרדו של מר א. קליין.
אין הקק"ל מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז 187/95 - עבודות פיתוח - גינון והשקיה בפארק המעיין - מטולה

משך ביצוע העבודה 60 יום
סיור קבלנים יתקיים בתאריך 25.10.95 בשעה 10:00
מקום המפגש במועצה מקומית מטולה.
תכניות ומפרטים ניתן לקבל במשרדי הקק"ל בפס הירק, ת.ד. 45 קרית חיים במשרדו של מר א. קליין, מול משטרת קרית חיים, תמורת 400 ש"ח שלא יוחזרו.
את ההצעות עם הצירופים הנדרשים (לרבות אישור ניהול ספרים רשיון קבלן בענף 200, סווג כספי ג', נסיון מוכח בעבודות דומות וכו') **לא יאוחר מ־5.11.95 שעה 15:00** במשרדי הקק"ל בפס הירק, ת.ד. 45, קרית חיים מול תחנת המשטרה, במשרדו של מר א. קליין
אין הקק"ל מתחייבת לקבל הצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מנע אש ביערות

מי יכול להרים לאוויר 126 טון?
כל אחד משני מטוסי ג'מבו 747 החדשים של אל על מטענים!

שערי מטבע חוץ / 15.10.95

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת חודש	מתחילת שנה נומינלי	מתחילת שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.91	3.06	2.76	3.24	2.93	3.07	2.9696	3.0175	2.8369	3.1671	2.9704	3.0190	2.9990	0.00%	0.13%	-0.61%	-5.88%
1 מארק גרמני	2.05	2.16	1.94	2.28	2.05	2.15	2.0877	2.1214	1.9964	2.2288	2.0860	2.1201	2.1091	0.00%	-0.16%	8.21%	2.50%
1 לירה שטרלינג	4.59	4.82	4.34	5.09	4.65	4.87	4.6741	4.7495	4.4610	4.9802	4.6759	4.7524	4.7209	0.00%	-0.41%	0.14%	-5.14%
1 פרנק צרפתי	0.58	0.62	0.56	0.65	0.59	0.62	0.5994	0.6091	0.5713	0.6379	0.5998	0.6097	0.6052	0.00%	-0.98%	7.25%	1.59%
100 ין יפני	2.90	3.05	2.75	3.22	2.92	3.06	2.9603	3.0081	2.8228	3.1514	2.9605	3.0090	2.9881	0.00%	-2.03%	-1.27%	-6.48%
1 גילדן הולנדי	1.83	1.93	1.73	2.03	1.84	1.92	1.8650	1.8951	1.7776	1.9846	1.8648	1.8953	1.8835	0.00%	-0.18%	8.22%	2.51%
1 פרנק שווייצרי	2.53	2.66	2.39	2.80	2.54	2.66	2.5761	2.6177	2.4583	2.7445	2.5760	2.6183	2.6031	0.00%	-0.92%	13.12%	7.15%
1 כתר שוודי	0.41	0.44	0.40	0.46	0.42	0.44	0.4265	0.4334	0.4073	0.4547	0.4262	0.4337	0.4306	0.00%	-0.53%	6.45%	0.83%
1 כתר נורבגי	0.46	0.49	0.44	0.51	0.47	0.50	0.4752	0.4829	0.4530	0.5058	0.4752	0.4830	0.4800	0.00%	0.15%	7.55%	1.87%
1 כתר דני	0.53	0.56	0.50	0.58	0.53	0.56	0.5394	0.5481	0.5160	0.5760	0.5394	0.5482	0.5447	0.00%	0.29%	9.71%	3.92%
1 מארק פיני	0.67	0.72	0.64	0.75	0.68	0.71	0.6898	0.7010	0.6579	0.7345	0.6892	0.7012	0.6966	0.00%	-1.46%	9.25%	3.49%
1 דולר קנדי	2.18	2.29	2.07	2.42	2.19	2.29	2.2196	2.2555	2.1222	2.3692	2.2205	2.2569	2.2420	0.00%	0.94%	4.30%	-1.20%
1 דולר אוסטרלי	2.21	2.33	2.10	2.46	2.20	2.33	2.2561	2.2925	2.1554	2.4062	2.2575	2.2945	2.2776	0.00%	0.74%	-2.79%	-7.92%
1 ראנד דרא"פ	0.73	0.83	0.66	0.88	0.64	0.80	0.8125	0.8257	0.7760	0.8664	0.8132	0.8271	0.8206	0.00%	-0.06%	-3.64%	-8.73%
10 פרנק בלגי	0.99	1.05	0.94	1.10	1.00	1.05	1.0156	1.0320	0.9672	1.0798	1.0153	1.0319	1.0242	0.00%	-0.24%	8.02%	2.31%
10 שילינג אוסטרי	2.91	3.06	2.75	3.23	2.95	3.09	2.9680	3.0159	2.8275	3.1567	2.9663	3.0153	2.9957	0.00%	-0.25%	8.12%	2.42%
1000 לירטה איטל'	1.81	1.91	1.73	2.02	1.84	1.93	1.8514	1.8813	1.7732	1.9796	1.8558	1.8864	1.8708	0.00%	0.66%	0.72%	-4.60%
100 פזטה ספרדית	2.38	2.50	2.25	2.65	2.41	2.53	2.4236	2.4627	2.3192	2.5892	2.4259	2.4656	2.4464	0.00%	0.34%	6.85%	1.21%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.8512	3.9134	3.6702	4.0974	3.8516	3.9147	3.8890	0.00%	-0.43%	5.03%	-0.51%
1 דינר ירדני	4.06	4.34	3.87	4.54	---	---	---	---	---	---	---	---	4.2286	0.00%	0.49%	-0.28%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0182	0.00%	-1.09%	-0.55%	---
1 לירה מצרית	0.84	0.92	0.81	0.95	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9447	0.00%	0.14%	-0.63%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.4067	3.4617	3.2506	3.6290	3.4058	3.4610	3.4366	0.00%	-0.18%	2.12%	-3.28%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 15.10.95

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6353	1.4219	1.0036	1.1521	4.9554	1.5922	1.6031	2.9281
1 לירה שטרלינג	1.5742	---	2.2383	1.5799	1.8136	7.8006	2.5065	2.5235	4.6094
1 מארק גרמני	0.7033	0.4468	---	0.7058	0.8102	3.4850	1.1198	1.1274	2.0593
100 ין יפני	0.9964	0.6330	1.4168	---	1.1479	4.9374	1.5865	1.5972	2.9175
1 פרנק שווייצרי	0.8680	0.5514	1.2342	0.8712	---	4.3012	1.3821	1.3914	2.5416
1 פרנק צרפתי	0.2018	0.1282	0.2869	0.2025	0.2325	---	0.3213	0.3235	0.5909
1 גילדן הולנדי	0.6280	0.3990	0.8930	0.6303	0.7236	3.1122	---	1.0068	1.8390
1000 לירטה איטל'	0.6238	0.3963	0.8870	0.6261	0.7187	3.0912	0.9933	---	1.8266
10 פרנק בלגי	0.3415	0.2170	0.4856	0.3428	0.3935	1.6923	0.5438	0.5475	---

לאל על מטענים יש תשובה לכל בקשה
צלצל 03-6917211
השמים פתוחים
ELAL אל על
CARGO מטענים

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בעולם

בקצרה

שתי חברות ברוקרים בארצות הברית דיווחו על רווחי שיא לרבעון השלישי. רווחיה של פיין וובר שולשו ואילו אלה של צ'רלס שוואב עלו ב־51%. התוצאות המפתיעות בפיין ובר חיזקו את המניות של מתחרותיה בשל ציפיות לדו"חות טובים של כל חברות הברוקרים בעלות פעילות קמעונאית חזקה.

הבנקים האמריקאיים הגדולים דיווחו על רווחים חז־ קים ברבעון השלישי, ובראשם בנק ג'יי־פי מורגן, שדיווח על עלייה של 10% ברווחיו, הרבה מעבר להערכות קודמות של וול סטריט.

ג'י־אי קפיטל פתחה בניסיון השתלטות ידידותי על חברת סובאק, בהצעה המעריכה את שוויה של חברת השירותים הפיננסיים הבריטית ב־1.55 מיליארד דולר.

מדד המחירים הקמעוניים בבריטניה עלה בספטמבר בשיעור שנתי של 3.9%, והעלייה הבלתי צפויה עוררה שוב חששות שהאינפלציה עלולה לעבור את יעדי הממשלה.

הדירקטוריון של יצרנית המכוניות פורד החליט להעלות את הדיווידנד הרבעוני של החברה ב־13%, העלייה הרביעית בתוך 7 רבעונים. הוא הודיע גם שיבחן למכור חלק או את כל שתי היחידות הפיננסיות של החברה.

רווחי החברות בארה"ב עולים על התחזיות של רואי השחורות

חברות לא מעטות מדווחות על רווחי שיא ברבעון השלישי

ניו יורק (בלומברג). לאחר חו־ דש של ירידה ברמת הציפיות, עלו רווחי החברות בארה"ב על ציפיות האנליסטים לרבעון האח־ רון, והמשיכו בכך מסורת של הפתעות טובות שהחלה עוד בר־ בעון הראשון של 1993. עד לפ־ ני ימים ספורים בלבד, נראה היה כי סדרת נתוני הרווחים הג־ בוהים מהצפוי, שנמשכה עשרה רבעונים, תגיע לסיומה ברבעון האחרון.

לפני כחודש, מסרה יבם לאנ־ ליסטים כי התחזיות לרווחים ברבעון השלישי היו גבוהות מדי. דבר זה עורר דאגה בקרב משקיעים, אשר חששו כי גם הרווחים בחברות אחרות לא יע־ מדו בציפיות.

קאטרפילר, קולגייט־פלמוליב ופולרויד הוסיפו לכך אזהרות משלהן, ובשבועות הבאים הוריד עוד כמה חברות את המשקי־ עים, כי רווחיהן לא יעמדו בצי־ פיות.

קשה להגיד שלפסימיות של אנליסטים רבים לא היה על מה להתבסס.

ביום שני שעבר, רק 44.7% מ־38 החברות במדד סטנדרד אנד פורס אשר כבר פירסמו את נתוני הרבעון, דיווחו על רווחים שעלו על אומדני האנליסטים, בעוד ש־39.5% דיווחו על רוו־ חים נמוכים מהצפוי. ביום המח־ רת, הודיעה חברת מוטורולה שרווחיה עלו ברבעון האחרון ב־30%, שיעור שאף הוא היה נמוך מהצפוי.

בעקבות כך נוצר חשש, כי הרווחים ברבעון זה יהיו מאכז־ בים. אולם עד מהרה, החלו כמה מהחברות הגדולות במדינה – אינטרנשיונל פייפר, וירוקס וג'יי פי מורגאן – לדווח על רווחי שיא. כמה חב־ רות טכנולוגיה קטנות הפתיעו אף הן לטובה: סיגייט טכנולוג'י, אלטרה, SGS־תומפסון מיקרוא־ לקטרוניקס ופיגאקל סיסטמס.

עד סוף השבוע, דיווחו 52.8% מתוך 72 החברות במדד סטנד־ רד אנד פור שכבר פירסמו את תוצאותיהן, על רווחים שעלו על הציפיות, בעוד ש־36.1% בלבד דיווחו על רווחים קטנים מהצ־ פוי.

שעה שהמשקיעים מפנים את מבטם לנתוני הרווחים של הרב־ עון הרביעי ו־1996, סביר להניח שהם לא יסיקו מסקנות כלשהן בטרם יספיקו לבחון את התו־ צאות של הרבעון הנוכחי, אומר מארק סטוביל מחברת דאל־ אנד ריד אסט מאנג'מנט. "ברגע שיימסרו כל דיווחי הרווחים, יח־ חילו האנליסטים לבנות ולקבוע אם המצב הטוב יישאר בעינו".

ברוקר בפרנקפורט חשוד בסחר באמצעות מידע פנים

פרנקפורט (איפי). ברוקר בבורסה של פרנקפורט הוש־ עה בשל חשד לסחר באמצ־ עות מידע פנים, עבירה שהפכה לפשע בגרמניה רק השנה.

דובר מטעם הבורסה של פרנקפורט אמר אתמול, כי הברוקר, ששמו לא פורסם, היה אחראי לרישום הוראות ולקביעת מחירים בשתיים מהמניות הכבדות של גרמניה – של ענק האלקטרוניקה סי־ מנס וחברת התוכנה SAP – וכן במניות של חברות קט־ נות יותר.

הדובר לא מסר מהן המ־ ניות שהיו מעורבות כביכול בסחר באמצעות מידע פנים. הברוקר חשוד בזיוף הוראה על ידי כך שרשם אותה לאח־ ור שמחירי המניות נקבעו, אמר הדובר. לא נמסרו פר־ טים נוספים.

הפרשה תיחקר על ידי רשות הפיקוח שהוקמה השנה במטרה להיאבק בסחר באמצ־ עות מידע פנים, ואם יהיה בכך טעם, יגיש מאוחר יותר התובע של המדינה כתב אישום פלילי. אם יורשע החשוד, הוא צפוי לעונש מא־ סר של עד חמש שנים.

החוק הגרמני נגד סחר באמצעות מידע פנים נכנס לתוקפו בתחילת השנה במט־ רה לקבוע מפורשות, כי מה שנחשב בעבר נוהג שנוגד את האתיקה בבורסות בגרמ־ ניה, ייחשב מעתה לעבירה פלילית שתהיה בת־ענישה בבתי המשפט.

בריטיש טלקום ובל אטלנטיק יבטלו את הצעתן לרכוש את חברת בלגאקום

לונדון (בלומברג). בריטיש טלקומיוניקיישנס (BT) ובל אט־ לנטיק יחזרו בהן מהצעתן לר־ כישת חברת הטלפונים הבלגית בלגאקום, משום שלא תינתן להן שליטה מספקת בשירותים העס־ קיים של החברה, אמר פקיד בבריטי. עם זאת, אמר הפקיד, כי המו"מ עם בלגאקום עשוי להי־ משך גם לאחר שבריטיש טל־ קום ובל אטלנטיק יכריזו על ביטול ההצעה.

בריטי ובל אטלנטיק רצו שב־ לגאקום תיצור הפרדה בין השי־ רותים העסקיים לבין השירותים ללקוחות פרטיים ותעניק להם יותר מהשפעה סבילה על השי־ רותים העסקיים. לאחר מכן, יכו־ לות היו שתי החברות לשלב את השירותים הללו עם קונסרט – הרשת העולמית שהותאמה במיו־ חד לעסקים, המוחזקת במשותף על ידי בריטי ו־MCI האמרי־ קאית.

ביטול העסקה יפגע ביישום מדיניותה של בריטי לבנות רשת של בריתות עם חברות טלפונים בעולם כולו. החברה הבריטית יזמה את המדיניות ב־1993 כח־ לק מתוכנית לזכות בנגישות לשווקים מקומיים מוגנים, שלא היתה מתאפשרת בדרך אחרת.

שותפותיה העסקיות של חב־ רת התקשורת מבריטניה כוללות את באנקו סנטאנדר מספרד, וחב־ רת החשמל הגרמנית ויאג וחב־ רת אמר־סי־איי.

בריוחים בבלי התקשורת נגד־ מר, כי בריטי ובל הציעו מיליא־ רד דולר תמורת 25% ממניות בלגאקום, למרות שמידע זה מעולם לא אושר על ידי החב־ רות.

בריטי ובל אטלנטיק אינן מתי עניינות בשירותי הטלפון הבי־ תיים של בלגאקום, ופקיד החברה ציין כי חוקי העבודה בבלגיה יקשו על פיטוריהם של עובדים בהיקף שיהיה בו כדי לייעל את בלגאקום.

מאז 1984, כאשר נפתחה למשקיעים פרטיים בהנפקת מניות, פיטרה בריטי מאה אלף עובדים, כמעט ממחצית כוח העבודה שלה.

ביטול ההצעה של שתי החב־ רות גורם לבלגאקום להיראות פגיעה, אמרו אנליסטים.

בלגאקום מקבלת כיום הכנ־ סות של 770 דולר לקו טלפון, בהשוואה ל־801 דולר לבריטי, מסר מכון המחקר ראיזה בלונ־ דון. בלגאקום מפעילה 170 קווים על כל עובד בהשוואה ל־201 קווים לעובד בחברה הב־ ריטית.

לאחר נסיגתן של בריטיש טלקום ובל אטלנטיק מהשוק הבלגי, רק חברת אמריטק האמ־ ריקאית ושותפות של החברה ההולנדית PTT נדרלנד וסוויס טלקום מתחרות עוד על מניות בלגאקום, ששווייה נאמד אשת־ קד במחקר של ממשלת בלגיה ב־160 מיליארד פרנקים בלגיים (5.6 מיליארד דולר).

אסדא הפרה הסכם והורידה מחירי התרופות ללא מרשם

לונדון (בלומברג). קבוצת אס־ דא, רשת מרכולים בריטית, הו־ רידה את מחיריהן של כמה תרופות שאינן מצריכות מרשם רופא, בשיעור של עד 20%, חו־ דש לאחר שהובילה בהצלחה מאמץ להוזלת ספרים.

אסדא הורידה את מחיריהם של 82 ויטמינים, מינרלים ותוס־ פות תזונה, רובם מוצרים של חברת סחן סיג בבעלות האנסון ורדש הולדינג.

בכך הפרה למעשה רשת המ־ רכולים הסכם "שמירת מחירים" שנכנס לתוקפו ב־1970, במסגר־ תו הותר ליצרנים לקבוע מחי־ רים לתרופות שאינן מצריכות מרשם.

ארגוני סחר בענף התרופות טענו, כי הצעד עלול לפגוע בב־ תי מרקחת קטנים.

לדברי אנליסטים, ההשפעה על חברות תרופות גדולות, כגון סמיתקליין ביצ'ם, המוכרות מוצרים ללא מרשם ברחבי העולם, תהיה ככל הנראה מוגבלת, משום שהשוק הבריטי קטן יחסית.

הרשות הבריטית למסחר הוגן, הודיעה כי תבחן את הורדת המ־ חירים עליה הכריזה אסדא, כיוון שהיא סותרת את ההסכם לשמי־ רת מחירים בעסקי התרופות ללא מרשם.

לדברי החברה, רק מוצר אחד של ביצ'ם יוזל, אך דובר של יצ־ רנית התרופות הודיע כי בסופו של דבר יוזלו כתריסר מוצרים של החברה.

בחודש שעבר, היתה אסדא אחת מכמה קמעונאי ספרים בב־ ריטניה, אשר הורידו את המחי־ רים לאחר ששתיים מההוצאות לאור הגדולות בבריטניה נסוגות מהסכם הסחר בן 38 השנה, אשר קבע את מחיריהם הקמעוניים של ספרים.

הסכמי המחירים נועדו להגן על קמעונאים קטנים של ספרים ותרופות מפני מתחרים גדולים, אשר יכולים לספוג קיצוצים במ־ חירים בעזרת רווחים ממכור גדול של מוצרים אחרים.

בתשובה לשאלה, אם הצעד מהווה איום על בתי מרקחת קט־ נים, אמר מנכ"ל אסדא, ארצ'י נורמן, בראיון לבי־בי־סי, "אני סבור שזו שאלה שעל הממשלה לענות עליה". עוד טען נורמן, כי ייתכן ובתי מרקחת קטנים הם נחלת העבר.

אסדא דיווחה על עלייה של 16% ברווחים במחצית הראשונה של השנה, ל־290 מיליון לישי"ט (452.4 מיליארד דולר), בעיק־ בות העלאות מחירים.

טויוטה הציגה מכונית חדשה שמיוצרת בארה"ב ותימכר ביפאן

טוקיו (בלומברג). חברת טויו־ טה מוטור חשפה אתמול את הד־ גם החדש של מכונית מתוצרתה המיועדת לשוק היפאני: גרסה של השברולט קוואליר של ג'נ־ רל מוטורס, שמיוצרת בארה"ב.

ה"טויוטה קוואליר", כפי שמ־ כונה הדגם ביפאן, יוצע למכירה בינואר ב־1,100 חדרי תצוגה של טויוטה ברחבי יפאן.

המכונית, שתימכר בגרסת גג־ נפתח ובגרסה משפחתית, מצויי־ דת במנוע בנפח 2,400 סמ"ק. מחירה נע בין 1.81 ל־2.05 מי־ ליון ין (בין 18 ל־20.5 אלף דו־ לר). לדברי אנליסטים, זהו מחיר נמוך בהשוואה לדגמים יפאניים בגודל זה.

טויוטה וג'נרל מוטורס מסרו, כי הן מצפות למכור בכל שנה כ־20 אלף מכוניות מדגם זה. בעוד שתחזית זו נשמעת אולי צנועה, הרי שהיא עולה בהרבה על 7,347 המכוניות שנשלחו ליפאן בשנת הכספים 1994 מפ־ עליה של ג'נרל מוטורס בארה"ב.

מנהלים בשתי החברות הבהי־ רו, כי פרויקט הקוואליר של טויוטה אינו מונע משיקולים עסקיים בלבד, אלא גם משיקו־ לים פוליטיים. מבחינתה של טויוטה, תוכל העסקה עם ג'נרל מוטורס להשקיט את הביקורת, כי יצרניות הרכב ביפאן סגרו את השוק המקומי בפני מתחרים זרים, בכך שמנעו מסוכני המכי־ רות שלהם למכור מכוניות מיו־ באות.

המכונית מהווה ציון דרך מב־ חינתה של ג'נרל מוטורס, שכן זהו הדגם הראשון שיוצר בארה"ב ונצויד בהגה בצד הימני לשוק ביפאן, בה נוהגים לנסוע בצידה השמאלי של הדרך.

בינתיים, אין לטויוטה תוכ־ ניות נוספות לשיתוף פעולה נו־ סף עם ג'נרל מוטורס.

ראברמייד צונחת

"ייתכן שזה רק רבעון גרוע אחד, אבל ייתכן גם שזה האות לירידה ארוכה, שמקורה בשאפתנות גדולה מדי, חוסר תשומת לב לפרטים ומריבה עם לקוח גדול"

מאת לי סמית

פורצ'ן

כאשר ראברמייד בודקת את אחד מפחי הזבל מסוג ראפגק שלה, היא משליכה אותו מגובה של שני מטרים אל רצפת בטון. בימים אלה עוברת ראברמייד עצ־ מה בדיקה הרבה יותר קשה. הציו־ נים עדיין לא הגיעו, אבל תוצאות הביניים מאכזבות, בהתחשב במו־ ניטין המשובחים של החברה.

זו אינה חברה רגילה המגיעה לתקופה קשה. במשך עשור שלם היתה ראברמייד בין עשר החברות הנערצות ביותר ברשימה של "פו־ רצ'ן", כפי שקבעו לקוחות, מתח־ רים, אנליסטים ואחרים. בשנתיים האחרונות היא היתה מספר 1. אפשר היה לחשוב שהיא תהיה חז־ קה וגמישה מספיק כדי להדוף את כל בעיותיה. אומר המנכ"ל וולפ־ גאנג שמיט: "חברה יוצאת דופן אמורה להגיב על מצב יוצא דופן".

אבל זה לא קרה כך. במקום זאת, נראה שבעיה אחת הולידה בעיה אחרת, והן מצטברות. חלק גדול מן הדרישות והרעות התחיל באביב 1994, כאשר מחירי השר־ פים, חומר הגלם המשמש כמעט בכל 5,000 מוצריה של ראבר־ מייד, התחילו לעלות והכפילו של דבר נכפלו. במקום לספוג את המהלומה כשלה ראברמייד וחש־ פה חולשות בכל רובדי החברה. הנה אחדות מהן:

● יחסי לקוחות. ראברמייד הרגי־ זה את הקונים הקמעונאים החשו־ בים ביותר שלה בדרך הקשוחה שבה העבירה אליהם את עלויותיה הנוספות. אחדים כועסים כל כך שנתנו יותר שטח מדף למתחרים. היחסים עם וול־מארט, הלקוח הג־ דול ביותר שלה, נעשו קרים כקרח ומנכ"לה, דייוויד גלאס, זועם.

● תפעול. אף שהיא מצטיינת בי־ צירתיות, איכות מוצר ושיווק, מראה ראברמייד שהיא מפגרת בשטחים אפרוריים יותר כמו מוד־ רניזציה של המכונות, ביטול מש־ רות בלתי נחוצות ומילוי הזמנות בזמן. רק אחרי פגיעתו של הלם השרף היא הקימה משרד רכישות אחד, כדי לחפש אחרי המחירים הטובים ביותר לכל המפעלים.

● תחרות. היא לא זיהתה בזמ־ רות הדרושה שיצרני כלי בית אח־ רים – פעם חבורה של בלומניקים שמכרו גרוטאות – השתפרו במי־ דה רבה בשנים האחרונות. המחי־ רים הגבוהים של מתחריה, נעשו גבוהים מדי, והלקוחות מתחילים לעזוב אותה.

● תרבות. המטרות הפיננסיות היוצאות דופן של החברה – צמי־ חה שנתית בשיעור של 15% בהכ־ נסות וברווחים – מתחילות להיראות בלתי מציאותיות, והמא־ מץ להשיגן גורם ליותר ויותר בעיות.

● חוץ לארץ. כדי להשיג את הי־ עד של הכפלת גדולה עד שנת 2000 היה על החברה להרחיב בק־ צב מסחרר את פעולותיה מעבר לים. אבל התחלת פעילותה באיר־ ופה היתה קשה ואטית.

שיהיה ברור. ראברמייד אינה מתפרקת. היא נשארה חברה מעו־ לה בהרבה דברים, חברה המייצרת מוצרים בעלי איכות שאין להטיל בה ספק ולעתים קרובות גם אין תחרות בה. היא מוכרת את מוצ־ ריה ב־100,000 חנויות, שלסטע־ תה מקדישות יותר שטח מדף למוצריה מכפי שהן עושות לכל יצרן כלי בית אחר.

אם כן מה השתבש? שמיט חייב לעשות חשבון נפש גדול. היה לו רבעון שני נורא, שבו נפלו הרוו־ חים ל־29 מיליון דולר בלבד, מח־ צית מן הרווח ברבעון המקביל אשתקד. צלילה במחיר המניה של ראברמייד, מ־33 דולר ל־27.75 דולר ברבעון השני (עכשיו עלה המחיר ל־30 דולר).

כמה מנהלים לשעבר בראבר־ מייד טוענים שקיימת בעיה עמו־ קה יותר בתוך החברה, הנעוצה בתרבותה ולא תיעלם בתוך רבעון או שניים. לדעתם החברה רוקה את מנהליה יותר מדי בניסיון לקיים קצב צמיחה מסחרר. "ראבר־ מייד היא חברה שהתאמצה כל כך עד שמתחה שריר", אומר ג'ון מאר־ ריוטי, שניהל את מחלקת מוצרי המשרד משלהי 1992 ועד לראשית 1994. הוא נשאר מעריץ של שמיט והחברה, אף שהוא אחד מכמה מנהלים בכירים שהתפטרו או אולצו לפרוש ב־18 החודשים האחרונים, משום שלא יכלו לע־ מוד ביעדי המכירות השאפתניים.

בשנה שעברה דיווחה ראבר־ מייד על הכנסות בסך 2.2 מיליא־ רד דולר. המשמעות היא שכדי להשיג את היעד של הכנסות בסך 4.4 מיליארד דולר עד 1999, יהיה עליה לצמוח בסדר הגודל של חב־ רה כמו קורנינג. מאותה הזוק, שבסוף 1994 הראה יתרה במזומ־ נים ובנכסים נזילים בסך 150 מי־ ליון דולר, לעומת חובות בסך 11 מיליון דולר בלבד, עושה אותה לעשירה מספיק כדי לרכוש חברה או שתיים בעלות גודל מרשים. אבל רווחים הם עניין אחר. וקשה למצוא חברות כמו ליטל טייקס, חברת צעצועים מפלסטיק שראב־ רמייד רכשה בשנות ה־80, ושמס־ פקת רבע מהמכירות ומהרווחים.

תמיד אפשרי כמובן שראבר־ מייד תבצע תפנית מהירה. ראשית, לא קשה או מכאיב לתקן שאפתנות גדולה מדי, שהיא הסי־ בה המרכזית למצב. אם היא לא תצליח לצמוח בקצב של 15% לש־ נה, ראברמייד תאכזב ללא ספק את עצמה, אבל לא את וול סט־ ריט. מחיר המניה הנוכחי של החב־ רה, 30 דולר, הוא בתכפיל של 19 לתוצאותיה הצפויות ל־1996, וב־ כך כבר הגיע השוק למסקנה ששי־ עור הצמיחה הצפוי שלה הוא 13% או 14%. אבל מאחר שהשיעור הצ־ מיחה השנתי הממוצע של החברות במדד סטנדרד אנד פורס הוא 4%–6%, גם שיעור צמיחה של 10%–12% יתקבל בברכה.

שנית, אפילו אם מתחרותיה ימשיכו לתפוס חלק שוק יותר, תוכל גם ראברמייד לצמוח ולשג־ שג. מדוע? שמיט מחייך: "פלס־ טיק הוא חומר צעיר מאוד עם הרבה פוטנציאל שלא מוצה עדיין". הממציאים בראברמייד מפתיעים ללא הרף ויוצרים מדי שנה כ־300 מוצרים חדשים. אחד הפריטים החדשים השנה הוא מצנן על גלגלים שאפשר לקחת לפיק־ ניקים. אחר הוא מחסן כלים המות־ קן בתוך שעות אחדות באמצעות חיבור יחד של לוחות פלסטיק, היוצרים תחליף טוב, חזק וקל לת־ חזוקה למחסן מסורתי.

ייתכן גם, כמובן, שראברמייד נמצאת בתחילתה של נסיגה ארו־ כה ועמוקה, כמו חברות גדולות רבות אחרות. או להיפך, כפי שמאמין שמיט, שהאתגר הנוכחי יעורר את רוחה של החברה, ימקד את תשומת לבה ויעשה אותה עוד יותר טובה. רק הזמן יגלה מי מש־ תי האלטרנטיבות היא הנכונה.

חיפוש נעדרים
03-613 27 33
מוקד - 24 שעות

הזמנה להציע הצעות לרכישת אבני־חן

1. מוזמנות בזה הצעות לרכישת אבני־חן - אמורלדים מלוטשים, במשקל כולל של כ־17,544 קאראט (להלן: "אבני החן").
2. את אבני החן ניתן לראות בתאום עם מר ש. סער, מנהל סניף רמת גן של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק"), רח' ז'בוטינסקי 1 רמת־גן, טלפונים 5750540, 5750705.
3. הצעות נקובות בדולר ארה"ב יש להגיש בכתב בכתובת הבנק לעיל לא יאוחר מיום 30.11.95, וזאת בצרוף ערבות בנקאית אוטונומית צמודה לשער הדולר של ארה"ב בתוקף עד 31.12.95, או שיק בנקאי לפקודת הבנק, בגובה 5 % מסכום ההצעה. סכום זה יחולט אם מציע שהצעתו נתקבלה יחזור בו מהצעתו.
4. הבנק אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה שהיא, והוא שומר לעצמו את הזכות לנהל בכל שלב תהרות בין המציעים או מי מהם, או מו"מ עם המציעים או מי מהם, או עם אחרים, הכל לפי שיקול דעתו הבלעדי.

בנק אגוד לישראל בע"מ
סניף רמת־גן
רח' ז'בוטינסקי 1 רמת־גן
טלפונים 5750540, 5750705

חבוט, אבל שבע רצון

מייקל ספינדלר, המנכ"ל של אפל מחשבים, אומר שהגרוע ביותר נמצא כבר מאחורי החברה

מאת ג'ון מארקוף

ניו יורק טיימס

"תנו לנו רבעון אחד טוב, וכל הדברים האלה ייעלמו". זו היתה תגובתו בראשית החודש של מייקל ספינדלר, המנכ"ל של חברת אפל, יום לאחר שסג־ נו הבכיר התפטר והדירקטוריון הביע בו אמון מחודש.

ספינדלר מודה שהחברה עש־ תה שגיאות – אבל לא הרסניות – וטוען שהיא תמשיך להיות רווחית, אפילו יותר מבעבר. הוא מבטל דיווחים שאפל, יצר־ נית המחשבים האישיים השני־ לישית בגודלה בארצות הברית, מחפשת שותף למיזוג ורומז שהחברה מתכוונת להישאר עצ־ מאית – אפילו אם זה יהיה בגו־ דסה מוקטנת יותר.

לדבריו, אחרי שאפל נתקלה בבעיות של ייצור ולא העריכה נכון את הביקוש הגדול לק־ המחשבים ומחשבי היד שלה פאואר פיסי, היא התאוששה ומוכנה להשיג את חלק השוק שאיבדה בענף שהיתה בו צמי־ חה עצומה בשנה שעברה, בעי־ קר בשוק מוצרי הצריכה.

משום שתוכנה התוכנה שלה אינן תואמות את הסטנדר־ טים של הענף, מרגישה אפל את התוצאות של האטה בייצור הר־ בה יותר חזק מאשר יצרניות מחשבים אחרות. היא עברה על העברת מוצריה לשבב מעבד חדש – פאואר פיסי, שתיכננה במשותף עם יבם ומוטורולה. אפל התחילה את המעבר לפני שנה, אבל הלקוחות מיהרו לאמ־ מץ את השבב החדש במהירות גדולה מציפיות החברה, וצבר ההזמנות הגיע ביוני לסכום המ־ רוחים של מיליארד דולר.

הרבעון הרביעי של אפל, שהסתיים ב־30 בספטמבר, היה קשה במיוחד כאשר החברה מיהרה להשלים את שינוי כל קו המוצרים שלה לפאואר פיסי. באמצע ספטמבר מסרה החברה שרווחיה לרבעון זה, יהיה הרבה יותר נמוך מה־1.03 מי־ ליארד דולר שצפו אנליסטים.

ספינדלר, שבשנה שעברה מתח ביקורת על עמיתיו בענף המחשבים – "יותר מדי בעלי חוזק" – אומר שאינו רואה כל סיבה לשנות את האסטרטגיה העסקית הבסיסית של אפל. התוכנית היא להפנות את אפל מחברה "בעלת אורייינטציה למוצר", המתחרה ראש בראש עם יבם, קומפאק ויצרניות מחשבים אחרות, לחברה "בעלת אורייינטציה של השוק", המתמ־ קדת בשטחים כמו חינוך ההוצאה לאור, והמחשבים ביתיים.

מה שעזר ליצור אווירה של משבר באפל היתה "התקוממות" של מנהל הכספים הראשי בחב־ רה, ג'וזף גרציאנו, שהתפטר בראשית אוקטובר אחרי שהדי־ רקטוריון הביע מחדש את תמי־ כתו בספינדלר.

למרות התפטרותו של גר־ ציאנו רמז ספינדלר שבריתות חדשות עשויות לקום בעתיד הקרוב של אפל. יבם, שיש לה כמה מיזמים משותפים עם אפל, מוזכרת לעתים קרובות כשותף פוטנציאלי.

"מה שאנחנו עושים היום יחד עם יבם הוא המשך הקשרים הטכניים בינינו", אומר ספינד־ לר. מנהלים רבים בענף אומרים שיבם היתה צריכה להודיע יותר באימוץ התוכנה של מקינטוש כדי שזו תהיה מספיק חזקה, אבל היא לא עשתה זאת.

ספינדלר מודה שמתקיימות שיחות עם יבם ועם מתחרים אח־ רים של אפל, אבל לא התקבלו כל החלטות. "השאלה הגדולה היא איך נפעל יחד", הוא אומר. הנושא עומד בפני אפל וחברות מחשבים אחרות המנסות להאט את קצב הצמיחה של הצייד אינטל־מיקרוסופט, כולל סאן מיקרוסיסטמס, יצרנית תחנות העבודה, וחברת אורקל.

כשהוא מסרב לדבר בפירוט רומז ספינדלר שאפל עשויה להיאלץ למכור חלק מעסקיה כדי להתמקד בשטחים שבהם היא בעמדת תחרות טובה יותר.

לדעת ספינדלר, אפל לא הצליחה להוות מראש שתי מג־ מות חשובות בענף. אחת היתה הצמיחה העצומה של שוק המח־ שבים הביתיים בתחילת 1994, כאשר חברות מתמחות בצרכ־ נים כמו פקארד בל, היו מסוג־ לות לזכות בחלק שוק עם מכונות בעלות מחירים נמוכים. כאשר אפל רצה להשיג אותן, היא גילתה שספקים של רכיבים חשובים כמו שלה היו זקו־ קים להתראה של חצי שנה כדי להרחיב את הייצור לרמה המ־ תאימה.

הכישלון השני, לדבריו, היה אמיתותה של אפל בשרתים קו מחשבי היד הפופולריים שלה, פאוארבוק, שבמשך שנים אח־ רות נראה כדוגמה להרשנות. אבל בסופו של דבר נבדה על קו זה מחשבים שונים עם שבבים של אינטל, בעלי מצגים ואספ־ קת כוח טובים יותר.

אבל לדברי ספינדלר הוא חושב ששתי השגיאות תוקנו במעבר לפאואר פיסי שממנו יוצאת עכשיו אפל.

אנליסטים רבים בענף אומ־ רים שספינדלר לא זכה לאשר־ ראי מספיק על חלקו במיפולה הוריזו של החברה בכמה אספק־ טים ושכבים של שינוי הטכנו־ לוגיה שלה. מעברים כאלה עלולים להיות מסוכנים, אבל לקוחות שעברו מן השבבים הקודמים של אפל, מטורולה 68000, אל פאואר פיסי גילו שהתוכנה הישנה שלהם פעלה באותה המהירות במכונות החד־ שות, והתוכנה החדשה שתוכ־ נבה במיוחד בשביל השבבים החדשים יכלה להשיג ביצועים טובים יותר מתוכנה דומה על ציוד מבוסס אינטל.

לדברי ספינדלר אפל אינה מוכנה עדיין לוותר על שני עס־ קים שהוקמו בידי קודמו, ג'ון סקאלי. אפל הפסיקה לחפש שו־ תפים לשירות המקוון אי־וורלד שלה, המפגר בשוק, אבל אין לה תוכניות לחסל את השירות. במקום זאת היא מבקשת מחדש אותו כפלטפורמה לשירותי האינטרנט.

אפל גם אינה מוכנה לוותר על המארגן המשרדי הידני ניוד־ טון שלה, אף שלדברי ספינדלר החברה מחפשת שותפים לעבו־ דת הפיתוח של דורות חדשים של המוצר, שזכה ליותר לגלוג מאשר מכירות בשנתיים שבהן הוא קיים בשוק.

אבל ספינדלר יתקשה לנער מעליו שתי ביקורות אחרות. יש בענף האומרים שהוא שומר יד־ תו מדי על כוחו ושנקודת הש־ קפתו של החברה על הענף המשתנה של הענף צרה מדי. להתפטרותו של גרציאנו קדמה בשנה שעברה התפטרותו של מי שהיה אז מספר 2, יאן רידי.

ספינדלר מודה שעדיין לא החליט אם להמשיך עם דגם ניהול שעל – משרד נשיא, שבו יחלקו כמה מנהלים בכירים בתפקידים הבכירים. נראה שחד־ לק מחוסר הנכונות שלו נובע מן הקושי להציג מועמד לרשת את תפקידו בצורת ניהול כזאת.

"אנשים יאמרו, או הוא כבר את ידושה, אבל אין לזה משמ־ עות", אומר ספינדלר. "מה שא־ ני מנסה לבנות הוא משהו מוחשי שיזכה להצלחה בשוק".

ולדעתו מגיע לו לפחות עוד רבעון אחד כדי להראות מה הוא מסוגל לעשות.

יש לך חודש להתחבר חינם אל כל העולם

מבצע לרוכשי מודם BOCA

חודש מנוי לאינטרנט חינם ותוכנה חינם גם!

במבצע חד פעמי של אזטק

כל הרוכש מודם של BOCA מתוצרת ארה"ב, המודם הנפוץ בארץ, מקבל חינם:

◆ חודש מנוי לאינטרנט בשיתוף עם Net Media

◆ תוכנה לתקשורת ופקס ל־DOS ול־Windows

אבל הסיבה החשובה ביותר הוא המודם עצמו.

מודם־פקס פנימי

14,400 BPS,

5 שנים אחריות.

אם הי־טק אזטק

כל מה שסביב למחשב במילה אחת

אזטק מערכות בע"מ

רח' נתניהו 5 אור יהודה 60200, טל: 03-5333838, פקס: 03-5333848

DoubleClick

בעולם

בקצרה

טקסס אנרג'י פרטנרס ביטלה את הצעת הרכש שלה לנורווב, והשאירה את השטח למתחרות, נורת וסט ווטר.

הצרכנים והעסקים באירופה גילו ירידה באמון בספטמבר, על רקע סימנים של צמיחה חלשה מן הצפוי בכמה מדינות חשובות באירופה.

מניות סיבה־גייגי הגיעו לזמן קצר לשיא של כל הזמנים, אחרי שענק הפרמצבטיקה משווייץ צפתה שיפור ברווח התפעולי שלה ב־1955.

רשות ניירות הערך הבריטית תעקוב במשך שנה אחרי עסקי ההשקעות של החברה הבת של סלומון ברדרס בלונדון, עקב טעויות חשבונאיות שהתגלו בחברה זאת.

טיים וורנר הגישה תביעה־נגד כנגד ויאקום, בטענה של הצגה כוזבת של דברים. הצעד גרם להסלמה במלחמה המשפטית המרה בין שני הצדדים.

הרווח של טקסס אינסטרומנטס זינק ב־55% ל־289 מיליון דולר ברבעון השלישי, בשל הביקוש למוליכים למחצה.

התחרות הגוברת באירופה גרמה לירידה של 23% ברווחיה של וירלפול, היצרנית הגדולה בעולם למוצרי חשמל ביתיים. הרווח הסתכם ב־64 מיליון דולר. החברה דיווחה על התאוששות בשוק האמריקאי, שם הפכה הירידה של הרבעון השני לעלייה של 3% ברבעון השלישי.

בון הבטיחה 4 מיליארד מארק (3 מיליארד דולר) לפיתוח הדור הבא של מטוס התובלה הצבאי האירופי.

נוריץ' יוניון, אחת מחברות הביטוח הגדולות בבריטניה שעדיין נמצאת בבעלות בעלי הפוליסות שלה, מתכוננת להנפיק את מניותיה בבורסה כדי לגייס את ההון הדרוש לרכישות גדולות.

הודו נמצאת בדרך להיות יצואנית האורז השלישית בגודלה בעולם, אחרי ארצות הברית ותאילנד. כך מסר שר החקלאות ההודי.

עלייה של 0.4% במלאי העסקי של ארצות הברית בחודש אוגוסט

העלייה ה־17 ברציפות. שווי הכולל של המלאי מגיע ל־969.1 מיליארד דולר

ואשינגטון (איי־פי). המלאי העסקי בארה"ב עלה באוגוסט ב־0.4% והיתה זו העלייה ה־17 ברציפות, אם כי בשיעור נמוך במעט מזה שנרשם בחודש הקודם.

משרד המסחר האמריקאי מסר אתמול, כי המלאי הסתכם בחודש אוגוסט ב־969.1 מיליארד דולר, בניכוי השפעות עונתיות, בהשוואה ל־964.9 מיליארד דולר בחודש הקודם.

העלייה גדולה מכפי שציפו האנליסטים, ובאה לאחר עלייה של 0.5% ביולי ו־0.4% ביוני. קודם פרסום הדו"ח, אמרו אנליסטים כי המלאי מצטבר בקצב אטי לאחר שעסקים נמנעו מתחילת השנה ממלאי עודף, עקב ההאטה המשמעותית במשק האמריקאי.

כיום סבורים רוב הכלכלנים כי המשק צומח בצורה מתונה עם אינפלציה נמוכה.

משרד המסחר מסר גם, כי כל המכירות העסקיות זינקו באוגוסט ב־1.5% — העלייה הגבוהה ביותר מזה שנה — לאחר שירדו ביולי ב־1.1%. בהשוואה לאוגוסט 1994, היו המכירות גבוהות ב־5.1%.

בשבוע שעבר דיווח הממשל כי המכירות הקמעוניות, המהוות כמעט שליש מסך כל המכירות, עלו באוגוסט ב־0.5%.

העלייה במלאי באוגוסט כללה עלייה של 0.4% במוצרים בני־קיימא, הרגישים לשער הריבית, כגון מכוניות ומכשירי חשמל ביתיים. מלאי המוצרים בקטגוריה זו גבוה ב־8.4% מתקופה המקבילה אשתקד.

מלאי המוצרים המתכלים, כגון מזון ודלק, עלה ב־0.5% והיה גבוה ב־7.6% מתקופה המקבילה אשתקד.

המכירות באוגוסט הסתכמו ב־686.1 מיליארד דולר, בניכוי השפעות עונתיות, בהשוואה ל־675.8 מיליארד דולר בחודש הקודם.

יחס מלאי־מכירות ירד מ־1.43 ביולי ל־1.41. משמעות הנתון היא, שבקצב המכירות באוגוסט יחלפו 1.41 חודשים בטרם יימכר כל המלאי.

המלאי הקמעוני עלה באוגוסט ב־2%, ל־302.5 מיליארד דולר. גם המלאי הסיטונאי עלה, ב־0.4%, ל־254.1 מיליארד דולר. מלאי היצרנים נותר יציב והסתכם ב־412.5 מיליארד דולר.

המכירות העסקיות ברמה הקמעונאית עלו באוגוסט ב־0.5%, ל־197 מיליארד דולר. ברמה הסיטונאית, הן עלו ב־0.3%, ל־168.8 מיליארד דולר. מכירות המפעלים עלו ב־3%, ל־302.3 מיליארד דולר.

סינגפור תפרסם גרסתה על התמוטטות בנק בארינגס

סינגפור (איי־פי). סינגפור תפרסם היום את גרסתה לגבי התמוטטותו של בנק ההשקעות בארינגס, הודיע אתמול משרד האוצר. הכוונה לדיווח המלא של רואי החשבון, מייקל לים וניקי טאן מחברת פרייס ווטרהאוס, אשר שיחזרו את האירועים שהובילו לקריסת הבנק על פי מנדט של הממשלה.

במקביל, אישרה הבורסה המוניטרית הבינלאומית של סינגפור, כי בנק בארינגס נקנס ביותר מ־4.9 מיליון דולר בגין "פעילות בלתי הגונה" והפרות אחרות של חוקי הבורסה. בהודעה של הרשות נמסר, כי תשלום הקנס כוסה על ידי הפקדות שסופקו קודם לכן על ידי בארינגס פיוצ'רס (סינגפור).

בנק בארינגס פשט את הרגל ב־27 בפברואר לאחר שהברוקר ניק ליסון, שפעל בסניף הבנק בסינגפור, צבר הפסדים בסך 1.89 מיליארד דולר בשוקי הסחורות העתידיות באסיה, והבנק מוזג את יתרות המזומנים של הבנק.

ביולי, הטילה החקירה של הבנק המרכזי של אנגליה את רוב האשמה בכישלון על ליסון, אך מתחה ביקורת על הנהלת הבנק, שניהולה הרשלני איפשר לו, לטענתה, לבצע עסקות ענק שלא היה מורשה לבצען.

חברת מיצובישי שוקלת לפרק את השותפות העסקית שלה עם קרייזלר

טוקיו (איי־פי). חברת מיצובישי מוטורס מיפאן שוקלת לפרק עד 1999 את שותפותה העסקית עם חברת קרייזלר האמריקאית, מסרה אתמול החברה.

ב־1993, מכרה קרייזלר את שותפות ההון בת 22 השנים שלה עם מיצובישי מוטורס על ידי כך שמכרה את שארית אחזקותיה ביצרנית המכוניות היפאנית — 23.25 מיליון מניות.

יצרנית הרכב האמריקאית קנתה ב־1971 15% ממניות מיצובישי, ולאחר מכן הגדילה את אחזקותיה ל־24%. אולם ב־1988, החלה קרייזלר למכור את מניותיה תמורת מזומנים ששימשו אותה לפירעון חובות.

דוברת של מיצובישי מסרה, כי יו"ר החברה, הירוקאזו נקאמורה, אמר לאחרונה כי אם יצרנית המכוניות האמריקאית תרצה לפעול באופן עצמאי לאחר שיפוג תוקפו של ההסדר הנוכחי לייצור מכוניות ב־1999, ימכור מפעלה של מיצובישי באילינוי לייצור דגמים של החברה היפאנית בלבד.

הדוברת מסרה עוד, כי עד 1998 תגדיל מיצובישי את מספר סוכנויות המכירה שלה בארצות הברית מ־500 ל־560 כדי לחזק את מכירותיה בשוק זה.

עם זאת, היא סירבה למסור פרטים נוספים, ואמרה כי ההחלטה הסופית על חידוש ההסדר בין החברות טרם נתקבלה, וכי יש להמתין לתוצאות המו"מ בין שתי יצרניות הרכב.

העיתון הכלכלי היפאני "ניהון קייזאי" דיווח בסוף השבוע, כי קרייזלר אינה רואה כיום צורך רב בקבלת אספקה ממיצובישי בגלל "התאוששות בתחרותיות", והדבר נכון במיוחד לגבי מכוניות בנפח 2000 סמ"ק.

מפעלה של מיצובישי בבלומינגטון, אילינוי, מספק כיום כ־100 אלף מכוניות לקרייזלר, כולל דגמים כגון "איגל טאלון", המשווקים על ידי יצרנית המכוניות האמריקאית, מסר העיתון. תוקפו של החוזה יפוג ב־1999.

מיצובישי, יצרנית המכוניות השלישית בגודלה ביפאן, סיפקה אשתקד לקרייזלר 440 אלף מנועים מדגם V6, אותם ייצרה במפעלה בקיוטו. אחד מהחוזים לאספקה זו יפוג ב־1997, וחוזה נוסף יפוג ב־1998.

סין תשקיע 14 מיליארד דולר בתעשיית המכוניות שלה

בייג'ין (איי־פי). סין תצטרך להשקיע בחמש השנים הקרובות עד 14 מיליארד דולר בתעשיית המכוניות שלה, נמסר שלשום בדו"ח רשמי.

חלק ניכר מהשקעה זו צפוי להגיע ממשקיעים זרים, נמסר בעיתון "ביזנס דיילי" בהסתמך על דבריו של ז'אנג שיאיו. ז'אנג, מנהל אגף הרכב במשרד הסיני לתעשיית מכונות, אמר כי סין זקוקה ליצרנים חזקים ותחרותיים יותר של חלקי חילוף כדי לבסס את תעשיית המכוניות שלה. מכיוון שתפוקת החלפים נמוכה, עלויותיהם של כלי רכב המיוצרים בסין הן גבוהות ואיכותם נמוכה, אמר ז'אנג.

סין קבעה לעצמה יעד של ייצור 1.3 מיליון מכוניות בשנה עד 2000 והפיכתה של תעשיית המכוניות לאחת התעשיות החשובות במדינה. על יצרני המכוניות הסיניים להבטיח עד שנת 2000, כי 60% מתוכן המכוניות ו־80% מתוכן המנועים והג'יפים יהיו מתוצרת מקומית, נמסר בדו"ח.

עוד נמסר, כי ממשלת סין תעניק תמיכה כספית ומנהלית ל־300 חברות, אשר תסייע בייצור ובפיתוח של 60 רכיבים מרכזיים למכוניות. ז'אנג אמר את דבריו לפני פתיחתה של תערוכה בינלאומית של חלקי חילוף שנפתחה אתמול בבייג'ין.

לסין יש כיום 120 מיזמים משותפים לייצור חלקי חילוף עם חברות זרות, בהשוואה ל־32 בלבד ב־1990. כמעט כל יצרניות הרכב וספקי החלפים החשובים בעולם מעורבים במיזמים בסין. על פי הדו"ח, התחייבו חברות זרות עד סוף השנה שעברה להשקיע בסין כ־1.5 מיליארד דולר.

בנק דרזדנר עומד לרכוש חברה לניהול קרנות נאמנות

פרנקפורט (בלומברג). בנק דרזדנר "קרוב לחתימה" על הסכם לרכישת חברה לניהול קרנות נאמנות, אמר מיינהארד קארסטנסן, חבר בדירקטוריון הבנק.

קארסטנסן לא מסר פרטים על הקרן המועמדת לרכישה או על המדינה שבה היא פועלת. הוא מסר את המידע בסעודה חגיגית של לשכת המסחר האמריקאית בגרמניה.

"אנו מעוניינים בנוכחות בשוק זה", אמר קארסטנסן. "אנו קרובים לחתימה על הסכם".

קארסטנסן התייחס ביחסים בין גרמניה לארה"ב. שמו של בנק דרזדנר הוזכר בדיווחים על רכישה אפשרית של RCM קפיטל מנג'מנט בארה"ב וגארטמור בבריטניה.

"הגלובליזציה של השווקים מצריכה נוכחות פיזית לא רק בארה"ב, אלא גם באסיה", אמר קארסטנסן.

ביולי רכש דרזדנר, הבנק השני בגודלו בגרמניה, את הבנק המסחרי הבריטי קליינוורט בנסון תמורת מיליארד ליש"ט (1.58 מיליארד דולר).

אמריקן אקספרס לא תמכור את יחידת הבנקאות שלה

ניו יורק (בלומברג). חברת אמריקן אקספרס הודיעה כי הפסיקה את הדיונים על המכירה המוצעת של יחידת הבנקאות שלה, משום שההצעות שקיבלה היו נמוכות מדי לטעמה.

"אנו סבורים כי ערכה בטווח הארוך יהיה גבוה יותר ממה שנוכל להפיק ממכירה", אמר יו"ר החברה, הארווי גולוב.

אמריקן אקספרס לא מסרה מידע על הצעות הרכישה שקיבלה. החברה קיוותה למכור את עסקי הבנקאות שלה תמורת מיליארד דולר, מסרו מקורות יודעי דבר לאחר שנודע על השיחות בחודש שעבר.

יחידת הבנקאות היא העסק בעל הביצועים הגרועים ביותר של החברה. רווחי היחידה ירדו במחצית הראשונה של השנה ב־22%, ל־50 מיליון דולר.

ביר סטירנס הרוויחה ברבעון הראשון 93.8 מיליון דולר

ניו יורק (בלומברג). חברת ביר סטירנס דיווחה, כי הרווח הנקי שלה הוכפל ויותר ברבעון הראשון של שנת הכספים שלה כתוצאה מהתאוששות בשווקים הפיננסיים והמשך הקצב המהיר של מיזוגים בין חברות.

החברה לניירות ערך מסרה, כי הרווחים בשלושת החודשים שהסתיימו ב־29 בספטמבר, עלו ל־93.8 מיליון דולר, בהשוואה ל־35.5 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. רווחי החברה היו גבוהים מכפי שציפו האנליסטים.

רווחיה של ביר סטירנס משקפים התאוששות של וול סטריט מהקשיים של 1994, שבה גרמה הירידה הגדולה בשוק האג"ח לירידה של 81% ברווחים בענף ניירות הערך בארה"ב.

עד כה ב־1995, עלו גם הרווחים של מתחרות אחרות של ביר סטירנס, כולל מריל לינץ', קבוצת מורגן סטאנלי, גולדמן זאקס ולימן בראדרס.

ביר סטירנס, החברה לניירות ערך השישית בגודלה בארה"ב, דיווחה כי הכנסותיה הגיעו ברבעון ל־617.5 מיליון דולר.

סאניו מכחישה סגירת מיזם

טוקיו (איי־פי). יצרנית מוצרי הצריכה האלקטרוניים סאניו הכחישה אתמול דיווח שתסגור מיזם משותף בשנגחאי, סין, בשל עלויות עבודה גבוהות.

דובר של סאניו אמר שהדיווח שהופיע בעיתון הכלכלי "ניהון קייזאי" לא היה מדויק, ושסאניו מתכוונת להמשיך בפעילות שלה במפעל, הכוללת בין היתר הרכבת מכשירי וידיאו.

יצרני האלקטרוניקה היפאנים מעבירים חלק גדול מן הייצור שלהם אל מחוץ ליפאן.

הזדמנות להצטרף למשקיעים מחו"ל

אוצר בעלי עניין זרים־קרן נאמנות

חברות בינלאומיות גדולה שאיתרו הזדמנויות בשוק ההון הישראלי הגבירו את פעילותן בארץ והפכו לבעלות עניין בחברות הישראליות. חלק מבעלי העניין הינם משקיעים אסטרטגיים.

אוצר בעלי עניין זרים היא קרן הנאמנות היחידה שמשקיעה את רוב נכסיה במניות של חברות בהן משקיעי חוץ הם בעלי עניין. זו ההזדמנות שלך להצטרף למשקיעים בינלאומיים שכבר איתרו אפיקי השקעה אטרקטיביים.

הצוות המקצועי של אוצרית יבחר עבורך מבין אפיקים אלה את המצליחות ביותר.

אוצר בעלי עניין זרים - אין עוד קרן נאמנות כזו

פרטים נוספים טל' 03-5635337

שלך בנאמנות אוצרית

משרד ראשי 03-5654120 ■ חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ חברה בת של בנק אוצר החייל

רוח הרפאים של קרייזלר

ג'רי יורק, האיש מספר 1 של קרק קרקוריאן הרוצה להשתלט על קרייזלר, היה בעבר מנהל הכספים הראשי של חברה זו, והתבטאויותיו אז אינן עוזרות לקרקוריאן היום

מאת קורט אייכנוואלד

ניו יורק טיימס

ג'רי יורק, עוזרו הראשי של קרק קרקוריאן, נתקל במכשול האחרון שלו: ג'רי יורק, מנהל הכספים הראשי לשעבר של יצרנית המכוניות קרייזלר.

כאשר הוא מנסה לעזור לקרקוריאן להכריח את קרייזלר לתת לבעלי המניות חלק גדול יותר מן הרזרבה הכספית שלה, עלול יורק לסבול מהמוניטין שהצהיר כמנהל הכספים של החברה, אם לשפוט לפי סקירות כמעט שני תריסרים מנאומיו. אז הוא נשמע דומה מאוד למנהלים של קרייזלר היום.

"אנחנו מפסידים במיתון 4.5–4 מיליארד דולר", אמר ביולי 1992 להנהלה הבכירה של קרייזלר. "בנוסף לכך אנחנו זקוקים לעוד מיליארד אחד לפחות רק כדי לנהל את המקום הזה. לפיכך אנחנו צריכים להיות מודעים כדי להבין שנזדקק לפחות ל־5 מיליארד דולר כדי לעבור בשלום את המיתון הבא בלי לקרוע את החברה לגזרים".

ויורק עדיין חושב שהחברה זקוקה לריפוד כספי גדול — אף שלא בסכום היעד הנוכחי של ההנהלה — 7.5 מיליארד דולר. בראיון בראשית החודש אמר יורק, שהצטרף רק לפני שבועות אחדים למחנהו של קרקוריאן, שקרייזלר זקוקה לרזרבה של כ־5 מיליארד דולר.

כאשר קרקוריאן, בעל המניות הגדול ביותר של קרייזלר, התחיל ללחוץ באביב האחרון על הנהלת החברה לחלק כספים לבעלי המניות, טענו עוזריו שקרייזלר זקוקה רק ל־2 מיליארד דולר במזומן כדי להחזיק מעמד.

נראה שעמדתו של יורק עתידה לגרום לוויכוחים בין הנהלת קרייזלר לבין חברת טראסינדה של קרקוריאן בדבר סכום יעד הנע בין 5 ל־7.5 מיליארד דולר.

ויכוח זה — העוסק בשאלות משנה כמו על אילו תחזיות להסתמך כאשר דנים בעלויות העתידיות — לא יגייס משקיעים אחרים לתקיפת ההנהלה.

בפני יורק עומדת מלכודת רטורית עוד יותר קשה: כדי להוכיח שקרייזלר זקוקה לפחות מ־7.5 מיליארד דולר הוא חייב לטעון שהחברה הרבה יותר חזקה עכשיו — תחת הנהלתה הנוכחית — מכפי שהיתה כאשר שירת שם עד לעזיבתו ב־1993.

לרוע מזלו של קרקוריאן, נראה שטיעון זה תומך באסטרטגיית ההגנה של קרייזלר. במודעות בעיתונות טענה קרייזלר שהיא סיפור הצלחה ויצרנית המכוניות בעלת "התנופה החזקה ביותר".

אבל אי אפשר לתת תשובה לשאלה כמה כסף תצטרך קרייזלר באמת בשעת מיתון, משום שאיש אינו יודע מתי יגיע המיתון, מה יהיה עומקו ומה תהיה תגובת הדולר.

הן קרייזלר והן יורק בנאמנות, מבססים את תחזיותיהם על המיתון האחרון, שבו חיסלה קרייזלר 4.4 מיליארד דולר במזומן.

במיתונים קודמים צמצמה קרייזלר את הוצאותיה באמצעות ייצור מוצרים חדשים יותר ובקיצוץ ההשקעות בציוד. אבל לדברי מנהלים בחברה צורכי הכספים שלה גדולים יותר עכשיו, משום שהיא צריכה להתאים את עצמה לציפיותיה מאז עזיבתו של יורק. המשמעות של התאמה זאת, הם אומרים, היא 1.5 מיליארד דולר. לדבריהם זקוקה קרייזלר לעוד 1.5 מיליארד דולר כדי לקיים את פעולותיה השוטפות ולעוד 1.5 מיליארד דולר כדי לקיים את הדיווידנדים ואת תוכנית ההשקעות של הון שלה.

המשמעות היא שיחד עם הפסד של 4.4 מיליארד דולר תצטרך החברה לכמעט 9 מיליארד דולר כדי להחזיק מעמד במיתון. אבל בחברה טוענים שהיא קיצצה עלויות בכ־1.5 מיליארד דולר מאז עזיבתו של יורק. כתוצאה מכך, טוענת החברה, היא חייבת לשמור על רזרבה של 7.5 מיליארד דולר.

רק רגע, אומר יורק. החברה תעבור את המיתון הבא בצורה טובה יותר מאשר את שני המיתונים הקודמים. הוא מוסיף כי המאזן של קרייזלר חזק היום הרבה יותר מכפי שהיה במיתון האחרון, הדירוג האשראי שלה גבוה יותר. קו המכוניות והמשאיות שלה השתפר מאוד, וקרייזלר לא תצטרך להוציא הרבה כסף על החזרים ותמריצים אחרים בעת המיתון הבא.

אבל מנהלי קרייזלר, שלפי חשבונם יוציאו בממוצע 1,500 דולר על כל מכונית ומשאית שיימכרו במיתון הבא, טוענים שיורק מפחית בערך העלויות.

יורק אומר שעדיין לא חישב מספר סופי, אבל בסך הכל השיעורים בקרייזלר מאוגנים את עלויותיה הגדולות. משמעות הדבר היא שלקרייזלר יהיה הפסד מזומנים של פחות מ־4 מיליארד דולר בלבד במיתון הבא, אבל יהיה לה צורך במזומנים על בסיס יום יומי. לפיכך הוא הגיע בחזרה לסכום הישן שבו נקב: 5 מיליארד דולר.

במידה רבה, האנשים שנשא יורק במשך השנים עשויים להוות מכשול לאסטרטגיה של קרקוריאן. למשל, יש אנשים במחנה של קרקוריאן שטוענים שהנהלתה הבכירה של קרייזלר ממוקדת מדי במיתון אפשרי, כאשר מצב המשק טוב ויש רק סימנים מעטים להאטה.

ומה אמר יורק כאשר עוד היה בקרייזלר?

"אם ננהל את עסקינו היום ובשנים הבאות מתוך מחשבה שהמיתון הבא ארוב מעבר לפינה", אמר יורק ב־1992, "לא זו בלבד שנהיה מוכנים לקראתו כאשר יגיע, אלא גם נוכל לקבל החלטות עסקיות יום יומיות טובות יותר, שיעשו אותנו לחברה הרבה יותר טובה".

מה בדבר השאלה אם קרייזלר מקדישה מספיק תשומת לב לבעלי המניות? "אנחנו מאמינים שבסיס הון מחוזק, צמצום בהוצאות ללא מיתון ויתרה כספית גדולה יביאו למאזן חזק יותר", אמר יורק בנאום שנשא ב־1993. "אנחנו חושבים שיחד עם צמצום עלויות נמשכים נמצאת קרייזלר בעמדה מבטיחה לשיפור דירוג האשראי ולהגדלת השווי בעתיד לבעלי המניות".

והאתגר האחרון: מה בדבר טיעונו של קרקוריאן שקרייזלר שוב אינה צריכה להקצות מזומנים נוספים לרזרבה? "השכל הישר יאמר לכם שאנחנו צריכים להתחיל להפריש מזומנים רבים ככל האפשר ולהמשיך להפריש כספים, אם ברצוננו לשרוד טוב יותר במיתון הבא המסתתר מעבר לפינה", אמר יורק ב־1992.

99 הימים של ג'ים מאנזי

מנהלה לשעבר של לוטוס, הידוע כאדם שקשה להסתדר איתו, עוזב את החברה שרכשה יבמ עשיר יותר. רבים שמחים על עזיבתו

מאת לורי הייס

וול סטריט ג'ורנל

במשרדו בקיימברידג', מסצ'וסטס, קיבל באחרונה ג'ים מאנזי הימורים על תקופת הישארותו בחברת לוטוס. במקרה הטוב היה ההימור שהוא יחזיק מעמד תחת ניהולה של יבמ עד הקיץ הבא. אחרים הימרו שיילך בסוף השנה. מאנזי נהנה ממשחק הניחושים. בחיוך של שביעות רצון עצמית אמר: "אני מחזיק בכל הקלפים".

אבל ביום רביעי שעבר פתחה יבמ חפיסת קלפים חדשה. מאנזי התפטר לפתע ממשרתו כמנהל של חברת לוטוס דוולופמנט, החברה שניהל יותר מעשור כילד הרע של ענף התוכנה. הוא החזיק מעמד רק 99 ימים אחרי שיבמ רכשה את לוטוס.

ההכרזה על התפטרותו באה אחרי פגישה עם לואיס גרסטנר, היו"ר של יבמ, והיא מעלה שורה של שאלות חדשות לגבי עתיד השקעתה של יבמ בסך 3.5 מיליארד דולר בחברת התוכנה. ביניהן: האם מפתחי התוכנה המוכשרים של לוטוס יעזבו בעקבותיו? האם יבמ תחזור בה מהבטחתה להעניק ללוטוס אוטונומיה ומי יקבל את ניהול החברה?

יבמ לא הודיעה מיד על שמו של המחליף. במקום זאת מסרה כי ג'ון תומפסון, סגן נשיא בכיר של יבמ הממונה על התוכנה בחברה, ינהל זמנית את לוטוס. כמה משקיפים חושבים שלוטוס תיספג בשלמותה ביחידת התוכנה של יבמ ותנסיק את תוכנת נוטס שלה לקו המוצרים של יבמ.

יומיים לאחר מכן, ביום ו', הודיעה יבמ כי שני סגני נשיא מסעמה, מייקל זיסמן וג'פרי פאפאוס, ינהלו את לוטוס, ושני האנשים החשובים ביותר בה, מפתח התוכנה ריי אוזי ומנהל הטכנולוגיה ג'ון לאנדרי, יישארו בחברה.

מאנזי עזב לאחר שניסה, בכל עד נגעו, להשתלט על עסקי התוכנה של יבמ, ששוויים 12 מיליארד דולר לשנה. תוך זמן קצר התברר למאנזי שהוא אינו האדם שיבמ רוצה שיעמוד בראש עסקי התוכנה שלה.

עצם העובדה שמאנזי שרד בהשתלטותה של יבמ על לוטוס ביותר ראויה לציון. שהוא נעשה סגן נשיא של יבמ שתתעובה על הדרך לשלב בה את לוטוס היא מעשה נסים. דירקטור לשעבר של לוטוס תוהה מדוע "הוא עדיין המושל בכיפה. אם זה לא פעל קודם לכן, מדוע עכשיו?"

מבקרים רבים — ויש מאות מהם — נדהמו מן העובדה שיבמ השאירה את מאנזי בתפקידו. לדבריהם ארגון שהכין ומעליב זה שחק שלושה דירקטוריונים והוסיל עשרות עובדים. הוא השפיל בפומבי את אלה שמינה, הוציא מיליונים על פרויקטים מוטעים ורכישות גרועות, סילק דירקטורים שהעזו להטיל ספק באסטרטגיה שלו והדיח את וול סטריט ובסופו של דבר גם את דירקטוריון לוטוס.

כאשר הגיע בראשונה ליבמ התאמץ מאנזי להיות נוח ונתן מתנות קטנות לעמיתיו ביבמ.

אבל בחודשים שאחרי ההשתלטות הוא התרגז בחוסר אונים על מה שראה כבירוקרטיה האטית של יבמ. הוא שמר בטאווה בתוך מגירה במכתבתו על מזכרת שנועדה להזכיר לו היכן שגתה יבמ הישנה: פנקס שנועד במיוחד לרשימות כאמיסיות של יבמ, עם רווח בראש ובתחתית כל עמוד שנועד לחתימותם של שני עדים. התרגשות היתה בלתי נמנעת.

מאנזי לא היה מסוגל להימנע מעקיצת מנהלים חדשים ביבמ. בעת שיחות ההשתלטות הוא כינה כלעצן את גרסטנר "בוס". באמריגה, בברכתו של לוטוס, הוא כינה את היו"ר של יבמ "המפקח החדש שלי לואי".

מלכתחילה היו אלה יחסים שנועדו לכישלון, בעיקר בשל הדמיון בין שני המנכ"לים והתרבות השונה של שתי החברות. עוד לפני שיבמ השתלטה על לוטוס תקף מאנזי את יבמ כאשר זו מסרה בפומבי שפנתה אליו בדבר רכישת החברה — פנייה שמאנזי לא גילה לדירקטוריון שלו. אחר כך התלונן במרירות שיבמ "עשתה אותו לשקרן". אבל הוא היה שקרן עשיר: הוא קיבל בעסקה 78 מיליון דולר.

כאשר היה מאנזי ב־1986, בגיל 34, למנכ"ל של לוטוס, היא היתה גדולה ממיקרוסופט ושווה כמעט כמוה בבורסה. בעת ההשתלטות העוינת של יבמ היתה לוטוס חלשה ואבודה דרך. מיקרוסופט היתה גדולה פי 6 ממנה — ושווה יותר מפי 15. הדירקטוריון של לוטוס, עייף מן המלחמות עם המנכ"ל הצעיר, מכר בשקט של דבר את החברה בניגוד לרצונו.

יבמ ידעה הכל על הבעיות שהיו למאנזי בחברה שלו, משום שהשתמשה בבלשים את חברות כדי לגלות אם חברי הדירקטוריון מתעניינים במכירת החברה.

כמנכ"ל היה מאנזי מסוגל להיות ידידותי, מקסים ופיקח, ולפתע להפוך להיות, ללא אזהרה מוקדמת, פאראנואידי ובזיני ולהאשים אחרים בשגיאותיו.

מדי שנה בשנה היה מאנזי מפטר לפחות 3 או 4 מן המנהלים הבכירים שלו — או שהם היו מתפטרים. הוא פיטר בתוך 8 שנים 58 מנהלים בכירים והפיטורים נראו לעתים כתוצאות להדרג פומביות.

העזיבות המהירות הותירו את מאנזי ללא מנהלים טובים רבים וללא מספר 2 — וכך לא היה הדירקטוריון מסוגל לפטר אותו כאשר צצו ועלו בעיות. לוטוס עשתה טעויות רבות, פיתחה או רכשה הרבה מוצרים חדשים שמאוחר יותר נטשה, הכל בחיפושיה אחרי יורש להצלחתה הגדולה, תוכנת גיליון החישובים לוטוס 1-2-3.

כאשר מצב העניינים התחיל להחמיר האשימו מנהלי לוטוס זה את זה. הדברים נעשו כה גרועים שבשלב מסוים הביא מאנזי פסיכולוג כדי שיבצע תראפיה קבוצתית. התראפיית עימות לכ־74 מנהלים. גם מאנזי השתתף וגילה שהיו לו יחסים קרים ובעייתיים עם אביו — מה שהסביר לחלק מן האנשים את התנהגותו.

הפסיכולוגיה לא עזרה הרבה. העזיבות הגיעו לשיא ב־1991–1992 כאשר 8 סגני נשיא ומנהלים בכירים עזבו או פוטרו. לדברי מאנזי האנשים שפוטרו התנגדו לתוכנת נוטס של לוטוס, המוצר שהיה בעל כוח המשיכה העיקרי בשביל יבמ.

במארס בשנה שעברה התחילו המכירות של נוטס לנסוק. מחיר המניה של לוטוס הגיע ל־86 דולר, שיא של כל הזמנים, והדירקטורים שקודם לכן ניסו להיפטר ממאנזי נאלצו להתרשם. שלושה מהם, בעלי ברית לשעבר של מאנזי, התפטרו לפתע באותו החודש.

חודשיים בלבד לאחר הארגון מחדש של הדירקטוריון שלה ביולי של השנה שעברה, נקלעה לוטוס שוב לצרות קשות. מחיר המניה שלה צלל ל־29 דולר ולא התאושש לחלוטין מאז. בינואר השנה הורע המצב ויבמ פנתה בראשונה בהצעת רכש — זו שמאנזי מכחיש שקיבל אי־פעם. הצעה נוספת הגיעה במארס ומאנזי שוב לא דיווח עליה לדירקטוריון שלו.

ביוני איבדה יבמ את סבלנותה והגישה הצעת רכש עוינת, שהכפילה מיד את מחיר המניה של לוטוס, שעמד אז על 30 דולר. מאנזי הגיב בזעם, אבל הדירקטוריון שלו החליט בתוך שעות ספורות למכור את החברה ליבמ. "זה היה הדבר הטוב ביותר שיכול היה לקרות", אומר הגרי טרמיה, דירקטור של לוטוס.

هكذا من الأصل

TURBO Xm CITROËN. למעט מאוד אנשים מגיע כזאת.

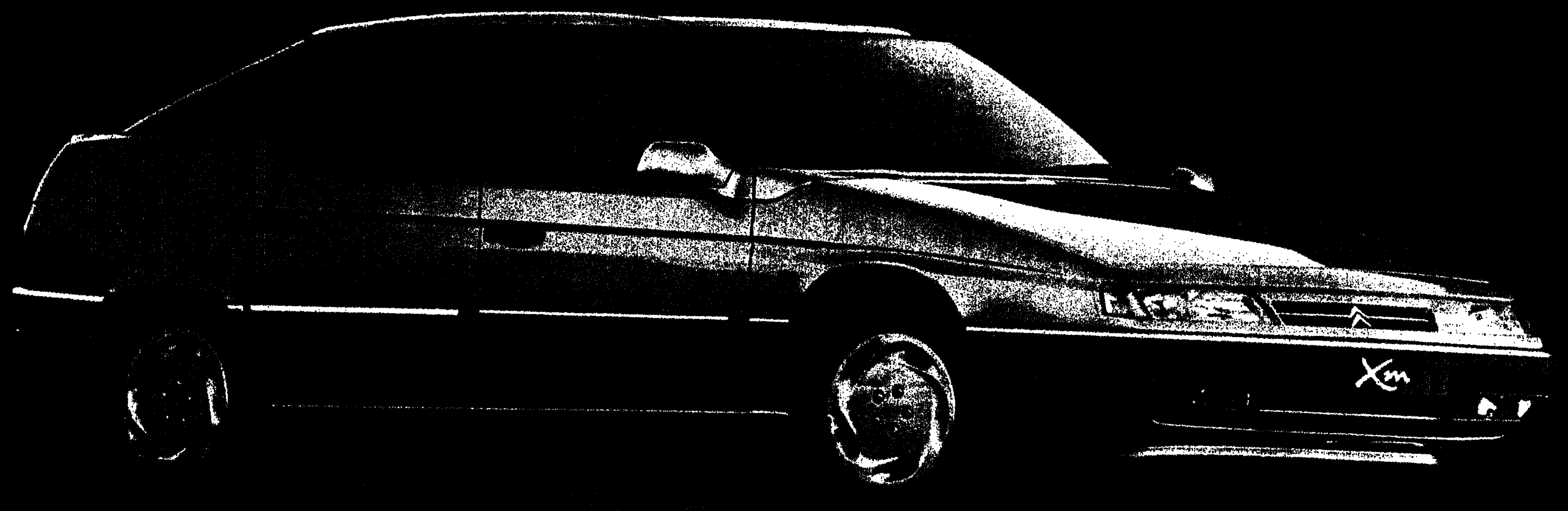

מנוע 2.0 לי טורבו, 150 כ"ס. תיבת הילוכים אוטומטית, הגה כח, בלמי ABS,
כרית אוויר, מערכת מתלים ממוחשבת - הידראקטיב, בקרת אקלים אוטומטית,
מושבים קדמיים מתכווננים חשמלית, עמשה אחורית נפולה לבידוד מושלם,
דיפון תא נוסעים בעץ אגוז, מערכת סטריאו משוכללת עם שלט בגלגל ההגה,
אזעקה מקורית, קוד התנעה ממוחשב נגד גניבה, חלונות ומראות צד חשמליים,
נעילה מרכזית, פנסי ערפל אינטגראליים, חישוקי מגנזיום.
מחיר: 153,651 ש"ח. ניתן להשיג גם בגרסת 3.0 לי V6 אקספקלוסיב 170 כ"ס.

IMC

4 שנות אחריות

דוד לובינסקי בע"מ
יבואן בלעדי למכוניות סיטרואן בישראל
תל אביב, שונצינו 16 טל. 03-5631333
בני ברק, כהנמן (חשומר) 103 טל. 03-6710555
ירושלים, יד חרוצים 9, תלפיות טל. 02-756555
באר שבע, א. תעשיה ק' יהודית טל. 07-292111

סיטרואן XM טורבו החדשה, מכונית הדגל של סיטרואן, נועדה לאנשים עם דרישות יוצאות דופן, היודעים להעריך עיצוב מרתק עם אופי אישי וייחודי. העיצוב האוונגרדי מעיד על אופי בעליה של ה XM טורבו וכמו מרמז על חווית הנהיגה הממתינה לך בכל קילומטר וקילומטר. החוויה מתחילה כבר בדרך בה גומאת ה XM טורבו קילומטרים רבים, ללא מאמץ, ונמשכת באופן בו מגיב מנוע ה-2.0 לי טורבו החזק והשקט שלה ללחיצה הקלה ביותר על הדוושה.

מערכת המתלים הייחודית והממוחשבת של ה XM טורבו, הידראקטיב, מאפשרת לך לרחף על פני כבישים משובשים וליהנות מאחיזת כביש מעולה גם בעיקולים חדים. התוצאה - בטיחות אקטיבית מושלמת עם נוחות נסיעה עילאית. ה XM מצטיינת בתחכום טכנולוגי אך יחד עם זאת אמינה ונוחה לתפעול. עובדה זו מאפשרת לנו להעניק לך תקופת אחריות ללא תקדים - 4 שנות אחריות. אפשר, כמובן להמשיך ולהרחיב, אולם הדרך הטובה ביותר להתרשם מסיטרואן XM טורבו היא פשוט לנהוג בה.

CITROËN

המחיר לפי מחירון סיטרואן מס' 3 מתאריך 20.9.95 בש"ח כולל מע"מ ואינו כולל ביול, הוצאות רישוי, אבזרי רישוי ואגרת רישוי שנתית.

סוכנים: ■ נהריה, רכב הצפון - לוחמי הגיטאות 53, טל. 04-9927360 ■ חיפה, רכב הצפון - שדי בן גוריון 8, טל. 04-520461-7,9; רכב הצפון - (מפרץ) שדי ההסתדרות 50, טל. 04-411550; אוריאל כהן - אלנבי 51, טל. 04-531282; מוטפי הגליל - מפרץ חיפה האשלג 7, טל. 04-410500 ■ נצרת, סרוגי - מרכז תעשיה, טל. 06-571339 ■ אום אל פחם, נביל סעד - צומת אום אל פחם, (תחנת הדלק), טל. 06-311190 ■ חדרה, סוכנות תשלושת -אזהיית, טל. 06-332650
נתניה, לוינקוף הרמן - רחי הרצל 56 (מול הקניון), טל. 09-335081-3 ■ כ"ס, פוספלד - דרך חשרון 5 (בניין גן הלוטוס), טל. 09-427354 ■ הרצליה, חדקל - גלגלי הפלדה 14, טל. 09-586104 ■ פ"ת, תצומת - הירקונים 33, טל. 03-9341120 ■ ת"א-יפו, עד-אל - דרך בן-צבי 2, טל. 03-6829922 ■ חולון, מוטי את פול מכוניות בע"מ - המלאכה 5, אזהיית, טל. 03-5582560,1
ראשל"צ, לייש סוכנויות רכב (1995) בע"מ - סחרוב 17 טל. 03-9512092 ■ רמלה, שירותי רכב רמלה - הרצל 6, טל. 08-220514 ■ רחובות.מ. מלכה בע"מ - המנוף 2, דרך יבנה, טל. 08-362651 ■ אשדוד, א. עבאדי - העבודה 39 א"ת קלה, טל. 08-565004 ■ אשקלון, רמ"ר בע"מ - רחי אורט (מול ביהייס), טל. 07-733339 ■ ב"ש, כרמלי - דרך חברון 3, טל. 07-279934 ■ אילת, סוכנות חן - אזור התעשיה 54/1 אילת טל. 07-378001

הארץ
יום שלישי כ"ג בתשרי תשנ"ו
17 באוקטובר 1995

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 תל אביב 61001 פקס' 6810012 מערכת, 6815887 הנהלה, 6815859 מודעות

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel. 21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

אבידות בלחימה מתמשכת

בתוך יומיים ספג צה"ל שתי מהלומות במלחמתו בחיזבאללה בדרום לבנון. תשעה מחייליו נפלו בשתי תקריות, האחרים נפצעו. המכה עזה יותר משום שבשני המקרים היא פגעה באותה יחידה מחטיבת גולני המחזיקה את הקו באותה גזרה. תחושת האבל וההשתתפות בצער המשפחות הביאה את הרב הראשי לישראל להציע ביטול הקפות השניות בשמחת תורה בערים שונות.

המספר הרב של ההרוגים מקנה הרגשה כי חלה הסלמה בתקריות בדרום לבנון. ההסלמה היא במספר האבידות שספג צה"ל בתקופה קצרה, אך לא במספר התקריות. לאמיתו של דבר, הלחימה שם נמשכת בלא הפסקה. הרבה פעולות ועירנות מתרחשות בתוך רצועת הביטחון וגם מצפון לה ולא כולן זוכות לפרסום. מטעני צד מופעלים ללא הפסקה וכך גם הפגזות פתאומיות על מוצבי צה"ל וצד"ל של מרגמות, קטיושות וטילי סאגר. גם חיל האוויר מרבה להפעיל מטוסים ומסוקי קרב. שתי התקריות האחרונות אינן יוצאות דופן — לא בשיטת הפעולה ולא בהיקפן המבצעי. העובדה שגם צה"ל וגם חיזבאללה נמנעו אחרי התקריות הללו מלהרחיב לישובים אזרחיים מעידה גם היא שלשני הצדדים רצון להגביל את הלחימה לתחומים מוגדרים. חיזבאללה יעשה כמובן הכל כדי לנצל את הצלחותיו האחרונות, ומפני מגמה כזו על צה"ל להיזהר.

זה זמן רב הרמטכ"ל רב-אלוף אמנון שחק מגדיר את המתרחש בדרום לבנון כמלחמה לכל דבר. אין זו מלחמה כוללת. זוהי מלחמת גרילה שבה הצדדים מנסים לשחוק זה את זה. הכללים שבה היא מתנהלת מגבילים את צה"ל בתגובותיו, אך אין זה נכון כי ידיו כבולות.

הטענה כי הדרג המדיני והמטכ"ל אוסרים על פיקוד הצפון לבצע הרבה מתוכניותיו האופנסיביות אינה נכונה. רוב התוכניות זוכות לאישור, כשהדגש הוא כמובן על צמצום מספר האבידות ועל מאמץ שלא להרחיב את המלחמה שלא לצורך. במלחמה זו זכה פיקוד הצפון בחודשים האחרונים להישגים מבצעיים כאשר הצליח עד סוף חודש אוגוסט לצמצם את יוזמי השחיקה בהתמודדות עם חיזבאללה. אך כמו במלחמה, ההישג של אתמול אינו מבטיח את ההצלחה של היום ומחר.

משתי התקריות האחרונות ברור כי לצה"ל יש בעיה עם מטעני הצד שמטמינים לוחמי החיזבאללה בדרכים. בשני המקרים נפגעו החיילים באותה צורה. הצלחתו של חיזבאללה בולטת בתחום זה. המטענים מוסווים בצורה מעולה ואם קשה לגלותם באור יום, הסכנה רק גוברת בתנועה בחשיכה ובדמדומים. לחיזבאללה יש גם השגים במיומנות הטכנית בהכנת המטענים ומערכת ההפעלה שלהם. כנראה שגם המודיעין שלהם השתפר וכך הם יודעים יותר מראש על תנועות צה"ל וצד"ל בדרכים.

התוצאה מכל אלה היא, כי בקרב על הכתות התנועה בדרכים שבדרום לבנון ידו של צה"ל אינה על העליונה. כל עוד לא תהיה לצה"ל תשובה מבצעית מניחה את הדעת למטעני הצד ספק אם יחול שינוי במגמה זו, אלא אם יחליט המטכ"ל לשנות בתכלית את תנועת הכוחות בדרכים אלה. הדבר אינו פשוט משום שמדובר לא רק בתנועה מבצעית, אלא גם בצרכים מינהליים ולוגיסטיים שהם פועל יוצא מקיום קו המוצבים ונוכחות צה"ל וצד"ל באזור הביטחון.

ביד חזקה

מאת יואל מרקוס

הידיעות על כוונת העבודה להקים "מטה מאבק נגד האוסלופוביה של הליכוד", או סתם "מטה פעילים להגנת רבין" מסמרות שער. הם יצאו מדעתם או מה הם רוצים להקים? יחידות סער להשיב לחיים את פלוגות הפועל המכורות לשמצה? מה הם יעשו. יופיעו עם אלות וישברו ראשים ורגליים גם בלעדיהם. המראה הזה של יצחק רבין המופיע באחרונה מוקף באנשי ביטחון ובחרגים שרוחשים ביד קלה ספגניות, מפריעים או אולי סתם סקרנים — אינו מלבב במיוחד. ורק זה חסר לנו, שיגיעו לשטח גם בריונים מפלגתיים לשפוך בנזין למדורת האלימות.

נכון שמה שקורה — כינויי הגנאי, ההגעה בתוך הציבור, הניסיון לסתום פיות בכוח, האלימות המילולית ושאר הסממנים של אנרכיה, וכל זה לפני שהוזז אפילו יושב אחד מהשטחים — באמת קשה לעיכול, מאיים ומפחיד. אך הייתי מציע לשני הצדדים לא להתחמם, כי לא אלה ולא אלה יכולים להרוץ בתיקון כפיהם. כבר היו לנו דברים כאלה וגרועים מאלה.

ההתבטאות הזאת הקדיה בריונות מילולית אינה המצאה של הימין. במשך שני העשורים שאחרי כינון המדינה ניהלה מפא"י מערכה של דה-לגיטימציה אכזרית נגד חירות בתארה אותה כמפלגה פשיסטית, שאם תעלה לשלטון תביא עלינו דיקטטורה. הכינוי שבו נראה רבין בבגדי האס-אס ממש מבחיל, אך מפלגתו של רבין לא התביישה בשעתה להשוות את בגין להיטלר כשסבטי השואה היו טריים ומכל להיטבא אנשים שישרשו זאת כ"חוזה לחיסול". במערכת הבחירות 59' כוסו קירות הערים בכרזה המעטר בתצלומו של בגין בתנועת שנות של מועל יד.

כשהיה ראש ממשלה, לווה בגין, שהביא את השלום עם מצרים, בשלטים ובקריאות "בגין רוצח" בכל אשר הלך, עקב מלחמת לבנון. ויש התולים את שבירתו הנפשית במשמרת ההפגנה שעמדה יומם ולילה מול ביתו כשבוקע שלטים דומים. רבין עצמו תרם לא מעט לאלימות. עם "המתייפייפים" ו"סייעני החמאס" ושאר חרפות וגידופים, הוא התגרה בציבורים שלמים בקללות שוק. גם בנימין נתניהו מיתמם כשהוא מגלגל עיניו לשמים. מה שעושה הליכוד במשך שנים לפרס מזכיר מאוד מה שהליכוד בראשות בגין עושה עתה לרבין. הדה-לגיטימציה של הממשלה גובלת בהסתה ובקריאה לשלטון הרחוב. שני הצדדים לא נקיים מניסיון לרכוב על נמר.

•

יש שתי צורות התייחסות אפשריות למה שקורה: אפשר להתייחס לאלימות לקולא ולפסוק אותה בהערכה שמדובר בשוליים מטורפים, מיעוט שבמיעוט באוכלוסיה. לא להתרגש, לא להיבהל מהם ולנהוג בהם כמו שהכלבים נובחים והשיירה נוסעת.

אך אין להוציא מכלל אפשרות שהמהומה היא מעבר לשוליים הצרים. חלק מהציבור בחר ב-92' ברבין הביטחוניסט מתוך הבנה שהוא מעין ליכוד ב'. הם תמכו ברבין ולא בפרס שהאמא שלו, כידוע, ערבייה והוא עצמו, כידוע, אוהב ערבים. בהחלט אפשרי שחלק מאלה מרגישים נבגדים ומתאים אז תנסית.

רבין גמר להיות ספלון בירבע שעבר מהסך שמעודפרסי. הוא אינו מצליח להסביר את עצמו בהעדר כשר הביטוי ורוח החזון לסחוף את העם לדרך שבחר בה. יש לא מעט אנשים, כמו שעלה ממשאלי דעת הקהל, שהם עדיין במצב של נראה ונראה. מכאן שכלל לא בטוח שהאלימות ברחוב גורמת נזק לליכוד, כפי שמקובל להניח. שמעתי שבם ברעה שהאגרסיביות של הרחוב עלולה דווקא להעמיק את התחושה של אותו ציבור באמצע המפה, שעבר מהליכוד לעבודה בראשותו של רבין. המערכה היא על הקול הצף, בין שתי דרכים, בין שתי תפיסות עולם. ומטבע הדברים היא קשה וטעונה יצרים, ביחוד בימים שבהם תקוות לשלום תלויות בפיגועים ובמאורעים מן הסוג שהביא לקטל תשעה מחיילינו בשתי יממות.

דווקא משום כך, אין לסבול את הדרך האלימה שבה פועלים הקיצונים מהימין הקיצוני. ממשלה טובה, ממשלה רעה, דרך נכונה, דרך לא נכונה — זו ממשלה הפועלת ברשות ובסמכות הבוחר. לא ייתכן שקומץ אנשים יטילו אימה, יסתמו פיות, יסגרו כבישים, ישבשו את החיים, יתנדו דמם של שרים ויכפו רצון המיעוט על הרוב.

לא העבודה צריכה לטפל בזה, אלא מערכת אכיפת החוק היא שחייבת להיכנס לתמונה ביד חזקה. מגיע רגע בחיי מדינה — זה קרה בארצות הברית בימי וייטנאם, בצרפת בימי אלג'יריה — שדמוקרטיה צריכה לגונן על עצמה. אצלנו, זה הרגע.

תקופת דמדומים

מאת דני רובינשטיין

אלה ימי דמדומים בגדה המערבית. תקופת מעבר ממושכת והדרגתית מריבונות ישראלית שנמשכה יותר מ-28 שנים למעין אבדורגיגנט של חלוקה שלטונית שבה זוכים הפלשתינאים לכמעט ריבונות על כשליש משטח הגדה ועל רובה המכריע של האוכלוסייה. מעבר אטי כזה מזמין צרות. הפלשתינאים נחפזים לממש את מה שהרוויחו. כבר בערב הראשון לאחר חתימת ההסכם בוואשינגטון מיהרו צעירים ממחנה הפליטים דהיישה שמדרום לבית לחם להפיל את הגדר שהקים צה"ל לפני שנים בין בתי המחנה לכביש הראשי. בין הצעירים לחיילים התפתחה תקרית שבסיומה הקימו החיילים מחדש את הגדר.

היו עוד אירועים של התפרצויות ספונטניות מסוג זה. אולם חשובים מהן הם צעדים נחפזים של אנשי הרשות הפלשתינית. מיד עם פינוי משרדי המנהל האזרחי מהעיירות סלפית וקבאטיה בשומרון, בסוף השבוע שעבר, נחפז ג'בריל רג'וב ממשרדו ביריחו להגיע לאזור ולהודיע חגיגית על פתיחת סניפים של "מנגנון הביטחון המסכל" (השב"כ הפלשתיני).

הוא קיים טקסים רשמיים למתנה בקבאטיה, בכפר הגדול סמוך, וכן במקומות נוספים, וערך מעין מסע ניצחון פרטי של האיש שהתבלט בשנה האחרונה כדמות המרכזית של הנהגת הפתח בגדה. יום לאחר מכן הודיעו קציני צה"ל בשומרון שפתיחת המשרדים איננה חוקית, וסגרו אותם.

אין זה סוד שאנשי המנגנון של ג'בריל רג'וב פועלים בערי הגדה ובמזרח ירושלים זה זמן רב. הם מסתובבים עם נשק גלוי ולאחר הטקס בקבאטיה, למשל, פתחו ביריות שמחה באוויר, ולפי העיתונות הפלשתינית פצעו בשוגג חמישה תושבים. אבל ההעברה הרשמית, מצה"ל לפלשתינאים, של הטיפול בענייני ביטחון פנים באזורים שנקבעו בגדה תימשך עוד חודשים, ובצה"ל כעסו על הפגנה של רג'וב. אפילו אחמד קריע (אבו-עלא) שהופיע בשבת בטלוויזיה (בערבית), דיבר על כך שישראל נסוגה כבר מאותן עיירות שבהן נסגרו משרדי המינהל האזרחי — ניסוח מאוד לא מדויק. המינהל האזרחי נסגר אבל נסיגת צה"ל בכל המקומות נדחית עד לאחר השלמת הכבישים העוקפים.

אין זה עיסוק קטנוני בזוטות. בעזה היה מצב דומה ערב הנסיגה הסופית וימים ספורים לפני השלמת הפינוי נורו למוות שישה צעירים, אנשי הפתח ממחנה ג'באליה, בידי חיילי צה"ל שחשבו אותם בטעות למבוקשים. הפרשה ממשיכה עד היום להעיק ומתנהלים בעניין זה בירורים.

גם לאחר ערפאת העדיפות משלו בניסיון לקבוע עובדות מהר ככל שאפשר. הרכילות הפלשתינית אומרת (רמזים על כך הופיעו בעיתון "אל-נהאר") שרוגזו של ערפאת על ישראל בימים האחרונים, שהתבטא באיגרת המחאה ששיגר לרבין, נובע מהתשובה השלילית על דרישתו להבטיח לו שנסיגת ישראל מבית לחם תתבצע עוד לפני חג המולד הקרוב. האפשרות שהמוני צליינים נוצרים ומאות מיליוני צופי טלוויזיה בכל העולם יראו את ערפאת בטקסי חג המולד קוסמת, כמובן, לידי הרשות הפלשתינית. נסיגת צה"ל מבית לחם צריכה אמנם להתקיים לקראת סוף דצמבר, אולם במערכת הביטחון הישראלית לא יכולים להבטיח שסלילת הכביש העוקף את העיר ושאר הסידורים יושלמו לפני חג המולד ויאפשרו לערפאת להופיע בטקסים.

תקופת הדמדומים יוצרת חוסר שקט, ולעתים תחושת הפקרות. בשכם מתגרות ביניהן קבוצות יריבות של הפתח המנוהלות בידי ניגון לפעמים קרבות של ממש. אחת מהן, בהנהגתו של אחמד טבוק, כבר הוציאה להרג שני תושבים, אחד מהם בטקס אכזרי לעיני עוברים ושבים בעיר העתיקה, והענישה ביריות בברכיים יותר מעשרה תושבים אחרים. גם ברמאללה ובטול כרם יש מדי פעם תופעות דומות. העיתונות הפלשתינית, אגב, שמוסרת בהבלטה על כל אירוע אלים הקשור לישראלים בשטחים, מתעלמת כמעט לגמרי מההתנגשויות הללו, מפחד שיתנכלו לכותבים.

גם בעזה קדם לפינוי צה"ל גל של רציחות על רקע התגרות בין קבוצות באש"ף ובפתח ונרצחו אישים בולטים כמו אסעד ספטאוי ועו"ד מוחמד אבו שעבאן. בגדה אמורה תקופת המעבר להימשך לפחות עד לבחירות למועצת הרשות הפלשתינית ולנשיאות, שיתקיימו כנראה באביב. אבל הבעיה עשויה להיות חריפה יותר משום שכל מה שסוכם באוסלו ב' מבוסס על שיתוף פעולה סבוך בין ישראל לפלשתינאים ועל הסדרים זמניים שאיש לא יודע כיצד ומתי יוחלפו בהסדר של קבע.

קאנטרי קלאב ללבנים

מאת רן כסלו

נחזור בקצרה על הסיפור: גברת אחת, עולה חדשה מאנגליה הנשואה לעולה חדש מדרום אפריקה, עברה במשך תקופה מסוימת שורת טיפולים ביחידה להפריה חוץ גופית בבית חולים "שערי צדק". באחד הטיפולים התקופתיים שאל המטפל את הגברת שתי שאלות: האם היא יהודייה והאם נישאה לבעלה היהודי ברבנות? התשובה על שתי השאלות היתה שלילית, והגברת התבשרה כי מפסיקים מיד את הטיפול בה ועליה לפנות לבית חולים אחר.

בהזדמנות זו התברר שחלה כאן טעות פטלית: בית החולים מברר בדרך כלל דברים כאלה לפני שמתחיל הטיפול, ומי שלא נישא כהלכה, או חלילה אינו יהודי כשר, נדחה על הסף. את הגברת הזאת לא שאלו בזמן.

אפשר היה להתייחס לסיפור הזה כאל עוד קוריוז הלכתי מקומם הגובל בזוועות, אך יש באירוע זה בכל זאת חריגה מהשגרה. לא המוסד הדתי — הרבנות, בתי הדין שלה, או אפילו חברת קדישא — מעורבים בעניין, אלא בית חולים גדול, השני בגודלו בירושלים ובין החשובים בארץ.

מנכ"ל בית החולים, פרופ' יונתן הלוי, טען כי מאחר שמוסדו שייך לאגודה דתית ומשרת בעיקר את הציבור החרדי, הוא מצווה על פי הלכה לעשות זאת. כלומר: הוא מונע מלתת שירות למי שאינם עונים על דרישות ההלכה — לא הושאו בידי רב אורתודוקסי, למשל. הוא הוסיף גם, שאין כל פסול בהתניה זו, מאחר שאותו זוג יכול לקבל טיפול בבית חולים אחר.

יש להניח שלבעלה של המטופלת הנרווית, עולה מדרום אפריקה כאמור, הצירופים האלה לא היו זרים ממקום אחר ומהקשרים אחרים. למשל, הקאנטרי קלאב שסירב לקבל צבעונים (או אפילו יהודים) בטענה שקיימים גם קאנטרי קלאבס אחרים, וזה הפועל לפי עקרונות טהרת הגזע, אינו חייב לקבל את כל אחד.

ניסיתי לברר באיזו מידה ראשי בית חולים "שערי צדק" להתנהג כמו אותו קאנטרי קלאב ל"זכרים לבנים בלבד", אפילו בהתחשב בעובדה שהוא שייך לעמותה דתית. ביקשתי בין היתר את אורנה כהן, דוברת "שערי צדק", לברר ולמסור לי אם היו מתקציב בית החולים השנה, או בשנים הקודמות, הזרמות מקופת המדינה, שעושות את בית החולים לעסק פרטי פחות. היא הבטיחה לברר את העניין, אך כבר אחרי רבע שעה חזרה אלי והודיעה לי כי "בהתייעצות עם מנכ"ל בית החולים" הוחלט שלא להשיב לשאלותי, "בהתחשב בכיוון השאלות". עלי להסתפק בתגובות שניתנו כבר קודם לתקשורת בעניין זה, אמרה הדוברת.

אך גם בלי לקבל תשובות על הרכב תקציבו, ברור שבית החולים "שערי צדק", כמו כל בית חולים אחר בארץ, מתקיים מכספי מס ביטוח בריאות ממלכתי, המגיע אליו כתשלום בעבור הטיפולים דרך קופות החולים השונות. פה ושם גם מכספי ציבור אחר.

לפני כעשר שנים, בעקבות המעבר לבניין חדש, נקלע בית החולים לצרות גדולות. הפער בין הכנסותיו לעלות אחזקתו הגיע ל-12 מיליון דולר בשנה. הנהלת "שערי צדק" פנתה למשרד הבריאות בבקשה להוציא אותה מהבוץ, אך זה דרש התייעלות, כמו איחוד הנהלות עם בית החולים הירושלמי "ביקור חולים", למשל. ב"שערי צדק" העדיפו עסקה עם קופת חולים הכללית, שהתחייבה לשלם 20 מיליון דולר תמורת 50% שליטה. אגב את הכסף הזה תבעה אחר כך, ואף קיבלה, קופת החולים מהממשלה.

אבל גם בלי המשמעות של עניינים כספיים אלה קיימים כמה חוקים המונעים מפרופ' הלוי להתנהג בבית חולים שלו כמו באותו קאנטרי קלאב דרום אפריקאי. ראשית כל, חוק ביטוח בריאות ממלכתי, האומר בסעיף 3 שלו (הזכות לשירותי בריאות), כי "כל אדם זכאי לשירותי בריאות לפי חוק זה", וכי "שירותי הבריאות יינתנו תוך שמירה על זכויות האדם", הלא כל כך מסתדרים עם אפליה דתית.

חוק אחר שעמו "שערי צדק" לא כל כך מסתדר הוא "תקנות בריאות העם (הפריה חוץ גופית), התשמ"ז-1987". התקנות האלה מפרטות כל התנאים אפשריות לטיפול במבקשי ההפריה, אך להיתגיה בכשרות ההלכתית של בני הזוג, או להשתייכותם הדתית, אין שם רמז. לעומת זאת, כהמשך לתקנות, מצורפת הודעת שר הבריאות המסמיכה את בית החולים "שערי צדק", כאחד מ-17 בתי חולים בארץ, לעסוק בהפריה חוץ גופית. ללמדנו כי בית חולים זה נותן שירותיו בהפריה מכוח מוסדות המדינה וחוקיה ולא מכוח בד"ץ.

ולבסוף, ואולי בעיקר, "חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957, הקובע בסעיף 28 (א): "מי שעסקו, או חלק מעסקו, הוא עשיית שירות בר פיקוח, לא יסרב סירוב בלתי סביר לעשיית אותו שירות". כדי שלא יהיו אי הבנות מי הם "עושי שירות בר פיקוח", מצורפת בהמשך לחוק רשימת שירותים המתעדכנת עם הזמן ומסודרת לפי א"ב. באות ז' מפורסים "זרע והזרעה מלאכותית" עם אסמכתא: "ק"ת תשל"ט, 1979".

•

לנוכח כל הנאמר כאן, תגובתו המהירה של משרד הבריאות, שאין ביכולתו להתערב בשיקוליו של "שערי צדק", היא מוזרה מאוד. מוזר שבעתיים שתגובה זו ניתנה על סמך חוות דעתה של היועצת המשפטית של המשרד, ד"ר כרמל שלו.

אולי כדאי שכבוד היועצת תעבור עוד פעם על כל החומר ותשקול שוב את חוות דעתה, וזה לפני שיימצא מישהו שיפנה בעניין הזה לבג"ץ. מבלי להסתכן בהימור, אני מוכן להתערב עמה שמישהו כזה אמנם יימצא, למשל הרב הרפורמי אורי רגב, ילד הברכה לפלורליזם יהודי, שעורר את כל הרעש הזה אחרי שקרא את הסיפור ב"ג'רוזלם פוסט". נדמה לי כי לנוכח פסיקות בג"ץ בעניינים דומים עד היום, ניתן להמר על אופי פסיקתו של בג"ץ גם בעניין זה.

מי האנדרדוג?

מאת ניצן הורוביץ

פאריס

למונח "הפסקת אש" יש משמעות מוזרה למדי בבוסניה. זהו מעין אור ירוק לצדדים לבצע מהלכים צבאיים ולהעביר את מהלכי הדיסאינפורמציה כדי להטיל על הצד שכנגד את האחריות להפרת ההסכם. הבוקר נכנסת הפסקת האש "הגדולה" ליומה השישי, ובשטח — בעיקר בצפון-מערב בוסניה — ניכרת דווקא התגברות של הקרבות. על פי רוב הדיווחים של המשקיפים הבינלאומיים, הפוגעים הם הבוסנים והקרואטים שמנסים לנגוס עוד ועוד נתחים מהשטח הסרבי המצטמצם סביב באניה-לוקה.

הכל מרגישים כי קרבה שעתם של דיוני השלום. הבוסנים משוכנעים כי כל הישג שיצליחו לצבור יסייע להם במיקוח על תוכנית החלוקה הסבוכה, ובקרבות, המתנהלים עתה באזור פריידור שהוא בעל חשיבות כלכלית רבה, הם מנצלים היטב את התערערות הכוחות הסרביים. התקפות האוויריות של נאט"ו בחודשים האחרונים פגעו קשות בתשתית הסרבית, בין השאר נהרסו מתקני תחמושת ורשתות הקשר קרסו. אתמול החליט הפרלמנט של הרפובליקה הסרבית של בוסניה להדיח ארבעה גנרלים שהואשמו בתבוסות שנחלו הסרבים בשבועות האחרונים. כמו כן קיבל הפרלמנט הזה את התפטרותו של ראש הממשלה דושאן קוזיץ', עקב לחץ כבד של המפלגה הדמוקרטית הסרבית של ראדובן קראג'יץ' המרי על בעקביות לסילוק יריבו. הסרבים עסוקים איפוא במאבקים פנימיים מרים, והבוסנים מנצלים את הסימפטיה הבינלאומית ואת ההיערכות החדשה שלהם בשטח, כדי לחזק את מעמדם לקראת פתיחת הפרק המדיני.

בדיווחים הטקסיים המתנהלים בסאראייבו הובא בחשבון עוד גורם חשוב: התגובה, או בעצם חוסר התגובה, של בלגרד. צירי הפרלמנט של באניה-לוקה הזכירו לנשיא הסרבי סלובודאן מילושביץ' את חובתו להגן על "אחיו" בבוסניה. כניסתה של בלגרד למערכה עשויה לשנות לחלוטין את המאזן הצבאי בשטח, אולם הסיכויים לכך אינם רבים. מילושביץ' השיג באחרונה שיפור ניכר ביחסים עם המערב והוא מצפה בכל רגע להודעה הגואלת על הסרת הסנקציות הבינלאומיות נגד סרביה. גם היחסים בינו לבין קראג'יץ' אינם מגבירים את ההתלהבות בבלגרד לסייע ללאומנים הסרבים בבוסניה. סרביה השלימה למעשה עם קיומה של בוסניה-הרצגובינה בגבולות כאלה או אחרים — והיא מעוניינת כיום, בראש ובראשונה, לשקם את עצמה מבחינה כלכלית. הבוסנים יודעים זאת היטב, ומשום כך הם אינם נבהלים מהאיום הפוטנציאלי של בלגרד.

לבאניה-לוקה הגיעו אתמול משקיפי האו"ם כדי לפקח על הפסקת האש, וידיהם מלאות עבודה. הם מדווחים כי קו החזית נותר יציב, אך בשטח מתגברת מה שהם מכנים "הקטסטרופה ההומניטרית": כ-40 אלף פליטים סרבים יצאו לנדוד בדרכים בשבוע האחרון. מספר הפליטים הסרבים סביב באניה-לוקה מגיע כעת לכ-200 אלף. אי אפשר שלא להבחין בהבדל בין התגובה הבינלאומית כלפי הסרבים לבין הגינויים הנלהבים כלפי ההפרות הבוסניות של הפסקת האש. לאחר כניסתה של ארה"ב לזירה, הוקשח מאוד היחס כלפי הסרבים והם ספגו מכות כואבות בעקבות ההתקפות שלהם על סאראייבו. הבוסנים, לעומת זאת, פועלים בתנופה בצפון מערב המדינה. ההשלכות של ההתקפה הבוסנית על האוכלוסייה האזרחית בשטח (סרבים, הפעם) הן חריפות בהרבה מהפגיעה הסרבית בסאראייבו שהביאה לתגובה חזקה כל כך (ומוצדקת) של נאט"ו.

וואשינגטון שיגרה לסאראייבו את ראש המטות המשולבים שלה כדי ללחוץ על ההנהגה הבוסנית להפסיק את הקרבות ולהתפכח משכרון הניצחון שאחז בגדודים הבוסנים בעקבות הניצחונות המהירים בחזית. אולם בסאראייבו שוררת תחושה של מעין חסינות מפני הקהילה הבינלאומית. הבוסנים בטוחים כי גם אם ימשיכו בהפרות של הפסקת האש, הקהילה הבינלאומית לא תפגע בהם, עקב המעצורים הפסיכולוגיים של מהלך כזה: מי יעז להכות בבוסנים האומללים שעדיין מוצגים בתודעה הבינלאומית כדוד הקטן מול גוליית הסרבי?

הבוסנים מנסים כעת להשתלט על האזור שהיה הזירה המרכזית של "הטיהורים האתניים" בתחילת המלחמה. אין ספק כי על הסרבים נופלת האחריות העיקרית לביצוע מעשי הטבח והגירושים ההמוניים מהאזורים שכבשו בעבר, אולם הסרבים אינם אלמנט זר בבוסניה. הפיכתם לעדר של פליטים אומללים הנסים על נפשם היא בבחינת תיקון העוול על ידי יצירת עוול אחר.

מצב הדברים השתנה אם כן באופן מכריע. הבוסנים כבר אינם האנדרדוג הנצחי. הם צועדים לשיחות השלום מתוך עמדה של כוח, והם בטוחים שככל שימשיכו להפגין את עוצמתם, בגיבוי קרואטי מאסיבי, יגדלו סיכוייהם להשיג נתח גדול יותר סביב שולחן המו"מ.

תיירות, לא אמנות

מאת מיכאל הנדלזלץ

הנה דיאלוג ששמעתי בפסטיבל עכו: בחור צעיר ניגש למנגן ואומר, "אתה יודע איפה אפשר להשיג קונדומים?"; המוזיקאי אומר לו, "לא אצלי". "טוב" — אומר הבחור — "אז אני אסתפק בכוס תה".

לא שמעתי את זה על הבמה, אף שזה נשמע כמו טקסט של חנוך לוין, אלא במזנון של גני הפסטיבל. והשיחה הזאת מסכמת בעיני בצורה הטובה ביותר את הבעיה האמיתית של פסטיבל עכו: הדיאלוגים היותר טובים בו מתקיימים במציאות ולא על איזו במה, והצלחתו התרבותית (למשל, יצירת קשרים בין בני נוער הבאים לשתות על הדשא בשקי שינה) עולה בהרבה על ערכו התיאטרוני.

•

אם להסתמך על המספרים שפירסמו מארגני הפסטיבל, הנתונים מדברים בעד עצמם: ל-28 ההצגות שבמסגרת הפסטיבל (שכל אחת מהן הועלתה בממוצע שמונה פעמים) נמכרו יותר מ-30 אלף כרטיסים; על פי נתוני המשטרה, הגיעו לעכו בימי הפסטיבל כ-350 אלף איש. גם אם נניח שאלה מספרים מוגזמים, שלא מביאים בחשבון שכמעט כל רוכש כרטיסים הלך לכמה הצגות ולא לאחת, ושכמה אלפי אנשים שהו בעכו, לא בהצגות, במשך כמה ימים, הרי ברור שהרוב המכריע של המבקרים בעכו היו במקום מסביב לפסטיבל ולא בו.

זה יפה שהמוני בית ישראל עוסקים בתיירות פנים בחגים. אבל צריך להזכיר שהפסטיבל הזה נוסד לפני 16 שנים כ"פסטיבל לתיאטרון ישראלי אחר", כשהדגש היה על ה"תיאטרון" ועל ה"אחר". אני חושב שאין זה מקרה שכותרתו היום היא רק "פסטיבל עכו", ובדברי ההקדמה של יו"ר ההנהלה בתוכנייה הוא מוצג כ"הבמה המשמעותית הגדולה ביותר לאמנות אלטרנטיווית בישראל".

הפסטיבל נוסד כי הממסד הבין שאין פעילות תיאטרונית מחוץ לגבולותיו, ואנשים צעירים אינם מקימים קבוצות עצמאיות ויוצרים דברים חדשים. אמנם הכוונה הברוכה גרמה לכך שגם אנשים שלא היו להם די יוזמה וכישרון לעשות תיאטרון בכוחות עצמם (ואולי הרבה לכך נוסף מאמנו הרבה חרבבנות וגרעומציה?) קיבלו במה. זה המחיר שצריך לשלם כשמעודדים משהו.

בכל שנותיו של הפסטיבל יצאו מתוכו כמה יוצרים, וזה לא מבוטל. החשוב שבהם הוא דודי מעיין וקבוצתו, שיצרו את אחד הדברים המשמעותיים ביותר בתיאטרון הישראלי בשנים האחרונות — "ארבייט מאכט פריי". אני מעז לטעון שהם היו עושים את יצירתם זו גם ללא פסטיבל עכו. מכל מקום, השנה דודי מעיין הוא המנהל האמנותי של הפסטיבל.

בעייתו הגדולה של פסטיבל עכו מלכתחילה היתה שקני המידה המקצועיים והאמנותיים שלו היו רעועים למדי. תמיד נשאלה השאלה ביחס לכל הצגה "מה זה תיאטרון אחר?". במשך השנים הלכה ודעכה ההתעניינות המקצועית של אנשי התיאטרון בנעשה בפסטיבל. הללו הבינו שמכאן לא תבוא הישועה לתיאטרון, ואפילו לא ניצניה.

אבל במשך כל השנים נשמרה איזו מראית עין של מסגרת תיאטרונית: התקיימה תחרות על ההצגה הטובה ביותר, מונו שופטים שחלקם היו אנשי מקצוע, והללו ניסו להחיל על האירוע הזה איזו מסגרת שבתוכה ניתן לנהל דו שיח תרבותי. ומכונת השיווק עבדה והרבה צעירים באו וראו וסברו שזה תיאטרון.

השנה נפרצו גם הגבולות האלה. התחרות בוטלה, ובתוכנייה נאמר ש"פסטיבל עכו פורץ את גבולות התיאטרון ומנהל דו שיח עיוני עם המוסיקה, המחול, האמנות הפלסטית, הווידיאו ועוד". אבל כדי לפרוץ גבולות (ובאמנות, אכן, חשוב מאוד לנסות לפרוץ אותם) צריך להניח שיש גבולות כאלה.

ואילו בהצגות שראיתי, מה שהיה ברור שכל דבר שהיה נתפס באופן בלעדי כתיאטרון, כמחול, כמוסיקה, כאמנות פלסטית, אפילו כמיצג — יש להניח שהיה זוכה להתעניינות מזערית בלבד, מפני שהדברים כמותם נעשו במורכבות ובאמירה חריפה וחשובה פי כמה במסגרת השיח האמנותי המתנהל במסגרות אלה (אם כי נכון שכשמדובר באמנות פלסטית ובמיצג הגבולות כבר פרוצים למדי ופתוחים לשרלטנים כריזמטיים האוטוריים). ואילו כאן, כשמריאנוף מתעלל בטקסטים של חנוך לוין, או כשמיכגן עושה דברים פשטניים ומובנים מאליהם — אנשי התיאטרון (חברי ההנהלה האמנותית של הפסטיבל) מצמיתים משום מה כל ניצן של חוש ביקורתי, ומקבלים הכל בתודה ובפה פעור מהשתאות.

הדבר גרוע עוד יותר כשמדובר בהצגות שמשתמשות באמצעי תיאטרון מקובלים: הצגות שמשתמשות בטקסטים קלאסיים, המבורות בגרוזה, בתחבבנות, או בשילוב של שתיהן, מתקבלות למסגרת הזאת כמעט ללא היסוס. ברוב המקרים אתה מוצא את עצמך שמה שראית הצגה שבה אתה מבין מה עושיה רצו ליצור, גם אם אתה חושב שדרכם אינה משרתת את מטרותיהם.

הפנייה לפולחנים — אם מדובר בתנועה, או באווירה או בטקסים מכל סוג שהוא — רובם מערבים אש, מים ומצלמות טלוויזיה המצלמות את הקהל, ובנות על השתתפותו מאפי מלריץ לכל צופה שמבקשים שישתתף בהצגה שיפנה את השוקים לסוכן שלו כדי לסכם על תנאים ותשלום) הרי שרובם המכריע הוא ריקנות כלים ריקים מתוכן, שמסגנים כשר ארגוני ומשרתים אך ורק את האגו של יוצריהם.

אולי הגיע הזמן להודות שיש לנו פסטיבל, אך זה אינו פסטיבל תיאטרון. ספק אם זה פסטיבל של אמנות כלשהי. הוא משתמש באנשים בעלי כשר ארגון ושיווק המוכרים את עצמם ושלל אירועי חוץ ופנים, כדי לספק כוח משיכה נוסף לאירוע תיירותי. זאת לא בושה, זה יפה וחשוב, אבל לפחות בואו לא נשלה את עצמנו שאנחנו עוסקים באמנות. כשהכל אפשרי, שום דבר אינו אפשרי.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בימה

החלום ושברו

המציאות הפלשתינית ביו"ש היא כה דומיננטית, שכל מאמצי ההתנחלות הישראלית לא הצליחו לפוררה

מאת אלישע אפרת

מפת ההסכם עם הפלשתינאים שהוצגה לחברי הכנסת לפני כשבועיים, מוכיחה בפעם המי־יודע־כמה את חולשת מעשה ההתנחלות ביו"ש ואת חוסר הסיכויים לנצח במלחמה כמעט־שלושים השנים הזאת, שני־טשה בין יהודים לערבים מאז 1967. מעיון במפה זו עולות העובדות הב־אות, שאת מרביתן ניתן היה לחזות מראש:

● אין למדינת ישראל הפוטנציאל הדמוגרפי ליישב ביו"ש אוכלוסייה יהודית רבה שתגבר בנוכחותה על למעלה ממיליון פלשתינאים המתגו־ררים באזור זה דורות.

● אין מערך מפוזר של התנחלויות ישראליות קטנות מסוגל לגבור דמוגרפית על ריכוזי אוכלוסייה פלשתינית בני עשרות אלפי נפש המתגוררים בשמונה הערים הגדולות ובכפרים הגדולים הסמוכים להן.

● רצף הערים שעל במת ההר, הנ־מורות להתפנות מכוחות צה"ל בע־תיד הקרוב, מג'נין בצפון ועד חברון בדרום עם טול כרם וקלקיליה במע־רב, מהווה עורק חיים פלשתיני התיישבותי מבוסס ביותר באזור וע־מוד שידרה מרכזי במערך תחבורתי ויישובי היסטורי על "דרך ההר", שהתפתח במשך מאות שנים ואשר לאורכו התבססה כלכלה חקלאית מסורתית עם אוכלוסייה כפרית רבה.

● המערך היישובי הפלשתיני התפ־רס ברבות השנים היטב על רוכו של הר ביו"ש וניצל לקיום כל כברת קרקע עד לשולי מישור החוף ממע־רב ושולי מדבריות יו"ש ממזרח, כך שממילא לא הותיר שטח פוטנציאלי גדול להתיישבות ישראלית רבה.

● אין אפשרות מעשית להשתלט דמוגרפית על רוכו של הר חברון ועל במתו הרחבה לנוכח אוכלוסייתו הפלשתינית הכפרית הרבה, כך שכל אחיזה ישראלית בעיר חברון או בשוליה היא חסרת משמעות מבחינה מרחבית.

● גושי ההתיישבות הכפרית הפ־לשתיניים המסומנים במפה כאזור B הם רחבים מאוד, הן בשומרון והן ביהודה, ועולים לאין שיעור בכמו־תם ובגודלם על אלה הישראליים, להוציא גוש עציון וגוש אריאל.

● נסיגת צה"ל מן הערים הגדולות ומן היישובים הכפריים הגדולים המאוכלסים בצפיפות היא לרוב אל אתרים נחותים מבחינה טופוגרפית ושוליים מבחינה גיאוגרפית, להוציא סביבות ירושלים.

● הפריסה מחדש של צה"ל מעבר לשטחי A ו־B מותירה להתנחלויות רצועות שוליות בלבד בשולי עריים, או מדבר, או בגבעות פזורות שערכן במערך היישובי־תחבורתי קטן ביותר.

● גם הכבישים העוקפים החדשים שיסללו והחיבורים המלאכותיים למיניהם שייעשו, ספק אם יהיה בכוחם לשנות מהותית את המערך היישובי הפלשתיני הוותיק והמגובש שהתפתח באזור, או להוסיף לביסוס ולהתפתחות ההתנחלויות הישרא־ליות הקיימות.

מסתבר, שהמציאות הגיאוגרפית־היישובית של הפלשתינאים ביו"ש אכן דומיננטית במידה כזאת, שכל מאמצי ההתנחלות הישראלית בעש־רות השנים האחרונות לא הצליחו לפוררה. דומה, שמפת ההסכם הנוכ־חית מבטאת למעשה את קץ חלום ההתנחלויות ביו"ש, וכל הסברי הני־חומים הניתנים למתיישבים והביטו־יים הקרטוגרפיים הקוסמטיים המו־פיעים על גבי מפת הנסיגה לא יוכ־לו לשנות עובדה זו.

פרופ' אפרת הוא גיאוגרף ומתכנן

ניצחון הג'קוזי

הדורות הבאים לא יסלחו לנו על הקלות שבה נמסרו אדמות מולדת תמורת נזיד עדשים לספקולנטים

מאת שי הרמש

ממשלת רבין תיזכר בזיכרון הקולקטיבי של העם כממשלה שבי־תקופתה עברה קרקע הלאום את השינויים הקיצוניים ביותר בתולדות הממשלות בישראל. מצד אחד תיזכר לטובה כזאת שהחזירה שטחי קרקע יקרים לפלשתינאים. אולם מאידך גיסא, אותה ממשלה מוכרת באמצ־עות מינהל מקרקעי ישראל, בנזיד עדשים, את המיטב שבקרקעותינו לספקולנטים ולמתעשרים חדשים, קבלני בנייה, מתווכים וחקלאים מיואשים רודפי בצע.

מינהל מקרקעי ישראל – הגוף שאמור היה לשמש "כלב השמירה" של משאב לאומי זה באופן שנציבות המים מפקחת על משאבי המים – הפך להיות ספסר הקרקעות הראשי המעניק לכל המרבה במחיר קרקעות באמצעות מכרזים.

השומר בפתח הפך להיות הסימ־נאי מאחורי הדלפק של סופרמרקט הקרקעות של ישראל הקטנה. המי־נהל יוזם תוכניות הרחבה ופיתוח מגלומניות המעידות על אובדן עש־תונות וכשל מערכתי כולל. לפי תו־כנית פיתוח בית שמש, לדוגמה, בונים על שטח של 40 אלף דונם יחידות דיור שבהן יגורו כ־120 אלף איש. על שטח דומה משתרעות כיום הערים פתח תקוה, רמת גן, גבעתיים ובני ברק, שבהן גרים 450 אלף איש.

בתוכנית זאת, כבתוכניות אחרות, תוכנית הפיתוח כרוכה בהרס הנוף ובעיקר בהכחדת אזורים ירוקים. התוצאה – בעתיד הקרוב מאוד תה־פוך ישראל למדינה הבנויה ביותר בעולם, שבה מטר קרקע יקר יותר ממטר בנייה.

כולנו חונכנו להאמין בערכי קר־קע הלאום, אולם גאולת הקרקע נר־סה ב־1995 משמיטה את הסיכוי הא־חרון לדורות הבאים לבנות ארץ מו־לדת שאיננה רק מגדלי בטון וקני־נים משיש. החוק לתכנון ובנייה, אשר בשמו נעשות כל התמורות הק־רקעיות במדינת ישראל, חייב לע־בור שינויים מהותיים. למעשה, יש לחוקק חוק חדש לגמרי אשר יוכל להתמודד עם הנסיבות החדשות שנוצרו בישראל בשנות ה־90.

כיום נתונה בשפלת החוף מנהריה עד גדרה 1.6 מיליון דונם "אדמה ירוקה". קרקע זו משנה את ייעודה כתוצאה של שיתוף פעולה בין אינ־טרסנטים שונים. במקביל, מידלדלים מי התהום, לפי קביעת ההידרולוגים, מאחר שמיליוני המטרים הרבועים הבנויים במשטחי אקרשטיין, אספלט ומבנים, מנתבים את המים אל הים במקום למאגרי המים התת קרקעיים.

חוקי הבנייה הפרועים, תקנות הול"ל והסמכויות המגוחכות הני־תנות כיום לוולק"ח (הוועדה לשמירת קרקע חקלאית), הפכו כבר מזמן לפארסה. ועדה זו, שבה מיוצגים חק־לאים, הפכה לחותמת גומי לכל תו־כנית בנייה בזבזנית. הפרדס הופך ליעד מועדף לשינוי תוכנית מתאר והג'קוזי כבר מזמן הביס את השמ־סי.

הפתרון המיידי למניעת ההרס הוא חוק חדש לנושא "ועדות חקירה לנושא גבולות שיפוט". חוק זה צריך ליצור מחסום ממשי לפני ראשי השלטון המקומי במגזר העי־רוני אשר תאוותם לא יודעת שובע. מאידך גיסא, יש לחוקק חוק נוסף אשר בתכנונו ישולבו אדריכלים "ירוקים", גיאוגרפים ושמאים. צוו־תים משולבים אלה יגישו תוכניות בינוי המחייבות עומס רב יותר על כל מגרש ומגרש והדרישות בינוי מי־נימליות למען היתרים לבנייה.

הפקולטות לאדריכלות בטכניון יתרכזו בפתוח דגם של הבית היש־ראלי החדש אשר יהיה בנוי בבנייה רוויה (רבי קומות), אולם גם יבטיח למשתכנים תחושה של "בית בודד בערבה". את מקום הווילות הבוד־דות והשיכונים הציבוריים יחליף "הבית הישראלי החדש" – בית רב קומות ואינטימי.

הדורות הבאים לא יסלחו לנו על הקלות הבלתי נסבלת של בזבוז אד־מת המולדת. ממשלת העבודה בשנה שנותרה עד הבחירות עדיין יכולה לעצור את ההרס המטורף ולבנות את התשתית לישראל טובה יותר.

הכותב הוא ראש המועצה האזורית שער הנגב

בדיווחים מעודכנים מפנים שוטרים באמבולנסים

מאת ראובן שפירא

במשטרת ישראל קובלים על מסע הכפשה שמנהלים נגדה פעילי ימין בחו"ל, המסתייעים בתיעוד סלקטיווי יזום מן ההפגנות האחרונות. עכשיו המשטרה יוזמת מהלכי הסברה נגדיים

עימות בין שוטר למפגין מתנועת "זו ארצנו". בדיווחים מעודכנים נראים שוטרים מפונים באמבולנסים

תצלום: יהב לזר

בחודשים האחרונים הצליחו אנשי הימין והחוגים בארץ ובחו"ל לגבור על המשטרה בחזית המלחמה על דעת הקהל. בכתי־בות בעיתונים, במשדרי רדיו וטלוויזיה בישראל, אבל יותר מכך בארצות הברית, שם יש תומכים רבים לאנשי הימין הקיצוניים הפועלים בישראל ובשטחים, מוצגת משטרת ישראל כאר־גון אלים שאנשיו מכים בלא הבחנה מפגינים שכל מבוקשם הוא להביע באמצעים דמוקרטיים את דעותיהם נגד תהליך השלום.

על פי טענות אנשי הימין שר המשטרה, משה שחל, והמפכ"ל, רב ניצב אסף חפץ, הנחו את השוטרים לפעול ביד קשה נגד מפגיני הימין – הנחיה שניתנה לכאורה מטעמים פו־ליטיים. לדברי המתלוננים, השוטרים בשטח ששים לפעול על פי ההנחיות הזאת ומרחיבים את ההיתר לכאורה שנתנו להם מפקדיהם.

למרות מערך ההסברה המנוסה שלה, משטרת ישראל פיגרה עד כה בהצגת עמדתה, בעיקר בחו"ל. רק בשבועות האחרונים החלה המשטרה לנקוט צעדי הסברה נגדיים, בעקבות הדים צורמים מחו"ל שהגיעו אליה באמצעות משרד החוץ. קצין במטה הארצי מודה כי "עד לאחרונה לא יזמ־נו פעילות הסברתית המכוונת לחו"ל. לא היינו מודעים כל כך לבעיה".

בכלי התקשורת הזרים מוקרנות לעתים מזומנות תמונות של שוטרים הדוחפים בעוצמה מפגינים, מפילים אותם ארצה, גוררים אותם בכוח, לע־תים גם מכים. במשטרה מציינים כי התמונות הללו הן פירות פעולתם של אנשי הימין, שהיו עד כה יזומי ההסב־רה והזינו את התקשורת הזרה בחומר מצולם וכתוב.

חפץ, מפקד מחוז ירושלים ניצב אריה עמית – שבתחום פיקודו מתר־חשות רבות מההפגנות וההתפרעויות – וקציני משטרה נוספים חוזרים ומד־גישים כי משטרת ישראל אינה משט־רה פוליטית והיא פועלת בפיזור ההפגנות וההתפרעויות אך ורק על פי שיקולים מקצועיים. המשטרה לא ממהרת להפעיל כוח, אומרים קצינים, ואם יש שוטרים שחרגו בהפעלת כוח, הם יטופלו. אבל עם זאת, המשטרה מתקשה להעביר את המסר שדווקא היא ואנשיה הם הצד הנפגע יותר בעי־מותים האלימים המתפתחים עם המפ־גינים.

קשה לשכנע את הציבור שהשוט־רים החמושים, המצוידים היטב, ובעי־קר היחידות המשטרתיות להשלטת הסדר (יס"מ), שלרשותן אלות, פרשים ומכוניות להתזת מים, הם אלה שיש לרחם עליהם. מה גם שיש שוטרים, אמנם מעטים, שפועלים באלימות רבה ומיותרת נגד מפגינים, כפי שקרה גם בהפגנות האחרונות.

במשטרה מנסים עכשיו לאזן את התמונה. באחרונה התקבלה החלטה לצייד את יחידות המשטרה הפועלות בשמירה על הסדר ובפיזור הפגנות בלתי חוקיות במצלמות וידאו במספר רב, שבהן יצלמו ההתרחשויות בשטח ויתעדו הפרובוקציות של המפגינים ואלימותם כלפי שוטרים, וכמובן גם הפעילות וההתנהגות של השוטרים. המצלמות יופעלו לא רק בהפגנות הי־מין, אלא בכל הפגנה. עד היום נכחו אמנם צוותי צילום משטרתיים בזירות של אירועים המוניים, אבל הם היו מעטים.

"נתחיל להציג סרטים מהימנים משלנו מול הסרטים המגמתיים שמ־צינים ומפיצים המפגינים", אמר בש־בוע שעבר קצין במטה הארצי. הוא ציין כי הסרטים שתצלם המשטרה יש־משו גם לקידום החקירות ולאיסוף ראיות נגד מפירי סדר. הסרטים יוכלו לשמש להפקת לקחים מבצעיים של המשטרה ולסייע בחקירות של המחל־קה לחקירות שוטרים בתלונות נגד שוטרים בגין אלימות.

המשטרה גם יוזמת תגובות מיי־דיות לטענות אנשי ימין המתפרסמות בחו"ל. לאחר הפגנות הימין האחרונות כבר הועברו, באמצעות משרד החוץ, דיווחים מעודכנים לעיתונות הזרה וסרטי וידאו שבהם נראים מפגינים מתפרעים ושוטרים פצועים מפונים באמבולנסים.

במשטרה מצביעים על מערכת הכ־פשה משומנת שמנהלים אנשי הימין, שלפעמים גם מגייסים צלמים פרטיים לצורך כך. "בחודשים האחרונים פית־חו חלק מהמארגנים והמשתתפים בהפ־גנות הימין טכניקה מעניינת", אומר קצין משטרה שצבר שעות עימות לא מעטות עם המפגינים. "הם מייצרים סיקור עיתונאי משלהם. צלמים משו־רותיהם, או כאלה שעובדים בשכר, מפעילים מצלמות וידאו וסטילס בעת ההפגנות. לכאורה זו שיטה לגיטימית. המפגינים אומרים שהם מצלמים כדי שיהיו להם ראיות לאלימות המשטרה וכדי להרתיע שוטרים מהתנהגות אלימה. אבל בפועל השימוש שעושים המפגינים באמצעי זה פסול.

"פיזור הפגנות והתפרעויות לא מצטלם טוב', גם אם אתה נוהג באי־פוק. זה כרוך בהפעלת כוח, אלות, דחיפות, תגרות אלימות עם מפגינים. הצלמים מטעם המפגינים מצלמים לעתים צילומים סלקטיביים ועורכים את סרטי הווידאו באופן מגמתי". הק־צין מוסיף כי גופים ואישים יהודיים קיצוניים בארצות הברית עושים שי־מוש יעיל בתצלומים אלה.

במשטרה טוענים כי לדיווחים המג־מתיים על אלימות המשטרה המתפ־רסמים בחו"ל תורמת גם העובדה שאחדים מכלי התקשורת בחו"ל, בעי־קר בארצות הברית, מחזיקים בארץ כתבים עצמאיים הקשורים עם חוגי הי־מין הדתי ומזוהים פוליטית עם המפ־גינים. אלה מעבירים דיווחים לא מאוזנים לתחנות האם שלהם.

קציני משטרה טוענים כי חלק מה־תקריות האלימות שיוזמים מפגינים מהימין נועדו במיוחד להנצחה על ידי המצלמות, כדי לשרת את יחסי הצי־בור של המפגינים, שיש ביניהם קנאים ילידי ארצות הברית ותיקי הפגנות אלימות שם, שאינם מוכנים לקבל מרות ואינם חוששים להיחבש בכלא.

במקרים לא מעטים, לטענת קציני משטרה, מפגינים יוזמים היתקלות פי־סית עם השוטרים, כדי לגרום להם פציעות. כך קרה בהפגנה בכיכר פא־ריס ב־13 בספטמבר. שוטרים הותקפו במוטות ברזל, באבנים, בפחיות שתייה מלאות שהושלכו עליהם ובמק־לות. מפגינים גם בעטו בשוטרים כשהם מנצלים את המהומה במקום. סוסי משטרה הוכו כדי להפיל את רו־כביהם, ושני סוסים נפצעו ברגליהם.

בחודשים האחרונים נפצעו כ־25 שוטרים, בעיקר בירושלים, בפיזור הפגנות של הימין. אחדים מהם נפצעו קשה ונותרו נכים ומוגבלים. "מפגיני הימין מתלוננים על אלימות המשט־רה. אך אם המשטרה אלימה כל כך, איך זה ששום מפגין פצוע לא אושפז בבית חולים עם פציעה רצינית ולא נשאר נכה, ואילו בקרב שוטרים בי־רושלים יש לפחות שני שוטרים שנו־תרו מגובסים במשך שבועות לאחר שהותקפו במוטות ברזל בידי מתפר־עים בהפגנות הימין?" מקשה קצין במשטרת ירושלים.

אחד השוטרים שנפצעו קשה הוא רב־סמל בכיר דוד חכימי, מפקד יחי־דת הפרשים של משטרת ירושלים. בהפגנה ב־13 בספטמבר ליד "היכל שלמה" בירושלים הוא נקרא על ידי מפקדיו לסייע לפזר מפגיני ימין שחד־סמו את הכביש ולא נענו לקריאות המשטרה לעלות על המדרכה.

"הגעתי לאט לאט", הוא משחזר, "אנחנו מאומנים ומתודרכים לפעול בזהירות, כדי לא לפגוע במפגינים, ולא משנה לאיזה גוף הם משתייכים. אנחנו אף פעם לא נכנסים בכוח עם הסוסים לתוך הקהל. פתאום הגיע אליי אדם גבוה, בערך מטר ותשעים, חובש כיפה סרוגה, ונתן לי מכה חזקה ביד במוט ברזל. את האיש הזה לא ראיתי קודם ולא התעסקתי אתו. הוא התפרץ אליי באופן מכוון ומתוכנן כדי לפגוע בי. פינו אותי לבית חולים, שם איבחנו שטף דם בשריר ופגיעה בעצם. עד היום, חודש אחרי האירוע, אני לא יכול לעלות על סוס. אני צולע ועדיין יש לי כאבים".

במשטרה לא מתעלמים מתלונות על אלימות שוטרים בעת פיזור ההפג־נות ומדגישים שכל תלונה נבדקת על ידי המחלקה לחקירות שוטרים במש־רד המשפטים. במשטרה גם לא מכ־חישים שמפגינים נפצעו בתקריות עם שוטרים. קצינים מקבלים את ההנחה שבין אלפי השוטרים הנקראים לפעו־לה בעת הפגנות הימין יש מי שהפעי־לו כוח לא סביר ושלא לצורך. אך הם מוסיפים, שלפעמים זה קורה לאחר עימותים מילוליים ופיסיים עם מפג־ינים שמתגרים ומקללים.

ואולם, אלה מקרים חריגים ומע־טים, אומרים קצינים. בחודשים האח־רונים הוגשו למחלקה לחקירות שוט־רים כעשרים תלונות נגד שוטרים על נקיטת אלימות בהפגנות הימין. מר־בית החקירות עדיין לא הושלמו. במשרד המשפטים מדגישים כי החקי־רה בתלונות על שימוש בכוח מופרז בפיזור הפגנות קשה בגלל מספר השו־טרים הגדול הנוכח באירוע, המגע הק־צר יחסית בין המתלונן לשוטר, והעו־בדה שלא מעט שוטרים אינם נושאים תגי זיהוי, כנדרש.

קציני משטרה בירושלים טוענים כי מקצת התלונות שהוגשו נגד שוט־רים כוזבות – חלק מהלוחמה הפסיכו־לוגית שמנהלים מפגיני ימין קיצוניים נגד המשטרה. לדברי שוטרים, מפג־נים צילמו אותם מקרוב בעת הפגנות ורשמו את שמותיהם בשעה שכלל לא הפעילו כוח, ואחר כך התלוננו עליהם בשל הפעלת אלימות. תצלומים וכרו־זים נגד שוטרים הופצו גם בחו"ל.

אחד מאלה שסבלו מהטרדות חוז־רות כלפיו וכלפי בני משפחתו הוא מפקד היחידה להשלטת סדר בירוש־לים, רב־פקד אפי חביבאן. בכרוזי השמצה הוא כונה "סוטה מין בשירות המשטרה" והציבור הוזהר מפניו. "במהלך הפגנות הנ"ל נגע לנשים ולנערות במקומות אינטימיים בגופן ומספר פעמים אף הגדיל לעשות כאשר הרים חולצות לנערות על מנת לראות מקרוב מקומות שהצנעה יפה להם. הרחיקו את בנותיכם ונשיכם מן הסוטה חביבאן. הכריזו על נידוי לחו־לה המין", נכתב באחד הכרוזים שהופ־צו נגדו.

מזרח תיכון / גיא בכור

גור נמרים בבקבוק

ללבנון, המונה ארבעה מיליון תושבים, פוטנציאל גבוה לחזור ולהיות מעצמה כלכלית אזורית, אלא שכיום כלכלתה היא בת ערובה בידי תהליך השלום הישראלי־הסורי

רפיק אל־חרירי. ראש הממשלה הוא בעל החברה הפרטית שמשקמת את המדינה

תצלום: אי־פי

לפני שנה השתעשע השבועון האמריקאי "ניוזוויק" בניסיון לנחש אילו מדינות יהיו ה"נמרים הכלכליים" של המאה ה־21 ויחקו את הצלחתן של יפאן, סינגפור ודרום קוריאה במאה ה־20. להערכות אלה חשיבות רבה. הן מכוונות את תשומת הלב העולמית כלפי אותן מדינות, וזו מתורגמת בד־רך כלל להשקעות. בעגה הכלכלית מכונים ניחושים כאלה "ציד נמרים".

בהתייחסו למזרח התיכון הימר השבועון על ארבע מדינות – לבנון, ירדן, מרוקו ואריתריאה, שאך זה זכ־תה בעצמאות מאתיופיה. שמה של ישראל, אגב, נפקד מן הרשימה. אלא שכיום לבנון היא, לכל היותר, גור נמרים. צמיחתו של הגור הזה אינה אפשרית, משום שהוא כלוא בתוך בקבוק.

אין ספק כי בין מדינות המזרח התיכון, ללבנון הפוטנציאל הגבוה ביותר לחזור ולהיות מעצמה כלכ־לית אזורית. אלא שכיום כלכלתה היא בת ערובה של תהליך השלום הישראלי־הסורי. ברגע שייחתם הס־כם השלום בין ישראל לסוריה, תשג־שג גם לבנון. במצב זה יש מידה של אירוניה: לבנון לא השתתפה בשום מערכה צבאית נגד ישראל מאז 1948, ובכל זאת דווקא היא משלמת את מחיר הסכסוך.

הנזק המעיק על לבנון בא לידי ביטוי בנתונים המאפיינים את המשק שלה. תקציב המדינה, המונה 4 מי־ליון תושבים, יהיה 4 מיליארד דולר בשנת 96'. לשם השוואה, תקציבה של ישראל בשנת 95' היה 50 מיליאר־ד דולר.

גם סכומי המלוות שמקבלת לבנון מגוחכים. באחרונה, בעקבות סדרת דיונים ממושכת, הסכים הבנק העול־מי להעניק לה מלווה בסך 20 מיליון דולר, שנועד להיות מקור המימון העיקרי של התוכנית לרפורמה מי־נהלית ולמחשוב משרדי הממשלה. הסכום ייפרע בתוך 17 שנה.

החודש נפתחה מחדש הבורסה של ביירות, שהיתה נעולה מאז הפלישה הישראלית. לכאורה, חידוש המסחר בבורסה לאחר 13 שנות השבתה הוא התפתחות חיובית, שתסייע לחברות בלבנון לגייס הון. אלא שבינתיים נרשמו בבורסה רק ארבע חברות, שהונן המשותף הוא 500 מיליון דו־לר.

בלבנון שלאחר מלחמת האזרחים שוררים תנאים מצוינים לזינוק כלכ־לי. החשוב בהם הוא איכותו של האד־ם הלבנוני, הנחשב למשכיל, המיו־מן והמפולפל מבין אזרחי מדינות ערב. הכישרון העסקי של הלבנונים הביא לפריחה כלכלית במדינה בש־נות ה־60 וה־70, בעיקר בתחומי המסחר, השירותים והבנקאות. גם הפוטנציאל התיירותי בולט במדינה בעלת הנופים המרהיבים. ואכן, עש־רות בתי מלון נבנו בשנתיים האחרו־נות ושעריהם נפתחו לתיירות הער־בית הגדולה.

לא פחות מ־145 בתי מלון ניזוקו עקב מלחמת האזרחים והפלישה הישראלית. כיום מרביתם משופצים, ותנופת השיקום מעוררת דאגה אף בקהיר, שם כבר חשים כי לבנון מנ־סת בתיירות הקיץ המגיעה למצרים.

ואכן, ימי הגדולה שידע אזור המ־סחר, העסקים והקניות ברחוב חמרא שבמערב ביירות לפני 25 שנה, חוז־רים אליו. לפי בדיקת "הארץ" (באמ־צעות חיוג ישיר מישראל ללבנון) ישלם יחיד 85 דולר (ועוד 16 דולר מסים) ללילה בסוויטה במלון הפאר "נפוליאון" שברחוב חמרא. המחיר עדיין קורץ, יחסית למחיר הנגבה בעבור שהייה בסוויטה דומה בקהיר או בקזבלנקה.

עם החזרת היציבות עשויה לבנון לשוב ולהיות מרכז בנקאות אזורי. כספים שחורים שייוצאו מישראל בעידן השלום, ושיוגנו בתוקף הסו־דיות הבנקאית, יסייעו לשגשוגה. מיקומה בין ישראל לאירופה ובין סו־ריה למצרים ולצפון אפריקה, יביאו למדינה רווחים.

פוטנציאל כלכלי מצוי גם בשי־קום צינורות הנפט מעיראק לטריפו־לי ולצידון, ומסעודיה לצידון. על פי ההערכות, במדינות המפרץ מצוי הון ערבי בסך כ־600 מיליארד דולר. לפחות כמה עשרות מיליארדים ממ־נו מוחזקים בבעלות גולים לבנוניים, רובם נוצרים, שלא יוזרמו הנה ללא משק משגשג, תנאי שלום ומעו־רבות נוצרית בשלטון.

אלא שהריבון הסורי סוגר את המשק הלבנוני בתוך בקבוק, ואינו מאפשר לו לממש את תוכניותיו. בשבוע שעבר, למשל, קבעה סוריה מי יהיה הנשיא הבא של לבנון. סוריה משעבדת את האינטרסים הכלכליים של לבנון באמצעות "המועצה העל־יונה הלבנונית־הסורית", בראשותו של הלבנוני נסרי חורי. היצוא הלב־נוני זורם, על פי חוק, לסוריה. זו אינה משלמת תמורתו במטבע קשה, אלא בהתחייבויות. גם לאנשי המגזר הפרטי בלבנון ניתן תמריץ לפעול דווקא בתוך סוריה.

מחוסר ברירה מוכנים הלבנונים לקבל נוסחה של יציבות ביטחונית תמורת קיפאון כלכלי. במלים אח־רות, לבנון מוכנה לקבל הגמוניה סו־רית, מדינית וכלכלית, תמורת סיום מלחמת האזרחים שנכפתה על ידי דמשק.

התשתית האזרחית בלבנון נהרסה במלחמות, וכיום היא רחוקה מלהש־ביע רצון. בסקרים בינלאומיים נמצא כי אזרחי לבנון מחזיקים במספר הט־לפונים הסלולריים הגבוה ביותר, בי־חס לגודל האוכלוסייה. ממצא זה משקף את הפער שבין כמיהת האו־כלוסייה לעסקים, לבין תשתית הטל־פונים הקורסת.

דרך אגב, עקב המהומה המינהלית במדינה התקשו שתי חברות הטלפון הסלולרי של לבנון לגבות דמי מנוי. הבעיה נפתרה ב־15 במאי השנה בז־כות צו שפירסם שר התקשורת, פא־דל שלק, שאיפשר לחברות לגבות מראש את דמי המנוי החודשיים.

בלבנון מקווים לחדש את מערכת התקשורת – לרבות התקנת קווים הפועלים באמצעות סיבים אופטיים – בהשקעה של 600 מיליון דולר. להשקעה זו עדיין לא נמצא מקור מימון. שיפוץ מערכת הטלפונים הוא רק חלק מ"התוכנית הלאומית להת־אוששות", שעליה הכריזה ממשלתו של רפיק אל־חרירי עם עלייתה לש־לטון, באוקטובר 92'. רשת המים כבר שוקמה, אבל ברשת הכבישים האר־צית מוגדרים רק 2,130 קילומטר כדרכים ראשיות ברמה סבירה, מתוך 7,100 קילומטר.

את ההשקעות בתשתית מאפשי־רות בעיקר הלוואות, עובדה שגרמה להגדלת חובותיה של לבנון. בסוף יולי 95' הגיעו חובות הממשלה ל־6 מיליארדי דולרים. החודש אמר השר לענייני כספים, פואד סניורה, כי מתוך סכום זה, מיליארד ו־200 מי־ליון דולר הם חובות חוץ.

לבנון היתה רוצה ללוות יותר, אך נראה כי עדיין אינה נתפסת כמהימ־נה בעולם. לכן רוב חובותיה הם חו־בות פנים, למגזר הפרטי במדינה. מדאיגים גם היחס שבין שיעור החוב של לבנון (62%) להכנסה הלאומית (9.5 מיליארד דולר) ותקציב המדינה הגירעוני.

הלירה הלבנונית אינה יציבה. שערה כיום, 1,600 לירות לדולר, עלול להידרדר במהירות ולהגיע, בז־מן משבר, ל־3,000 לירות לדולר. מדאיג גם הקיפאון שבו נתון המשק הלבנוני בשעה שהמדינות השכנות, ישראל, ירדן וסוריה, נהנות מצמיחה. נוכח הצלחת המערכת הבנקאית במ־פרץ הפרסי, ובמידת מה גם במצרים, ספק אם תצליח לבנון להחזיר לעצ־מה את עליונותה הבנקאית. העדר עשייה בתחומי התעשייה והטכנולו־גיה משמעותו, כיום, צעידה מהירה לאחור.

כיום גם פועלים בלבנון איגודים מקצועיים רבי עוצמה, שמשביתים מדי פעם את המשק. האיגודים מתנ־גדים לתוכנית הממשלה להקים חמי־שה אזורי סחר חופשי במדינה, בטע־נה כי הכספים יזרמו רק לכיסיהם של אנשי השכבה הצרה שבהנהגת המדי־נה.

בשלב זה אין עדיין כל תוכנית לרפורמה שתאפשר להיאבק בבעיה. השחיתות במדינה משגשגת. ראש הממשלה הוא גם בעל החברה הפר־טית שמשקמת את המדינה, וקשה לדעת מה שייך לאל־חרירי ראש הממשלה ומה שייך לאל־חרירי הקב־לן המיליארדר. המינויים במדינה, זו־טרים כבכירים, מתנהלים בהתאם להתחשבנות עדתית, בין אם מרונית ובין אם סונית, המשרות מחולקות לפי קשרים פוליטיים, אישיים, עד־תיים או משפחתיים.

בכתבה בעיתון הצרפתי "ליבר־סיון" נמסר כי הממשלה בביירות הצ־ליחה להפחית את שיעור האינפלציה השנתית מ־80%–70% (לפני אוקטובר 92') ל־12%–14% כיום, אלא שמומ־חה מ"הבנק הלבנוני המרכזי" אמר לעיתון בתגובה כי "אף מספר אינו אמין".

זאת בעייתה המרכזית של כלכ־לת לבנון שנבנית, כמו הפוליטיקה המקומית, על הסתרת האמת. בשיחה שקיימתי לפני חודשים מספר עם עי־תונאי לבנוני, הוא הודה כי בביירות יודעים הכל שתנופה כלכלית תיתכן רק עם חתימת הסכם שלום עם יש־ראל השנה, במסגרת שלום סורי־ישראלי. אלא שאיש אינו מעז לדבר בקול רם על אפשרות כזו. מישהו בדמשק עוד עלול לשמוע ולכעוס.

76 שנות הארץ / 17 באוקטובר

1949. תוכנית ליציאת 100,000 מאירופה. (פאריס, סט"א) ועידת המנהלים של הג'וינט נסתיימה אתמול לאחר שהחליטו על תוכנית חשובה בשביל יהודי אירופה וצפון אפריקה. במסיבת עיתונאים אמש הודיעו ד"ר משה שוורץ ומשה ליוויט, כי התפקיד העיקרי של הג'וינט יהיה לעזור בהגירתם של 100,000 מאירופה, ואחריו יבוא התפקיד של סעד ליהודי צפון אפריקה ומדינות מוסלמיות אחרות.

1969. מיליונים השתתפו בהפגנות נגד המלחמה בווייטנאם. (מאת רפאל רוטשטיין, סופר "הארץ" בניו יורק) מיליונים מאזרחי ארה"ב הביעו היום אי־אמון בטיפול הממשל של הנשיא ריצ'רד ניכסון במלחמת וייטנאם, בהפגנות שערכו ברחובי המדינה במסגרת "יום המוראטוריום בווייטנאם". את היום ציינו גם בהורדת דגלים לחצי התורן, בהקראת שמות חללי המלחמה, צלצול פעמוני הכנסיות וענידת סרטי־זרוע שחורים.

1973. צה"ל פועל מעבר לתעלה. (מאת זאב שיף, סופרו הצבאי של "הארץ") כוח ישראלי שחצה אתמול את התעלה בגזרה המרכזית פועל מאחורי קווי המצרים. בין השאר פגע הכוח בסוללות טילי קרקע־אוויר, בכלי רכב רבים ובחיילים מצריים. הוא נשאר מאחורי קווי האויב.

כל הקטעים נלקחו מגיליונות "הארץ" מהתאריך הנזכר ומובאים כלשונם בעת הפרסום

כתם על כנף המלאך

גילויים חדשים על תפקוד כוח שמירת השלום ההולנדי בעת כיבוש סרברניצה ביולי על ידי הסרבים־הבוסנים מערערים את דימויה העצמי של הולנד

מאת סטיוון קינזר
ניו־יורק טיימס

אמסטרדם

מפקד הכוחות הסרביים, הגנרל רטקו מלאדיץ', הוליך ללמד את החיילים ההולנדים של כוח השלום של האו"ם פרק בתורת המלחמה שלו. זה קרה ב־11 ביולי 95', בשעות אחר הצהריים, בשהיחידות הסרביות בבוסניה הידקו את הכיתור סביב העיר סרברניצה. מלאדיץ' הזמין את המפקד ההולנדי וכמה מקציניו לבית מלון מחוץ לעיר. הוא הכניס אותם לחדר שבו היה חזיר חי עקוד בחבלים, ולעיניהם שיסף חייל סרבי את גרונו של החזיר. "מלאדיץ' אמר להם שכך ינהג באנשים כמו אלה ששומרי השלום ההולנדים מגינים עליהם", אמר ברט קרימרס, דובר משרד ההגנה ההולנדי. "הוא אמר שזו הדרך שבה ייעשה פינוי התושבים".

כמה שעות לאחר מכן נכנסו הסרבים לסרברניצה וכבשו אותה בלי לירות אף ירייה אחת. בכך הם הפרו הוראה של האו"ם שלפיה העיר תישאר "אזור מוגן" ומפורז. לכאורה, 450 חיילים הולנדים המצוידים בנשק קל יכלו לעשות רק מעט כדי לעצור אותם.

בתחילת השבוע שעבר פירסם ארגון זכויות האדם Human Rights Watch, דו"ח התוקף את תפקוד כוחות האו"ם בסרברניצה בטענה כי איפשרו לכוחות הסרבים־הבוסנים להוציא להורג אלפי אזרחים במובלעת ולהשמיד ראיות לאחר מכן. הדו"ח מותח ביקורת חריפה במיוחד על כוחות שמירת השלום ההולנדיים, שחלקה המזרחי של המובלעת היה באחריותם. משרד ההגנה ההולנדי טען בתגובה, שחייליו עשו כל שהיה ביכולתם.

ובכל זאת, מאמינים הולנדים רבים, כי החיילים ששלחה ארצם היו יכולים לעשות יותר כדי למנוע לפחות חלק ממעשי הטבח, האונס, ההתעללויות והגירושים ההמוניים, שעדי ראייה ופעילים למען זכויות האדם מספרים עליהם. העובדה שלא עשו דבר הנחיתה מכה כואבת על המצפון הלאומי. פוליטיקאים הולנדים, עיתונאים ואזרחים רבים תוהים בקול רם אם גישה הולנדית קשוחה יותר היתה יכולה להציל חיי אדם בסרברניצה. הם העלו את הסברה שקצינים הולנדים, שהיו להוטים למנוע נפגעים מקרב כוחותיהם, העדיפו שיקולי תועלת על הכבוד והיושר והפחיתו מהיקף מעשי הזוועה שהתחוללו סביבם או אף התעלמו מהם לחלוטין.

"פרשת סרברניצה עוררה תחושה כללית של בושה לאומית", אמר פרד ואן סטאון, מנהל המכון ההולנדי ליחסים בינלאומיים ויועץ בכיר למשרדי ההגנה והחוץ. "אנחנו תמיד חושבים על עצמנו כהומניים מאוד, אבל הכישלון המוחלט של שליחותנו ביוגוסלביה מצביע על פער בין הדימוי העצמי שלנו לבין פעולותינו".

הביקורת הציבורית על כישלונם של החיילים ההולנדים להגן על אזרחים בסרברניצה גברה בעקבות הכרזות שהשמיעו מפקדים הולנדים בימים שלאחר כיבוש העיר. ב־17 ביולי, כשחיילי כוח השלום ההולנדים התכוננו לעזוב את סרברניצה, חתם אחד הקצינים הבכירים שלהם במקום, רב סרן רוברט פרנקן, על הסכם עם הסרבים־הבוסנים, המאשר ש"הפינוי (פינוי האזרחים) בוצע בצורה קורקטית על ידי הצד הסרבי".

במועד מאוחר יותר באותו שבוע, כשהגיעו חיילי כוח השלום לזגרב, אמר מפקד כוחות הקרקע ההולנדיים, לויטננט־גנרל הנס קאוזיי, שטס מאמסטרדם לפגוש אותם, כי לא ידוע לו על כל עדות שלפיה ביצעו הסרבים פשעי מלחמה בסרברניצה. במסיבת עיתונאים שנערכה למחרת בזגרב אמר סגן אלוף טון קרמאנס, מפקד הגדוד ההולנדי בסרברניצה, כי "המבצע הקורקטי מבחינה צבאית" של הסרבים התנהל "בדרך הגונה". לפני שעזב את סרברניצה צולם קרמאנס שותה כוסית לצדו של הגנרל מלאדיץ'.

הכרזות מהסוג הזה הציתו ויכוחים סוערים בפרלמנט ההולנדי, ובאוגוסט פתח משרד ההגנה ההולנדי בחקירה רשמית של האירועים סביב נפילת סרברניצה. החודש אמור להתפרסם דו"ח בנושא, ועד אז מסרבים פקידי משרד ההגנה ההולנדי להגיב בפומבי.

עיתוני הולנד פחות זהירים. הם מלאים בפרשנויות ובמכתבי קוראים נזעמים על פרשת סרברניצה. כמה מבקרים מציבים סימני שאלה לא רק על התנהגות הגדוד ההולנדי, אלא גם על הרלוונטיות של הגישה המסורתית של הולנד לנושאי חוץ, גישה

> "אנחנו מתחילים להבין שאנחנו כבר לא אותה חברה איתנה. אנחנו לא מגבים את הדיפלומטיה שלנו במקל, וזו גישה שעלולות להיות לה תוצאות טרגיות"

הנוטה בכל מצב לפתרונות של שלום על בסיס קונסנסוס. "סרברניצה היתה נקודת המפנה", אמר דיפלומט בכיר העוסק במדיניות ההולנדית בבלקן. "אנחנו מתחילים להבין שאנחנו כבר לא אותה חברה איתנה, המסוגלת להתמודד עם עריצים ופושעים. אנחנו לא מגבים את הדיפלומטיה שלנו במקל, וזו גישה שעלולות להיות לה תוצאות טרגיות".

בשעות שלאחר כיבוש סרברניצה, בליל 11 ביולי, ובשעות הבוקר המוקדמות של 12 ביולי, נמלטו על פי האומדן 25 אלף תושבים מהעיר אל מה שקיוו כי יהיה מקלט בטוח במטה ההולנדי בפוטוקארי הסמוכה ובאזור שסביבו. אבל החיילים ההולנדים התירו לסרבים להיכנס לאזור, להפריד את הגברים בגיל הצבא משאר התושבים, ולשלוח את חלקם במשאיות ובאוטובוסים ללא ליווי משקיפים זרים. על רבים מהם לא נודע מאז דבר. החיילים ההולנדים ראו גם איך נלקחים תושבים מוסלמים למחסן ולאחר מכן דיווחו שמצאו שם גופות. חיילים הולנדים אחרים דיווחו, כי ראו חיילים סרבים הורגים תושבים מוסלמים במגרש הכדורגל נובה קסאבה שליד פוטוקארי – אתר שפקידים אמריקאים מניחים כי שימש לאחר מכן קבר אחים.

תדיאוש מזובייצקי, שהתפטר מתפקידו כמשקיף זכויות האדם הראשי של האו"ם ביוגוסלביה לשעבר ב־24 ביולי, במחאה על כישלון האו"ם להגן על האזרחים בסרברניצה – קרא בדו"ח הסופי שלו לנהל חקירה בינלאומית בעניין התנהגותם של החיילים ההולנדים. חקירה כזאת אינה מנוהלת, אבל דווקא כמה פוליטיקאים הולנדים גמרו אומר לא להרפות מהנושא.

"אני תוהה אם גישה איתנה או בוטה יותר כלפי מלאדיץ' יכולה היתה למנוע את מה שקרה", אומר יאן הקסמה, דיפלומט הולנדי לשעבר וכיום חבר פרלמנט. "אני תוהה אם זה היה משנה לו היינו דורשים שלא להניח לשום פליט לעזוב את פוטוקארי לפני בואם של אנשי הצלב האדום או עובדי הסיוע של האו"ם. קשה להוכיח זאת, אבל אני מאמין שעמדה כזאת היתה משנה את הדברים".

לדברי הקסמה, העובדה שהולנד נתונה עכשיו בעיצומה של הערכה כואבת של תפקיד משתפי הפעולה ההולנדים בתקופת הכיבוש הנאצי, ומתמודדת גם עם מעשי זוועה שעשתה בלוחמי העצמאות של אינדונזיה בסוף שנות ה־40 – מחריפה את תחושת הפגיעה בדימוי העצמי עקב פרשת סרברניצה. "אנשים מצמידים זה לזה אירועים היסטוריים שונים. תמיד האמנו שהולנד היא מלאך צחור בעולם אפל. כעת אנו תוהים אם באמת אנחנו תמיד גיבורים. פסיכולוגים וסוציולוגים עדיין לא החלו להגיב על הפרשה, אבל אני מאמין שהם יעשו זאת".

ברט קרימרס, דובר משרד ההגנה ההולנדי, הגן על אופן תפקודם של החיילים ההולנדיים. הוא אמר כי האו"ם לא הורה להם למנוע מהסרבים לכבוש את סרברניצה, וכי בכל מקרה לא עמדו לרשותם הנשק או כוח האדם הדרושים לכך. הכוח ההולנדי בסרברניצה הופחת מ־600 חיילים לכ־400 כיוון שהסרבים סירבו להתיר לחיילים הולנדים שיצאו לחופשות לחזור. לעומתם, הסרבים מנו אלפים רבים והיו מצוידים במרגמות, בארטילריה ובנשק כבד אחר.

"האם ההולנדים עמדו מנגד ולא עשו דבר?" שואל קרימרס ומשיב: "לא היתה שום דרך שבה יכלו לעשות משהו לנוכח העליונות המכרעת של הסרבים־הבוסנים. אנו חייבים לזכור שהיתה זו משימה של האו"ם. האחריות לכישלון מוטלת על האו"ם ועל המדינות החברות בו. הולנד היא אחת מהמדינות הללו, כך שאין אנו בורחים מאחריות, אבל אנחנו לא האחראים היחידים".

ב־1993 הכריז האו"ם על סרברניצה כעל "אזור מוגן" והטיל הגבלות על פעילותם הצבאית של הסרבים. הכוח האווירי של נאט"ו היה אמור בשעת הצורך לאכוף את כיבוד ההוראות. אבל כשהכוחות הסרביים כיתרו את סרברניצה, או מובלעות אחרות של האו"ם, "תמיכה אווירית נמרצת" הגיעה רק פעם בפעם – ומעולם לא בעוצמה מכרעת. נוסף לכך, מספרם של חיילי השלום שמתפקידם היה להגן על המובלעת לא התקרב מעולם ל־34,000 החיילים שהמפקדים בשטח אמרו כי הם זקוקים להם. על פי כל הדיווחים, יחידות סרביות התגרו בהולנדים והטילו עליהם את חיתתן שבועות רבים לפני כיבושה המלא של העיר.

מפקד הסרבים־הבוסנים, הגנרל רטקו מלאדיץ' (משמאל), עם מפקד הכוח ההולנדי בסרברניצה, טון קרמאנס (שני מימין). סרברניצה היתה נקודת מפנה

בדרך מחו"ל לכאן - אתה מיד מעודכן!

הארץ לקט שבועי

מבחר כתבות ומאמרים מכל ימי השבוע
חינם לנוסעי "אל על" החוזרים לארץ.

אתה חוזר הביתה בטיסת "אל על" מחו"ל ורוצה להתעדכן במהירות בכל האירועים השוטפים בפוליטיקה, בכלכלה, בחדשות ובספורט.
כדי שתוכל לקרוא את הסקירות הבולטות ואת מאמרי המפתח של השבוע, עורך "הארץ" מהדורה מיוחדת לנוסעי "אל על", המכסה בשבילך את אירועי השבוע האחרון מדי יום ביומו.
בקש מצוות הדיילים במטוס את הארץ-לקט שבועי ש"אל על" דאגה להכין עבורך.
כי כשאתה חוזר לכאן, אתה חייב להיות מעודכן!

ELAL אל על

תיאטרון **הגשר** בכורה

ז'.ב. מולייר
טרטיף
במאי: יבגני אריה
תרגום (חדש לעברית): יהושע סובול

...סיפור של הצלחה

"הצגה סוחפת ומרתקת שמציגה מולייר שונה, אך נפלא" (מעריב)
"טרטיף היא לא רק הצגה יפה מאוד, אלא הצגה עבדית" (ידיעות אחרונות)
"הרוסים האלה עשו זאת שוב, את המולייר הזה אסור להחמיץ" (ג'רוזלם פוסט)
"טרטיף זאת הצגה "גדולה" שכדאי מאוד לראותה ולזכות בהנאה" (לאצטע נאייס)
"ספקטל נפלא – הצגה יפהפיה" (הצופה)
"ככה תיאטרון צריך להיות! חגיגה פרועה" (זמן תל-אביב)
"החגיגה המופתית הזאת לא היתה מתקיימת בלי משחק נהדר של הצוות" (תל-אביב)
"בשתי מילים, רוצו לראות" (קול ישראל, בחצי היום)
"הם מחזירים אותנו לתקופה שבה התיאטרון באירופה חגג את גדולתו" (גלי צה"ל, בילוי נעים)
"אם מחפשים תיאטרון משובח, זה מקום בטוח ללכת אליו" (יומן תרבות, הטלוויזיה הישראלית)
"טרטיף הוא מולייר מסורף, לוליני ועם זאת אותנטי" (מיכאל אוהד)

הנחה למנויי התיאטרון הקאמרי

ההצגות בעברית
יום ה' 19.10, מוצ"ש 21.10
יום ב' 30.10, יום ג' 31.10 – שעות ההצגה: ב־20.30
פרימיירה רוסית! יום ה' 26.10, מוצ"ש 28.10, יום א' 29.10 בשעה 20.30

כרטיס שני במתנה תמורת נקודות
ה"ויזה" שלך לתרבות ואומנות
VISA כ.א.ל VISA

אולם "גשר", רח' לואי פסטר 15, יפו העתיקה.
קופת התיאטרון פתוחה כל יום משעה 11.00–14.00 ו־16.00–19.00
וכמו כן שעה לפני תחילת ההצגה (כולל מוצ"ש)
טל הקופה: 03-5182812 לקבוצות ולוועדים: 03-5664888

هكذا من الأصل

هكذا / من الأصل

מארקוני לא חלם על כך

בתערוכת טלקום בז'נווה, שהציגה את המגמות העתידיות של התקשורת האלחוטית, חגגו גם את ההתחלה של מה שנראה היום כבעל אפשרויות בלתי מוגבלות; זה היה רק לפני 100 שנה

היום, כשברור שתקשורת אלחוטית תהיה הטכנולוגיה השלטת של המאה ה-21 וקשה לדמיין עולם ללא תקשורת לוויינים ואפילו ללא טלפון סלולרי, שלא לדבר על טלוויזיה ורדיו – קצת קשה להאמין שהטכנולוגיה שעליה מתבסס הרדיו

גוליאלמו מארקוני בניסויים מוקדמים שערך באיטליה, ב-1898

פותחה רק לפני 100 שנה. תערוכת טלקום שנערכה בז'נווה בשבוע שעבר, ציינה את הגיעו ליום הולדת המאה לשידור האלחוטי.

קשה גם לדעת איך מה שהחל לפני מאה שנה ייראה בעוד מאה שנה. אפשר לראות מגמות שלטות, כמו פיתוח מערכות תקשורת אישיות. מערכת UTMS (Universal Mobile Telecommunication System) תאפשר לכל אחד לנהל שיחות טלפון בכל מקום וזמן בטלפון כיס קל בעל פונקציות רבות. רשתות אלחוטיות וקוויות יתחילו להתמזג וייצרו מערכות קטנות יותר, המכונות UPT (Universal Personal Telecommunication).

פריצת הדרך בתחום התחוללה בסוף המאה ה-19 – ב-1895 רשם ג'וליאלמו מארקוני, איטלקי בן 21, את הפטנט הראשון של מערכת תקשורת אלחוטית. מארקוני התבסס על תשתית פיסיקלית וטכנולוגית שפיתחו פיסיקאים ומתמטיקאים לפניו, ושבלעדיה לא היה יכול לפתח את המצאתו. היא כללה את המשוואות של הפיסיקאי מיכאל פאראדיי, שהראה כי הכוחות הגדולים של הטבע – האור, האלקטרומגנטיות, החשמל וכוח המשיכה – קשורים זה בזה ומתנהגים בצורה דומה. על בסיס המשוואות של פאראדיי פיתח המתמטיקאי הסקוטי ג'יימס קלארק מאקסוול משוואות שבאמצעותן הראה באופן תיאורטי, כי האור, החשמל והמגנטיות מועברים בגלים, וכי המתח החשמלי הנע יוכל לייצר גלים של אנרגיה חשמלית ומגנטית.

בניסוי שערך הפיסיקאי היינריך הרץ, הוא הצליח להעביר ניצוץ אור שנוצר בין שני כדורים אל זוג חדרים מרוחקים מבלי שייראה בדרך. בהרצאה שנשא ב-1894 והוקדשה לזכרו של הרץ, הסביר הפיסיקאי אוליבר לודג' את התיאוריה של יצירת אותם גלי אנרגיה סמויים.

מארקוני קרא על עבודותיהם של הרץ ולודג' והשתכנע שהגלים האלקטרומגנטיים יכולים לשמש להעברת מסרים. ב-1895 רשם באנגליה פטנט על הטלגרף האלחוטי והקים את חברת הטלגרף האלחוטי הראשונה. בסוף המאה ה-19 ובתחילת המאה ה-20 החלו ספינות מסחר להצטייד במכשירי רדיו ובערים רבות בעולם הוקמו עמודי תחנות חוף. ב-1900 רשם מארקוני פטנט נוסף, שהביא לשיפור טווח העברת האותות באמצעות שימוש באנטנה.

ב-1900 המציא ניקולא טסלה פטנט למערכת שלט רחוק באמצעות רדיו וקידם את רעיון הרדאר. המסר הטרנסאטלנטי הראשון שהועבר באלחוט נשלח על ידי מארקוני ב-1901 מקורנוול לקנדה. בסוף העשור הראשון של המאה ה-20 כבר הפכה התקשורת באמצעות האלחוט לשירות מסחרי.

בין שתי מלחמות העולם היתה התפתחות מתגברת בתחום התקשורת האלחוטית, בעיקר בצורת שירותי השידור שהתפשטו במהירות באמצעות מאות תחנות רדיו מסחריות שהוקמו ברחבי העולם. באמצע שנות ה-30 הגיעו המקלטים והאנטנות לכל בית בארה"ב ובבריטניה.

אותו עשור ידע גם ניסיונות ראשונים בשידורי טלוויזיה. במלחמת העולם השנייה כבר שידר הבי־בי־סי שידורי טלוויזיה. הטכנולוגיה היתה גולמית, אבל הפופולריות שלהם רמזה על עתיד מזהיר. לחץ המלחמה יצר פיתוחים חדשים בטכנולוגיית האלחוט, כדוגמת הראדאר.

בשנות ה-40 המאוחרות ובשנות ה-50 החלה התפתחות הצבאית לחדור למשק האזרחי. אניות, מטוסים, מכוניות כיבוי, משטרה ומוניות צוידו במכשירי קשר, ובבית החולים בלונדון יצרו אפילו שירות זימוניות אלחוטי כדי להזעיק את הרופאים.

המצאת הטרנזיסטור איפשרה לתעשיית האלחוט לפתח מוצרים ניידים ויצרה בכך את המהפכה שהתחוללה 25 שנה לאחר מכן – פיתוח הזימוניות והטלפונים הסלולריים. מספר המשתמשים בהם גדל באופן הדרגתי בשנות ה-60 וה-70, אך כדי להגיע להמונים היה צריך לפתח טלפון אלחוטי שיתקרב לטלפונים הרגילים. כך נולד הטלפון הסלולרי. הרעיון של תקשורת רדיו המבוססת על תאים החל להתפתח במעבדות בל בשנות ה-40, אבל הרשת הסלולרית המסחרית הראשונה נבנתה ב-1980. מאז הפך הטלפון הסלולרי לאחד מסיפורי ההצלחה של התקשורת במאה ה-20. כיום יש מערכות סלולריות כמעט בכל מדינה בעולם, עם כ-50 מיליון מנויים. בראשית המאה הבאה יגיע שיעור המנויים ל-200 מיליון.

ההתפתחות בטכנולוגיה הסלולרית מתחילה עכשיו להתפשט לתחומים נוספים, אחד מהם הוא תקשורת המחשבים. כך לדוגמה נוצר עכשיו באירופה תקן DECT לתקשורת אישית בעוצמה נמוכה. התקן עובד רק בטווחים קצרים, אך הוא מאפשר איכות תקשורת טובה ואפשרות לעבוד בבית ובמשרד מבלי להיות מחוברים לשקע שבקיר. אפילו מארקוני לא חלם על כך.

שוב נופלת מצדה

מיתוס מצדה סופג מהלומה נוספת. חוקר אמריקאי, שחישב את הספק העבודה של יחידות הצבא הרומיות שצרו על ההר, טוען כי המצור נמשך בין ארבעה לשבעה שבועות בלבד

מיתוס מצדה, שבשנים האחרונות איבד מזוהרו, ספג באחרונה מהלומה נוספת. בהתמכו על מקורות היסטוריים וממצאים ארכיאולוגיים מעלה חוקר אמריקאי את הסברה, כי המצור על מצדה ארך בין ארבעה לשבעה שבועות בלבד. הערכות קודמות נעו בין הגרסה העממית של שלוש שנות מצור מתיש, שהשתרבבה למחקר המדעי, ועד לגרסאות שלפיהן המצור נמשך בין ארבעה לשבעה חודשים.

קץ ההתנגדות האחרון של המרד היהודי נגד הרומאים, שפרץ בשנת 66 לספירה, הוסל עם נפילת מבצר מצדה באביב 73 או 74 לספירה, כמה שנים לאחר נפילת ירושלים (ב-70 לספירה). המקור ההיסטורי היחיד לעובדות אלה הוא יוסף בן מתתיהו, שחותם את ספרו "מלחמות היהודים" בסיפור מצדה. בן מתתיהו אינו מפרט כמה זמן ארך המצור או באיזו שנה התקיים, אלא רק מציין שמצדה נפלה ב-16 בחודש קסאנטיקוס, המקביל לאפריל.

יום לפני כן הבקיעו הרומאים את חומת המבצר בעזרת איל הניגוח, לאחר שהציתו אש בקיר העץ שבנו המגינים. החיילים לא נכנסו פנימה והמתינו ללילה. רק למחרת, כשפרצו למבצר, ראו את קורבנות ההתאבדות הקבוצתית.

במאמר שהתפרסם בגיליון האחרון של כתב העת המדעי היוצא לאור בישראל, "סקריפטה קלאסיקה איזראליקה", מעלה פרופ' ג'ונתן רות מאוניברסיטת סאן חוזה בקליפורניה את הסברה שמשך המצור היה קצר בהרבה ממה שסברו עד כה. לפי רות, מרגע שהצבא הרומאי הגיע למצדה – עוד לפני הטלת המצור – ועד לרגע שבו נפלה מצדה חלפו רק חודשיים־שלושה.

רות מתבסס בין השאר על תיאורי מצור ביוטפת, גמלא וירושלים, ערים שסוללות מצור נבנו סביבן. מתיאורים אלה עולה כי הקמת סוללה ארכה בממוצע עשרים יום בלבד. בירושלים, לשם השוואה, התמודדו הרומאים בזמן בניית הסוללות עם התנגדות של 23,000 מורדים שהשליכו עליהם מטר של אבני בליסטראות. במצדה היו בקושי 500 מגינים.

בנקודה אחת לפחות מאמצת רות את מיתוס מצדה: עליונות הכוח הרומאי היתה מוחצת והלוחמים לא יכלו ליזום התקפות או להפריע לבניית איל הניגוח. מנתונים של בן מתתיהו ומעדויות ארכיאולוגיות מהמחנות הרומיים עולה, שהכוח הרומאי שהגיע להר כלל את הלגיון העשירי, שהיה עיקרו של חיל המצב הרומאי ביהודה, וחילות עזר.

כוח מגובש ויעיל זה, שעליו פיקד לוקיוס פלוויוס סילווה, מושל יהודה – מנה להערכת רות כ-13,000 בני אדם: 8,200 לגיונרים וחיילי צבאות העזר, ו-5,000 עבדים, רובם יהודים, שהועסקו באספקת הציוד לצבא. היהודים מנו 967 גברים, נשים וילדים בפיקודו של אליעזר בן יאיר, 500-300 מתוכם היו מגינים לוחמים.

לא בטוח שהרומאים היו מודעים ליתרונם המספרי הגדול על הנצורים, ובכל מקרה הם נהגו על פי תוכנית קבועה מראש. במטרה לנגח את חומת הסוגרים שהקיפה את המבצר ולפרוץ לתוכו הם הקימו שמונה מחנות צבאיים למרגלות המבצר; חומת דייק מסביב להר באורך 4,200 מ' שחיברה את המחנות זה לזה ומנעה את אפשרות המילוט וההצטיידות של הנצורים; סוללת מצור שמעליה במת אבן, מגדל מצור ואיל ניגוח. האבנים הרבות שנמצאו בזמן החפירות בקרבת אזור הפריצה לחומה, מעידות כי הרומאים ירו אבני בליסטראות רבות אל תוך החומות.

רות חישב לפרטי פרטים את הספק העבודה של יחידות הצבא הרומיות ובכך הצליח לחשוף את מלאכת הבנייה. כך, למשל, הוא מסביר שלצורך בניית הסוללה ניצבו שורות של חיילים בבסיסה והעבירו מיד ליד סלי עפר עד שהגיעו למעלה הסוללה. קבוצות נוספות של חיילים עסקו בהידוק העפר ובייצוב קורות העץ של הסוללה. לדברי רות, היתרון בשיטת העבודה בשורות הוא בכך שבמקרה של התקפה קל יותר לחיילים לשלוף חרבות ולהתארגן ביחידה מגובשת.

בניית הסוללה היתה השלב הארוך ביותר בהקמת המצור. במבט ראשון נראית הסוללה במצדה ענקית – היום מגיע אורכה ל-225 מ'. אבל לדעת הגיאולוג ד"ר דן גיל, שעליו מסתמך רות, סוללת המצור המלאכותית בנויה על סוללה טבעית רחבת ממדים. הרומאים ניצלו את נקודת התורפה הטבעית של המבצר וחסכו משאבים וזמן בבניית הסוללה.

זמן המצור הוא אחד האלמנטים בסיפור מצדה שהועצמו מעבר לממדים הריאליים. "איש לא יכול לגזול מהמיתוס את זכות קיומו", אומרת פרופ' חנה כותן, מרצה בחוג ללימודים קלאסיים באוניברסיטה העברית ואחת מעורכי "סקריפטה קלאסיקה", "אבל מיתוסים זקוקים לשם קיומם לגרעין היסטורי, ולכן היה חשוב לעגן את סיפור מצדה בארכיאולוגיה".

החפירות המאסיביות שערך יגאל ידין במצדה בשנות החמישים והשישים רק העצימו את המיתוס. כך, למשל, כינה ידין את הסיקריקים – שישבו במצדה בשנות המרד עד לנפילתה – "קנאים". הסיקריקים היו מיעוט יהודי קיצוני שכבש את מצדה מידי חיל המצב הרומי בשנת 66 לספירה. עוד בתחילת המרד הם גורשו מירושלים על ידי סיעות יהודיות אחרות, לאחר שמנהיגם, מנחם בן יהודה, נרצח בהתנגשויות בין יהודים. הם ברחו למצדה ושכנו בה עד נפילת המבצר. יוספוס פלוויוס מתאר אותם כשודדים ורוצחים.

אולם הקנאים היו סיעה גדולה יותר שנטלה חלק במרד. "הסיקריקים היו גוף שולי שקשה להזדהות איתו, הרבה יותר מכובד לזהות את מגיני מצדה עם הקונצנזוס הלאומי שאותו מייצגים הקנאים", אומרת כותן.

עם זאת, היא סבורה שדווקא בגלל האידיאולוגיה הקיצונית של הסיקריקים אין סיבה לשלול את האפשרות שהם אכן התאבדו. "עד היום הערכנו בצד היהודי, וניסו לערער את המיתוס באמצעות הכחשת סיפור ההתאבדות. היום עושים את זה בצד השני של המתרס – במגרש הרומי".

כותן נוטה להתייחס לסיפור בעיניים מפוכחות. "כשמחזירים את סיפור מצדה לממדים הריאליים שלו, הוא ממחיש את כל מה שידוע לנו על הצבא הרומי – השיטות, הניסיון וכוח האדם שלו. במקום מבצע צבאי מזהיר של הרומאים היה כאן יישום שגרתי של טכנולוגיה בידי חיל המצב המקומי. הרומאים לא ראו חשיבות מיוחדת בניצחון הזה ואין שום תיעוד שלו במקורות שלהם. רק היסטוריון יהודי אחד, חצי יהודי וחצי דובר של הממשל הרומי, הניח את היסודות למיתוס המופלא של מצדה".

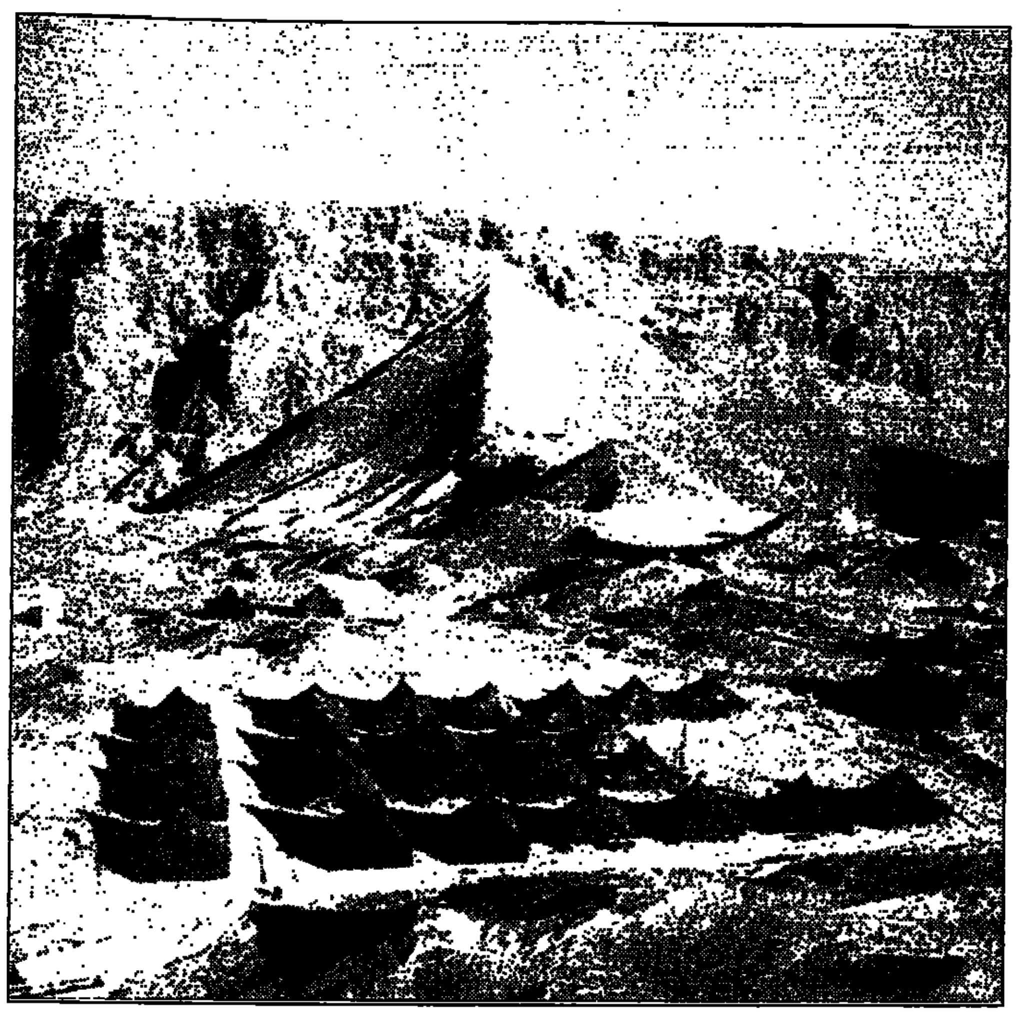

מחנה המשלחת הארכיאולוגית של ידין למרגלות מצדה. רק מיתוס המעטים מול הרבים טרם נופץ

הפתרון מצוי במקום אחר

מחקר חדש טוען כי אנשים שמנים מאוד לא יושפעו מלפטין – חומר שתפקידו לשמור על משקל יציב – מאחר שחל אצלם שיבוש במבני הקולטנים המגיבים עליו

בחודש שעבר עלו לכותרות עכברים שמנים שרזו בעקבות שימוש בחומר טבעי. אולם ממחקר חדש עולה, כי ייתכן ששמחת בני האדם היתה מוקדמת מדי, והחומר, המכונה לפטין, לא יחולל את אותו נס בבני אדם שמנים.

מדענים גילו סימנים לרמות גבוהות של החומר בגופם של שמנים, בכמות גדולה פי 20-30 מהכמות אצל רזים, ולכן "הזרקת כמות גדולה יותר של לפטין עלולה לא לעזור להם", אומר ברנרד המילטון, שפירסם את אחד משני המחקרים החדשים על החומר. לא כולם מסכימים אתו. מדען אחר שחוקר את החומר אומר, שמשמעות הממצאים החדשים היא שאנשים שמנים זקוקים ליותר לפטין כדי לשמור על משקל גוף יציב.

הלפטין מיוצר על ידי רקמת שומן, ומעביר למוח מסר המאפשר לשמור על משקל קבוע. בניסויים בבעלי חיים התגבשה תיאוריה, שלפיה ככל שכמות השומן גדולה, מוגבר ייצור הלפטין. אצל בעלי חיים שמן מדי, יוגבר איתות הלפטין במוח ויגרום לירידה בתיאבון ולשריפת שומן.

בחודש שעבר דיווחו מדענים על ניסוי שבו הזריקו לפטין לעכברים שסבלו ממשקל עודף, לאחר שאלה לא יכלו לייצר אותו. משקלם ירד בצורה דרמטית. לדברי ד"ר הרולד סטפן מאוניברסיטת רוקפלר בניו יורק, זריקות הלפטין פעלות גם על עכברים נורמליים.

הדיווח על המחקר החדש התפרסם בגיליון ספטמבר של כתב העת הרפואי "נייצ'ר מדיסן". מחקר נוסף שהחוקרים בו הגיעו לתוצאות דומות נערך בשוודיה.

בשני המחקרים נבחנה רמת פעילות של הגן הגורם לרקמת השומן לייצר לפטין. ככל שהגן הזה פעיל יותר, אומרים החוקרים, כך מיוצר יותר לפטין. המילטון ועמיתיו השוו את פעילות הגן בתאי שומן שנלקחו מ-14 בני אדם שמשקלם היה גבוה ביותר מ-35 ק"ג ממשקלם האידיאלי – עם הפעילות בתאים שנלקחו מ-11 בני אדם רזים. הם גילו שככל שהאדם שמן יותר כך הגן פעיל יותר. לדברי המילטון, ככל הנראה נכנס הגן לפעולה כשתאי השומן גדולים ביותר ויותר שומן. הוא מעריך, שאצל אנשים שמנים עשויה להיות כמות לפטין גדולה עד פי 30 מזו שאצל הרזים.

"ייתכן שאנשים הופכים לכל כך שמנים משום שמוחותיהם לא קולטים את הפקודה שמעביר הלפטין לרזות", אומר המילטון. הלפטין שולח את המסר לקולטנים במוח, ולדברי המילטון ייתכן שאצל אנשים שמנים מאוד חל שיבוש במבני הקולטנים, ולכן הם אינם מסוגלים להגיב על החומר. אם אכן זה המצב, אומר החוקר, הזרקת כמות נוספת של לפטין לאנשים אלה תהיה לשווא. "אם הקולטן מצפה לסינית, אין זה משנה כמה תצעק עליו באנגלית, הוא עדיין לא יבין את המסר ולא יגיב".

עמיתו למחקר, ד"ר הרולד בולי, סבור שנדירים המקרים שבהם לוקים בני האדם בחוסר יכולת מוחלטת לקלוט את המסר של הלפטין. לדבריו, הבעיה השכיחה אצל שמנים היא רגישות מופחתת ללפטין, ולכן הם זקוקים לכמות גדולה כדי להעביר את המסר. זה כמו "תרמוסטט המפעיל את המזגן רק כשהטמפרטורה מגיעה ל-35 מעלות", הוא אומר, "לכן זריקות לפטין בכמויות גדולות עשויות לעזור".

בכל מקרה, למי שחושב שלפטין יפתור את ייסורי הדיאטות למיניהן, מזכירים המדענים שעל ההשמנה משפיעים תהליכים ביולוגיים וחברתיים שונים, כך שלפטין אינו מספק פתרון מלא לעודף משקל.

ניו יורק טיימס

ימי הכריש האחרונים

מתקן חדשני, שפותח דווקא מתוך חיבה לכרישים, יוצר שדה חשמלי שאמור להרחיק אותם. אם שיווקו יצליח יהפכו הטורפים הימיים לחומר גלם לייצור ארנקים וחפצי נוי

רוב שומרי החופים בעולם מתייחסים בביטול לסכנת הכרישים. "יותר אנשים מתים מדי שנה מעקיצות דבורים", הם אומרים. כך נהגו לחשוב גם שומרי החופים בנאטאל שבדרום אפריקה, עד שב-1957 טרפו כרישים חמישה שחיינים בתוך מאה ימים.

"האירועים האלה פגעו בתיירות", אומר ג'רמי קליף, חוקר הכרישים הראשי בוועדת הכרישים של נאטאל. לוועדה קשורים מוזיאון, מפקדה ומעבדה, והיא שוכנת בצוקים שמשקיפים על מגרלוד אומלנגה רוקס, בחוף האוקיינוס ההודי, 15 קילומטר מצפון לדרבן.

ועדת הכרישים אחראית, זה 31 שנה, על פריסת רשתות לאורך חופי הרחצה הפופולריים ברצועת החוף של קוואזולו־נאטאל. בניגוד להנחה הרווחת, לא מדובר במחסום בלתי חדיר אלא בשורות כפולות של מכמורות ניילון. כריש בעל תושייה יוכל להסתבן תחתן, אבל מדי שנה מסתבכים ברשתות כ-1,100 כרישים וטובעים למוות. קל להבחין ברגשותיהם המעורבים של המדענים כלפיהם. המשימה המוטלת עליהם הולידה חיבה וקירבה בינם לבין הטורפים הגדולים.

הסרט האחרון שהפיק בוועדה, "מה אנו עושים", הוא שיר אהבה לכרישים. מתוארת בו האבולוציה המושלמת שהפכה אותם למכונות אכילה: חוש השמיעה שלהם, חוש הראייה, צורתם האקוודינמית, מורכבות לסתותיהם.

חיבתם לכרישים – יחד עם מחאות הציבור נגד לכידתם של כשמונים דולפינים ושל צבי ים ועופות ים מדי שנה ברשתות המגן – הניעה את חברי הוועדה לשנות את שיטות הפעולה. לדבריהם, הם פיתחו מלכודת כרישים טובה יותר, שהושקעו בה ארבע שנות ניסויים. המלכודת נרשמה כפטנט בארצות הברית, והחודש החל לעבוד המפעל המייצר אותה. למטרות שיווק, כולם קוראים ל"מתקן ההגנה הימי" החדש של הוועדה בשם "פוד".

"פוד", שהוא דוחה־כרישים החשמלי, יוצר שדה חשמלי בעוצמה של 120 וולט. "הכרישים כה רגישים לזרמי החשמל בשרירי הטרף שלהם, שהם מסוגלים להבחין בזרם חשמלי שווה ערך לזה שמפיקה סוללה של פנס כיס בין אלקטרודות המרוחקות 1,600 ק"מ זו מזו", אומר אנדריאנוס קלמין ממכון סקריפס לאוקיינוגרפיה בלה הויה, קליפורניה.

"פוד" מופעל על ידי סוללות. גודלו כגודל ספל קפה, אפשר להצמידו למכל המצנן או לתחתית גלשן. במוזיאון של ועדת הכרישים מוצגים גלשנים מכוסי־כרישים. המתקן נראה מאיים – אלקטרודות דמויות קלשונים משתרבבות מקצותיו. לדברי נורמן דין, סגן מנהל ועדת הכרישים, נבחנו באקווריומים בתוך כמה ימים 30 אבות־טיפוס שונים של המתקן, בדרך כלל כשהם מחוברים לנתחי בשר של כלבים – המעדן החביב על הכרישים הלבנים הגדולים.

"בדקנו את המתקן הזה על כמה זני כרישים, בעיקר הכרישים הלבנים הגדולים, האמבטים, הנמרים והמאקואים", אמר. "בכל המקרים שבהם הזרם החשמלי לא הופעל הם בלעו את הפיתיון. בכל המקרים שבהם הזרם פעל הם נרתעו. בני הזוג שצילמו את הסרט 'מים כחולים מוות לבן' השתמשו במתקן הזה במשך שנתיים, ויעילותו היתה שלמה. השאלנו אבות־טיפוס למדענים, לשולי פנינים, לשולי דיונונים, לצוללנים של חברות נפט, לכל מי שצריך לעבוד בסביבת כרישים". כדי להבטיח שבני האדם לא יתחשמלו, נבנה המתקן על ידי שחיינים שקרבו לבו הצמוד לגופם.

ועדת הכרישים מקווה למכור את המתקן החדש לגולשים. 18 מיליון מקטורני הצלה רשומים במשמר החופים של ארה"ב. בשלבי פיתוח נמצא אף דוחה כרישים שניתן להצמידו למקטורן הצלה, ושהסוללות שבו מתחילות לפעול ברגע הטבילה במי הים.

בעתיד יכול אנשי הוועדה לפתח דגם שיאפשר להחליף את הרשתות הקטלניות בכבלים חשמליים פשוטים. הדבר עשוי לשנות את דרכי העבודה של ועדת הכרישים – מפקדה של גברים אמיצים בסירות קטנות, שיוצאים מדי בוקר לטפל ברשתות.

מתוך כ-1,400 כרישים שנלכדים ברשתות מדי שנה כ-250 נמצאים חיים, מסומנים ומשוחררים. 250 אחרים מתים ומושלכים לים. 900 הנותרים משמשים למחקר. שלוש פעמים בשבוע צופים המבקרים בוועדת הכרישים, בנוסף לסרט התיעודי, גם בביתור כרישים לצורכי מחקר. במוזיאון מוצגים ממצאים מתוך מערכות קיבתם של כרישים: קופסה גדולה ומגוונת של שיירי בשר, שלוש כפי רגליים של תרנגול הודו, ירך של אדם.

גם מפות חוף, שנדריות מסמנות עליהן את האתרים שבהם כרישים התקיפו בני אדם, מוצגות במוזיאון. המבקר לוחץ על כפתור ומופיעה דמות של שחיין שבצורה תחוית סיבוריו להיפצע בידך או בכף הרגל. במוזיאון ניתן אף להתרשם משימושים שונים שנעשו בכרישים: סמוראים יפאנים הכינו מעורם את ניצבי החרבות, כדי שכף היד הלופתת אותם לא תחליק. יצרנית נעליים צרפתית תופרת נעליים יקרות מעור כריש; סנפירי כרישים הם מאכל תאווה במסעדות סיניות, ובחנויות המזכרות נמכרים שיני כרישים וארנקים מעור כריש.

אם ה"פוד" אכן משפיע, ושיווקו יצליח, יהפוך הכריש לחומר גלם.

רק חוקרי כרישים מעטים שמעו על "פוד". במרכז לחקר כרישים שבמוזיאון של דרום אפריקה נבדקה פעולת המתקן על כרישים לבנים גדולים בנמל קייפטאון. לבאורד קומפאניו, מנהל המרכז, אומר שהמתקן יעיל, "אבל עדיין לא ברור אם אפשר לומר שהוא יעיל ב-100%, כי הסוללות מתרוקנות מהר. אם אינך מפחד את הכרישים הלבנים להתקרב לגלשן שלך, ואם אינך חובט בראשיהם ומקווה שיקבלו זאת בהשלמה, לא סביר שתיתקל בכריש בלב ים".

ניו יורק טיימס

מתוך הסרט מלתעות. המתקן יעיל, אולם סוללותיו מתרוקנות במהירות

תגיד יפה שלום לאוטו. 03-638-20-20
הלוח של איזור המרכז

הבימה התיאטרון הלאומי

הקאמרי של תל-אביב 03-5233335

חיפה התיאטרון העירוני 04-620670

תיאטרון באר שבע 07-238278

בית ליסין 03-6916653

האופרה הישראלית-ת"א 03-6927777

הגשר 03-5182812

להקת בת-שבע 03 5171471

גלריה

התעמלות בוקר

1. מי גילה את הארון?
2. מתי הומצאה הלימונדה ואיפה?

(התשובות בעמ' ב7)

מוציאים את הקושי מהארון

שלא כמו במכונים פרטיים לטיפול בדיסלקטים ולקויי למידה, המרכז החדש של רשת אורט יטפל בתלמידים בתוך בית הספר. "ברגע שמוציאים את התלמיד החוצה, נותנים לו הרגשה שהוא חריג", אומרת הפסיכולוגית ניצה אריה, שתנהל את המרכז

מאת רונית פוריאן

דיסלקציה היא בעיה בשפה. מה בדיוק? העיקרים לא מתיימרים לגבש נוסחה קבועה. לפעמים הם מעדיפים את ההגדרה הרחבה "לקויות למידה" – שם משפחה לשורת הפרעות שעלולות לתקוף מכל כיוון את תלמיד בית הספר. העיקר לא להתחייב, כשמעורבים בעניין כל כך הרבה מרכיבים: האם הוא לא רואה טוב את האותיות? האם הוא לא שומע טוב את רצף הצלילים של המלים בשפה? האם הוא מדלג על מלים בלי לשים לב? האם הוא פשוט לא זוכר איך נראות המלים המוכרות, או שאינו זוכר, עד שהגיע לסוף המלה, מה היו האותיות הראשונות שלה? תלמיד המוגדר כדיסלקטי יכול לסבול מהפרעות בהבנה או בשימוש בשפה, מדוברת או כתובה. והוא דווקא בעל אינטליגנציה ממוצעת ומעלה.

באוכלוסיה יש כ–2% דיסלקטים, מתוך 10%–15% לקויי למידה. לקוי למידה עלול להיתקל בקשיי בתפיסה חזותית או שמיעתית; בקשיי קשב וריכוז; בבעיות שפה – היגוי, לשון דלה, שגיאות כתיב, קשיי תנועה וקואורדינציה עדינה, ובמיוחד בחוסר היכולת לארגן את המחשבות; ובאי התמצאות מרחבית.

לפעמים נוצר פער של שנתיים עד שלוש בין תלמיד לקוי למידה לבין בני כיתתו, והקושי מצטבר והולך. לפעמים, למרות הקשיים, הוא יוכל להיות בעל מקצוע חופשי כשיגדל. הוא יצליח בקריירה, אבל גם אז, מנבאים פסיכולוגים ומחנכים, יסבול מקשיים בזיכרון, אובדן ריכוז ושגיאות כתיב. האפשרות שיצליח אינה עומדת בסתירה לקשיים, הוא פשוט ישקיע הרבה יותר כדי להגיע להצלחה.

ידועות היום שיטות אבחון וטיפול מגוונות, שבידן להקטין את הקושי, לרוב בתרגילי מחשבה ומשחקי זיכרון ובפיתוח מיומנויות למידה. בגיל מוקדם אפשר לגלות במהירות ובדייקנות מהם הקשיים שבונים את הבעיה. האבחון נעשה קשה יותר, ולפעמים אף בלתי אפשרי, ככל שהאדם גדל ומפתח שיטות לעקוף את הבעיה.

המרכזים הטיפוליים הראשונים בישראל הוקמו מטעם משרד החינוך כבר לפני עשרים שנה. המרכזים העירוניים לא מטפלים בתלמידי תיכון והם נפרדים מבית הספר. תלמידי יסודי, שעוד יכולים להתגבר, ממלאים את המרכזים האלה, רבים גם משלשלים כספי רב לקופתיהם של מכונים פרטיים רבים או ל"ניצן" – ארגון וולונטרי אמנם – שפועל תמורת תשלום.

רשת אורט הקימה השנה מרכז חדש לטיפול בתלמידי חטיבת הביניים והתיכונים – "מרכז הדרכה והשתלמויות לכישורי למידה". במרכז ההדרכה, שמוקם באורט סינגלובסקי ברמת גן, מתפרשים המשרדים וחדרי האבחון וההרצאות על פני 300 מטר. יתאחדו בהם מורים, יועצים ומאבחנים, אבל לא תלמידים בודדים. משם יישלחו יחידות סיוע אל בתי הספר של הרשת. "נסייע לתלמידים בתוך בית הספר, בלי להפוך אותם לחריגים", מסבירה הפסיכולוגית ניצה אריה, שעובדת באורט כבר 15 שנים. "התלמיד לא צריך לעזוב את בית הספר כדי להתגבר על ליקוי הלמידה. בבתי הספר תשב יחידת סיוע – צוות של מאבחן/נת דידקטי/ת ומורה להוראה מתקנת – שתהיה המוכן בשטח, תדאג שהתלמיד יקבל הקלות, תדריך את המורים וההורים, ותעזור למורים לאתר את אוכלוסיית לקויי הלמידה ולטפל בהם. התלמיד לא יעזוב את הכיתה, והמורים יהיו מודעים לקשייו".

"אנחנו לא רוצים לראות אצלנו נשירה", אומרת גלילה זאבי, יו"ר ארגון נשות אורט ויוזמת הרעיון. "קל להגיד לתלמיד, לך, אבל אנחנו ברעה שצריך להמשיך ולהתאמץ. אם תלמיד יהיה מועמד לנשור, ההנהלה תודיע לנו ואנחנו ניכנס לתמונה".

ישנם לקויי למידה שמגיעים מצוידים במסמכים מבית הספר היסודי. המשימה הקשה היא איתורם של לקויי הלמידה הסמויים. "איכשהו, בזכות האינטליגנציה התקינה, הם סחבו עד כיתה ח'. אבל בגשר לתיכון, בכיתה ט', מתגלות הלקויות", אומרת אריה. "כמויות החומר גדלות, והם נשברים. את לקויי הלמידה הסמויים אנחנו רוצים לאתר כבר בכניסה לתיכון. כשלקוי למידה סמוי מתגלה, אנחנו רואים שמשתחררת אצלו הרבה אנרגיה, שהושקעה בהסתרת הקושי. הוצאנו את הקושי מהארון ואז רווח לו, הסוד כבר לא סוד. נעשה לו נוח".

לקוחות אחרים של יחידות הסיוע אינם לקויי למידה אלא תלמידים שפשוט לא גיבשו, במשך השנים, מיומנויות להתמודדות בחומר לימוד רב. "קשייהם נותנים תמונה של לקויות למידה למרות שאינם כאלה", אומרת רחל מאיר, מפקחת באורט והאחראית על סניפי תל אביב של ארגון נשות אורט. "הם פשוט לא השקיעו בלימודים, לא פיתחו הרגלי למידה, ובהמשך הלימודים הם מתקשים להפריד בין עיקר לטפל ולארגן חומר. בדרך כלל הם משלימים את הבגרות בתום השירות הצבאי. ניסיון החיים והבשלות מחזירים אותם לספסל הלימודים".

כיום פועלות יחידות סיוע בארבעה בתי ספר תיכוניים, ובתוך חמש שנים, מקוות יוזמות המרכז, יפעלו בכל רשת אורט. ביחידות הסיוע משתתפים מאבחנים דידקטיים, מורים לחינוך מיוחד או יועצים חינוכיים. בתוך שנה תסתיים הכשרתן של 14 מאבחנות דידקטיות, שיהיו שגרירות של מודעות, רצון טוב ויכולת אבחון וטיפול.

מה קרה עד היום?

רחל מאיר: "הטיפולים היו בידי ההורים. חלקם לקחו את ילדיהם למכונים פרטיים יקרים. אבחון יכול לעלות אלף שקל, ורובם לא טיפלו בבעיה, ואפילו לא הגדירו אותה כלקות למידה. אנחנו עובדים יד ביד עם 'ניצן' כבר הרבה שנים".

לתיכונים המקצועיים של אורט מגיעים תלמידים שלא התקבלו לתיכון עיוני. מאיר: "בישראל עדיין חושבים שהלימודים בתיכון עיוני קשים מהלימודים בתיכון מקצועי, אף שלא כך צריך להיות. את מלאכת הכפיים החליפה טכנולוגיה גבוהה. מצד שני, אנחנו יודעים שתלמיד לקוי למידה הוא ילד אינטליגנטי, עם קשיים אבל גם עם יכולות לא ממומשות. בתיכון מקצועי יש עבודה בסדנאות, במגמות כמו גרפיקה, קולנוע, אדריכלות, אלקטרוניקה ומחשבים, והתלמידים יכולים להבריק בתחומם. הקריאה והכתיבה אינן עמודי התווך, או אפשר לתת להם הנחות בשיעורים פרונטליים, לפתח את הכישורים ולעקוף את הצדדים החלשים. נבנה, במשך הזמן, ספריית וידאו, כדי לעקוף את הקושי לקרוא. חזון אחרית הימים הוא שכל חומר הבגרות יוקלט בסרטי וידאו".

מאיר מרחיבה את הדיבור על הקשר שנוצר, עם השנים, בין לקות הלמידה לבין הדימוי העצמי: "אם אני לקוי למידה, סימן שאני לקוי חברתית – זאת ההכללה שהילד עושה, לכל תחומי החיים – אבל אם הוא יפגין כישרון במגמות, הצלחה תעורר הצלחה, תוריד את הסטיגמה ותחזק את הילד".

"יש נוקשות חברתית, שנלווית להרבה לקויי למידה", ממשיכה אריה. "הם לא יודעים לפרש סיטואציות, מפתחים הרגשה שמתנכלים להם ונכשלים בתזמון חברתי – מתי להגיד את הדבר הנכון, מתי להיכנס. גבולות וקביעות חשובים להם. קשה להם להסתגל למורה חדשה, ובכלל הם לא גמישים, לא מגיבים טוב לשינויים. לדוגמה, תלמיד לקוי למידה יכול לשבת בשקט בשיעור עברית, ללכת לשיעור התעמלות, ואז לאבד את הצפון ובשיעור הבא, הוא כבר איננו. הוא לא מסוגל לאסוף את עצמו מחדש. הרבה פעמים הוא קם פתאום וצועק, נותן מכה לחבר ונבהל אם החבר נופל, לוחץ על עיפרון ושובר אותו. חוסר הוויסות בולט. כנראה יש קשר בין לקות למידה לבין מבנה אישיותי, והמורים צריכים להבין שהלקות מקרינה על ההתנהגות החברתית, במיוחד בגיל ההתבגרות".

זו אחת הסיבות להפיכת המורים לשותפים חשובים בעבודה עם לקויי הלמידה. אם המורה יבין את תלמידו, שמתבר בין הקושי לדימויו העצמי, הוא "יזהה את התנהגותו לא כבריונות אלא כמבטאת קושי", אומרת זאבי. "יש מורים שאומרים – הוא עצלן, הוא מפריע לי את הכיתה, אני לא רוצה אותו בכיתה שלי. אם יפרשו את התנהגות אחרת, הם יבינו שזו דרכו לבטא כאב. על המורים להרגיש שדווקא התמודדות עם התלמידים המתקשים היא העבודה רבת הערך. בעצם, התיכון הוא תחנת העזרה האחרונה שיש לילד, עזרה להוות את הקושי, לבנות תוכנית עבודה ולשלוח אותו להמשך הדרך. ואז קל לו להגיע לאוניברסיטה ולדעת איפה יזדקק לעזרה, בלי פגיעה בדימוי העצמי שלו".

תצלום: דב פייר

ניצה אריה: "כשלקוי למידה סמוי מתגלה, משתחררת אצלו הרבה אנרגיה, שהושקעה בהסתרת הקושי"

קשה למחוא כפיים מול תחינתם של הסובלים

האופרה "נאבוקו" מאת ורדי, בבימויו של רוברט קרסן, פתחה את עונת '95–'96 בבית האופרה החדש בפאריס

מאת מיכאל הנדלזלץ

הרבה כתבו על האופרה שבכיכר הבסטיליה: על הבניין החדש והמפואר, על המלחמות סביב משרת המנהל האמנותי (דניאל בארנבוים המיועד נפלט החוצה מאחר שרצו להצר את צעדיו) ועל הקשיים הראשונים בהפעלת הבניין. אבל אחרי כל מה שנכתב, ולנוכח הידיעות שבית האופרה יושבת בכלל ויכוחים על שכר בין ההנהלה לעובדים, נפתחה עונת האופרה בפאריס בהפקה חדשה של "נאבוקו" מאת ורדי.

כשתיכננו את הבית, בימיו של הנשיא פרנסואה מיטראן, דובר על אופרה עממית (ועל כך יעיד מיקומה – כיכר הבסטיליה, המסמלת את מהפכת האדם הפשוט נגד האצולה המנותנת) שתאפשר לאנשים שהממון אינו בכיסם לצפות באופרה, דבר שלא היה אפשרי כשהאופרה הוצגה ב"אופרה גרנייה". אלא שמהמחירים המתנוססים ליד הקופות בבית האופרה החדש ברור שזאת לא אופרה לכולם: מחיר הכרטיס היקר ביותר, במקום הטוב ביותר, הוא 590 פרנקים צרפתיים (כ–360 שקל). יש אמנם כרטיסים במחירים של 90 ו–120 פרנק, אך מספרם מוגבל והראות מהמקומות האלה (למעלה ובצד) היא לא מהמשופרות.

אבל המחיר הגבוה לא מרתיע: להופעת הפתיחה אי אפשר היה לרכוש כרטיסים. בערב ההופעה עצמו, ב–12 בספטמבר (ההופעה השנייה; הבכורה היתה ב–9 בספטמבר), ניצב תור ארוך של אנשים שהמתינו למעט הכרטיסים שיוחזרו ברגע האחרון. בבוקר עמדו בתור אנשים שקיוו לקבל כרטיסים לאוקטובר. בחוץ, בגשם דק, ניצבו לא מעט אנשים עם שלטים "מחפש שני כרטיסים להערב, במחיר של עד 300 פרנק".

האולם מכיל 2,700 מקומות (כמעט כפול בגודלו מהאופרה התל אביבית). העיצוב שמרני, אלגנטי וקר, המושבים נוחים, אולם הכניסה לא מרווח מדי ועיצובו מאופק. אבל העיקר אינו במושבים או באולם הכניסה, אלא במתקני הבמה שאמורים להיות המלה האחרונה בטכניקה הבימתית.

האופרה שנבחרה לפתוח את עונת '95–'96 מאפשרת ניצול אופטימלי של מתקני הבמה: "נאבוקו" של ורדי, בבימויו של רוברט קרסן (קנדי שלמד באנגליה), עם תפאורה של מייקל לוין (קנדי שלמד באנגליה) וביצועו של פנחס שטיינברג הישראלי (שמלבד לאמיתו לא מופיעה בביוגרפיה הקצרה שלו, המצורפת לתוכנייה, אף מלה על הופעותיו בישראל).

הזמרים, מהשורה הראשונה של זמרי האופרה בעולם, מתאימים לבית אופרה מרכזי ובעל מוניטין בעיר אירופית מרכזית: ז'אן פיליפ לפונט הצרפתי בתפקיד נאבוקו, חוזה קורה הארגנטינאי בתפקיד ישמעאל, ויולטה אורמנה, ילידת ליטא, בתפקיד פננה, וסמיואל רמי האמריקאי בתפקיד זכריה. גולת הכותרת בצוות הזה היא הזמרת הרומנייה ג'וליה הוראי, שזכתה בביקורות נלהבות על הבכורה ("אביגיל האולטימטיבית"). הוראי היתה אמורה לשיר את התפקיד במשך כל ספטמבר, אבל בערב השני הוסבר שהיא חולה, ותחליף אותה מריה גולגינה האוקראינית (ששרה בארץ ב"אאידה" בקיסריה), שהיתה אמורה לשיר את התפקיד במופעי חודש אוקטובר.

כל הזמרים, ואתם המקהלה (שהיא בעלת תפקיד רב חשיבות), התזמורת והמנצח היו במיטבם, ואפשר לומר שמדובר כאן במשחק אופראי ולא רק בהשמעת צלילים נפלאים מגרונות זהב. אבל, לפחות מבחינתי, התגלית הצגה. "נאבוקו", שעלילתו מתרחשת במקדש בירושלים הנחרב לנגד עינינו על הבמה, ובגנים התלויים בבבל, מזמינה חיזיון מפואר. ואכן, הבמאי והתפאורן הציגו חיזיון כזה. הראו כיצד אפשר לביים חיזיון כזה בלי שהאופרה תיראה מגוחכת בתפארתה ובהדר שלה.

והאופרה מתחילה כשמקהלת בני ישראל הלויים מרוכזת בשטח שלפני חומה גדולה ואיימת. תחילה נראה היה שמדובר בהצגה סטטית מאוד, אבל ברגע שהופיעה על הבמה אביגיל הבחור היה שנאבוקו נכנס לירושלים, הוארה החומה, נפערה לשני צדדים, ומאחוריה נגלה נאבוקו, הניצב בתוך ים של גופות.

את התמונה שבה מגלה אביגיל כי אין היא בתו החוקית של נאבוקו היא שרה כשברקע קיר גדול־ממדים ומוזהב, הממלא שני שלישים מהבמה. אמנם מדובר ברמות בודדות ליד קיר ענק מוזהב, אבל הקיר אינו מגמד את הדמות, אלא משמש לה רקע. ברגע שמסתיימת התמונה, יורד האור על החלק הזה של הבמה ועולה על צדה הימני, ואז נחשפות לעיני הקהל מדרגות המובילות לבור שבו נמצאים בני ישראל, ואליו יורד ישמעאל כדי לבקש את סליחתם על שבגד בהם. בעזרת התאורן הצליח הבמאי המעצב ליצור אפקטים מהממים בלי שיהיו גודשים.

השיא, כמובן, הוא מקהלת העבדים. הרי בשביל זה באים לראות את "נאבוקו". מקובל, בביצועים רבים, שהמקהלה, התזמורת והמנצח מתבקשים לחזור על הקטע הזה כהדרן. בהפקה האחת זה לא קרה, ולא משום שהקהל לא התלהב. היה משהו בבימוי שלא איפשר למחוא כפיים, משהו שהפקיע את האירוע מהיותו "הצגת אופרה" והפך אותו לתיאטרון של ממש.

לקטע המקהלה הזה קודמת הקדמה תזמורתית ארוכה. היא מנוגנת על רקע במה ריקה לחלוטין: משטח המשחק המשופע, בגוון אפור, ומעליו קיר אבנים. ואז, בעוד הפתיחה כבר מנוגנת, נפער משטח המשחק ומותיר מין בור משולש, הקיר מעליו נשבר והאבנים נושרות ממנו. ומתוך השבר, מתוך הבור, עולה המקהלה ושרה על המחשבות שאמורות לעוף אל עבר ציון. הקהל נותר תחת הרושם של האסון, שלמראהו אפשר לשמוע את תחינתם של הסובלים, ולכן אי אפשר למחוא להם כפיים ולבקש מהם הדרן. ואת מה שנגזל ממנו ברגע זה השיב לעצמו הקהל בסיום: מחיאות כפיים סוערות למקהלה, לזמרים (בעיקר לנאבוקו ולמחליפה של הוראי, שכבשה את לב הקהל) ולמנצח.

הבכורה הבאה בבסטיליה תהיה "עלייתה ונפילתה של מהגוני" מאת ברכט ווייל.

"נאבוקו" באופרה של פאריס. יותר מצלילים נפלאים הבוקעים מגרונות זהב

פדיון מאכזב מהמכירות הפומביות של סותביס וכריסטיס

תוצאות כספיות מאכזבות הושגו במכירות הפומביות של בתי המכירות סותביס וכריסטיס, שהתקיימו בשבוע שעבר בתל אביב. פדיון מכירת הציור פיסול והרישום של סותביס היה 2.6 מיליון דולר בלבד, ב–900 אלף דולר פחות מהצפוי. יחסית לאחוזי המכירה הנמוכים, רק 61 מהפריטים נמכרו, גם פדיון זה הוא גבוה למדי.

מבין שתי היצירות היקרות במכירה, "השמים מאדים" ו"הליצן" של מארק שאגאל, נמכרה רק "הליצן" ב–618 אלף דולר. מחיר זה קרוב מאוד להערכה הנמוכה (הערכה המוקדמת היתה בין 600 ל–800 אלף דולר). יצירה חשובה נוספת של שאגאל, "עירום על פרחים", לא נמכרה.

יצירות טובות של אמנים מאסכולת פאריס, המבוקרים הרבה פחות משאגאל, השיגו מחירים טובים לעומת ההערכות המוקדמות והצנועות מאוד. פסל של אוסיפ זדקין נמכר ב–56,350 דולר, לעומת הערכה מוקדמת של כ–30 אלף דולר. גם עבודות של ג'ורג' אשר ופינחוס קרמן קיבלו מחירים גבוהים בהרבה מההערכות המוקדמות. מחיר שיא במכירה פומבית נקבע לעבודה של אבל פן. ציורו "הסלוך" נמכר ב–50,600 אלף דולר, לעומת הערכה מוקדמת של כ–35 אלף דולר.

מכירת היודאיקה של סותביס השיגה פדיון של 1,134,000, סכום קרוב מאוד לפדיון הצפוי של כמיליון ו–250 אלף דולר. בדומה לתוצאות מכירת האמנות, גם כאן הפדיון נאה בהתחשב בעובדה שנמכרו רק 50 מהפריטים המוצעים.

הפריט היקר ביותר, הגדה מאוירת מודינה המתוארכת ל–1746, נמכרה ב–228 אלף דולר. זהו מחיר הקרוב להערכה המוקדמת הנמוכה. החותם אוסיפת הנכבדים היהודים מתקופת נפוליאון, הפריט ההיסטורי החשוב ביותר במכירה, נמכר ב–23 אלף דולר – מחיר נמוך מעט מההערכה המוקדמת. מחירים גבוהים מההערכות המוקדמות קיבלו כתר תורה וזוג רימונים לתורה מוזהבים, מאמצע המאה ה–18.

מבית המכירות סותביס נמסר שמחזור המכירות ל–1995, כולל שתי מכירות אלו, נאמד ב–8.7 מיליון דולר. ב–1993 עמד מחזור בית המכירות על 14 מיליון דולר.

2,847,410 דולר היה פדיון המכירה הפומבית של כריסטיס, 650 אלף דולר פחות מההערכה המוקדמת שהיתה 3.5 מיליון דולר. זו המכירה השנייה שבית המכירות עורך בישראל. במכירה הראשונה, בסוכות אשתקד, היה הפדיון 3.3 מיליון דולר. במכירה הפעם נמכרו כ–60% מהפריטים. בדומה למכירת האמנות של סותביס, גם כאן הכזיבו התקוות שנתלו בביקוש לשאגאל. העבודה היקרה במכירה, "מראה סט' דינה" של שאגאל שהוערכה ב–550 אלף דולר, לא נמכרה.

עבודה של חיים סוטין, "האיכר", מ–1919, נמכרה ב–195 אלף דולר. ההערכה המוקדמת היתה כ–140 אלף דולר בלבד. התוצאות המעניינות ביותר במכירה היו בתחום האמנות הישראלית, ולאלו ניתן להתייחס ממש כאל הפתעות. "עמק קדרון", ציור של מרדכי ארדון מ–1939, נמכר במחיר שיא של 244,500 אלף דולר והפך לציור הישראלי היקר ביותר שנמכר אי פעם במכירה פומבית ולפריט היקר ביותר במכירה זו של כריסטיס. הציור הוצע למכירה בידי מוזיאון המטרופוליטן בניו יורק. הערכת המחיר המוקדמת שלו היתה כ–70 אלף דולר בלבד. הציור נמכר לאספן ישראלי ויישאר ככל הנראה בארץ.

סמדר שפי

אורנה פורת תהיה המלך וחנה מרון השוטה ב"המלך ליר" בהבימה

אורנה פורת וחנה מרון, שתי הגבירות הראשונות של התיאטרון הישראלי, כלות פרס ישראל, יופיעו ביחד בהצגה "המלך ליר" בהבימה, בבימויו של הגרמני הולק פרייטג. פורת תגלם את המלך ליר ומרון את השוטה.

פרייטג, שזאת עבודתו הרביעית בארץ, ביקר בסוף השבוע בהבימה וסיכם סופית את הפרטים עם פורת ומרון, שהדיאלוג עמן החל כבר לפני שבועות אחדים. בפגישה עמו אמרו השחקניות כי מעולם לא היתה ביניהן יריבות אלא רק תחרות. לשתיהן אין זו העבודה הראשונה עם פרייטג. מרון גילמה את המלכה מרי בהצגה "מרי סטיוארט" שהועלתה בשנות השמונים בהבימה, ופורת גילמה בהבימה את המלכה הקבה ב"הנשים האבודות מטרויה". שתי ההצגות בבימויו של פרייטג היו מצליחות ביותר. הצגה נוספת שביים בהבימה, "האר ריסתאה", נכשלה.

לפורת ומרון זוהי הופעה משותפת שנייה בקריירה רבת שנים: שתיהן שיחקו לפני 35 שנים ב"מרי סטיוארט" בקאמרי, בבימויו של גרשון פלוטקין. החזרות על "מלך ליר" יחלו בסוף ינואר או לכל המאוחר בראשית פברואר וההצגה הראשונה מתוכננת לסוף מארס.

ציפי שוחט

תוכנית הכשרת אמנים משותפת לישראל ובריטניה

שרת המדע והאמנויות, שולמית אלוני, והשגריר הבריטי, אנדרו ברנס, הסכימו על הפעלת תוכנית להכשרת אמנים שתהיה משותפת לישראל ולבריטניה. התוכנית היא חלק מהסכם התרבות בין בריטניה לישראל, שחודש ב–1994 לתקופה של שלוש שנים. כמה פרויקטים בתחום התיאטרון כבר נהנו בחודשים האחרונים מתמיכה כספית באמצעותו. התקציב השנתי של התוכנית הוא מאה אלף ליש"ט, חציו ממומן על ידי המועצה הבריטית והשאר על ידי משרד החוץ הישראלי והמועצה לתרבות ואמנות.

"התחזית" בערוץ 2. ב–22 באוקטובר תעלה פינת מזג האוויר של ערוץ 2, עם דני רופ, "התחזית". הפינה תשודר בכל יום במהדורות החדשות של ערוץ 2, ומדי פעם תשובץ גם ב"5 עם רפי רשף". להפקת התוכנית רכשה חברת החדשות ציוד חדיש המשמש תחנות טלוויזיה בארצות הברית. את שירותי האנימציה והאולפן מספקת חברת JCS (אולפני הבירה).

אנסמבל "בלקאנטו" בישראל. אנסמבל "בלקאנטו" מפרנקפורט, שבו חברות שמונה זמרות, יבוא בנובמבר לישראל למסע של קונצרטים, סדנאות והקלטות. הלהקה מתמחה במוסיקה קולית אוונגרדית מהמחצית השנייה של המאה העשרים ושרה גם מוסיקה מימי הביניים. את הביקור יזמה והפיקה המלחינה הישראלית ציפי פליישר.

"ימי עץ הזית". בין 2 ל–4 בנובמבר, עם פתיחת עונת המסיק, יתקיימו בגליל "ימי עץ הזית". האירועים יתקיימו ביוזמת ח"כ ואליד צאדק, סגן שר החקלאות, ובתמיכת משרד החקלאות, מועצת הזית, משרד התיירות וגופים אחרים. באירועים ישתתפו כפרים ויישובים בגוש שגב ובבקעת בית נטופה, והם יכללו סיורים מודרכים וטיולים באתרים שייפתחו למבקרים, וישולבו במופעים ובבזארים.

הקמת מרכז מידע קולנועי – משינויי מנכ"ל המכון לקולנוע

אלן יעקובוביץ מכהן יותר מחודש כמנכ"ל החדש של המכון לקולנוע. ביום חמישי פרש יעקובוביץ את תוכנית הפעולה המיידית של המכון, לאחר שניצל את 40 הימים הראשונים בתפקיד כדי ללמוד את הבעיות הבוערות של המכון.

בראש הרשימה עומד שינוי התדמית של המכון הישראלי לקולנוע. "חלפו הימים שבהם היה המכון הסמרטוט לניגוב הרגליים של מוסדות הקולנוע בארץ", הוא מצהיר ומבטיח לשנות את המצב.

לאחר פגישות עם מפיקים, במאים ומפיצים גילה המנכ"ל החדש כי יש צורך במרכז שיספק אינפורמציה בקנה מידה בינלאומי על הקולנוע הישראלי בפרס (קרנות ושאר תמיכות ציבוריות), ועל הקולנוע העולמי (פסטיבלים בעולם ומחקרים בנושא). כרגע יש בעיות בכל הקשור לקידומם ושיווקם של סרטים ישראליים בפסטיבלים בחו"ל. תחום זה אמנם טופל באופן נקודתי על ידי המפיקים עצמם או על ידי משרד החוץ, אך לא קיים כיום בארץ גוף מסודר שידאג לסרטים הישראליים בפסטיבלים הזרים.

כמו כן מעוניין המנכ"ל שהמכון ייכנס לתחומים חדשים בתעשייה ובמקביל יפעל כדי לקרב יוצרים חדשים מתחומי המולטימדיה לקולנוע. במסגרת ההשתלמויות יש כוונה לעסוק בהכשרתם של אנשים מתוך התעשייה – ולא מחוצה לה, כפי שהיה קודם – בתחומים טכנולוגיים חדשים, כמו למשל עריכה ממוחשבת.

עוד בכוונת יעקובוביץ להביא מומחים מהעולם, בשיתוף האוניברסיטאות בישראל, שייצרו פורום בינלאומי בנושאי אסתטיקה, עיצוב ועוד.

במטרה להפיץ את הקולנוע הישראלי ולחנך לאהבתו, יקיים המכון אירועים הקשורים לסרט הישראלי בערים ברחבי הארץ. באירועים יוקרנו הסרטים, והיוצרים יציגו את עבודותיהם.

דנה צימרמן

מתנהלים מגעים להבאת להקת "אואזיס" להופעות בישראל בחורף

מגעים נמרצים להבאתה של להקת "אואזיס" לישראל מתקיימים באחרונה, מאז יצא אלבומה המצליח "(What's the story) Morning Glory". האלבום שבר שיאי מכירות בבריטניה ונמכר בשבוע הראשון ליציאתו ב–346 אלף עותקים. אלו מכירות השבוע הראשון הגדולות בהיסטוריה לאמן בריטי, והשניות בגודלן בכל הזמנים בבריטניה (לפני האלבום הזה צועד ברשימה רק "Bad" של מייקל ג'קסון).

לאחר הקיץ האחרון, העמוס בהופעות, עוברים כעת האמרגנים הישראלים על לוח הופעות החורף, המצומצם יותר, וכולל בעיקר מופעים באולמות סגורים, שאינם מיועדים לקהל רב. בין השמות הבולטים שעשויים לבוא להופעות בישראל בחודשים הקרובים: מוריסי, שהוציא זה לא כבר את אלבומו "סאות'פאו גראמאר"; "מאסיב אטאק" שאלבומם האחרון "הגנה" הצליח בישראל; וכן "סוניק יות'" ו"הוגא נודס".

מיכל פלטי

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ללכת לישון ולהתעורר ברחם

"בוקר טוב" – ירמי קפלן. שירה, גיטרות: ירמי קפלן; בס: עמיר רוסיאנו; תופים: זהר פרסקו; גיטרות: אורן קפלן; קלידים: שלומי קינן, אייל קליין; הפקה מוסיקלית: ירמי קפלן. אן־אם־סי

עברי

גידי אביבי

תקליט הסולו השני של ירמי קפלן (אחרי "ירמי קפלן והפרחים", אחרי "תערובת אסקפיזם") מוצא אותו בסביבה הרגשית שבה הוא מרגיש בבית: כלומר, דפוק ורדוק. בעולם של קפלן, העתיד תמיד יכול להיות רק יותר גרוע מן ההווה, שגם הוא כבר מצטייר כהידרדרות חמורה של המצב ביחס לעבר הלא מבריק. "הקסם ייגמר, כי ככה זה תמיד", הוא שר ב"אבק כוכבים", "אני לא רואה איך היא יוצאת מזה", הוא מכריז ב"מופשת" – ואלה רק שני השירים הפותחים את התקליט.

שלא במקרה, החזרה אל הרחם מצטיירת אצל קפלן כאופציה הטובה מכולם, יחד עם הליכה לישון ("רחום חם", "הדפוק הזה", "שיר ערש"). השינה כאן היא מטאפורית, כמובן: נראה שהאפשרות הטובה מכל היא ללכת לישון ולקום ברחם, או לא לקום בכלל. בשיר הלפני אחרון בתקליט קפלן כבר מצייר פנטסיה של התאבדות: "אחכה לך עם זר בשמים", הוא מודיע באופטימיות אופיינית.

ההתרפקות הבלתי ניתנת להשגה אל העבר אינה רק תמה שחוזרת במלים: היא קיימת גם ברוק הבסיסי (גיטרות, המתגר) שקפלן אוהב. אבל כשם שהוא אינו מאפשר לעצמו פתרונות קלים בטקסטים, הוא גם מסרב לאפשר לעצמו וללהקה שאתו חזרה קלה ונעימה אל הצלילים של העבר: הרווחות המוסיקלית, העיוותים הקוליים, השירה המרוסקת של קפלן – מספקים עדיות משיר לשיר על מאבק שנידון מראש לכישלון.

אבל לא לגמרי, כמובן. "בוקר טוב" הוא הוכחה יפה לכך שגם לכישלון צפוי מראש יש ערך משלו, אם מתייחסים אליו ברצינות המתאימה, במינונים משתנים של פאתוס והומור. בסופו של דבר, זה אינו תקליט על אומללות שמחה בחלקה, אלא על מאבקים רגשיים שמסרבים להיפסק. שלא במקרה, חוזר קפלן בסוף התקליט אל גיבורת "מופשת", ומבצע את השיר בגרסה אטית, עצורה יותר. הרקוויום ההיסטריוני של הביצוע הראשון מומתים ב"מופשת לאט" באמפתיה. עדיין אין כאן תקווה גדולה – השיר מסתיים בפידבק מחריש אוזניים – אבל קפלן לפחות לא ממהר כאן לחזור אל הרחם. כשיר שמסכם את "בוקר טוב", יש כאן אפילו סימן קל של התגברות חלקית.

מקום / נירה רוסו

חביות של אבני חן ובבונים על הכביש

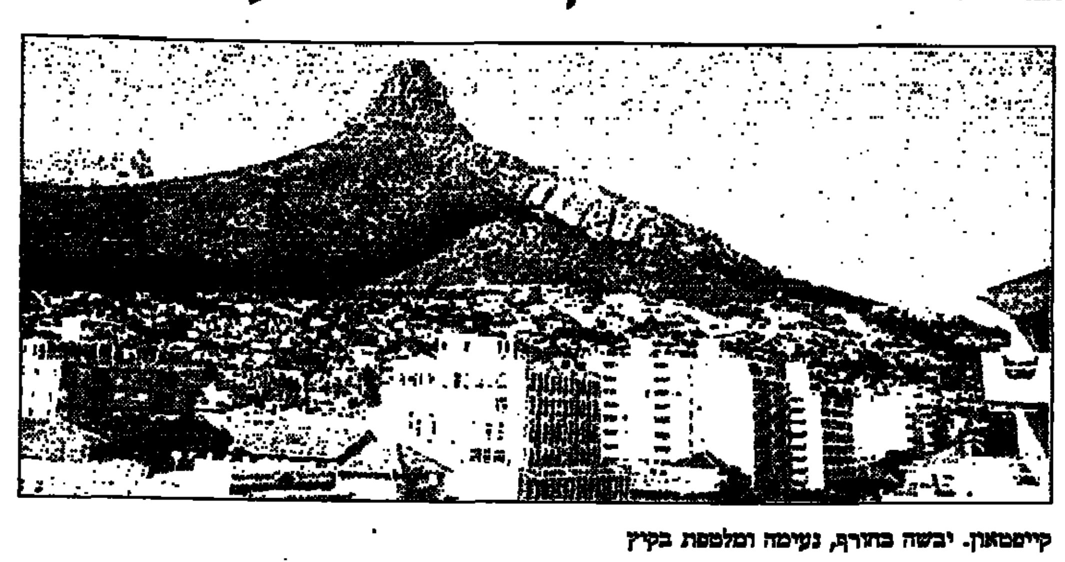
קייפטאון. יבשה בחורף, נעימה ומלטפת בקיץ

כיום, עם השינויים הכבירים תחת שלטונו של נלסון מנדלה, אפשר ליהנות מן המותרות החדשים של כתיבה על יופיה הבלתי אפשרי של קייפטאון, בלי להסתבך בחוקה בינלאומית.

נדמה לי שהמזכרת המדהימה ביותר שיש לי מקייפטאון היא הקערה העבקית המלאה אבנים יקרות למחצה. כאדם ילדותי ופרמיטיבי, קשה לי לשכוח את התצוגה ההיא, על חוף הים, שבה ניצבו חביות עצומות של אבני חן. תמורת סכום קבוע מושיטים לך שקית – גודל הסכום מכתיב, כמובן, את גודלה, ובכל מקרה מדובר בפרוטות – ואתה בורר לך אבני טורקיז ואמטיסט ופיריטים מוזהב, ועיני נמר בשפע, ועוד כמה גושי קוארץ ומלכיט גדולים (יקרים יותר) וקונכיות מהממות ופסלון מגולף להפליא של קרנף, מלאפיס כחול.

היסוס של שעה בחביות הענק המלאות אבנים והרהורות רק מגביר את התחושה שנקלעת לגן עדן טבעי. המפגש המטורף בין ציוויליזציה לבין נוף בראשית וטבע שלא נגעו בו יוצר התרגשות חדשה.

אין שום פלא שכשמורת קרוגר אתה רואה פילים ותמסחים. הטירוף הוא שמש דקות אחרי שעזבת את הסופרמרקט בקייפטאון, המכונית שעל הכביש לפניך עוצרת כי שלושה בבונים מארגנים לעצמם מסד תרמי על האספלט, באמצע הכביש. בעודך ממתין בסבלנות, מטפסת נקבת בבון אל השמשה הקדמית של מכוניתך, המוגנת על פי צו החוק, ומקמטת לך את המגב וגם את האנטנה.

ברחבת הגן של מלון פרוטיאה, לא רחוק מקייפטאון, מציצים אליך מן הסבך ה"בושבייביס": קופיפים זעירים גדולי עיניים; ובסימונסטאון, 20 דקות מקייפטאון, אתה יכול לשחות עם פינגווינים במפרץ חבוי וסלעי ששמו בולדרס, אם כי רב הסיכוי שהטבילה תצנן לך את החשק עד שיתוק.

מי שאוהב אבנים צבעוניות, גולמיות, בדרך כלל אינו אדיש גם לעננים. בקייפטאון, בצהרי היום, מביאה הרוח המזרחית ענן סמיך הגולש כמו היתול חלבי על מדרונות הר השולחן, ונראה בדיוק כמו מפת טריילין רבת קפלים – ומכאן גם שמו: The Tablecloth. שפטי "שכשבת" יכולים לצפות מן הרכס שליד החוף ולראות ממש חוית מתקרבת.

שני יתרונות עצומים של קייפטאון הם אקלימה המופלא, יבש בחורף ונעים ומלטף בקיץ, והדגת התיירות המופלאה של מלונותיה, בעלויות סבירות לחלוטין. מלון כמו "The Uimand", באזור ניולנדס, מדורג ומתומחר לפי ארבעה כוכבים והופך אחרים בדירוג מקביל בארץ לבדיחה עצובה.

אוהבי יין וזוגים סביב קייפטאון באחוזות היין של קונסטנשיה וסטלנבוש: יקבים, כרמים, מסעדות, ציורים ותרבות שלמה של אכילה ופנאי, שרק לפני שנתיים התקשינו לכתוב עליה בלי לזכור את המחיר שגבתה מן המדינה השנייה של האוכלוסייה, ובלי לאזכר את הטאונשיפס הנוראים המקיפים את העיר.

גם באחוזות היין הטבע האפריקאי מתערב, ומזכיר שלמרות הדמיון ובתי הקייפ המטוגנים, אנחנו לא בהולנד. המרשאות זרועות בפניניות, והבבונים רק ממתינים שתשאיר חלון פתוח. אם לא תשכח שקית עם מזון, תוכל להעפיל ברכבל אל הרי השולחן, לצאת מן הרכס מנוף שני האוקיינוסים והקייפ, להאכיל את אוכלוסיית קופי הסלע המוגנת על ההר ולהשתומם לידיעה שבעצם אין אלה קופים כלל, אלא יונקים ממשפחת השפנים.

יינות המרלו והשיראז מביסים בקלות את האוכל השמרני הנשען על מצרכי יסוד נפלאים, ואת פירות הים הבלתי משכבים במסעדות ה־Water front המפורסמות של קייפטאון. מסכה הרגה בחופים ובמפרצים שונה מאוד מן הבישול הכפרי הכבד הנקוט באחוזות היין. כמו בדרבן האקזוטית, גם כאן יש ייצוג ענף למטבח ההודי, ולעוד סגנון בישול יחודי הנקרא Cape malaese, היתוך בין המטבח המלאי, האפריקנרי והאוריינטלי, ובכל מקרה, סיור בן יום בשמורת הפרא של כף התקווה הטובה יוסף באופן נמרץ על שמרנות האוכל.

ועוד משהו חשוב: מי שמתעודד בקייפטאון, לאחר טיסת לילה ישירה מנתב"ג, אינו צריך להזיז את מחוגי השעון בדקה אחת, רק להתרגל לעונת שנה אחרת.

מנסה את מזלו בכל החזיתות

אחרי שנים של פעילות מצאו ג'ארוויז קוקר ולהקתו, "פאלפ", את ההצלחה. עכשיו הם מוציאים אלבום שביעי

מאת מיכל פלטי

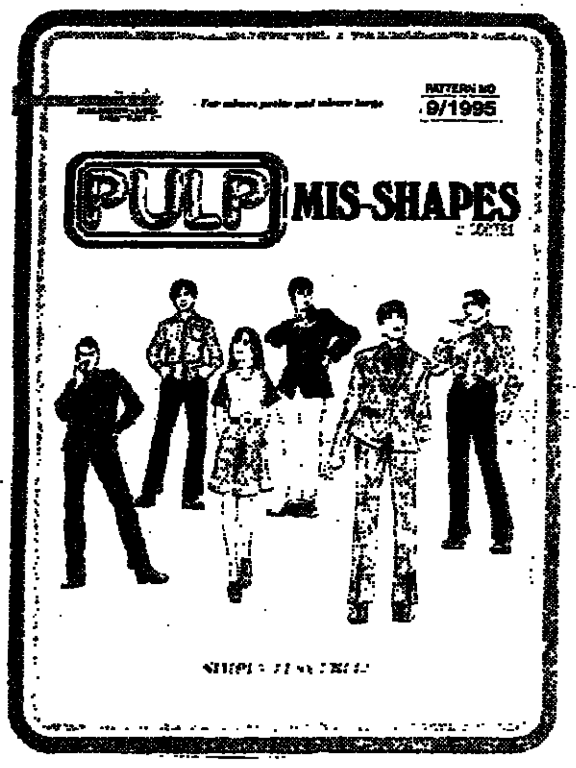

עטיפת הסינגל של "זהר גזרה". השראה מ"בורדה"

שמו וצורתו של "זהר גזרה" – הסינגל השני של להקת "פאלפ" מתוך אלבומם "מעמד שונה", שייצא בסוף החודש – מקשרים, לא במפתיע, את להקת "פאלפ" וסולנה ג'ארוויז קוקר עם אופנה. הסינגל עטוף נייר פרגמנט ומלווה בגזרות של פרטי לבוש, כמו אלה הצלחות למגזין האופנה "בורדה". קוקר – שמנסה בכל מאודו לשחזר בלבושו את אופנת שנות השמונים – הקים את "פאלפ", או בשמה המקורי "אראבאקוס פארלפ" (כשמו של פול קפה מסוים) ב־1981, כשעוד היה תלמיד תיכון בעיר שפילד שבאנגליה.

את אלבום הבכורה שלהם, "IT", הקליטו ב־1983 (הוא לא הוקלט עוד קודם לכן מפני שקוקר קפץ מחלון הקומה השלישית כדי להוכיח את אהבתו למישהי ונאלץ לבלות את 1982 בכיסא גלגלים). את אלבומם השני, "פריקס", הקליטו ב־1986, בתקציב זעום של 600 ליש"ט, ובמשך שבוע בלבד. את האלבום השלישי, "פרידות", הקליטו כבר בחברת תקליטים אחרת, איילנד, באותה שנה, ואחריו הוציאה הלהקה אוסף סינגלים, עד ששוחררה סופית מחברת התקליטים הקודמת שהיתה קשורה אליה, פייר. האלבום הראשון שלהם שזכה להצלחה מסוימת היה "שלו ושלה", ואחריו הוציאה פייר אלבום אוסף של הלהקה, בלי הסכמתם.

אבל למרות ההיסטוריה העשירה של הוצאת אלבומים, "פאלפ" לא הפכה ללהקה בולטת במיוחד בסוף שנות השמונים. רק בתחילת שנות התשעים דרך שנית כוכבו של קוקר, ובמיוחד של המראה המשונה שלו, עם משקפי הקרן העבים והחליפות המהודקות. קוקר הוזמן להנחות אפילו את "טופ אוף דה פופס", תוכנית המצעדים הפופולרית בבריטניה, לפני כשלוש שנים.

אולי בגלל הפחד מהתמצה נרספת, קוקר מנסה את מזלו בכל החזיתות. בינתיים הוא הספיק לסיים לימודי קולנוע, לביים קליפים ללהקות בריטיות אחרות כ"אפקס טווין" ו"טינדרסטיקס", ואף לצלם סרט תעודה לערוץ 4 הבריטי, ששמו "האם אתם זוכרים את הפעם הראשונה?" ובו סיפרו בריטים מפורסמים על הפעם הראשונה שבה קיימו יחסי מין. בר כבר עיצב זוג נעליים שנמכרו ב־5,100 ליש"ט. את הסכום הזה תרם לקרן "זור צ'יילד", שהקים בריאן אינו למען ילדי בוסניה (ושבמסגרתה יצא גם האלבום "Help" בבריטניה).

הפעם נראה שמאמציו של קוקר ולהקתו ללכוד תשומת לב יעלו יפה יותר, הוא באמת משתדל, אבל אלבומו הלארקליים הדקשה לשיווק של דייוויד בואי, "אאוטסייד", ו"(What's the story) Morning Glory" של להקת "אואזיס" כבר מאפילים על שאר האלבומים החדשים שיצאו החודש. בעיה.

אינטרנט

ניווט ברשת ומגזינים

● מדריך הניווט המקובל ביותר כיום ב־WWW הוא YAHOO, שכתובתו באינטרנט היא //:HTTP WWW.YAHOO.COM והוא נוצר בידי קבוצה של בוגרי סטנפורד ממולחים. מדריך זה מנווה את המשתמש בו אל אתרים רבים ושונים ברשת הגלובלית. לדוגמה, אם תקלידו "סרטים" תופנו למאות אתרים שעוסקים בביקורות סרטים, בידיעות על שחקני קולנוע וכדומה.

● אתר מוצלח של טיים־וורנר הוא PATHFINDER, שכתובתו היא HTTP://WWW.PATHFINDER.COM, ויש בו כל מה שאפשר לצפות מענק בידור ומגזינים כמו: אולי "מרובע" במקצת, אבל מעוצב היטב ומזמין. כאן אפשר למצוא את שבועון החדשות "טיים" (בתמונה), את המגזין "פיפל" ועוד.

שירות "הארץ"

פינת הילד / עטרה אופק

עד השחרור משלטון הדיכוי

"יודרף והשניבל של אוזמוטי". משחק הרפתקה. למחשב 486 חלונות 3.1 ומעלה, כונן מיידי מהירות כפולה, 4MB זיכרון, עכבר, מסך 480X640 עם 256 צבעים, כרטיס בלסטר או תואמיו. תוצרת סיירה, שיווק: מחשבת

כדי לעזור לוודרף, גיבור המשחק, למצוא את הנבל שרצח את הדובון שלו, צריך להשקיע לא מעט מחשבה וגם לדעת אנגלית. ההרפתקה מתרחשת בעיר דמיונית שבנו ניצולי המלחמות הגרעיניות – מבנה אנכי בן 40 מסכים, ובו שולטים בני אדם רשעים על הבוזוקים, יצורים נבונים ושוחרי שלום. השחקן מצטרף לוודרף בחיפושיו אחר פרופסור אוזמוט החטוף ויוצא אתו למסע ארוך, שבסופו ישחרר את הבוזוקים המסכנים משלטון הדיכוי.

המשחק בנוי כסרט מצויר משעשע וכולל מלים מוזרות כמו שפרוצנוג (כלי קודש לכליאת רוחות רעות), ויבלפורצר (מכונה שמאיצה את ההוריקנות) ושניבל (ישות מסתורית, שבמשך רוב המשחק איש אינו יודע מהי). לא קל להגיע לפתרון.

שלושת יועצי המדור (בני 10–15) מבלים עם וודרף כבר קרוב לחודש, כשעתיים רצוף בכל פעם: אוספים חפצים ורמזים ברחבי העיר, מכירים טיפוסים משונים ויוצרים נוסחאות קסם בעזרת הברות סתומות, ואף כי סוף המסע עדיין נראה רחוק, הם נחושים בדעתם להתמיד בו. עם זאת, לדבריהם, בהשוואה לקווסטים הישנים והטובים, המשחק אינו מגרה במיוחד את הדמיון; עוד מרגיז אותם שאי אפשר לקבוע את קצב ההליכה של הגיבור, ושהוא לא מסוגל לעמוד בשקט אף לרגע: בדיוק כשהם רוצים שיזוז הוא מחליט לרדוף אחרי זבוב, או לעשן סיגריה ולהקיא, לחפש משהו בכיסים שלו וכו', בעוד העכבר שלהם משותק. עניין של שניות קצרות, אמנם, אבל ארוכות כנצח לשחקן עצבני.

לסיכום: מי שמתגעגע לקווסט מוצלח, וכבר פתר את מיטב הנושים, ימצא ב"וודרף" מענה סביר לדרישותיו. ניהול המשחק נוח ויעיל למדי. גרפיקה טובה (איורים בסגנון Tex Avery), אנימציה בסדר, עם אפשרות לגלילת חלק מהמסכים לכל עבר. מוסיקה: לא מספיק מגוונת. תועלת: לצד התעמלות מהנה למוח, אפשר ללמוד משהו על כיבוש נאור. לשוחרי קווסטים יודעי אנגלית מגיל 12 ועד בכלל (189 שקל).

אינטרנט לילדים

הורים שכבר התמכרו לאינטרנט, עשויים לגלות שהדור הצעיר מתמצא ברזי הרשת הרבה יותר טוב מהם. בכל זאת, גם לעכברוני מחשב מוכשרים כאלה מומלץ מאוד לקנות את "Internet לילדים", המדריך החדש שהופיע בעקבות הצלחת הספר "סיור מודרך ב־Internet", בהוצאת באג מולטיסיסטם.

המדריך מאפשר לילדים לחקור את רשת התקשורת הדינמית, שהופכת את הגלובוס לכפר קטן מאוד, והוא גדוש ברעיונות מצוינים ובמשימות מרתקות. הוא יעודד אותם להתקשר לילדים מתרבויות, גילאים ותחומי עניין שונים, לבצע ניסויים וסקרים מרעיים בקנה מידה בינלאומי בעזרת ילדים במדינות אחרות, להשתתף בטיולי שדה אלקטרוניים ובמשחקים מקוונים, לשוחח עם מומחים עולמיים ובכלל, להיות חלק מעולם חדש ואמיץ. קל ונעים להשתמש בספר: הוא כתוב וערוך בתבונה רבה, ולמעשה יתאים גם להורים מתחילים (60 שקל).

עודפים

חולצות סטפנל

בעונת המעבר הקצרה מציעה חנות העודפים של סטפנל חולצות נשים נאות ומהודרות, המיובאות מאיטליה, במחירים מוזלים. מדובר בחולצות סוג א' בגזרת בדבה, העשויות ויסקוזה ומעוטרות בפרחים על רקע שמנת, אדום או שחור (79.90 שקל במקום 189 שקל). את אותה חולצה אפשר לקנות גם בכחול כהה עם צורות גיאומטריות בלבן, שיתאימו לג'ינס. חנות העודפים של סטפנל: רחוב שלבים 6 ביפו, ליד בניין מרכוס.

יעל אמרני

תזמורת סימפונית חיפה
HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA
העונה ה־46 תשנ"ו 1995–1996
מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר
קונצרט למנויים מס' 1
מנצח: סטנלי ספרבר
סולנים: זיגלינדה דמיש – סופרן
קריסטינה אובתמאייר – מצו סופרן
ריינהרט גינזל – טנור
גוטהולד שוורץ – באס
מרסלו אורליך – הליל
דוד אולמן – טנור
מקהלת הרטפורדשייר, בריטניה
בתוכנית:
וואהן ויליאמס: "סרנדה למוסיקה"
פנחס שינפילד: "ניגוני כלקמר" (בכורה ישראלית)
מיכאל היידן: רקוויאם

מוצ"ש	21.10.95	סדרה 3	תיאטרון הצפון, ק. חיים
יום א'	22.10.95	סדרה 1	אודיטוריום חיפה
יום ב'	23.10.95	סדרה 2	אודיטוריום חיפה
יום ד'	25.10.95	סדרה 4	אודיטוריום חיפה
יום ה'	26.10.95	סדרה 5	אודיטוריום חיפה

כל הקונצרטים מתחילים בשעה 20.30
משרדי התזמורת – רח' מבטר 50, טל. 04-640004
ימים א'-ה' 8.30–13.00, 16.00–18.00; יום ו' 8.30–12.30
הכי טוב ישראכרט

מרכז סוזן דלל
חשיבה בינלאומית
Dance 95 מחול
שבוע מחול מקורי
7–14 בנובמבר
מידע בטלפון: 03-5105656
עיריית תל־אביב – יפו
משרד המדע והאמנויות
קרן משפחת דלל
קרן תל־אביב לפיתוח
משפחת ירושלמי
בתמיכת המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות
מינהל התרבות, המדור למחול
המחלקה לקשרי חוץ
הכי טוב ישראכרט
הארץ
תרבות ואמנות
כלל

גלריה

אין סיבה לסלוח לבינוניות

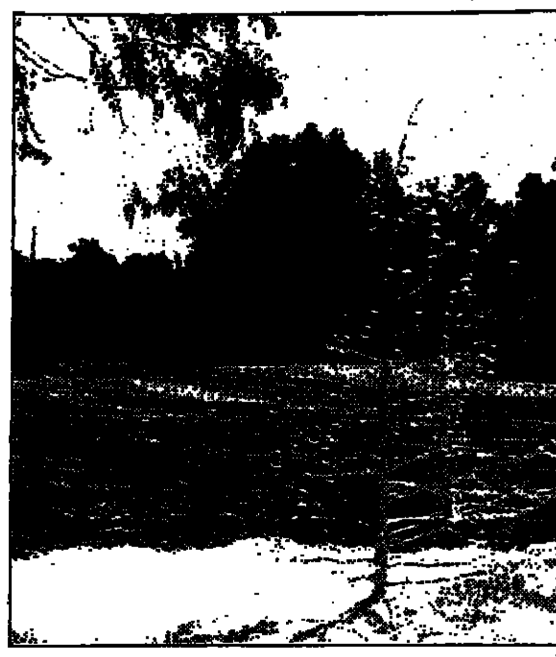

רולנדה טייכר־יקותיאלי, "שאף אחד לא יגיד לי איך לנהל את היער שלי"

"פיסול ביער הקטן, מציאות־הדמיה־מציאות". היער הקטן ברעננה. אוצר: גבי בר־דנו

תערוכה

סמדר שפי

יש משהו עצוב בתערוכה "פיסול ביער הקטן": תחושה שמשהו יסודי השתבש ושהצידוק האיכותי לקיום התערוכה נשמט מתחת לרגליה. מרבית הפס־לים בתערוכה – המוצגת בתוך חורשה המכונה "היער הקטן" ברעננה – בינוניים במקרה הטוב. נראה שהידיעה שחלק ניכר מהם יוצבו ברחובות העיר בתום התערוכה גרמה לאמנים ליצור זן של פסל־פלקט, שכמו שלטי חוצות נמדד יותר ביכולתו להיקלט באופן מיידי מאשר בכל מדד אחר. המקרה הקיצוני ביותר הוא "ישראל־מנך" של דן המיצר, עבודה שעדיף היה לו לא הוצגה כלל. המיצר לא הפעיל באמנות שמץ מהתחכום והרבדים המאפיי־נים את יצירותיו, ויצר אמירה בוטה ורדודה על ערכי התמורות הישראלית, הפורחים בין הגדרות שמע־ניק הכוח הצבאי.

כוונתו של האוצר גבי בר־דנו בכותרת – הכפו־לית משהו – של התערוכה, "מציאות־הדמיה־מציאות", נותרה סתומה גם לאחר קריאת ההקדמה המבולבלת לקטלוג ("המציאות מופיעה בתוכנו כחלק פנימי ובמהלך החיים הבו זמנית היא ניצבת מולנו בעב"ם ענק אשר מדי פעם מטיל את צלו מולנו ומופיעה כענן המאיים עלינו או מאיר פני־נו..."). מכל מקום, המכנה המשותף העיקרי בתערו־כה הוא הבינוניות, והתחושה של זלזול קל במסגרת ובמקום.

ורדה גבעולי ואילן גלבר, זוג יוצרים באבן, מצי־גים קערה עם פירות ענק שכאילו נועדה להיות מוצבת בכניסה לקניון, גון גודרסן מנורווגיה מציג ויתוכי פלדה של דמויות רצות באמירה פשטנית מעט על אורח החיים המודרני, ופסלו של צבי להמן, "ראש קונסטרוקציונלי III", הוא אבן חוזרת על סוג המוטיבים המעסיקים את להמן, וספק עם מעניין להציגם שוב. פסלו של אדריאן ריס מהולנד, "האוזן הגדולה", אוזן בטון ענקית, הוא מקרה של פסל פלקטי מדי, העוסק בנושא העדין של קשב בצעקה במקום בלחישה.

בולטים לטובה פסליהם של יעקב חפץ, של טניה פרמינגר, של ערן שקין ושל פיליפ רנצר. "אוסף פרטי" של חפץ ממשיך באופן מעניין ומלוטש מאוד את העיסוק שלו בחפצים שהפכו לסמלים בתוך האמנות המודרנית; פסלה של פרמינגר, "הספינקס של השכל", ספינקס עשוי מלוחי נחל, הוא אמירה על תרבות הזמן העשויה ברצינות אבל עם נגיעת הומור. ערן שקין בפסל "דירת שני חדרים" (המת־קשר היטב לעבודות של מיכה אולמן) מדבר על מרחב ואפשרות לחלום, ורנצר מצליח לטעון את "הקופסה מנס ציונה" – בקתה מוקטנת – במשמעו־יות ביחס לדיון בזהות, באמצעות משפט כמו "איב־דתי את הדרכון שלי" (באנגלית וצרפתית), ועוסק בקשר אב־בן בסביבה משונה באמצעות סיפור פינו־קיו וג'פטו.

גם עבודותיהם של ז'אק ז'אנו ושל דוד טאר, שבנה את "סלון ביער הקטן" – יציקות בטון של רהיטים ישנים – הן מהיותר טובות. עבודת צליל, מעניינת כנראה, של אילנה צוקרמן ושולי נחשון, לא פעלה כשביקרתי במקום. אף שאין להאשים בכך את האמנים, בחירה בעבודה מסוג כזה מחייבת בכל זאת היערכות שתבטיח את פעולתה, כחלק מהביצוע של הרעיון האמנותי.

העבודה הטובה ביותר היא "אף אחד לא יגיד לי איך לנהל את היער שלי" של רולנדה טייכר־יקותיאל. טייכר־יקותיאל התייחסה לאתר הספציפי, חורשת "היער הקטן", כביטוי לשאלות לב ולא למציאות, ויצרה עבודה שמתרגמת את השאיפות, מציעה פנטסיה אך אומרת אמירה פסימית על מי־מושה. על מצע מלח גס העמידה עץ אשוח מת, צבוע לבן, ועליו תלויים כדורי זכוכית. העץ ה־בולט בנוף, מרדני ושונה – כמו הטון של שם העבודה – בתוך צבעי החום־ירוק עכור ששאר העבו־דות משתלבות בו כל כך. בחודש המאובק טייכר־יקותיאל מציעה חלום של שלג וניקיון, אבל העץ המת מדבר על התריסקות הפנטסיה.

הבינוניות של האירוע מרגיזה כי נדמה שהוא נוצר מראש מתוך תחושה שהדבר ייסלח לו. בסך הכל, כך נדמה שחשבו המארגנים, מדובר במפעל תרבותי נגמד, פריפריאלי, שעצם קיומו – בהשתת־פות 22 אמנים, ועוד בפעם השלישית – הוא הישג. אבל הדבר אינו כך ואסור שיהיה כך. בברכתו כתב זאב בילסקי, ראש עיריית רעננה, שהתערוכה הראשונה ב־1991 "היתה ניסיון לפרוץ את המקובל בדבר מרכזיותו של המטרופולין כאכסניה לתר־בות". יומרה כזאת חשובה ומבורכת. כמה ערים קט־נות בעולם אמנם בנו בעשורים האחרונים שם כמרכזי אמנות (גנט בבלגיה, מנסטר בגרמניה, כרונינגן בהולנד), אך היה זה בזכות התעקשות על איכות ועל פתיחות.

בתערוכה ברעננה, לעומת זאת, האשימה העי־רייה בסתימת פיות כשסירבה להציג את פסלו של מיכאל גרוסמן "איכבה אל יהוד" (בר־דנו טוען בתוקף שהוא החליט בהחלטה של הרגע האחרון לוותר על הפסל) ואיכות גבוהה בהחלט אינה מאפיין מרכ־זי. הדבר מצער במיוחד משום שדפדוף בקטלוגים של התערוכה הראשונה והשנייה (ב־93'), שגם אותן אצר גבי בר־דנו, מגלה שורת עבודות טובות בהרבה. התערוכה הראשונה נערכה שנה אחרי הביאנלה הראשונה לפיסול בעין הוד ונדמה ששאבה ממנה השראה. כדאי להמשיך לנסות ליישר קו עם התערו־כות שהיו בעין הוד, ולא להתבשם מכך שעצם העשייה הוא הישג.

רדיו

קול המוסיקה

06.05 שדרית מוסיקלית
09.05 קונצרט בוקר. באך: פרלודים ופוגות, מתוך הספר הראשון, רי"ב 858–862 (ג. גולד – פסנתר). מנדלסון: "הללו את ה'", אופ. 73 (סולנים ומק. ותז. קרן גולבנקיאן/ מישל קורבוז). בטהובן: סונטה מס' 3 לצ'לו ולפסנתר, אופ. 69 (ל. הרל, ו. אשכנזי). ברליוז: סימפוניה פנטסטית, אופ. 14 (סימפ. לונדון/ פ. בולז). רחמנינוב: אטיודים־תמונות, אופ. 33 מס' 1, 2, 3, 5, 8 ואופ. 39 מס' 4, 9 (ס. ריכטר)
11.57 ביסת שיר. ח.נ. ביאליק
12.00 צהרי יום. רוסיני: "הטורקי באיטליה", מבחר (ס. רמי, מ. קבייה, סולנים, ומק. האמברוזיאנית, ות. הפיל. הלאומית/ ריקרדו שאיי)
13.00 אמני השבוע. רביעיית בורודין. רביעיה לכלי קשת
14.05 הדרן. ליסט: פנטסיות, פרפרזות ועיבודים לאופרות ושירים לאומיים אחרים (לזלו הווארד – פסנתר)
15.00 מאולפן התקליטות. של וייסמן – פסנתר. מוצרט: סונטה ברה־מז'ור, ק. 576. שופן: אטיודים מס' 1–6, אופ. 10. ראוול: "ביעותי לילה" ("גספר של הלילה")
16.00 מהדורת לתקופה. בלוך: "ניגון" (מתוך "בעל שם") (מייקל גוטמן – כינור/ פיל. מלכותית/ ווזה פרבוייה). שוסטקוביץ': סימפוניה מס' 13, "באבי יאר", אופ. 113 (לפי יבטושנקו)
באוקיב – בס/ מק. הגברים האסטונית/ סימפ. גטבורג/ סמ. ליננגרד/ מסליס מנצקים. נועם שריף: "נחת נפשי" – סימפוניה לסולנים, למק. ותז. (יוסף מלובני, לייבה דיסו, מק. הגברים והילדים ומק. הילדים אפקוו/ פיל. ישראלית/ רוד פורצליו)
18.00 תקליטורים חדשים. שוסטקוביץ': "הבריח" – בלט (הפיל. הממלכתית של שטוקהולם/ ג. רוזדסטבנסקי)
20.05 מאולמי הקונצרטים בעולם. ימי המוסיקה העתיקה. אקדמיית שיר. גבריאלי: מגניפיקט. פרסקובלדי. שיץ: מגניפיקט. ויוולדי: קונצ'רטו בסול מינור לחלילית, לאבוב, לבסון ולכלי קשת. קנטטה. פתיחה בסי־במול מז'ור
22.00 מעברים. מסע בצלילים עם שלמה ישראלי. הרכבים לא שגרתיים ותרמי מוסיקה בהתנחות ביוני עם ג'ז ומוסיקה קלאסית
23.57 ביסת שיר. יונה וולך

רשת א'

07.30 על הבוקר
08.05 פותחים באלף. מגוון בוקר עם משה טימור. המגוון כולל פינות שונות: עצות לנהגים, א', ב' באמנות, קראתי ספר, מוסדות מייעצים, מידע לצרכן, טלרדיו ועוד
12.05 ארץ מולדת. רות בקי
13.00 חדשות באנגלית והצרפתית
13.05 סיפורים בראש
14.05 יותר קריר
15.05 בראש צעיר
16.05 אבנות באלף
17.05 חוגה. בני הגול
18.00 חדשות התכניות באנגלית וצרפתית
19.05 זמן פרשה. מנחם כהן
19.50 פרקי היום לתנ"ך
20.00 עוד סיפור אחד די
20.15 סלם המחירות. קובי כהנא
22.05 פרקי חזנות
23.05 מקבץ לתוכנית "בחצב שני" על ריקשור גרייבסקי. מנחה ברוך אסקרוב

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
09.05 עניין אחר
10.05 הכל דיבורים. שלי יחימוביץ
12.05 בחצי היום
14.05 רגע קטן
15.30 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 בבע הכסף
17.05 חמש אחרי החדשות. צבי לידר
18.05 היום הזה
19.05 שעת חברה. מיכאל מירו
20.00 סבב לחדשות
20.30 שירים עבריים
21.05 אחד והסיפה
23.05 כל היום + מוסיקה
24.05 יומן חצות
24.15 אחרי חצות
01.05 מעורן הלילה השלישי

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 איקסון כימל
09.05 פגישה בתשע. זיו תודר
10.05 תוכנית עשר. גיד גושן
11.05 מקיבי רובינזון
12.05 אוכה. גיל קשר
13.05 להוס. שוש עברי
14.05 חדש חדש ומחודש
15.00 חולה רדיו. קובי מגורה
16.00 קופסת הלהיטים
17.05 חמש וחמש
18.05 המגע הלועי
21.05 כחול המזרח
22.05 שיר לאחוזי
23.05 ברנית בכיסל

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.00 מקומים עין
07.00 בוקר טוב ישראל
08.05 מה בוער. רזי ברקאי
10.05 נגון לעכשיו
12.50 בילוי היום. גידי אורשר
13.00 בצהרי היום. יומן
13.15 מוסיקה עם ליטור הקשן
15.05 יש עם מי לדבר
16.05 ארבע אחה"צ. שירים
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 האמנות מהר. רוני ברינאב
19.05 שפה קלה על כלכלה. אברהם טל
19.30 פסק זמן מוסיקלי
20.00 חדשות שרון 2
20.30 שירוּי המסתיכה של שוורץ הגדול
22.05 וישמטים. מוסיקה
23.05 – 24 – היום שהיה
24.10 ציפורי לילה. אורי לוטן
02.00 לא רוצים לישון

גלגל"צ

07.05 פרינה בדרך. רון לוינטל
09.05 אוטוסטרדה
11.05 מיזת אויר. אורי שנאי
12.05 עבור את הכביש
13.05 משה לדרך. אורלי יניב
14.05 אי שקט. אלכס אנסקי
15.05 כל יום משהו אחד
16.05 חכם בכביש. רון לוינטל
18.05 גלגלאה. לאה עוז
20.05 מזנות לתנגדה
22.05 לילה טוב. רונית כפיר

קולנוע

תל אביב

גורדון המחודש – מדריך שימושי לפרויקל הבציר. 18.00, 20.00, 22.00
גן העיר – פריסילה – מלכת המדבר. 14.30, 17.00, 19.30, 21.45
גת – דון חואן דה מרקו. 17.00, 19.30, 21.50
דיזנגוף 1 – פריס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.45, 22.00
דיזנגוף 2 – כומר. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.45, 22.00
דיזנגוף 3 – שמש בהברינית. 19.00. אמדיוס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 22.00
הוד 1 – עולם המים. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 2 – בק ושרה. 19.30, 22.00. ילדי קניון הזהב. 11.00, 13.30, 17.00
הוד 3 – תחת מצור. 19.30, 22.00. בק ושרה. 17.00. אפולו 13. 11.00, 13.30
הוד 4 – תחת מצור. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
חן 1 – תשעה חודשים. 19.30, 21.55. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – בומן שישנות. 19.30, 21.50. ריצ'רד וסוד הספרים האבודים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3 – ראשון האבירים. 19.20, 21.55. מי כאן הגבר. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4 – בחורים רעים. 19.30, 21.50. השותף. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5 – חשודות מהעבר. ג' 19.20, 21.55. פוקהונטס. ג' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 6 – מפרית זולה. ג' 19.10, 21.55. ספר הג'ונגל. ג' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
מילה 1 – קריינבמן. 17.00, 19.30, 22.00
מילה 2 – החתונה של מיוריאל. 17.00, 19.30, 22.00
מילה 3 – באטמן לנצח. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1 – מריגלי. 12.00, 14.00, 17.00, 19.40, 22.00
לב 2 – הגשרים של מחוז מדיסון. 11.30, 13.50, 16.50, 19.20, 21.50
לב 3 – שיגעון של המלך ג'ורג'. 13.30, 17.30, 19.45, 22.00. חיי כפר. 11.30, 15.30
לב 4 – תבורים לריצה. 12.00, 17.00, 22.00. זהבות של תקוה. 14.00, 19.30
ליטור – תמונות קצרות. 21.15. ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30
סוזאן – אדמר. 17.00, 20.00, 22.00. וכבים. 20.00, 22.00
פאר 1 – אפולו 13. 11.00, 13.45, 16.30, 19.15, 22.00
פאר 2 – הגשרים של מחוז מדיסון. 11.00, 13.45, 16.30, 19.15, 22.00
פאר 3 – קריינבמן. 17.00, 19.30, 22.00. ילדי קניון הזהב. 11.00, 13.30
פאר 4 – בק ושרה. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
פאר 5 – נשיקה צרפתית. 19.30, 22.00. קספר. 11.00, 13.30. ילדי קניון הזהב. 17.00
רב־אור 1 – הזרוד. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 2 – עישון. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 3 – המתוקים. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 4 – לב אמיץ. 15.00, 18.15, 21.30
רב־אור 5 – תשכחו את פאריס. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
שחף 1 – נשיקה צרפתית. 16.30, 19.15, 22.00
שחף 2 – החתונה של מיוריאל. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 1 – אפולו 13. 16.30, 19.15, 22.00
תל־אביב 2 – תחת מצור. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 3 – עולם המים. 16.30, 19.15, 22.00

ירושלים

ג'יל 1 – אפולו 13. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
ג'יל 2 – עולם המים. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
ג'יל 3 – בק ושרה. 16.45, 19.15, 21.45. באטמן לנצח. 11.00, 13.30
ג'יל 4 – קריינבמן. 19.15. נשיקה צרפתית. 21.45. קספר. 11.00, 13.30, 16.45
ג'יל 5 – הגשרים של מחוז מדיסון. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
ג'יל 6 – פריס. 16.45, 19.15, 21.45. אמדיוס. 11.00, 13.00, 15.00
ג'יל 7 – ילדי קניון הזהב. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 1 – חשודות מהעבר. 19.20, 21.55. ריצ'רד וסוד הספרים האבודים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – תשעה חודשים. 19.30, 21.50. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3 – דון חואן דה מרקו. 19.30, 21.50. מי כאן הגבר. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4 – עישון. 19.30, 21.50. פוקהונטס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5 – ראשון האבירים. 19.20, 21.55. השותף. 11.00, 13.00, 17.00
חן 6 – המתוקים. 19.30, 21.50. ספר הג'ונגל. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 7 – תשכחו את פאריס. 17.00, 19.30, 21.50

חיפה

אורלי – חשודות מהעבר. 18.45, 21.20
סינמה קפה מוריה – פריגלי. 19.30, 21.30
סינמה קפה עממי – אוכל, שתיה, גבר, אשה. 19.15, 21.30
סינמטק – החתונה של מיוריאל. 21.15. 19.15
עצמון 1 – אפולו 13. 16.15, 18.45, 21.20
עצמון 2 – תחת מצור. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 3 – נשיקה צרפתית. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 4 – עולם המים. 16.20, 18.50, 21.20
עצמון 5 – בק ושרה. 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1 – הגשרים של מחוז מדיסון. 19.00, 21.30. ילדי קניון הזהב. 11.00, 16.30
פנורמה 2 – קריינבמן. 19.00, 21.30. באטמן לנצח. 11.00, 16.30
פנורמה 3 – פריס. 19.00, 21.30. קספר. 11.00, 16.30
רב אור 1 – עישון. 19.00, 21.20. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב אור 2 – דון חואן דה מרקו. 19.00, 21.20. ריצ'רד וסוד הספרים האבודים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב אור 3 – המתוקים. 19.00, 21.30. פיששים בלי המסכה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב גת 1 – תשעה חודשים. 19.00, 21.20. פוקהונטס. 11.00, 17.00
רב גת 2 – ראשון האבירים. 18.50, 21.20. מי כאן הגבר. 11.00, 16.45
רב מור 1 – עישון. 19.00, 21.20. ריצ'רד וסוד הספרים האבודים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 2 – דון חואן דה מרקו. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 3 – חשודות מהעבר. 19.00, 21.30. ספר הג'ונגל. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 4 – תשעה חודשים. 19.00, 21.30. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 5 – ראשון האבירים. 18.55, 21.30. פוקהונטס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 6 – תשכחו את פאריס. 19.00, 21.30. השותף. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 7 – בחורים רעים. 19.00, 21.20. קספר. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00

אשקלון

ג'יל 1 – אפולו 13. 11.00, 13.30, 16.10, 19.15, 22.00
ג'יל 2 – תחת מצור. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 3 – הגשרים של מחוז מדיסון. 16.30, 19.15, 22.00. קספר. 11.00, 13.30
ג'יל 4 – בק ושרה. 19.30, 22.00. ילדי קניון הזהב. 11.00, 13.30, 17.00
ג'יל 5 – עולם המים. 11.00, 13.30, 16.10, 19.15, 22.00
חן 1 – דון חואן דה מרקו. 19.30, 21.50. ספר הג'ונגל. 11.00, 17.00
חן 2 – בחורים רעים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – תשעה חודשים. 19.30, 21.50. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 17.00
חן 4 – חשודות מהעבר. 17.00, 19.20, 21.55
חן 5 – ראשון האבירים. 19.20, 21.55. פוקהונטס. 11.00, 17.00

באר־שבע

ג'יל 1 – אפולו 13. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
ג'יל 2 – הגשרים של מחוז מדיסון. 19.15, 22.00. ילדי קניון הזהב. 11.00, 13.30, 17.00
ג'יל 3 – תחת מצור. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 4 – עולם המים. 11.00, 13.45, 16.30, 19.15, 22.00
רב נגב 1 – תשעה חודשים. 19.30, 21.50. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 13.00, 17.00
רב נגב 2 – דון חואן דה מרקו. 19.30, 21.50. מי כאן הגבר. 11.00, 13.00, 17.00
רב נגב 3 – עישון. 19.30, 21.50. ריצ'רד וסוד הספרים האבודים. 11.00, 13.00, 17.00
רב נגב 4 – ראשון האבירים. 19.20, 21.55. פוקהונטס. 11.00, 13.00, 17.00

בת־ים

חן 1 – ראשון האבירים. 19.20, 21.55. מי כאן הגבר. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – תשעה חודשים. 19.20, 21.50. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3 – אפולו 13. 19.20, 21.55. פוקהונטס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4 – תחת מצור. 19.30, 21.50. ילדי קניון הזהב. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5 – הגשרים של מחוז מדיסון. 19.20, 21.55. השותף. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 6 – חשודות מהעבר. 19.25, 21.55. קספר. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 7 – עולם המים. 19.30, 21.50. ריצ'רד וסוד הספרים האבודים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00

הרצליה

סמאר 1 – הגשרים של מחוז מדיסון. 19.20, 21.30. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 17.30
סמאר 2 – עולם המים. 19.20, 21.50. ילדי קניון הזהב. 11.00, 17.30. א' 11.00
סמאר 3 – תחת מצור. 11.00, 17.30, 19.40, 22.00

חולון

גל 1 – תחת מצור. 19.30, 22.00. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 13.30, 17.00
גל 2 – תחת מצור. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גל 3 – עולם המים. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
גל 4 – דון חואן דה מרקו. 19.30, 22.00. לשחרר את וילי 2. 11.00, 13.30, 17.00
גל 5 – חשודות מן העבר. 19.30. תשכחו את פאריס. 22.00. קספר. 11.00, 13.30, 17.00

כפר־סבא

ג'יל 1 – אפולו 13. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
ג'יל 2 – עולם המים. 11.00, 13.45, 16.30, 19.15, 22.00
ג'יל 3 – תשעה חודשים. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 4 – תחת מצור. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 5 – בק ושרה. 19.30. דון חואן דה מרקו. 22.00. פוקהונטס. 11.00, 13.30, 17.00
ג'יל 6 – הגשרים של מחוז מדיסון. 19.15, 22.00. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 13.30, 17.00
ג'יל 7 – ראשון האבירים. 19.15, 22.00. ילדי קניון הזהב. 11.00, 13.30, 17.00

לוד

סמאר 1 – בחורים רעים. 19.15, 21.45. פוקהונטס. 11.00, 13.00, 17.00
סמאר 2 – תחת מצור. 13.00, 17.00, 19.15, 21.45. אמדיוס. 11.00
סמאר 3 – בק ושרה. 17.00, 19.15, 21.45. ילדי קניון הזהב. 11.00, 13.00

נס־ציונה

ג'יל 1 – אפולו 13. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
ג'יל 2 – הגשרים של מחוז מדיסון. 19.15, 22.00. ילדי קניון הזהב. 11.00, 13.30, 17.00
ג'יל 3 – תחת מצור. 11.00, 13.30, 16.30, 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 4 – עולם המים. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00

נצרת־עילית

ג'יל 1 – בחורים רעים. 16.30, 19.00, 21.30. מי כאן הגבר. 11.00, 13.30
ג'יל 2 – עולם המים. 11.00, 13.30, 16.15, 19.00, 21.45
ג'יל 3 – אפולו 13. 16.30, 19.15, 22.00. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 13.30
ג'יל 4 – ראשון האבירים. 19.00, 21.45. ילדי קניון הזהב. 11.00, 13.30, 16.30
ג'יל 5 – תשעה חודשים. 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.30
ג'יל 6 – 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.30
ג'יל 7 – הגשרים של מחוז מדיסון. 16.30, 19.00, 21.45. ריצ'רד וסוד הספרים האבודים. 11.00, 13.30

עכו

סמאר 1 – בחורים רעים. 19.30, 22.00. ילדי קניון הזהב. 11.30, 17.00
סמאר 2 – קריינבמן. 19.30. תשכחו את פאריס. 22.00. פוקהונטס. 11.30, 17.00
סמאר 3 – אפולו 13. 11.30, 16.30, 19.20, 22.00

פתח־תקוה

היכל 1 – אפולו 13. 19.15, 22.00. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 13.30, 17.00
היכל 2 – תחת מצור. 17.00, 19.30, 22.00. ילדי קניון הזהב. 11.00, 13.30
היכל 3 – עולם המים. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
רם 1 – תשעה חודשים. 17.00, 19.30, 22.00 רם 2 – הגשרים של מחוז מדיסון. 16.30, 19.15, 22.00 רם 3 – ראשון האבירים. 16.30, 19.15, 22.00

קרית־מלאכי

היכל התרבות – פוקהונטס. 11.00, 17.00, 20.30

ראשון־לציון

הזהב 1 – הגשרים של מחוז מדיסון. 16.30, 19.15, 22.00. פוקהונטס. 11.00, 13.30
הזהב 2 – אפולו 13. 19.15, 22.00. ילדי קניון הזהב. 11.00, 13.30, 17.00
הזהב 3 – אפולו 13. 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
חן 1 – תשעה חודשים. 19.30, 21.50. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – חשודות מהעבר. 19.20, 21.55. ריצ'רד וסוד הספרים האבודים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3 – עישון. 19.30, 21.50. מי כאן הגבר. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4 – ראשון האבירים. 19.20, 21.55. פוקהונטס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
סמאר 1 – תשעה חודשים. 19.30, 22.00. אמדיוס. 11.30, 17.00
סמאר 2 – בחורים רעים. 19.30. בק ושרה. 22.00. [illegible]. 11.30, 17.00
סמאר 3 – ראשון האבירים. 19.30, 22.00. מי כאן הגבר. 11.30, 17.00
סמאר 4 – נשיקה צרפתית. 19.30, 22.00. ספר הג'ונגל. 17.00. באטמן לנצח. 11.30

רחובות

חן 1 – אפולו 13. 16.30, 19.05, 21.55. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 12.30, 16.00, 17.30 חן 2 – ראשון האבירים. 21.50. ילדי קניון הזהב. 11.00, 12.30, 17.50. אמדיוס. 16.00 חן 3 – אוכל, שתייה, גבר, אשה. 19.30, 21.50. עולם המים. 19.10. קספר. 11.00, 13.00, 17.00 חן 4 – תשעה חודשים. 19.30, 21.55

ר"ג־גבעתיים

אואזיס 1 – תחת מצור. 19.30, 21.50. ילדי קניון הזהב. 11.00, 17.00
אואזיס 2 – ראשון האבירים. 11.00, 16.45, 19.20, 21.55
אואזיס 3 – עולם המים. 11.00, 16.45, 19.25, 21.55
רבגן 1 – אפולו 13. 19.15, 21.55. היפהפיה הנרדמת. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רבגן 2 – ריצ'רד וסוד הספרים האבודים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. הגשרים של מחוז מדיסון. 19.15, 21.55
רבגן 3 – דון חואן דה מרקו. 19.30, 21.50. מי כאן הגבר. 11.00, 13.00, 15.00. קספר. 17.00
רבגן 4 – תשעה חודשים. 19.30, 21.55. קספר. 13.00. פוקהונטס. 11.00, 15.00, 17.00

מה שהג'ז הישראלי צריך

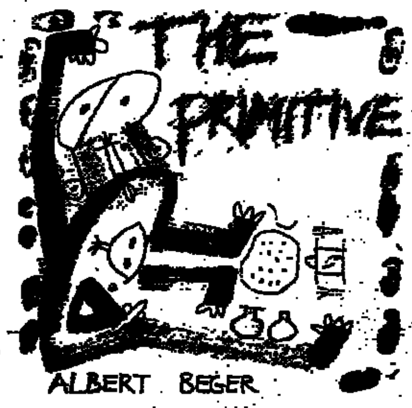

"הפרימיטיבי" – אלברט בגר. הפקה: אף אביסי

ג'ז

אמיר הראל

יש משהו מטעה בשם "הפרימיטיבי". אלב־רט בגר הוא מוסיקאי פרימיטיבי במובן שז'אן דובופה הוא צייר פרימיטיבי. למעשה, מדובר בפרפראזה מודעת על פרימיטיביות, בפרימי־טיביות יזומה. הבחירה בעמדה ראשונית, תת־תרבותית לכאורה, אינה חורגת באמת מגבולות התרבות. לכל היותר היא מצליחה להעמיד שיקוף אירוני, ותרני במקרה הקיצו־ני, שמיקומו בשוליים הוא רגעי, טקסי, ואינו אלא שלב בחזרה ללב הקונצנזוס.

אלברט בגר מנגן ג'ז מתוחכם ורב־פנים, ג'ז שהוא פרי עידון מתודבק של צורות מוסיק־ליות גלומיות מן העבר. לבגר נגיעה טובה ומודרה בג'ז החופשי, אבל הוא לוקח ממנו במידה שאינה מטשטשת את נטייתו למבנים מסודרים, משמעת טונאלית מסודרת, אפילו חיבה לסימטריה. ואילו הרובד החופשי והפ־רוע בנגינתו אינו נותן בה את הטון המרכזי.

מוסיקאי ג'ז רבים מדברים על הצורך בידע תיאורטי מקיף כבסיס הכרחי לנגינה, אבל מה שלטענתם מחולל באמת את המוסיקה הם האינסטינקטים ולא הידע המסודר. השערתי היא שבגר בחר בעמדה ה"פרימיטיבית" מתוך איזו כמיהה לראשוניות, לפיוט, לספונטניות, לקומפוזיציה ששומרת על טריות, לצליל שמעביר תחושה בלתי אמצעית. לטעמי הוא הצליח בכך ובמוסיקה שלו פועם רגש חי, ייצרי, שיודע להצניע את נימוקיו האינטלק־טואליים אך לא להתעלם מהם.

בהקשר זה ראוי לציין גם תהליך ההפקה של התקליט, שהוקלט ביומיים בסך הכל. המ־קור הוא כנראה אילוץ כלכלי, אבל כפייה נסיבתית מובילה לעתים, גם אם במקרה, לתוצ־אות מפתיעות. מרבית תקליטי המופת בג'ז הוקלטו במעט זמן. הסיבה לכך היתה תקציבי הפקה מצומצמים. ומצד שני, ההפקה הזולה והאינטנסיביות שלה הביאו לריבוי הפקות. במבט לאחור ברור כי הג'ז כאמנות יצא נשכר מכך. זו, לדעתי, צריכה להיות גם אסטרטגיית ההפקה העקרונית של הג'ז הישראלי.

במקום מיעוט הפקות מוקפדות שנמשכות שנים ונשמעות, בסופו של דבר, כחיבור לא קוהרנטי של קטעים חסרי חוט שדרה מאחד, מוטב להתמקד בריבוי הפקות זולות יותר ומוקפדות פחות. רק מתוך עבודה אינטנ־סיווית ורצופה יכולה לצמוח שפת ג'ז ייחו־דית. זה בדיוק מה שהג'ז הישראלי צריך, וזה בדיוק מה שעשה אלברט בגר.

מלווה את בגר באלבום ריתם סקשן מצוין – ג'ון בוסטוק (פסנתר), גלי מאייר (בס) ואסף סירקיס (תופים), שהוא הבולט לטעמי בין השו־לושה. אלון פיקלר, מפיק התקליט, מסר לי שחברת ג'ז יפאנית מגלה התעניינות בתקליט של בגר, וכי בגר עצמו החל כבר לעבוד על תקליטו הבא. נדמה שמוסיקאי ג'ז ישראלי לא יכול לחשוב על התחלה טובה ומבטיחה מזו.

היה בעיתון

מה יהיה עם קרול ודאג. ג'וליאנה מרגוליס, שזכתה באמי על גילומה את האחות קרול הת'אווי ב"אי־אר", מנסה להתרגל לתהילה. "הקיץ, כשהסתובבתי בניו יורק", סיפרה ל"טי־וי גייד", "בכל מקום היה מישהו אומר לי, הת'אווי, טוב מאוד שלא התחתנת עם המניאק הזה, טאג. מתי תחזרי לדאג?" במשך העונה הראשונה של "אי־אר" נבנה המתח המיני בין קרול לד"ר דאג רוס (ג'ורג' קלוני) – שכבר היו פעם זוג – וגם אם כל אחד מהם מצא מישהו אחר, בסוף העונה הם חזרו לבדידותם. גם בעונה שנייה מתכוונים התסריטאים לפתוח את המשיכה בין השניים, בלי לממש אותה בשנית. לפני שקרול תהיה מוכנה לקבל את דאג בחזרה, יעבור עליו חוויות רבות. בעונה הזאת, אומר קלוני, "הדמות שלי תבין שהדרך שבה היא חיה פשוט לא עובדת יותר. בפרק השביעי זה יכה בי. אני אגיע לתחתית". "התסריט די שערורייתי", מוסיפה מרגוליס, "אתם תראו שינוי רציני בדאג רוס". "תבינו למה עשיתי את כל הדברים שעשי־תי", משלים קלוני. אבל אם קרול ודאג אכן יחזרו זה אל זה, הוא אומר, "אני מקווה שזאת תהיה סצינה גדולה, לוהטת".

תשובות
1. הכימאי הגרמני־השווייצי כריסטיאן פ' שונביין גילה ב־1839 את האוזון והעניק לו את שמו, שמקורו במלה היוונית ריח.
2. ב־1630 בפאריס. המשקה המצא הודות לירידת מחירי הסוכר שהחל להיות מיובא מאיי הודו המערבית הצרפתיים.

חגיגה של מוסיקת בארוק

באך בניחוח איטלקי

עם אורחי הסדנה למוסיקה עתיקה:
ריצ'רד ויסטרייך (בריטניה) באס
ג'אנט סי (בריטניה) חליל בארוק
מריון מידנוויי (צרפת) צ'לו
ג'ון טול (בריטניה) צ'מבלו

בתכנית:
באך - פנטזיה כרומטית ופוגה, סונטה לחליל במי מינור,
מונטוורדי - "לאודטה דומינום", ויצירות קוליות וכליות
מאת מרצ'לו, לגרנצי, לוקאטלי וג'מיניאני.

ירושלים - יום ד' 18.10 בשעה 20:30 בכנסיה הסקוטית (ליד תיאטרון החאן)
תל־אביב - יום ה' 19.10 בשעה 20:30 בקונסרבטוריון הישראלי, שטריקר 19

מספר המקומות מוגבל. כרטיסים (60 ש"ח) רצוי להזמין מראש במרכז למוסיקה ירושלים טל. 02-234347 (בשעות 9:00-17:00) ואפשר גם לרכוש בערבי המופעים בכניסה לאולמות (החל מ־19:00)

הקונצרטים מוקדשים לזכרו של ברוך יקותיאלי ז"ל, ידיד הסדנה

בחסות המועצה הבריטית לתרבות, קבוצת הביטוח מגדל, גב' נעמי יקותיאלי

יידישפיל
תיאטרון היידיש בישראל
מציג
חומש לידער

משתתפים:
גדי יגיל, ...

יידישפיל - חוויה בלתי נשכחת

בית ציוני אמריקה – אולם הבית ע"ש ססיל וליאון פישמן
יום ב' 9/10/95, ג' 10/10/95, ד' 11/10/95
קופת כרטיסים: 10.00–14.00 טל. 03-6967857
תיאטרון ירושלים. יום ה' 12/10/95 טל. 02-617167
היכל התרבות העירוני נתניה. מוצ"ש 14/10/95 טל. 09-330335
כל ההצגות מתחילות בשעה 20:00
הנחות לקבוצות וכרטיסי אשראי
במשרדי התיאטרון רח' ביאליק 28 ת"א, 63324 טל. 03-5254660
ניתן להשיג כרטיסים במשרדי הכרטיסים בעיר, ובערב ההצגה בקופת האולם,
בית ציוני אמריקה, רח' דניאל פריש 1 תל־אביב.

כרטיס האשראי של תיאטרון יידישפיל מנוי 150 ש"ח ו־1000 נקודות
באדיבות מעריב

هكذا من الأصل

هكذا | من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

חקירה בלי אשמים

במשך כעשר שנים שימשתי כחוקר תאונות מטוסים בחיל האוויר, ועם פרישתי המשכתי בעיסוקי זה בתעופה האזרחית בישראל. ברצוני להעיד, כי עבודתה של ועדת חקירה לתאונת מטוס מתבססת על עיקרון בסיסי, של מניעת התרחשות תאונה דומה בעתיד. אין תכלית החקירה למצוא אשם או לקבוע אשמה. על יסוד עיקרון זה מושגת פתיחות מרבית מצד המעורבים בתאונות אוויריות; היינו, אין מה להסתיר כי אין מחפשים אשמים.

האשר לתאונת הכבל בחיל האוויר – העברת תיק החקירה ישירות לטיפול מצ"ח תכליתה אחת: למצוא אשם. האם בכל תאונה יש אשם? אולי קשורה התאונה לכישלון טכני, שאת מקורו יידעו לחקור רק אלה הבקיאים בחקירות טכניות, כלומר, חוקרי תאונות מטוסים?

חקירה טכנית של כלי טיס דורשת מיומנות גבוהה ביותר, שאינה בנמצא אצל חוקרי מצ"ח (הם לא הוכשרו לכך), והמזר מכל: חקירה טכנית שאינה שיטתית יכולה לגרום להשמדת ראיות, וכך לא נדע לעולם את הסיבה לתאונה (אם אכן מדובר בכישלון טכני).

אני מבין בהחלט את שיקוליו של מפקד חיל האוויר, שהחליט להמשיך בחקירה אצל גורמים מקצועיים בתוך החיל רק אחר כך להשלים את חקירת מצ"ח, וזאת מן הטעם הפשוט: תפעול כבל ממטוסים הוא בשגרת הפעילות של מטוסי חיל האוויר, וחשוב היה לדעת, ומהר, אם מדובר בליקוי מטלורגי של הכבל, שהוא נחלת כל צי המטוסים הממשיכים לטוס, או אם זהו כישלון יחיד. מענה מהיר לשאלה הזאת יכול להינתן רק על ידי חוקרים מקצועיים, כלומר, חוקרי תאונות מטוסים.

ההתמקדות בקביעת אשמה כבסיס לעבודת החקירה לא תתרום מאומה לבטיחות הטיסה. למסקנה הזאת הגיעו חילות אוויר רבים בעולם, וניצניה מתחילים לנבוט גם בתעופה האזרחית.

השם והכתובת שמורים במערכת

חזון הגמל ההירודיאני המשוחזר

בתגובה על הידיעה "שחזור הגמל ההירודיאני בקיסריה" מאת מרב נשר ("הארץ", 24.9)

תחת כותרת יומרנית זאת מסופר על פרויקט תיירות "נעוץ למרי", כלשון הידיעה, שבמרכזו השיפת הבריכה הפנימית. אלא שזהו רק אפס קצהו של הנמל ההירודיאני.

הנמל עמוק המים שבנה המלך הורדוס לפני אלפיים שנה היה מפליא ביופיו ומדהים בגודלו ובהישגיו ההנדסיים. שרידי שוברי הגלים והמגדלים שפיארו את הכניסה לנמל נראים היטב על קרקעית הים. בנושא זה פורסם חומר תיעודי רב, ואף נבנו מודלים של הנמל במסגרת תערוכה של המכון הסמיתסוני בוואשינגטון – תערוכה המוצגת בימים אלה במוזיאון "ראלי" בקיסריה.

שחזור מלא של הנמל היה הופך את המקום לפנינה של הים התיכון, אבן שואבת לתיירות ימית ויבשתית, ומעמיד בצל את כל מה שמציעים יוון, טורקיה ואיי הים. שחזור כזה חייב להיות פרויקט לאומי, אך ניתן לשלב בו גם משקיעים פרטיים.

אין לזלזל בקטנות, הפרויקט של שחזור הבריכה הפנימית הקטנה מבורך כשלעצמו, אבל יש לחשוש, שהוא יסתום את הגולל על הסיכויים להגשים אי פעם את הפרויקט האמיתי של שחזור הנמל ההירודיאני בקיסריה.

שלמה אריאל
קיסריה

עיכוב פוליטי בהר חומה

את סוגיית הבנייה בהר חומה כדאי לראות בהקשר הרחב של הניסיונות האחרונים להפקיע קרקעות בירושלים. המחאה הבינלאומית שפרצה בעקבות ההפקעה, ואף גרמה לביטולה, הוכיחה, כי הכל בארץ היו שבויים בקונצפציה, שלפיה ממשלת ישראל יכולה לעשות בירושלים ככל שתחפוץ בלי שאיש יוכיח אותה על כך.

הממשלה לא הפנימה את הכישלון בפרשת ההפקעות: היא לא הבינה, ששני עמים שונאים את מולדתם העבר חייבים לנהוג גם את מלחמות הארמה והעיקר, שבירושלים חיים גם ערבים, שלהם צרכים בסיסיים, הדיור הוא אחד מהם.

כמעט 24,000 דונם הפקיעה ממשלת ישראל בירושלים מאז 1967, ועליהם נבנו 40,000 יחידות דיור, ליהודים בלבד. בממשלה חושבים, שאפשר יהיה להמשיך במסורת זו גם בהר חומה. מי שנכשל בהפקעה של פיסת קרקע קטנה על גבול הקו הירוק בשכונת רמות ומול הקיבוץ של מלוחה סובר לתומו, שיוכל לבנות התנחלות ענק בין אם טובא לבית

סותר במסווה של "שכונה ירושלמית".

כבר לפני כשלושה חודשים התבשרנו, שתוכנית הבנייה בהר חומה תופקד בתוך ימים ספורים להתנגדויות, אך חל עיכוב. תחילה נמסר, שפרטי התוכנית אינם מושלמים ויש בה פגמים תכנוניים, אבל הזמן הרב שעבר מיום הדיון בוועדה המחוזית לתכנון ובנייה מקטין את סבירותה של סיבה זו. מהיכרות עם מערכת התכנון הישראלית עולה ספק, אם תוכנית לבנייה "ציונית פוליטית" בירושלים תתעכב רק בגלל סיבות שוליות לכאורה כמו העדר תשתית מתאימה. על כן מתרבים הסימנים, שלעיכוב יש אופי פוליטי.

ייתכן שכבר הבינו בממשלה את עוצמת המוקש הקרוי הר חומה לתהליך השלום, אלא שכמו במקרים דומים בעבר, החשש הוא מן המחאה הציבורית שתקום עם הביטול. אם כך הדבר, מוצדק ביטול התוכנית שבעתיים, שכן יהיה קשה הרבה יותר לבטל אותה לאחר תחילת הבנייה.

מוטי רז
עמותת "עיר שלם – ירושלים"

חלופות לניסויים, שהוכיחו את עצמן

בתגובה על מכתב למערכת "בוכות העכברים" ("הארץ", 5.10)

יוסף יעקבסון מביא טענות חסרות בסיס בשבח הניסויים בבעלי חיים. בניגוד לדבריו, ניסויים אלה שנויים במחלוקת בקהילה המדעית עצמה. גם טענתו, כי אין ולא ייתכנו חלופות לניסויים בבעלי חיים, מופרכת. בשנים האחרונות פותחו חלופות רבות. למרבה הצער, רשויות הבריאות מציבות בפני נתן דרישות מופרזות קודם שהן מאשרות אותן.

למרות המכשולים הבירוקרטיים קיבלו באחרונה כמה חלופות גושפנקה רשמית. ב–88' אישר מינהל המזון והתרופות האמריקאי בדיקת מבחנה לצורך זיהוי חומרים פירוגניים (גורמי חום) בתרופות במקום ניסויים בארנבות. השיטה החלופית מצילה עשרות אלפי בעלי חיים בשנה ומספקת תוצאות העולות ברגישותן פי 100 מן הבדיקה בארנבות.

באופן דומה עבר מכון הסרטן הלאומי בארה"ב ב–90' לשימוש בתרביות תאי אדם מגאוידים במקום בעכברים לצורך גילוי תרופות חדשות נגד המחלה. ב–95' אישר משרד התחבורה האמריקאי את השימוש בבדיקת מבחנה של חומרים מאכלים כתחליף לבדיקות בארנבות חיות.

בכנס בינלאומי לחלופות, שנערך בחסות מכוני הבריאות הלאומיים של ארה"ב בנובמבר 93', דווח על ירידה של כ–50% בהיקף הניסויים בבעלי חיים בארה"ב ב–25 השנים האחרונות. תמונה דומה מסתמנת גם באירופה.

ניר שלו
רמת גן

החקלאים שוב משלמים את המחיר

מחירי הירקות והפירות בחודש האחרון היו גבוהים בעשרות אחוזים מאשר בתקופה המקבילה אשתקד. על כך התבשרנו בידיעה צנועה בעמודים האחוריים של העיתונים.

שר החקלאות ושר האוצר ודאי טופחים לעצמם על השכם בגין ההישג הגדול את עליית המדד. אבל האם כל הודיכים כשרות להורדת מחירי התוצרת החקלאית, האם פתיחת הקו הירוק והיבוא מעבר לים לא יגרמו בבייה לדורות?

בענפים אחרים שבהם היה ליצרנים מונופוליסטיים די כוח נעשו צעדים מפליגים להגנת הייצור המקומי בלי שנשקלו הבטים של יעילות, מחירים נמוכים ואספקה סדירה (למשל: שטיחים, גלידה, סיגריות, טקסטיל). אך מגדלי הירקות והפירות, שאותם אוהבים כל כך לשנוא (במיוחד בעונות קשות, שבהן עולים המחירים ומניות), נופלים קורבן שוב ושוב למדיניות קצרת רואי של הממשלה ומשלמים את המחיר בהרס הענף.

נחמיה תנא
רעננה

מחלת האינפלציה

תמוהה בעיני העובדה, שלמלה "אינפלציה" לא נמצאה עד היום מקבילה בעברית. ברצוני לנסות ולהציע למילון המונחים הכלכליים את המלה "תְּפִיחָה" (מן השורש "נפח", inflate).

נראה לי שעצם השימוש במשקל המקובל למחלות (ספחת, קרחת, שפעת) מאפיין את התופעה כחולי.

קי זק
חיפה

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.31 מהדורות החדשות בערבית
06.45 שעת כושר
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 אלוף מתגלגלים והמסודרים; קיטקט והחמישי, ג'יטבג השד
10.00 יאנצ, הדולי
10.15 ילדי החרות
10.45 הארס זה: הרצאות ומן ירושת
11.00 שבוע הקסם, משבר כהה ס'
11.30 בית קטן באמריקה, אבא במפלה
12.00 הלוני הרגל. פרק אודון
12.30 זמבים
12.00 בית המשתורין, פרק 5
12.30 אלוף מתגלגלים והמסודרים; קיטקט והחמישי, בת הים הקטנה ושד
15.00 הרש בעיניים
15.30 פו הדב, מבית הזהב של חלט דיסני
15.50 סיפורים בראש
16.00 הדרך לאבהלל, פרק 15
16.50 בנוריללד
17.00 ערב הרש, אמנון לוי
17.35 סלטי, פרק 11
18.00 בנוריללד
18.15 החדשות באנגלית
18.30 אקרוש
19.00 חדשות בערבית
19.30 השכלית, קליפים
20.00 מבט, שכשבת
21.00 G.B.H, פרק 9
21.55 בריינבקי – הבישות שתור אל הבמה. דיקסור גריינבקי והא הביש שהשיע את באפו הבוי של הרוסינג, שהשף את משעך של סטאלין, בבארה ירין קסור הבוי לידר (ש"ח)
22.55 זכרונות – ענוך הכ"ג רד וודרי וקני דדד
23.30 מהיום למחר

ערוץ 2 (22)

10.00 התנ"ך. אברהם – סיפורו של אברהם אבינו. חלק ב'
12.00 בחורה לנערים. סרט מעולמו של חלט דיסני. חלק ב'
13.00 פריים. בתיב רהבינצון והדר ישראלי
14.00 קלפים פתוחים. בתיב רהבינצון
15.00 המן דיסני. בת הים הקטנה; השכונה של בוזי (ש"ח)
16.00 היפים והאמביצים
17.00 5 עם רפי רשף
17.30 אתמה ראשונה, אריק עבמון
18.00 שיק. מבין אושה שבועי
18.00 הדמנות שנייה. פרק 10
19.25 ליצנו, גיל אלון
20.00 חדשות
20.30 קסמי סכר
21.05 המציאה הקאמרית. לקס
21.35 והוה–לרצת. חלק ב'
23.30 תיקים באפלה. הכובש
24.05 תיקים באפלה. השער
24.30 אתמה אדרה. פרק 25
01.25 דייטבאם. פרק אודון
02.25 היום שיר

חינוכית (23)

15.30 אבא לעניין
16.00 תיק הנבע
16.15 חוות נשרי הביזאן
19.00 הרש בעיניים
19.30 קשר משפחתי
20.00 ערב הרש. עם כתוביות ברוסית
20.30 אבא לעניין (ש"ח)
21.00 תולדות הגנטאות בעיר הסלוורה. אידובה מתואשטת
21.30 בניה, הרוכבית מאלכה

ערוץ 3 (33)

17.00 סרטים מצוירים
17.30 הכבה הרזות
18.30 אלופן פתוח בערבית
19.00 חדשות בערבית
19.30 מבין בינלאומי לאמנות
20.00 שיח רופאים. פרופ' רופאלביץ
20.30 שירים שמצבור
21.00 מבט לחדשות
22.00 המוד השבועי (ש"ח)

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 רוקסנה. פרק 287 (ש"ח)
09.00 להיות את החיים. פרק 335 (ש"ח)
09.45 צעירים וחסרי מנוח. פרק 1410 (ש"ח)
10.30 קרובים ורחוקים מאוד
10.55 שנות הקסם
11.35 סלסטה. פרק 238 (ש"ח)
12.10 סכנים שכנים (ש"ח)
12.35 פרי מייסון
13.30 פותחים בארות רוצי. סמיר קופופטן
14.05 איש משטרה
14.35 רוקסנה. פרק 208
15.40 מלודו פליים
16.30 שכנים שכנים
16.55 אבגפלה. פרק 72
18.00 להיות את החיים. פרק 336
18.45 צעירים וחסרי מנוח
19.30 שידור מקסי/ מרפי בראון
20.00 סלסטה. פרק 239
20.30 ספייל מרטנה והלטרס
21.40 חברים
22.05 המערון של דובין
22.50 מרפי בראון (ש"ח)
23.20 סינפלד
23.45 עושים חדשות
00.35 מקום אחר
01.25 חיונכים מסוכנים

סרטים (04)

10.30 "שופלד להוט". 89' ארה"ב. 89 ד'
12.05 "דם כחול". 49' אנגליה. 101 ד'
13.50 "הכעל הבצור". 91' צרפת. 178 ד'
15.10 "צבי הנינגה". 90' ארה"ב. 89 ד'
16.40 "לשכוח את פלדמר". 90' ארה"ב. עם ג'יימס בלושי
18.25 "סוויסט הנקסה". 86' דנמרק. שני נשיים מגנים להתמודד עם החיים בדנמרק של 1964. עם ארט טנגנבורג ולארס סימנסן. בבמאי ביללה אוגוסט
20.10 צייר הטולת
21.00 "הלהב הגפצר". 95' ארה"ב. 86 ד'
22.30 "אימוליך כלאי". 88' ארה"ב. 96 ד'
24.15 "משבר אמונה". 90' ארה"ב. אודיכל

אלכן מתגא עצמו חשוד עיקרי ברצח הבוס השיש שלו ומחפש נאשות הכמה להפתח. עם ג'יימס בולין ומג פוסטר
01.45 "כשייהיוד פגש את קפאר". 95' ארה"ב. 82 ד'

ספורט (05)

06.30–07.00 גוף בתנועה
16.00 גוף בתנועה
16.30 כדורגל מליגת קופה קולה
18.00 כדורגל מהליגה האנגלית
19.00 כדורגל ישראלי מהליגה הלאומית
20.00 כדורגל אמריקאי מליגת ה-NFL
21.30 קיק בוקס
22.00 כדורגל מהליגה הארגנטינית
23.30 לקראת המחזור ה-3 בליגת האלופות מחר

ילדים (06)

06.30 להחלפש עם שש. מצוירים
07.30 בינת ההפתעות
08.30 מלצגת קסמות. פרק 49
09.10 קפטן והברים. פרק 23
09.30 מייסי מאוס. פרק 7
10.05 מייסי מאוס. פרק 35
10.35 אמור דייגוגלים. פרק 70
11.05 הבלבול והכאל. פרק 59
11.35 לורי וגוגו. פרק 58 (ש"ח)
12.05 לבאיט וקלרק. פרק 6
13.00 היקל וג'ייקל. פרק 6
13.30 הבה. משחק טלוויזיה
14.00 שידור חוזר של תוכניות הבוקר. משעה 07.30
19.30 שלושה בירה אחת
20.00 נשאים מלוט
20.30 קרובים רחוקים מאוד
20.55 אבא ורבע – אבא ודגנת
21.20 הופשי על הבר

הצגה שנייה (06)

22.00 "מתוק של החיים". 91' אנגליה. דיוגמיקה של חיי משפחה בריטית בשלוחי ימי שלטונה של מרגרט תאצ'ר. עם אליסון סטדמן, ג'ים ברואדבנט, קלייר סקינר, ג'יין הורוקס וסטיפן רייאה. בבמאי מייק לי. 102 ד'
23.50 "ניקלאודיון". 76' ארה"ב. שניים המבים בסעות לקולנוענים בתור הזהב של הסרט האילם. עם ריאן אוניל, ברט ריינולדס, טאטום אוניל, בריאן קית, ג'ון ריטר וסטלה סטיונס. בבמאי פיטר בוגדנוביץ'. 116 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אוניברסיטה פתוחה (ש"ח)
12.00 דיסקברי. מגלים את אמריקה מחדש
13.00 דיסקברי. גדוות (ש"ח)
14.00 אוניברסיטה פתוחה (ש"ח)
16.00 דיסקברי. מגלים את אמריקה מחדש
17.00 דיסקברי. גדוות (ש"ח)
18.00 אנשי השלום. חלום שבוע
18.45 מבכי העבר. התמוטטות
20.00 דיסקברי. מסע אל סודות המשרד
20.30 בחיפוש אחרי—ציידי מפלצות
21.00 טבע הדברים. עיניהם של קופים
22.00 דיסקברי. כוחות מיוחדים. הכוחות המיוחדים של מצרים
22.30 שודות השריון. לתוך אמר הקסל
23.00 דיסקברי. מסע אל סודות המשרד
23.30 דיסקברי - בחיפוש אחרי... (ש"ח)
24.00 אוניברסיטה פתוחה (ש"ח)

הום סינמה (41)

ב"ס לשוטרים מתחילים 7. 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 01.00, 04.00
משפחת פליגסטון. 11.30, 14.30, 17.30, 20.30, 23.30, 02.30

הום סינמה (42)

שיעורים פתחיים. 08.55, 12.10
אבא למכירה. 10.40, 15.30
אבודיפי הכרזל. 13.55
הלקות. 17.00, 20.40, 24.45
מציאות נשכח. 19.00

שוטהיל. 22.40
רוח מרבריה. 02.45
בגידת הזונה. 04.20

הום סינמה (43)

ענבביות יורקות מטונגות. 07.55, 13.40
חיסול מבוחשב. 10.10
כי אני, מה אני. 11.50, 19.10
השוטר מבוורלי הילס 3. 15.55, 21.00, 24.20
החוטבים מבוורלי הילס. 17.35
משחקי כפייה. 22.45
ליגה לאומית 2. 02.00

הום סינמה (44)

בני וג'ון. 09.40, 14.30
הכנ קנג נפלה על הראש. 11.20
קלוב לקטיפאים מתחילים. 13.00
מגר השכון עם אבא. 16.10, 23.35
מפיה. 18.00, 21.35, 03.00
כתה. 20.00, 01.25

הארץ ממליץ

♦ דון חואן דה מרקו. סרטו של ג'רמי לוון הוא קומדיה חכמה וסימפאטית שמתארת את המשבר שעובר על פסיכיאטר על סף פרישה כאשר הוא מעומת בפנטסיה הרומנטית של דון חואן. מרלון ברנדו עושה בסרט את התפקיד הגדול והשלם ביותר שלו מזה עשרים שנה. עם ג'וני דפ ופיי דאנאוויי הנפלאה כאשתו של הפסיכיאטר. גת, תל אביב. חן, ירושלים. רב אור, חיפה. רב מור, חיפה

חופשת סקי בפיסגה – Club Med

כמו תמיד, רצינו להעניק לכם חופשת סקי בפיסגה.

אז לקחנו את כל הדברים הכי טובים של החיים, את כל הפינוקים, את כל ההנאות - והכנסנו לכפרי החורף של קלאב-מד: אירוח כיד המלך באוירה תוססת ויחידה במינה, 3 ארוחות "שחיתות" ביום במבחר מסעדות גוּמה, פעילויות ספורט חורף מגוונות, מדריכי סקי מעולים, תחרויות, סקי פס למעליות, Snow boarding, שעשועים, בילויים, ריקודים עד אור הבוקר במועדון לילה וכמובן, צוות המארחים הבינלאומי ה-GO's - הנשמה והרוח החיה של הוילג'. חבריה שיעשו לכם חשק להשתולל, להתפרק ולהנות מכל רגע. אתם תמשיכו להתגעגע אליהם זמן רב אחרי שתחזרו הביתה...

כמה נופש שאתם יכולים - והכל כלול במחיר!

כשאנחנו מדברים על חופשת סקי בפסגה,
אנחנו רוצים שתהנו מהכל, שהכל יהיה
חופשי, בלי חשבונות, בלי לחשוב פעמיים -
רק להושיט את היד ולקחת!
כל החופשות, הטיסות וההסעות מטופלים במרוכז על ידינו,
כדי למנוע בזבוז מיותר של זמן וכסף.
בואו לחופשת חורף בפיסגה - קלאב מד סקי!

יש לאן לברוח Club Med

לפרטים והזמנות קלאב-מד טל': 5272345 (03); פקס: 5271345 (03), ככר מלכי ישראל 9, תל-אביב

בתי חולים

תל אביב – דנה-איכילוב, טל' 6974504 (ילדים); איכילוב, טל' 6974444 (פנימית, כירורגית)
ים – שערי צדק, טל' 555111 (כירורגית, א.א.ג) ביקור חולים, טל' 701111 (פנימית, נשים); הדסה עין כרם, טל' 777111 (אורטופדית, עיניים, ילדים, עיניים)
ב"ש – המרכז הרפואי סורוקה, 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535 (עד 03:00); סופרפארם, איינשטיין 40, רמת-אביב, 6415730 (עד 24:00); סופרפארם לונדון מיניסטור, שאול המלך 4, 6960106 (עד 24:00); הקריה, אבן גבירול 19, 204650; קופ"ח הכללית, אמסטרדם 9-ב, 5252585
ירושלים – שטראוס א', אבינדורי 3, 706660
חיפה – דרך הים, דרך הים 209, 371472
באר שבע – סופר פארם הקניון, קניון הנגב, 277016
בני-ברק – נחמיה, נחמיה 2, 6189567
חולון – אהרון, הנביין 52, 889155
נתניה פרדס, פנת 76, 340967
פתח תקווה – מרכז הכרמל, אהרון קציר 3, 9511078
רחובות – לאומית, השופטים 8, 451321
רעננה – אריה, אוסטרובסקי 34, 431615

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה רפואית אבריק מריקל כבשר מגיש עזרה רפואית לילדים ולמבוגרים תושבי ראשון לציון, חולון ובת ים מ-7.00 בבוקר עד חצות. 03-9631631.
ערן – עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה). ירושלים 610303 תל אביב 5461111. ילדים ונוער 6961113 חיפה 672222/3
ארגן קשבת לילדים ולבני נוער במצוקה אבקן ההורים והנערי. טל' 03-621515
אביש – העמותה הישראלית לבריאות הנפש מרכז ייעוץ למשפחות נפגעי הנפש. טל' 03-5400672, 03-5494899, 04-326727 בימים א'-ה' מ-09.00-13.00
יד שרה השאלת ציוד רפואי תל אביב 381704 ירושלים 244242 חיפה 813501 בימים א'-ה' מ-09.00-14.00 וביום ו'
אגודת יד ביד – אוזן קשבת – לילדים ולבני נוער תל-אביב 5226027 (גם ברוסית), 6919765 נוער מקשיב לנוער ירושלים, 245358; חיפה 229488 (גם ברוסית)
אוסבורסקון ארצי לילדים ולנוער המרעבה לילדי תנוח, 02-664824, 02-664910
הקו הלבן "יש"ע, עזרה ותמיכה ללסביות והומוסקסואלים. א'-ה' 19.30-23.30, טל. 03-6292797
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה). תל אביב טל' 5234819. קו טלפון מיוחד לסיוע לגברים ולנערים נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191 בימים א', ב' ו-ה' בשעות 18.00-22.00; ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611, מגדי 1991
קו עזרה לנפגעות אלימות מינית, גופנית ונפשית במרכז לסיוע לנשים בנגב. טל' 07-74907. בימים א'-ה' מ-08.30-12.00 בימים א'-ה' מ-16.00-19.00
ויצו 24 שעות קו ארצי לנשים מוכות, טל' 03-5461133, 08-358506, 02-514111, 07-376310
ויצו מרכז משמבי וייעוץ בעניני משפחה, ימים א'-ה', 09.00-14.00, 03-5421791
קו אלי - האגודה להגנת הילד עזרה במשבי אלימות, טל' 03-6961070, 03-6956763 א'-ה' 08.00-22.00. פניות ברוסית ביום ו' 18.00-22.00
מרכז סיוע למכורי לחץ נפשם "מעגלים" טל' 03-5220031 רח' באזל 13 תל אביב
דלת פתוחה מרכז מידע וייעוץ לצעירים 5101511/2; חיפה 04-381520
האגודה לפרשת נשים 03-5279739
מנים – משפחות נפגעי סמים. מתן סיוע ומידע. 03-5170789/0
האגודה למניעת אלכוהוליזם 24 שעות 724128
אלכוהוליסטים אנונימיים 02-630524
חותר למלחמה בשיחים הסמים וסיוע לחולים ובני משפחותיהם. בימים ב'-ו-ה' מ-19.30-22.30 טל' 5660380, 5604576 . ת.ד. 33602, ת"א
האגודה לבריאות האמהו בישראל, תל אביב ביאליק 12, טל' 5254162/3; ירושלים טל' 243984/5; חיפה טל' 348217; באר-שבע טל' 239894

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים וחולים כרוניים ע"י המחלקה לטיפולי בית ביה"ח איכילוב ת"א, טל' 6974627/8; 6974627
מריפים – שירות רפואי בבית חברת לב הבינה, טל' 03-5467733
שחל – 03-5625555
מוקדי לב במרפא שירות לחולי לב 177-0226699
נ.ב.ל.ה. שירות ניידות טיפול נמרץ לב. 03-5757788, 177-022-4224

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה, תל אביב: ריינגולד מבשר 294869, 285822 איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' וייצמן 6, בימים א'-ה' מ-19.00-24.00, בימי שישי מ-15.00 עד 24.00, בשבת מ-08.00-24.00 6973696 6973670
ירושלים: הדסה עין כרם 22.00-16.00 254779
S.O.S DOCTORS ביקורי בית ע"י רופאים, 24 שעות ביממה: 03-5033939 התפתדויות לרפואת שיניים בישראל: 177-022-3773, 24 שעות ביממה

24 שעות

חיל הסבל, ירושלים: 513188; תל אביב: 5633777; חיפה: 647647
שמשים, נחירות עבריות: 03-9731111, אבגלית: 03-9731122
רהבות: מתורים חיפי נמיגה. טלסגר: 03-5652200; 04-303135